

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Rumohr, Th.

Titel | Title:

Elias Hagen : Historisk Roman.

Udgivet år og sted | Publication time and place: Kjøbenhavn : Chr. Steen & Søn, 1868

Fysiske størrelse | Physical extent:

457 s.

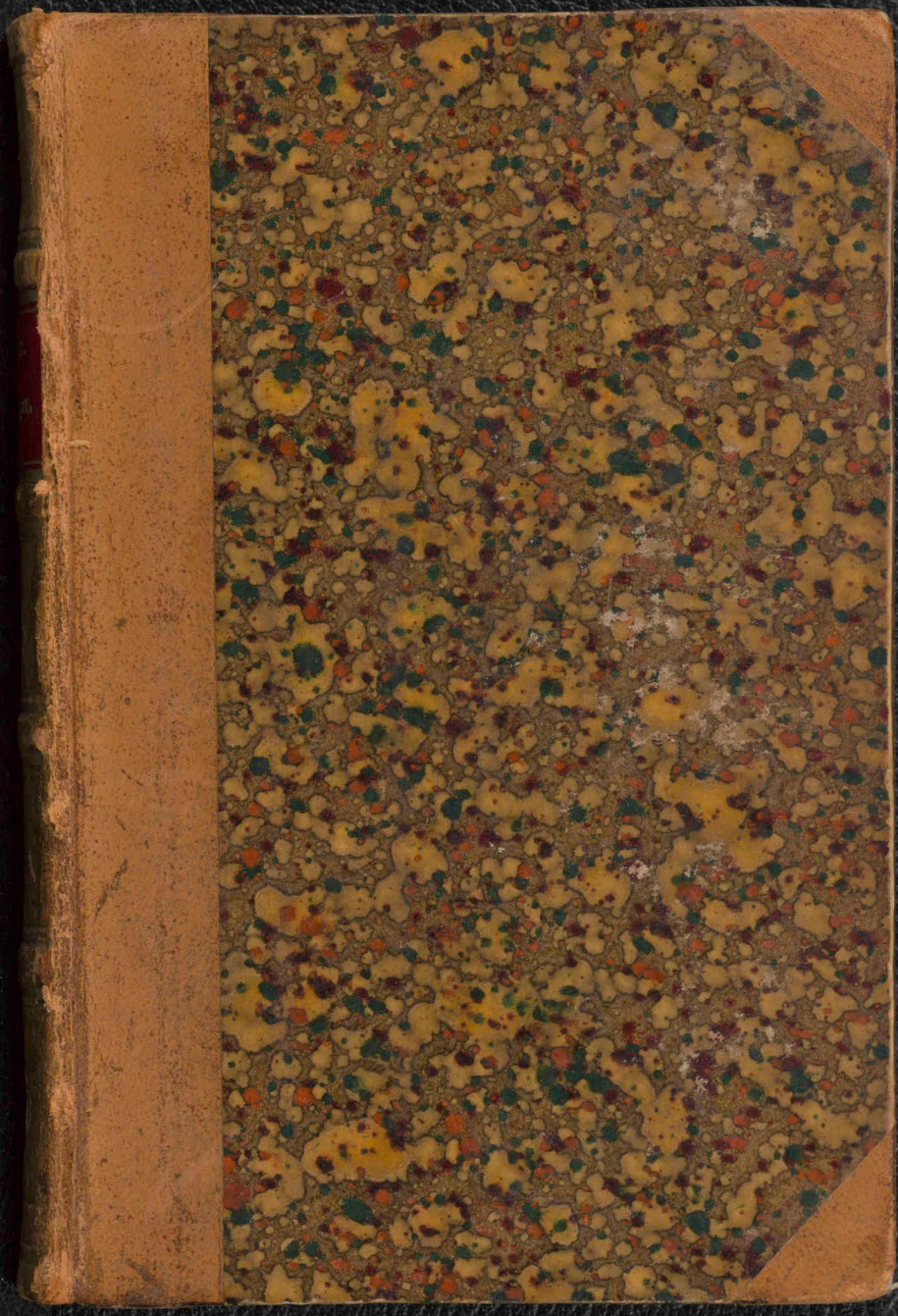
DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

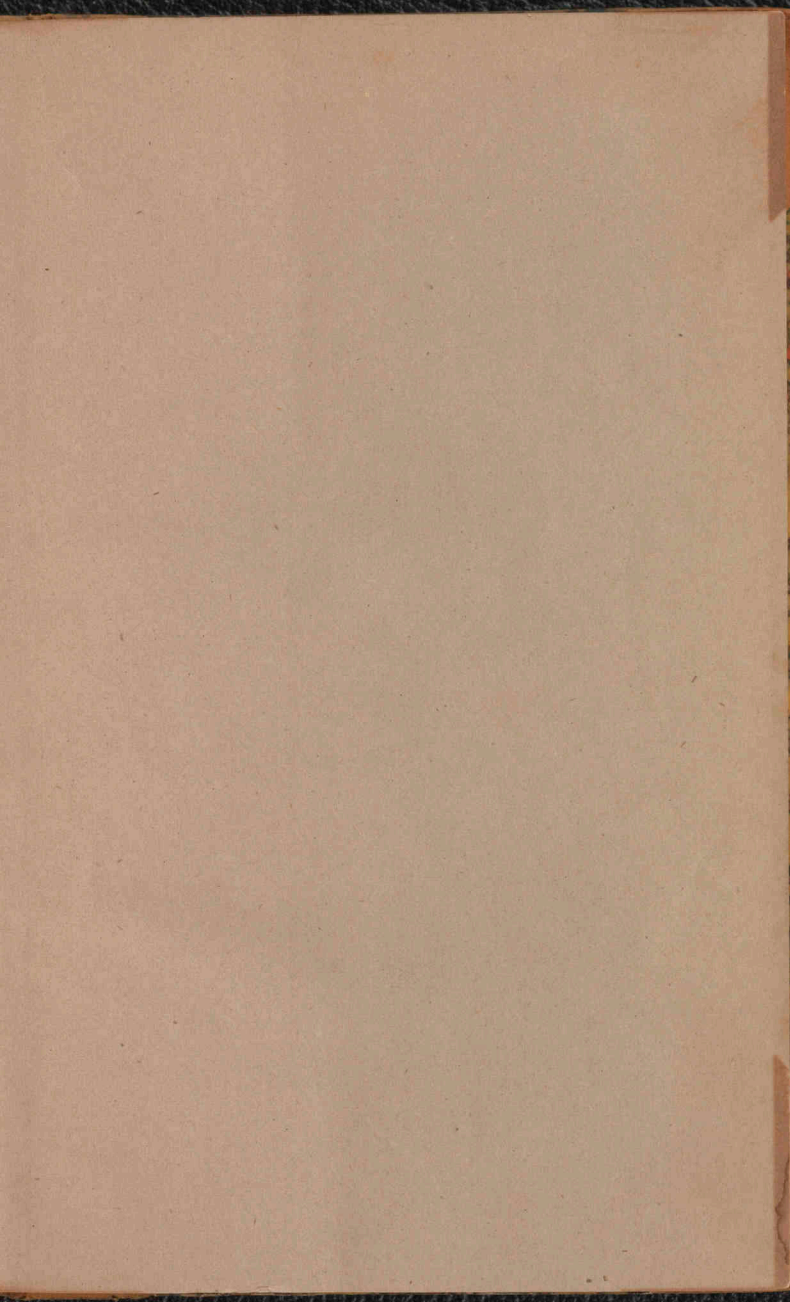
57-253.

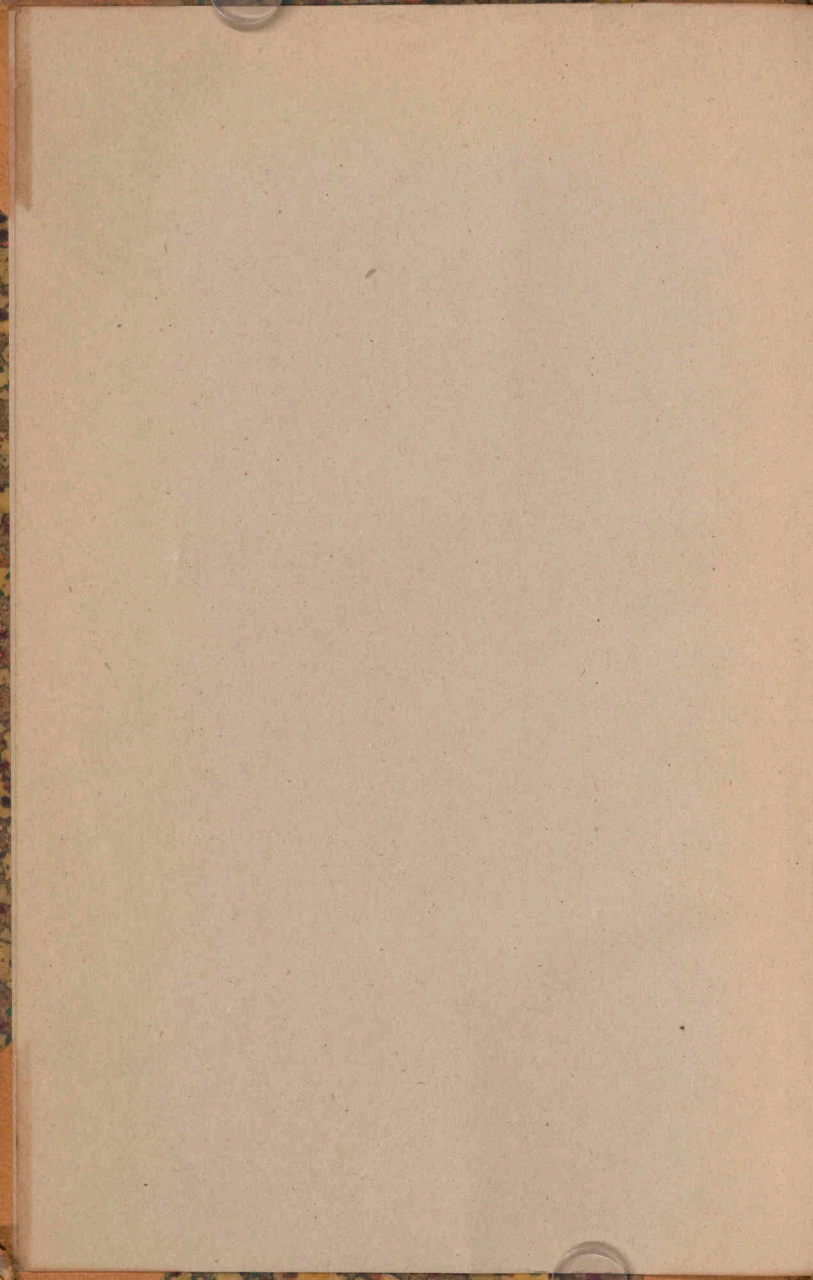
Det Kgl. Bibliotek

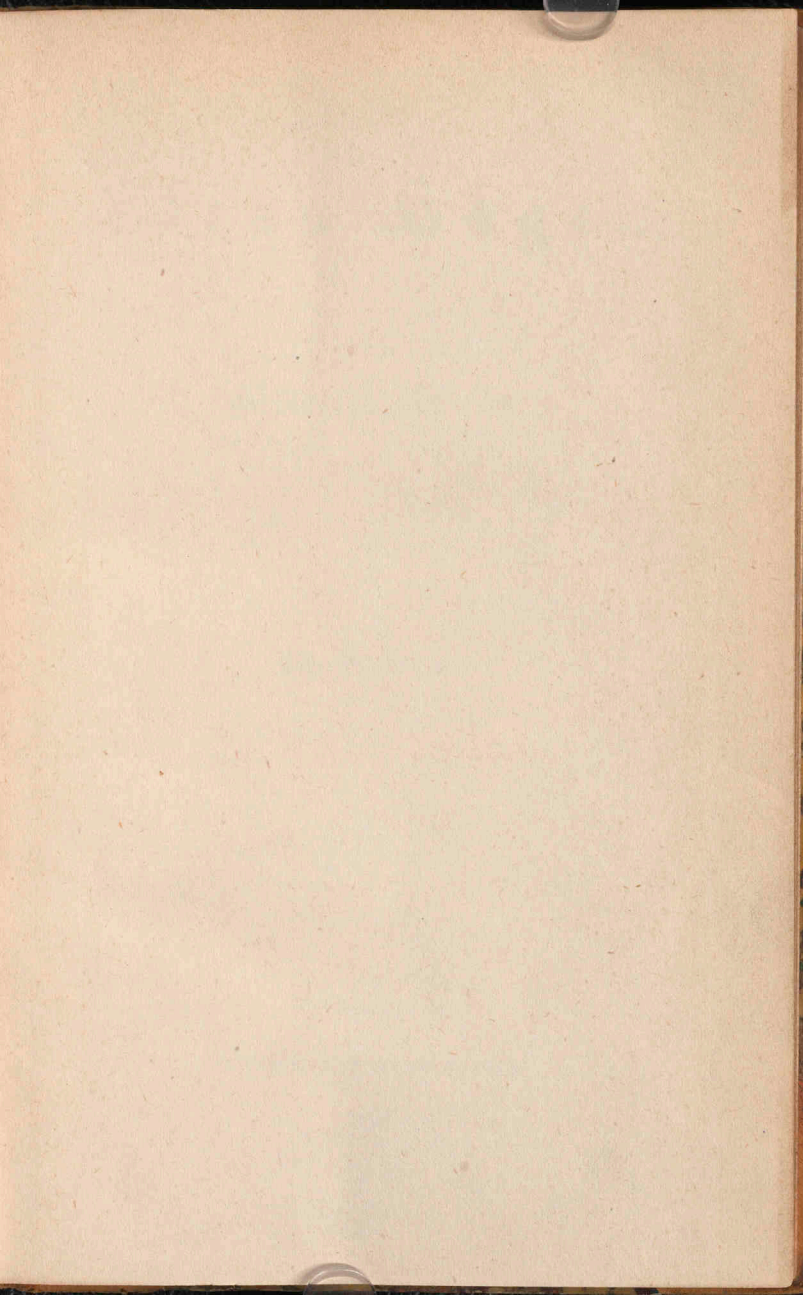

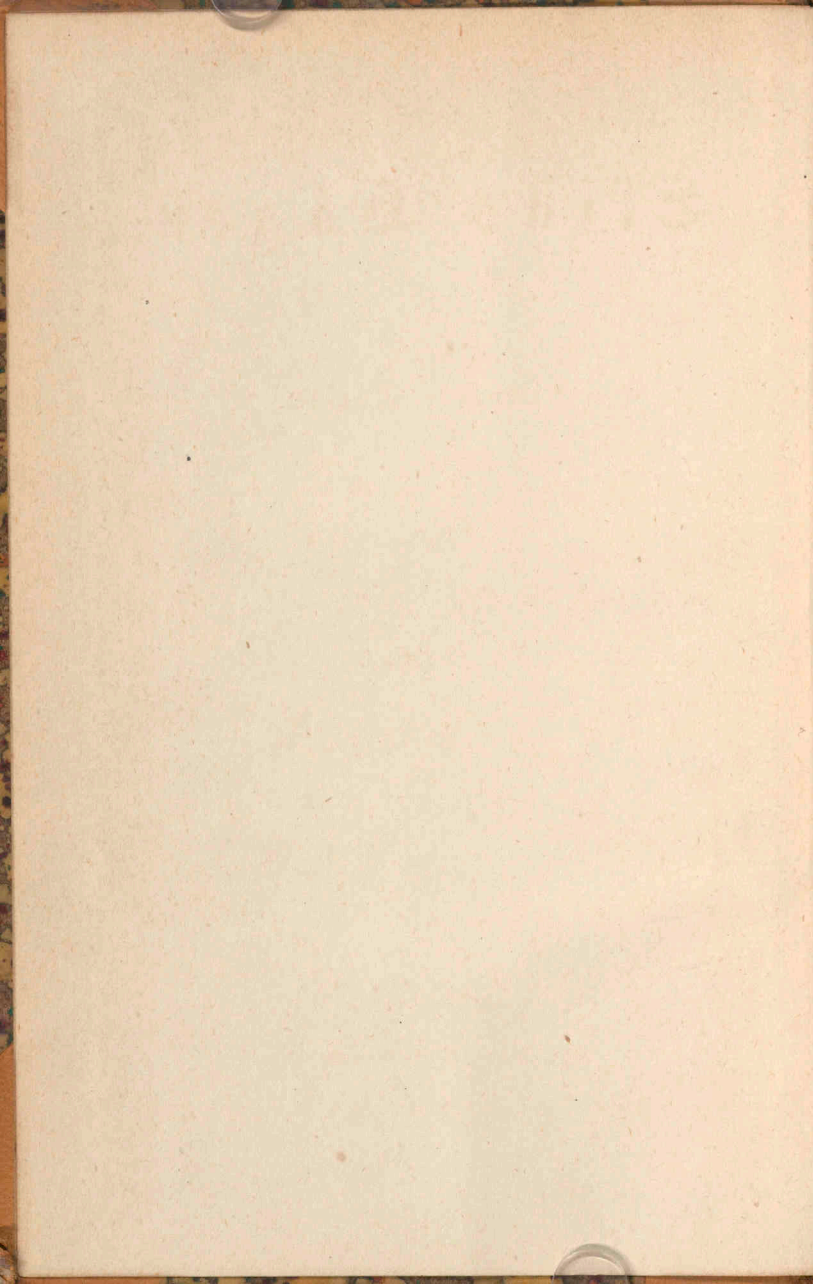
130025487134

Elias Hagen.

Historisk Roman

af

Lh. Kumohr.

Kjøbenhavn.

Chr. Steen & Sønns Forlag.

1868.

Blind-stamped title in Gothic script, likely reading "Linae Botanica".

Blind-stamped text, possibly "Linae Botanica".

Blind-stamped text, possibly "Linae Botanica".

Blind-stamped text, possibly "Linae Botanica".

Bianco Lunos Bogtrykkeri ved J. S. Mühle,

Elias Hagen.

Historisk Roman

af

Ch. Kumohr.

© 1884

«Royal Danois! en avant!»

© 1884

Første Capitel.

Det var en lys Foraarsdag i det Herrens Aar 1701. Der var stort Røre i Kjøbenhavn; Folk hastede afsted, loffede af Trommernes og Pibernes Lyd, der hørttes paa alle Kanter. En Deel af det til Udlandet bestemte Krigsfolk marscherede fra Kasernerne hen til Slotspladsen, hvor de skulde modtage deres Standarter og Fahner, for saa at drage bort fra Fædrelandet til Tydskland, Nederlandene og Italien og deeltage i Krigen om den spanske Arv.

Gjennem Færgestrædet drog et prægtigt Rytterregiment, lutter smukke Folk paa store, stærke Heste, med sex Trompetere foran, der blæste en krigerisk Melodi paa deres skingrende Instrumenter; Solens Straaler brødes paa de gule Kbradsjer og blanke Ballaster, de brogede Tjærbusse vaiede over Hjelmkammen, Standarternes Flige viftede i Binden, de fyrige Gangere snyste, vrinstede og steilede. I Porte og Døre stode Godtsfolk sammenstuvede og stirrede paa Optoget, medens mangt et Pigeansigt tittede frem mellem Urtepotterne indenfor de smaa Ruder

deroppe. Krigsfolket var omringet og ledsaget af store Skarer glanende Dreng og Piger, af Amagerkoner, Fiskerkjærlinger og Skibsfolk fra Kvaerne i Canalen. Det var fornemmelig Officererne, for det meste unge Adelsmænd, hvis Uniformer vare besatte med Sølv- og Guldguloner, der tildroge sig Mængdens Beundring. Da flere af dem, især Schmettau og Holsteen, idet de rede forbi et anseligt, rødmalet Huus, hilste op til Binduerne i andet Stokværk ved at sænke deres Pallasser, rettedes mange nyfigne, end flere misundelige Blikke derop.

Det nævnte Huus beboedes af den høilærde Herr Povel Binding, Professor græcæ linguæ ved Universitetet samt Medlem af Hofretten og Højesteret; det var efter Datidens Maade herligt og fornemt udstyret. I Dagligstuen hang røde Damastes Gardiner ned om de brede Binduer, der havde ualmindeligt store og klare Ruder; der var høiryggede Egetræes Stole med grønt Plydses Betræk, smaa Ottomaner med hvidt lakeret Træ og fløielsbetrukne Hynder, et rundt Bord med Marmorplade og lueforgylde Bukkebeen; indenfor Ruderne af et Ibentræes Skab saa man zirlige Kister med en Samling af alle slags sjeldne Mønter, baade af Guld, Sølv og Kobber. Solen skinte saa venligt ind i det rummelige Værelse, paa det prægtige Bohave, paa de store Portraiter og andre smukke Skilderier, der hang paa Væggene; men det smukkeste Syn viste sig

dog derhenne ved Vinduet. I et yndigt Stjær af de solbelyste Gardiner sad der et ungt, sagtens shtenaars Pigebarn. Hun var saa hvid og rød, saa fager og fin; affesfarvede Lokker hang ned om Kindernes smukke Oval og i de mørkeblaa Dine sad en Skalf i Skjul. I de hvide Hænder holdt hun en lillebitte Bouket af Fioler og Keseda; medens hun omhyggeligt omviklede de dustende Blomster med en Silkelidse, krusede sig de røde Læber til et Smil, og det var kun med et flygtigt Blik gennem Ruden og en let Hovedbøining at hun gjengjeldte de forbirende Officerers artige Hilsen.

Det ringede paa Dørkloffen derude. Den unge Pige løftede Hovedet i Veiret og lyttede; men nu forblev Alt stille. Det ringede atter; utaalmodig stødte hun med den spidsnabledede Fløiels Sko til Skamlen, saa denne væltede.

En Tapetdør derhenne reves op og aabnede pludselig Udsigten til et storartet, skinnende Kjøkkenbatteri; i Aabningen viste sig en net og trivelig Matrone med det snehvide Forklæde heelt op i Halsen og et mægtigt Knippe Nøgler i Beltet.

„Na, lille rare Elsebeth!“ — raabte Matronen ind — „Karen kan ikke gaa fra Suppegryden og Peer har jeg sendt i Byen; er Du saa sød at lukke op — — de kime jo, som var der Ibebrand i Huset.“

„Ja, saa gjerne“ — nikkede Elsebeth. Hun

lagde Boufetten i Bindueskarmen, saa flygtigt gennem Ruden efter de bortdragende Ryttere; nynnende den Melodi, Trompeterne blæste, hoppede hun derpaa gennem Bærelset ud i Forstuen og aabnede Døren.

Derude paa Trappegangen stode tvende Personer og bukkede for hinanden. Den ene var et smukt ungt Menneske i en luvslidt Kjole; den anden var en lille, spinkel Mand, der just ikke heller syntes gammel, men hvis Ansigt havde saa skarpe og stive Træk, at det fik noget Masseagtigt; han var derhos yderligt pyntet og bar en stor Blomsterkøst paa Brystet, halvt skjult under det struttende Kalvekryds.

De tvende Personer vedbleve at complimentere hinanden om, hvem der skulde gaa foran; men det unge Menneske bukkede kun mekanisk, medens han med Stubsen betragtede den smukke Pige, som paa sin Side var nærved at briste i Latter; dog det forblev ved et Smil og rødmande sænkede hun de straalende Dine for det stubsende Blik.

„Kom dog ind, Herr Vicentiat!“ — sagde hun endelig og traadte nejende tilbage.

„Ja, men vil Monsieur ikke“ — begyndte Vicentiaten forfra og løstede den trefantede Hat fra Barykken, medens han med den anden Haand følte til sin Blomsterkøst. — „Vi maa ikke lade den høitærede Somfru vente.“

Det unge Menneske traadte hurtigt og beskedent

tilbage for at lade den lærde Herre, skjøndt denne var kommen sidst, gaa foran; nølende fulgte han efter, men standsede tvivlsraadig ved Dørtærskelen til Dagligstuen.

„Vil I ikke træde nærmere, Monsieur!“ — nikkede Somsfruen til ham. — „I ønsker vel at tale med min Morbroder. — — Er I ikke Monsieur Hagen?“

„Jeg er Studiosus Elias Christopher Hagen“ — svarede han, uden nu at see op og med en paa-faldende forlegen Mine. — „Jeg vilde gjerne have den Lykke at faa Herr Professoren i Tale. — —“

„Morbroder er i sit Studerekammer“ — afbrød hun ham raff. — „Han talte end i Aftes om, at I saalænge ikke havde ladet Eder see her i Huset, og I vil nok være velkommen.“

„Min høitærede Somsfru!“ — tog Licentiaten, som med en besippet Mine havde stirret paa hende, til Orde — „Jeg hører altsaa, at Herr Professor Povel Binding er hjemme og i saa Fald anmoder jeg Eder, uopholdeligen at anmeldte mit intenderede Besøg; jeg haaber paa, hvis Lykken er mig gunstig, dernæst ogsaa at faa en Samtale med min høitærede Somsfru udi et meget angelegentligt Grinde.“ Han hvisttede næsten de sidste Ord og følte atter til sin Blomsterkøst.

„Nu skal jeg anmeldte Eder, Monsieur!“ — nikkede Elsebeth og hoppede henimod Døren til Professorens Arbejdsværelse; men inden hun traadte ind,

saar hun sig tilbage og betragtede den pyntede Herre med et skjelmst Smil, hvorhos hun rystede paa Hovedet.

Det unge Menneske trak sig tilbage i en Krog af Værelset; Vicentiaten gik med afmaalte Skridt over Gulvet, svingende med Hatten; han mumlede hen for sig, som om han memorerede et Foredrag.

Man hørte Povel Bindings Stemme derinde, ledsaget af en kraftig Latter. Saa aabnede Elsebeth Døren og rejede for Vicentiaten; denne gjorde flere Svingninger med Hatten, bukkede dybere og dybere og skred derpaa med lange Skridt gjennem Døren og lukkede den omstændeligt efter sig.

Elsebeth gik hen til Vinduet; i Forbigaaende sagde hun venligt til det unge Menneske: „Vær saa god, Monsieur! at tage Sæde et Djeblif til Morbroder har talt med Vicentiaten.“

Elias Hagen bukkede med Anstand, men blev staaende taus ved det Ibentræes Skab og syntes at betragte Mønterne; dog hans Blik var ligesom fraværende og et Træk af dybt Mismod drog over hans smukke Ansigt.

Elsebeth tog den lille Blomsterkøst fra Vinduesfarmen; medens hun arter gav sig til at omvifle den med Silkelidsen, skottede hun til ham. „Det morer Eder vist at examinere de sjeldne Mønter“ — tog hun med sagte Stemme til Orde — „Er det ikke en stjern og kostbar Samling?“

„Det er det, min ædle Somfru!“ — udbrød Elias Hagen og foer sammen, som greben i en Tanke; med et underligt Udtryk i Stemmen tilføjede han halvt hvistende: „Det er jo Guld — — lutter Guld og Sølv!“

Elsebeth saa op og da han vedblev at stirre ind i Skabet, betragtede hun ham noget nøjere. Over hans høje, hvide Pande, der var omfhygget af en mørk og kruset Haarfylde, hvilede en tungsindig Sky og et bittert Smil spillede om Munden og — — nu først bemærkede hun, at hans Kjole var luvslidt, hans studiose Hat rødlig af Slid og at de lange Mansketter om de hvide Hænder næsten hang i Trevler. Med Kvindens skarpe Blik og fine Taft fandt hun i samme Nu den rette Tone at slaa an; med en Stemme, der dog zittrede lidt, skjøndt den skulde være stjemtefuld, sagde hun: „Ja, men der er ogsaa Mønter af Kobber deriblandt, og Morbroder siger, at flere af disse simple Mønter ere just de rareste og kostbareste — — der er en med Keiser Trajans Brystbillede paa — — for jeg er ogsaa lidt lærd, maa I vide.“

Den unge Mand saa hen til hende med et paa engang saa lyst Blik og et fint Smil; dog rystede han stille paa Hovedet.

En pludselig Rødme blussede op paa hendes Kinder; hun lugtede til Bouketten og vedblev i en munter Tone: „Man kan endnu høre den lystige

Musik — — I saa vel det skønne Rytterregiment, der nys drog forbi? Det var et herligt og oplivende Syn i denne friske Morgenstund.“

Elias Hagen traadte et Par Skridt nærmere, men taus, om end med et talende Blik, og den mismodige Sky var forsvunden fra hans Pande; det var som om han med Sjælen lyttede til hendes Ord.

Elsebeth, som mere følte end saa hans Blik, blev næsten forvirret og sagde videre: „Seg kan nok forestille mig, at en ung Monsieur som I ved den frigeriske Musik og det prægtige Optog maa see noget længselsfuld op fra Bogen og ligesom drages med i Tanken ud i den store Verden.“

„Ja visselig, min ædle Jomfru!“ — udbrød han og traadte endnu nærmere — „I læser jo grant mine Tanker — — det klang og skingrede for mig som var det Overturen til den opvaagnende Dag, til en gladere Dag end jeg før har kjendt.“

Elsebeth saa flygtigt op til ham, og medens hun derpaa ivrigt bandt Silkelidsen fast om Bouketten, sagde hun: „Men naar man saa betænker den blodige Gjerning, hvortil al den Herlighed sigter, samt de Farer og Glendigheder, de stakkels glade Menneſker gaa imøde — —.“

„O, hvad! hele Livet er jo alligevel en Kamp“ — henkastede den unge Mand og Blodet steg ham op i Kinderne — „Og der gives værre Glendigheder,

hvortil man maa fryde med sit Blik; men i denne Kamp, hvor Kanonerne dundre og Sværdene blinke, farer man frem med løftet Pande, med frit og fyrigt Blik seer man Faren under Dine og overvinder den ved Kjæthed eller falder med Ære — — hvilken lykkelig Skjæbne blev ikke vore Helte tildeel i den forrige Krig, hvor de ved Tapperhed vandt Seirens Krands og Udbødelighed i Døden — —.

„Men I betænker da ikke, hvorlunde det var i en Kamp for vort kjære Fædreland“ — faldt Elsebeth livlig ind, idet hun nu med et frit Blik saa op paa ham — „det kan jeg nok forstaa; men disse brave Krigsfolk, der nu drage saa prægtigt afsted, skulle møde Faren og vove Livet for en fremmed Sag.“

„Men ere de tappre og udføre kjække Bedrifter, er det jo alligevel til Fædrelandets, til det danske Folks Hæder og Berømmelse“ — indvendte han.

Han taug pludselig og Elsebeth vendte sig uvillig om. Døren til Professorens Kammer gik just op, og Licentiaten kom baglænds ud med mange dybe Bue.

„Som sagt, min kjære Herr Licentiat! nu saaer I selv prøve Eders Lykke, om den ellers kan slaa til“ — sagde Herr Povel Binding, som blev staaende paa Tærskelen og nikkede til Studenten. — „Træd I kun ind til mig, Monsieur Hagen! Kom kun.“

Elias Hagen bleguede og sænkede det nys saa kjækt løftede Hoved; han stjalvede øjensynligt, idet

han gik over Gulvet og fulgte efter Professorens ind i Studerekamret.

Tankesuld saa Elsebeth efter den unge Mand og syntes neppe at bemærke Vicentiaten. Denne gjorde imidlertid adskillige Svingninger med sin Hat og rømmede sig; han lagde Haanden paa Hjertet, eller rettere, paa den store Blomsterkøst, og kom med langsomme, zirlige Bevægelser nærmere og nærmere indtil han stod foran Jomfruen, som nu ganske forundret saa paa ham, men med et noget aandsfraværende Blik. Med en ubeskrivelig høitidelig Mine begyndte han: „Fra min grønneste Ungdom af har jeg dyrket og hyldet de hellige Musen, men forsømt Gratiernes, saa at mit Hjerte nu udi min blomstrende Manddoms Alder er, for at tale poetice, fast endnu jomfrueligt. Men min Time har slaaet og Gratiernes have i Ledtog med den lille Elskovsgud hævnnet sig over min Forsømmelse og usforvarende antændt Elskovens Flamme i mit Hjerte. Forgjebes har jeg stridt imod; Synet af den Gratie, Søstrene have udsendt fra deres Midte og stillet mig imøde paa min Vei, har saa aldeles betaget mig, at jeg maa give tabt.“

„Men Du min Gud! hvi fortæller I mig alt det, Monsieur! Hvad mener I?“ — spurgte Elsebeth, som adspredt havde lugtet til sine Blomster, men som nu blev halvt forskrækket over den Mening, hun anede der laa i hans høitruvende Ord.

Den lærde Frier stirrede paa hende som med Glassøine, saa optagen var han af sine Tankers Flugt og sin Tales Gjenstand. Han vedblev: „Med Gratien mener jeg Eder, høitærede og skjønnede Komfru! og ikke er det som en ubesindig Ungling, jeg gjør dette saa saare vigtige Skridt; jeg er gangen paa Raad med min alderstegne og høilærde Herr Fader; jeg har en hæderlig academisk Grad samt Virksomhed og Udsigt til Arv, hvilket i Forening med Eders egne Arvemidler vil sætte os istand til at føre et fornøjeligt Liv, hvortil kommer, at Eders Herr Morbroder har ganske intet mod Partiet, saafremt min Person ellers maatte staa Eder an; desaaarsag spørger jeg min høitærede, skjønnede Komfru, om I vil antage mig til Eders Egtemand for Gud og Menneſter.“ Han bukkede, trak Veiret dybt og saa hende stift i Ansigtet.

Elsebeth var bleven rød og bleg af Overraskelse og Forlegenhed; men hendes muntre, lattermilde Sind fik hurtig Overhaand. Hun rejede dybt og sagde: „O, Monsieur! I misbruger Eders store Bærdom til at gjøre et stakkels enfoldigt Pigebarn forvirret; dog indseer jeg, hvor takskyldig jeg bør være Eder for det skjønnede Tilbud, om end jeg ikke tør antage saadant. Men eftersom I kalder mig en af de tre Gratier, veed I jo, at jeg har tvende Søstre, hvilket jeg virkelig har; henvend Eder til en af dem; de ere begge kjønnere samt ældre og for-

nustigere end jeg, der fast endnu er et Barn, og hver af dem har lige saa store Arvemidler som jeg."

"Nei, allerstjønneste Jomfru!" — indvendte Licentiaten med uforandret Stemme og Mine — „det er Eder, min Hu staaer til, og som min høilærde Herr Fader har udpeget mig. Dæmp desaaersag den yndelige Forvirring og lad fare den jomfruelige Undseelse" — tilføiede han, idet han faldt ned paa begge sine Knæer og trak Blomsterkosten frem. — „Modtag som Kjærligheds første Gave denne Kost, der er sammensat af Levkoier og Gyldenlaffer og Nelliker — —."

I Professorens Arbeidsværelse fandt imidlertid et lille Døtrin af en ganske anden Betschaffenhed Sted. Elias Hagen var strax efter at være kommen indenfor Døren, lige paa Nippet at vende om igjen. Men Herr Povel Binding henvendte saa venlige Ord til ham, at han blev vaklende og derpaa kom frem med sit piinlige Andragende, skjøndt paa en noget forvirret Maade. Professorens tog en lille Papirrulle ud af Bordskuffen og rakte ham den; klappende ham paa Skulderen, sagde han: „Stakkels unge Mand! Jeg har, sandt for Gud! ogsaa kjendt saadan Nød, naar man staaer forladt blandt Mængden, og veed, hvad Kval det koster at klage; men Verden vil jo høre Skrig og Raab, for at tro paa Smerte. Tag nu denne Tut Sølvottestillinger foreløbig, saa ville vi see os efter nogen academisk Understøt-

telse, at I kan fuldende Eders Studier, da jeg nok veed, I er flittig og har et lyst Hoved, ligesom Eders salig Fader, der var Studiosus før han gav sig til Krigshaandværket."

"Seg takker, Herr Professor! og modtager Pengene, men kun som et Laan" — fremstammede det unge Menneſte, ſom ſyntes at kæmpe med ſig ſelv.

"Gud vel! ſom hvad I vil. Farvel, Monſieur Hagen!" Professorens nikkede venligt til ham og vinkede med Haanden til Afſked.

Med blusſende Kinder forlod Studenten Værelſet; det ſuſte for hans Dren, idet han traadte ind i Dagligſtuen og trykkede Døren til efter ſig; han vendte ſig om og blev ſtaaende — — ſtøv og maaløs ſom en Billedſtøtte. Derhenne ved Vinduet laa Vicentiaten paa Knæ for Tomfru Elſebeth og ſtraakte den ſtore Blomſterkoſt i Veiret med de Ord: „Modtag ſom Kjærligheds første Gave denne Koſt, der er ſammenſat af Levkøier og Gylbenlaffer og Nelliker."

I dette Øjeblik aabnedes Tapetdøren ud til Kjøkkenet, og den nette Matrone med det hvide Forflæde op i Halsen og Nøglenippet i Beltet traadte ind. Hun løſtede Hænderne i Veiret af Forundring og udbrød leende: „Nu har jeg, min Gud og Herre! ſeet det med — — men, Herr Vicentiat! ubi hvilken Poſitur ſeer jeg Eder der, paa Knæ for vor Søſterdatter!"

„Min høitærede Frue! jeg beiler i al Erbar-

hed —“ forsikrede Licentiaten noget besippet, idet han hurtigt reiste sig og bukkede, men endnu bestandig strakte sin Blomsterkøst frem mod Jomfruen.

Studenten bukkede ligeledes for Huusmoderen; saa gik han med hastige Skridt over Gulvet til Udgangsdøren, og han kastede i Forbigaaende et ligesom spørgende Blik paa den blussende Pige.

„Jeg vil ikke have Ederes Blomster og lider hverken Gylbenlakker eller Nelliker — — jeg elsker kun Fioler og Reseda“ — sagde Elsebeth næsten heftig, idet hun trykkede sin lille Bouquet til de svulmende Læber og saa efter den unge Mand. — „Men jeg maa lufte efter Monsieur Hagen.“ Hun stødte Licentiatens Blomsterkøst til Side og iilte ud af Døren efter den Vortgaaende.

Det var noget mørkt i Forstuen; han famlede ved Laasen.

„Bliv lidt! jeg hjælper Eder nok“ — sagde Elsebeth og stød Slaaen fra, hvorved deres Hænder kom til at berøre hinanden.

Døren, der gik ud ad, foer op; hun tabte i det Samme Bouquetten, der fløi hen paa Trappegangen. Han sprang efter den; idet han bøjede sig ned paa det ene Kne og snappede Blomsterne, saa han tilbage og deres Dine mødtes; men saa smækkede Elsebeth Døren i.

Elias Hagen reiste sig langsomt. Med stirrende Blik betragtede han de smaa fine Blomster; han

trykfedede dem til sin Mund, han indaandede Duften og — — han havde givet ti Aar af sit Liv for at det nyhlig gjorte Skridt var ugjort. Det var som blev det ham mørkt for Hjertet, og en skjærende Smerte trak gjennem hans Hoved, medens han gik ned ad Trappen og gjemte Blomsterne i sin Brevtaske, hvori Pengetutten laa; det gjøs i ham ved Synet af den; det var jo en Almisfe, han havde modtaget — — og saa den skjønne, fornemme Tomfru, hvis smilende Aasyn svævede for hans Tanke, men som i en uhyre Afstand.

Som en Søvngænger iilte han gjennem Stræder og over Torve, uden at høre eller see noget, hjem til sin fattige Bolig i det store Studenterhuus. Her kastede han sig paa sin eneste Stol ved det aabne Vindue, foran det gamle Fyrrebord, hvor hans Bøger laa opslagne; mellem dem stod et Tinkruus med Drilkevand og der laa et Stykke tørt Brød. Med begge Hænder for Dinene blev han længe siddende i en halvt drømmende, halvt vaagen Tilstand; den arbejdende Indbildningskraft kaldte mange Billeder frem for det indre Øje, medens Elsebeths Smil stod som en lysende Stjerne, men Almissen som et hæsligt, mørkt Punkt i Baggrunden. Efterhaanden vaagnede og rørte sig dog Haabet igjen; løftet af Ungdommens lette Sind, begyndte det at male med lysere, snart med glødende Farver — — ved anstrængt Flid, uden at fhy Mangel og Savn

at arbeide sig gjennem Prøvelsens Aar — — efter en glimrende Examen at naa til en selvstændig Stil-
 ling — — en hyggelig Præstegaard, hvorhen han
 førte den skønne Jomfru som sin Brud. Men hvor
 længe, hvor mange Aar kunde det ikke vare? Havde
 hun ikke allerede Veilere nu? Bilde hun tøve saa-
 længe, maaskee til Ungdommens Aar vare svundne?
 Det skønne, smilende Billede blegnede som Stjernen
 og svandt i det Fjerne, hvor kun det mørke Punkt
 blev tilbage — — det fik hun vel høre, det om Al-
 missen, og hendes venlige Smil, hendes søde Blik
 vare vel kun Yttringer af Medynk — —. Han saa
 op og lyttede; derude lød atter Trommeslag, Trom-
 petkrald og Musik. Som et Lynglimt foer en Tanke
 gjennem Sjælen. „Jeg har hverken Fader eller Moder
 eller Sødsfende“ — sagde han til sig selv — „mit
 Liv eller min Død skal paaagtes af Ingen — —
 undtagen, maaskee — — og derpaa gad jeg sætte
 Livet. Jeg vil gaa i Krig — — føler jeg dog Ung-
 dommens Kraft og Fyrighed — — og hun — —
 men hvad var da det! ledte hun ikke Samtalen der-
 hen og med sær Begeistring, maaskee Betydning?
 Belan! jeg vil afkaste Useligheden, Modløsheden og
 udæste Skjæbnen — — Tak, Herre Gud! for det
 Fingerpeg. Men dersom hun — — hvis nu det ei
 var blot Medynk — — og hun kjender ei min
 Tanke; hvis jeg kæmpede mig igjennem og kunde
 vende tilbage med Berømmelse, og jeg da ikke gjen-

fandt den skjære Jomfru, som kanskee var bleven kjed af Tiden og havde givet efter for Frænders og Venners forstandige Raad — — jeg vil skrive hende til, kun et let Vink, en Hentydning; var det kun Medhynk, kaster hun det leende til Side; men var det noget mere, saa skjuler hun det og venter de lange Aar, gjemmer det som en besjælende Tanke — — hun er klog som skjøn og vil forstaa Vinket." Han tog sin Tegnebog frem; Violerne og Resedaerne duftede ham imøde fra det inderste Rum. Med en sagte Skjælven, maaskee af Frygt for at faa Dje paa Pengerullen, rev han et af de guldrandede Smaa-blade ud og nedskrev nogle Linier; derpaa overvejede han, hvorledes det sikkert og ubemærket, selv af Elsebeth, kunde skaffes i hendes Hænder. Han sprang op og greb efter sin Hat; men han maatte holde sig ved Bordet; det svimlede for ham — — siden Gaarsmiddagen havde han intet nydt; han sank mat tilbage paa Stolen. „Men jeg har jo Penge" — mumlede han og bed Tænderne sammen; en Bildelse nær, aabnede han hastigt Brevtassen og tog Tutton frem. — „Jeg vil gaa til den franske Rok og leve høit som en fornem Herre — — for Almisen". Han betragtede den lille Pengerulle, der vejede tungt i Haanden; den var paaskreven „Povel Binding" og for begge Enden forsynet med Professorens Segl. „Nei, nei, jeg vil ikke bruge de Penge" — udbrød han derpaa — „Jeg vil bringe ham dem tilbage og

finder vel et Paaskud — — her er jo Mad, som jeg selv har betalt." Han snappede Brødet, der laa paa Biblen, og bed kraftigt deri; det syntes ham at smage godt, og han tog en Slurk Vand af Tinkruset. Faa Minutter efter reiste han sig, vidunderligt styrket paa Sjæl og Legeme, og begav sig igjen paa Vejen til Povel Bindings Gaard.

Med bankende Hjerte drog han i Klokkestrængen, i Forventning om, at maaskee den skønne Zomfru atter skulde lade sig see; men det var Peer, der aabnede Døren og gav ham den Bescjed, at Naadigsheren var effen gangen ud, men kom hjem om en lille Stund. Han vandrede nu omkring i Staden og ud af Østerport, en lang Tour, paa hvilken han beskjeftigede sine Tanker med vidtsvævende Planer for Fremtiden, og da han efter et Par Timers Forløb kom tilbage til det rødmalede Huus, var hans Beslutning urokkelig: at indsætte Livet for enten at vinde Lykken eller en hæderfuld Død.

Peer, som atter modtog ham, sagde, at der var store Fremmede hos Herstabet, men at han havde faaet Befaling til at lade ham frit gaa ind naarsomhelst.

Idet han traadte over Tærskelen til Dagligstuen, løde højrøstede Stemmer ham imøde. Herr Povel Binding kom netop ud af sit Studerekammer med de tvende strunke Krigsmænd Schmettau og Holsteen samt endnu en tredie Officeer, der vist var

en meget fornem Herre, uagtet hans jovialske Physiognomi og lidet affstikkende Uniform; thi Husets Frue, som var tilstede, nejede saare dybt, og Professorens sagde leende, sagtens som Svar paa en af den Anden gjort Bemærkning: „Ja, ja, visselig har det adskillig Lighed med det Latinske, men det klinger mig dog noget fremmed — — Eders Excellence er nu til Dags bevandret ubi flere Tungemaal end Eders fordums Læremester.“

„Saamænd! det kunde være saa“ — nikkede den høje Officeer med et godmodigt Smil — „men ubi classisk Lærdom er jeg dog endnu altid en Sinke mod Eder, Monsieur Binding!“

Medens denne fornemme Herre, som var kommen med de tvende andre Officerer for at tage Afsked, endnu underholdt sig et Par Minutter med Fruen, henvendte Schmettau og Holsteen sig til Elsebeth, som sad ved Vinduet og syede i Ramme; hun havde skiftet lidt Farve ved Studentens Indtrædelse og bøjede sig nu over sit Arbeide.

Elias Hagen hilste med bestedne Miner og traf sig tilbage i et Hjørne af Stuen, da de Fremmede allerede vare i Begreb med at bortfjerne sig. Med funklende Dine betragtede han vel disse krigeriske Skikkelser, deres blanke Ryradsjer og lange Sværd; men han kunde ikke værge sig mod en Følelse af vaaguende Skinsyge ved at see de brændende Djæfaste, som især Holsteen tilkastede Elsebeth, og det

belevne Væsen samt lette Galanteri, hvormed denne Ubelmand nu nærmede sig hende og udbad sig en eller anden Erindring af den skønne Jomfru — —“ om det saa kun var en af Blomsterne i Skaalen der“ — sagde han og pegede paa nogle friske Violetter og Keseda, der stode i Vand i Vindueskarmen. — „Kæffer I mig den med Eders hvide Haand, vil jeg gemme den ved mit Hjerte gjennem Kamp og Farer, og den vil sikkert beskjermme mig.“

„Ei, Monsieur Holsteen! hvad skulde den stakkels Blomst vel hjælpe“ — svarede Elsebeth leende. — „Saa tage I heller med Eder mine gode og velmeente Onsker for Eders Liv og Berømmelse.“ Hun reiste sig og trak sig nejende tilbage fra Vinduet.

„I er, sandt for Gud! endnu den samme lystige Galning, som da I tydede latinske Autores hos mig og til min Fortvivlelse tegnede Ansigter i Marginen af den skønne Bog“ — lo Herr Povel Binding. — „Naa, saa farer vel da begge To, mine drabelige og høiædle Venner! God Lykke paa al Eders Fart! At I ville gjøre Eders Standarter og Fædrelandet Ære, derom er jeg forvisset. Vor Herre være med Eder!“ Dermed gav ham dem hver især et kraftigt Haandtryk.

Med nogle høflige Talemaader og paa en ærbødigeres Viis complimenterede han Excellencen, som imidlertid havde taget endelig Afsted, og ledsagede ham ud i Forstuen. Saa vendte han tilbage og gif

raſt gjennem Bærelſet; idet hans Dine faldt paa den unge Mand derhenne i Krogen, ſagde han: „Naa, I vilde atter tale med mig, Monſieur Hagen! Men jeg har ſtort Haſtværk; jeg ſkal til Kongen og diſſe Beſøg have opholdt mig. Vær ſaa god at komme igjen i Morgen eller en anden Dag, ſaa ſkulle vi tale nærmere om den Sag, ſom jeg kanſtee imidlertid bringer i Orden.“ Han gik ind i ſit Arbeidsværelſe og lukkede Døren faſt til efter ſig.

Elias Hagen, ſom ikke havde ſaaet indført et Ord og var ganſke forvirret, mærkede nu forſt, at han var ene i Stuen, da baade Fruen og Elſebeth havde forladt denne ved de fornemme Gæſters Bortgang. Han blev baade rød og bleg; han ſaa ſig ſpeidende, næſten ængſtelig om. Paa det lille Bord derhenne ved Binduet ſtod Elſebeths Brodereramme; han liſtede ſig nærmere og løſtede det røde chineſiſke Papir op fra det færdige Parti af Broderiet; dette var en yndig Klynge Forglemmigeier paa ſort Grund. Hurtigt drog han den gulbrandede Billet frem af Brevtaſſen og ſtaf den ind under det chineſiſke Papir; derpaa ſkyndte han ſig bort, ſkjælvende ſom en Thy, med ſlygtige Tjed, gjennem Forſtuen, ud paa Gangen, trykkede Døren til efter ſig og iilte ned ad Trappen.

Sen paa Eftermiddagen begav han ſig til den commanderende General, Feltmarſchal Chriſtian Gyl=denløves Palais. Uden at møde nogen Hindring,

trængde han sig igjennem Sværmen af Officerer og Ordonnantfer frem til Forgemakket, og just som han traadte derind, kom Gylldenløve med en Adjutant ud af den modstaaende Dør; Feltmarschallen standsede og spurgte om hans Grinde. I saa og ligefremme Ord fremkom han nu med sit Andragende om at antages som Frivillig ved Rytteriet, helst blandt Dragonerne, da han følte Lust og Kaldelse til Krigs- haandværket.

„Hvem er I? Hvad er Eders Navn?“ — spurgte Gylldenløve og betragtede med Kjenderblik det smukke, kraftigt byggede unge Menneske.

„Studiosus Elias Hagen.“

„Naa, I er en Hagen — — saa er I jo af god Familie og havde en tapper Fader. Er I vant til at ride?“

„Fra Børnsbeen af.“

Feltmarschallen vendte sig til Adjudanten og sagde: „Saamænd! han er godt voksen, bredskuldret og synes at have stærke Been; før ham kun ind i Corporals Numer.“

En aarle Morgenstund nogle Dage efter sad Elsebeth allerede ved sit Vindue bøjet over Rammen og arbejdede tilsyneladende med stor Iver. Ved det andet Vindue stod Fru Binding og raslede med sit Nøglesnippe; hun saa af og til ud paa Gaden, uden derfor at afbryde den begyndte fortrolige Samtale,

eller rettere, sin egen Tale; thi den unge Pige svarede kun af og til med et Ja eller Nei.

„Jeg hørte det fra Sovekammeret, hvor jeg just var inde at lægge Stadskjolen tilrette“ — fortsatte Matronen sin Tales Strøm — „og jeg blev heelt underligt tilmode, da jeg gjennem Døren, der just stod paa Klem, fik Dje paa den kjønne unge Person, der saa bleg og forvirret ud, og først gjorde han endda adskillige Ophævelser ved at tage imod Pengene, ja, han vilde omsider kun beholde dem som et Laan; men din Morbroder siger, at det er saadant et slittigt og opvakt Menneſte, og at de Penge, han fik, ville bringe velsignede Renter — —. Gja! en god Morgen! Der gaaer han, min Gud og Herre! igjen forbi og saa tidlig paa Dagen — —.“

„Hvem mener Du, Moster!“ — udbrod Elſebeth og foer i Beiret.

„Hvem anden end Herr Licentiaten“ — smaalo Matronen. — „Nei, see kun, han er atter pyntet som en Brudgom, og hvor zirligt han letter Hatten fra den ſkjønt buklede Parth. Ja, ja, min rare Elſebeth! om han end ikke er nogen saa beleven og strunk Cavaleer, saasom denne Krigsmand Monsieur Holsteen eller som Monsieur Schmettau, ſkulde Du dog tænke lidt efter, før Du siger alvorligen Nei til saadant Tilbud. Alligevel ſkal jeg ikke nægte, den lærde, adſtadige Mand tog ſig noget aparte ud, som han laa der paa begge ſine Knæer og bød Dig ſine

Gyldenlækker og Nellikker; jeg maa endnu see, naar jeg tænker derpaa; men Du min Gud og Herre! Kjærligheden kan bringe den Klogeste og Fornuftigste til Daarskab, det mindes jeg nok fra min Tid; men, som sagt, Du skulde endda betænke Dig vel, og hvad det angaaer, at Du ikke lider Lugten af Gyldenlækker, da vænner man sig dertil med Tiden, og ere de end ikke saa fine som Fioler eller Reseda, ere de dog alledage vor Herres Blomster, veed jeg, og holde sig længer."

Matronen blev endnu længe ved i samme Tone. Elsebeth syntes dog neppe at høre, hvad hun sagde, saa ivrig var hun beskjæftiget med sit Broderi eller snarere med det gulbrandede Blad, der laa paa For-glemmigeierne, halvt skjult under det chinejiske Papiir. Sneve Gange havde hun gennemlæst det; dog læste hun endnu bestandig over paa og søgte at tyde de Ord: „Ederes Fioler og Resedaer fandt jeg og gemmer; men nu viser Haabet mig Roser langt derude i Tiden; skulde jeg naa dem, vil jeg offre Eder al Duften og selv beholde Tornene — —.“ Skjøndt Vinduet stod aabent, hørte hun ikke engang den stærke Hestetrampen, der nu kom nærmere, eller Larmen af de mange Mennesker derude paa Gaden.

„Nei, see bare!“ — begyndte Matronen atter — „og der kommer Monsieur Suel og Monsieur Rodsteen — — eja! hvor de hilse galant — — en god Morgen!“ Hun gjorde et dybt Knix.

I dette Øjeblik klang Trompeterne lige under Vinduet, saa det flirrede i Ruderne.

Elisabeth saa ud og gjengjeldte de nævnte Officerers Hilsen med et saare alvorligt Ansigt. Men paa engang kom der Liv i hendes Blik og Farve paa hendes Kinder, og hun reiste sig hurtigt; efter Officererne kom nemlig en ung, slank Krigsmand ridende paa en høi Skimmel, der dansede hen ad Gaden under ham. Rigtignok var han ikke Officeer, men tog sig endda smuk og fornem ud i den røde Uniform, med de mørke, krusede Haar under Hjelmen, og hvor ridderligt sænkede ikke ogsaa han sit blanke Sværd, idet han saa op til det aabne Vindue, hvor den yndige Jomfru nu bøjede sig lidt ud; hun gjenkjendte ham og — — nu havde hun tydet de skrevne Ord. Blussende som en Rose saa hun ham dybt i Øjet, som om de havde staaet Ansigt til Ansigt for hinanden, og hun vedblev at stirre efter ham, saalænge hun kunde øine ham — — for den opstigende Graad; hendes Læber bevægede sig, som bad hun en stille Bøn.

Ogsaa Herr Povel Binding, som var bestjefstiget i sit Studerekammer, iilte til Vinduet og saa ud efter det smukke Dragonregiment; men han skyndte sig tilbage til sit Arbeidsbord, for at see efter i Skuffen, hvor der laa en Deel Pengetutter. Han undersøgte enhver især, men savnede den vigtigste, nemlig en Rulle Dukater, som han for ikke længe

siden havde lagt derned, efterat have forseglet og paastrevet den. Han traf paa engang Brynene i Beiret med en estertænkksom eller snarere betænkelig Mine; det faldt ham ind, at han jo sidst om Dagen gav den fattige Student en Tut Sølvottestillinger; i Hastværk og Distraction havde han vist taget feil og givet ham Kullen med de blanke Dukater, der netop vare komne fra Mønten. „Guld er, sandt for Gud! en farlig Ting“ — sagde han ved sig selv — „der skal Forstand til at bruge det, men Gudsfrøgt til at undvære det — — og dette her bliver en Guldprøve.“

Andet Capitel.

Den Politik, der udviklede sig mod Slutningen af det syttende og i Begyndelsen af det attende Aarhundrede, og som bestod i en kunstig Væv med udviklede Intriger, Forstillelse og List til Ælæt, forberedte den paafølgende Omvæltning i de europæiske Forhold og bragde hele Begrebet Politik i Vanrygte. Man har paastaet, at det var Ludvig den Fjortende, der opfandt denne Politik; uden at vilde indlade os paa nogen nærmere Uundersøgelse af en saadan Paastands Rigtighed, er dog saameget vist, at han drev den med Virtuositet og var alle sine Samtidiges Mester, hvilket han især viste under Begivenhederne,

der gif forud for og fremkaldte den spanske Arvefølgekrig. Disse Begivenheder vare som en storartet Comedie paa Verdens Skueplads, hvori Fyrsterne gave Hovedrollerne, medens Folkeslagene i den paafølgende Krig bare Omkostningerne. Selve Krigen, der i Characteren havde Udskilligt tilfælleds med Politiken, var at betragte som et Spil Skak paa det europæiske Bræt, med en Uendelighed af fint udtænkte Træk, der endte med at Taarnene toges og Bønderne faldt, men Konger og Dronninger bleve kun matte.

Kong Carl den Anden af Spanien havde ingen Børn, til hvem han kunde efterlade sit udstrakte Rige, og længe før hans Død lavedes derfor de forskjellige Slægtninge om Arven, nemlig: Ludvig den Fjortende, som var en Søn af Philip den Tredies ældste Datter og derhos gift med Philip den Fjerdes ældste Datter; at baade hans Fader og han selv havde gjort Afkald paa Arv, var en Hindring, der skulde bortryddes af Politiken. Den tydske Keiser Leopold den Første, af Østerrig, var gift med Philip den Fjerdes anden Datter og med hende havde han kun en Datter, der formælede med Churfyrsten af Baiern og ved sin Død efterlod en Søn, som altsaa var den anden Prætendent. Men Keiseren, som var en Søn af Philip den Tredies anden Datter, optraadte selv som tredie Prætendent, idet han dog overførte sine formeentlige Rettigheder paa sin Søn, Erkehertug Carl. De andre, kun middelbart i Arvesagen Interesserede,

navnlig Sømagterne England og Holland, kunde hverken ønske at Frankerig eller det østerrigste Huus opnaaede en saa uhyre Tilvæxt af Magt. Holland kunde berygte at miste sin Uafhængighed igjen, hvis Østerrig seirede, og Kong Wilhelm den Tredie af England stjalv ved Tanken om, at den franske Konge, naar han blev overmægtig, skulde faa i Sinde at gjenindsætte hans fra Storbritanniens Trone fordrevne Formand, Jacob den Anden, som havde fundet Tilflugt i Frankerig. Ludvig den Fjortende, som fra Begyndelsen af havde et bestemt Maal i Sigte, virkede hemmeligt og med stor Energi derhen, medens han, for at vildlede de Andres Opmærksomhed, knyttede vidtløftige Underhandlinger med alle Parter. Han foreslog Sømagterne, dernæst ogsaa Keiseren en Traktat om at dele Arven, saa at Enhver fik noget af Byttet. Ikke heller vare England og Holland utilbøjelige til at indgaa herpaa; selv Leopold den Første, som var sløv og gif op i Bodsøvelser, laante Dre til Forslaget. Carl den Anden, som ikke længer havde nogen egen Villie, men beherskedes snart af det ene, snart af det andet Hofparti, opmandede sig for en Tid ved Efterretningen om hvad der foregik; han lod sin Gesandt i London nedlægge en saa alvorlig Protest mod den paatænkte Deling af den endnu ikke faldne Arv, at Wilhelm den Tredie i Bredde bortviste Gesandten, og til Keiseren stillede han den Fordring, at denne skulde sende Erkehertug Carl

tilligemed et Corps paa titusind Mand til Madrid, hvor Erkehertugen da skulde blive anerkjendt som Universalarving. Reiseren vægrede sig længe herved, og da han omsider gjorde Mine til at give efter, var det for seent; Ludvig den Fjortende havde benyttet Tiden og ved sin snilde Gesandt, Greven af Harcourt, der i Madrid ødslede med Elskværdighed og Guld, vundet Terrain og banet sig Vej til Kongens Dre og de forskjellige Partiers Velvillie; selv den intrigante Cardinal Puertocarrero, Spaniens Førsteminister, var omsider vunden, og Udsigterne for det østerrigiske Huus bleve med hver Dag mørkere. For at skuffe Sømagternes Opmærksomhed, indledede Ludvig atter Underhandlinger med dem om en ny Delingstractat, hvori Keiser Leopold dog ikke vilde deeltage; den syv- aarige Churprinds af Baierns pludseligt indtraadte Dødsfald havde nemlig forrykket Sagernes Stilling og gjort Leopold til anden, efter hans egen Mening, til første og eneste Prætendent; han protesterede nu paa det heftigste mod enhver Delingstractat og erklærede sig beredt til at sende Erkehertugen med Tropper til Spanien. Men det var atter for seent; fransk Guld og Snildhed havde besejret alle Hindringer. Paven, Innocens den Tolvte, dispenserede med Hensyn til det af Ludvig den Trettende og hans Efterfølger gjorde Afkald; Puertocarrero, som var aldeles blendet af Harcourts Løfter, gjorde Helvede saa heedt for den villieløse Carl den Anden, at denne svage

Konge underskrev et ham forelagt Testamente, hvorved Ludvig den Fjortende og hans Søn, Dauphin, vel udelukkedes, men Dauphins anden Søn, Hertug Philip af Anjou indfattes til Universalarving af det hele spanske Monarki, dog med den Bestemmelse, at hvis han kom til at bestige Tronen i Frankrig, skulde Arveretten gaa over til hans Broder, Hertugen af Berry. Kort efter, nemlig den 1ste November 1700, døde Carl den Anden; Testamentet, hvis Indhold var holdt hemmeligt, kun ikke for Greven af Harcourt, blev aabnet og vakte paa den ene Side Bestyrtelse, paa den anden Forbauselse. Da den spanske Ambassadeur i Versailles, Marquien af Castel dos Rios, i Hoffets Overværelse forkyndte sin afdøde Monarks sidste Villie, fortsatte Ludvig den Fjortende Comedien og lod som om han blev yderlig overrasket; paa Ambassadeurens formelle Spørgsmaal: om dette overordentlige Tilbud modtoges, og paa hans dertil søjede Forlangende, at Hertugen af Anjou uopholdelig skulde begive sig til Madrid, svarede Kongen med en saare betænkelig Mine: „Nu vel, Herr Ambassadeur! vi ville tage Sagen under Overvejelse.“ — Ambassadeuren gjorde store Dine og var nærved at tabe Fatningen; kommen ud i Forgemaffet, udbrød han: „Skulde man tro det muligt! I eet Landdrag tilbyder jeg ham to og tyve Kongeriger, og alt det Svar, jeg faaer, er: vi ville tage det under Overvejelse.“

Fra Juntaen i Madrid ankom den ene sta-
 aandede Courreer efter den anden med indstændig Be-
 gjæring om et snarligt og glædeligt Svar, da hele
 Nationen længtes efter sin unge Konge. Men Lud-
 vig den Fjortende lod som om han endnu bestandig
 betænkte sig; saa befalede han et Statsraad at træde
 sammen, for at raadslaa om Spørgsmaalet: hvor-
 vidt man burde erklære sig for Testamentet eller for
 Delingsstraktaten. Nogle af Statsraadets Medlem-
 mer — det var sammensat af Ministrene og Dau-
 phin — talte ivrigt imod Testamentet og fremhæ-
 vede alle de Misligheder, det kunde drage efter sig;
 men derpaa tilføjede de: at de kun for at drøfte
 Sagen grundigt, havde talt saaledes, samt at de under
 alle Omstændigheder maatte stemme for Testamentets
 Antagelse. Dauphin erklærede kort og godt, at man
 burde modtage Tilbudet, og henvendt til sin store
 Fader, tilføjede han med en dyb Bøining: „Hvad
 mig selv angaaer, da har jeg intet kjærere Ønske, end
 hele min Levetid at kunne sige: Kongen min Fader
 og Kongen min Søn.“ — Efterat Testamentet endnu
 var blevet fremlagt i Madame de Maintenons Bou-
 doir og havde vundet hendes Bifald, lod Kongen
 proclamere, at hans Sønnesøn, Hertugen af Anjou
 havde bestegit Spaniens Trone under Navn af Philip
 den Femte. Med stor Pomp afreiste den nye Konge
 til Madrid, hvor han holdt sit høitidelige Indtog
 under Befolknings Jubel.

Efterretningen herom faldt som en Bombe ned i Wien. Keiser Leopold vilde i Førstningen ikke fæste Tid dertil, saa fast troede han paa sin Ret og paa vor Herre; da han omsider ikke længer kunde tvivle, erklærede han heftig, at han med Sværdet vilde forsvare denne sin Ret, at han vilde opbyde al sin Magt og med flyvende Faner føre Erkehertug Carl op paa Spaniens Trone. De mere Besindige gjorde ham opmærksom paa, at de øjeblikkelige Forhold neppe gjorde det tilraadeligt at drage Sværdet, at man først maatte forsøge Underhandlinger, see sig om efter Alliancer, at det tydske Rige ei var at stole paa, at de østerrigske Arvelande vare for svækkede efter Tyrkekrigen og Vinantferne i en sørgelig Forsatning, hvortil kom Urolighederne i det misfornøjede Ungarn. Men Keiseren vilde intet høre, intet om Underhandlinger og Tractater, han vilde have Krig, og det fortælles, at han i sin fromme Iver udbød: „Vor Herre vil bære Krigsomkostningerne“.

Ikke mindre overraskede bleve Sømagterne af denne Bending, Sagerne pludselig havde taget. Ludvig den Fjortende lod dog underhaanden tilkjendegive baade i London og i Haag, at det Hele kun var at betragte som en foreløbig Afgjørelse, der var paanødt af Omstændighederne, og at det ingen væsentlige Forandringer skulde gjøre i Delingstractaten, der godt kunde bestaa med Philips Tronbestigelse. Til samme Tid lod han styrgethye tusind Mand under Marschal

Boufflers rykke ind i de spanske Nederlande, hvis befæstede Byer, som Pant for de Spanien gjorde Forstrækninger, vare i Hollændernes Besiddelse; alle disse, tildeels forfaldne Fæstninger bleve overrumplede, tagne uden Sværdsflag og Garnisonerne arresterede. Generalstaterne, der nu saa sig saa godt som værgeløse, gjorde gode Miner til slet Spil og tilbøde at anerkjende Philip som Konge af Spanien imod at saa deres Tropper tilbage fra Fangenskab, hvilket Tilbud da ogsaa modtoges. Vilhelm den Tredie, som laa i bestandig Riv med det engelske Parlament, laante Dre til de franske Forsikringer, der understøttedes af mange Parlamentsmedlemmer, og anerkjendte ligeledes Philip den Femte. Det lod saaledes til, at Alt endnu kunde tage en fredelig Vending, og det saa meget mere, som egentlig ingen af Parterne havde de fornødne Midler til at begynde en Krig, ikke engang Frankrig, hvis Kraft næsten var udtømt i de foregaaende Mars vidtløftige Felttog. De knyttede Underhandlinger bleve imidlertid brat afbrudte og mod al Formodning stod Krigen paa engang for Døren — som Følge af en lille Omstændighed, hverken meer eller mindre end en Titels Meddelelse. Den landsflygtige Exkonge Jacob den Anden afgik nemlig ved Døden, og Ludvig den Tjortende tillagde hans Søn, Exprindsen af Wales, Titel som Konge af Storbrittanien. Vilhelm den Tredie betragtede dette som et ligefrem fjendligt Skridt, der

desuden stred mod Ryswickerfreden, og han erklærede Frankerig Krig; det samme gjorde Keiseren og Generalstaterne og snart det tydske Rige med; mellem disse Stater sluttedes en of- og defensiv Alliance.

Nu kom der Liv i Cabinetterne; alle Parter begyndte over Hals og Hoved at ruste sig, hvilket iøvrigt ikke var nogen let Sag, da baade det tydske, det hollandske og det engelske Hærvæsen var geraadet i Forsald. Af Frygt for det mere krigsberedte Frankerig maatte man skynde sig; man saa sig derfor om efter disciplinerede, kampdygtige Hære, og Opmærksomheden henvendtes paa Danmark. Mod Slutningen af det foregaaende Aarhundrede havde jo danske Tropper i engelsk Sold gjort udmærket Tjeneste i Irland og fornyet fordums Berømmelse for Tapperhed, Trofskab og Haardsørhed. Baade Sømagterne og Keiseren iulte med at knytte Underhandlinger i Kjøbenhavn, hvor Tractaterne ogsaa snart kom istand, ifølge hvilke Frederik den Fjerde forpligtede sig til at sende Keiseren et veludrustet Corps paa otte tusind Mand og Sømagterne et lignende paa tolv tusind Mand, imod antagelige Subsidier i klingende Mønt; Keiseren forpligtede sig derhos paa sin Side til, hvis han satte sine Fordringer paa den spanske Krone igjennem, da at udrede til Danmark den Million, Spanien endnu var det skyldig. Det til den keiserlige Tjeneste bestemte Auxiliær-corps, hvoraf en Deel allerede stod i Sachsen, samledes under Anførsel af

Generalfeltmarschal Christian Gyldenløve, og Hertug Carl af Byrtemberg-Neustadt skulde commandere de til Nederlandene afgaaende tolv tusind Mand.

Ludvig den Fjortende, som nu mærkede, at Comedien var udspillet og intet meer at udrette ad diplomatisk Veie, kastede Masken og drog Kaarden, medens hans Modstandere endnu vare i fuldt Arbeide med deres Krigstilberedelser. Tilshyneladende stod han ene ligeover for det halve Europa; men efterhaanden gjorde klog Politik Partiet næsten lige. Ved Løfter og Guld overtaltes Churfyrsten af Baiern, som var en ærgjerrig og ødsel Herre, til at forlade sine østerrigiske Slægtninges Sag og han drog Churfyrsten af Cöln med sig; derved fik det tydske Rige et Par farlige Fjender midt i sin egen Veir. I Italien lykkedes noget lignende. Den spanske Generalgouverneur i Milano, Prinds Henri af Baudemont, proclamerede Philip den Femtes Tronbestigelse, hvorimod hans Søn, Prinds Thomas af Baudemont, som var General i keiserlig Tjeneste, vægrede sig ved at forlade denne. Hertugen af Savoyen, hvis Land laa indkilet mellem den franske Grændse og det Melanesiske, var tilbøjelig til at tage Parti for Keiseren; men franske Trudsler og Løfter — navnlig om Befalingen over Frankerigs og Spaniens Hære i Italien samt et foreslaaet Ægteskab mellem hans Datter og Philip den Femte — omstemte Hertugen, saa at han, idetmindste foreløbigt, sluttede sig til

Frankerig, hvorpaa Hertugen af Mantua, skjøndt Basal af det tydske Rige, gjorde det samme. Svad Portugal angaaer, da gjorde Don Pedro vel betænkkelige Miner til Nabomagtens Forbindelse med Frankerig, men lod sig omsider deels true, deels ved Afstaaelsen af nogle Landstrækninger i spansk America bevæge til at anerkjende Kong Philip.

Smidlertid var en fransk Armee allerede i Foraaaret 1701 afmarscheret til Italien under General Tessé; denne afløstes nu i Commandoen af Marschal Catinat, og der lagdes fransk Besætning i Mantua. Catinat var egentlig den eneste prøvede og virkelig talentfulde Feltherre, Frankerig havde tilbage; men han havde ikke frie Hænder. Det var ikke alene Kongen, der fra Versailles vilde styre hans Operationer og ubetinget forudsatte en bestandig feirrig Fremgang; ogsaa Madame de Maintenon gjorde en intrigant Indflydelse gjeldende, da hun ikke havde kunnet sætte igjennem at faa sin ivrige Tilhænger og Beundrer, Marschallen af Villaroi valgt til denne Commando, hvortil kom, at Hertugen af Savoyen vilde optræde som den virkelige Overstcommanderende, trods de franske Troppers Ulyst til at agte paa hans Befalinger. Man vidste, at en østerrigsk Armee paa henved tredive tusind Mand under Anførsel af Prinds Eugen af Savoyen var paa Vejen gjennem det Tyrolske til Alperækken, der paa denne Kant som en uhyre Muur, med tallede, tilsneede Toppe taarner

fig mellem de østerrigiske Lande og Italien. Uagtet det frygtelige Mod, hvormed de franske Soldater, som altid, fulgte deres Fahner og den tallose Skare af unge glimrende Marquier og Grever, der som Officerer i forskjellige Grader førte dem; uagtet det sprudlende Retsind, hvormed de fra deres skønne Fædreland marscherede ned i det endnu skjønnere, ligesom mere solbelyste Italien, Landet med den rige Blomsteflor, der — som en gammel Forfatter siger — laaner Jorden Farve og Himlen Duft; hvor de jublende drog frem mellem Orange- og Laurbærlunde, plukkede gyldne Frugter i den herlige Have, lo og vinkede til de hyppige Kvinder og spottede vittigt over den forestaaende Kamps Farer; uagtet alt Dette havde Catinat en Forudfølelse af at maatte gaa forsigtigt og forsvarsviis tilværks. I forcerede Marscher gik han med atten tusind Mand over de lombardiske Sletter hen imod de tyrolske Alper og leirede sig ved Gardasøens romantiske Bredder; stærke Detaschementer udsendtes til alle Kanter for at bevogte Passene, der førte over de gigantiske Bjerge, gennem viltsomme Snevinger herved i Dalen. Med eftertænksomme Miner saa Feltherren atter og atter op til Alpernes Toppe, naar han gjorde sin daglige Ride-tour ad Stien langs Gardasøen, for at inspicere de mange Vagtposter. Speiderne havde meldt ham, at det østerrigiske Fortræf var ankommet til den lille By Roveredo paa hiin Side af de store Bjerge;

skjøndt det fra alle Sider forsikredes, at der kun gaves tvende Veje over Bjergene og at kun den ene kunde passeres af Tropper med Bagage, dette endda med stor Besværighed og Fare; skjøndt han havde ladet de steile Pässe til den som farbar betegne de Bei saa stærkt besætte med Artilleri og Infanteri, at et Gjennembrud af Fjenden var utænkeligt, medens talrige Forposter holdt Vagt milevidt til begge Sider, var han ingenlunde rolig; der gaves maaskee dog andre, kun af Bjergboerne kjendte Veje, som en dristig Fjende kunde fristes til at betræde.

En frisk Morgen mod Slutningen af Mai red han atter hen langs den østlige Bred, ledsaget af en Flok Officerer, og lod Blikket fare viden omkring og op i Høiden, uden at deeltage i den muntre Samtale eller skjænke de storartede Omgivelser nogen sær Opmærksomhed. Solens Straaler legede paa Søens grønne Dverflade og flere Baade med franske Soldater glede hen i forskjellige Retninger; de sang og jublede derude om Raps med Bogfinkerne og Droslerne i de ud over Søen ludende Shreentræer og Guldbregnen. Mørkegrønne Smaaskove omgave Bjergenes Fod og op ad Siderne af de uhyre Steenmasser, der laa som væltede paa hinanden, saaes Krat og Buske med brogede Blomsterklynger som paa Vandring i Veiret; hist og her i Kløfter og paa jevne Skraaninger kom en Hytte eller et Capel til Syn,

som Duffehuse; svagt, som hendøende i Luften, løb Klokkelang deroppe fra.

Feltherren saa højere og højere til Veirs, op til de affsjaarne eller kupelagtige Bjergkegler, der ligesom lege over Hovedet paa hinanden — — det var som om Blikket fornam den evige Stilhed deroppe, hvor Naturen endnu syntes i Begreb med at udvikle sig af Chaos, medens det friske Liv larmede herne. Han holdt pludselig sin Hest tilbage og vedblev at stirre derop — — der! i den svimlende Hvide, paa den yderste Skrænt, hvor Sneelaget skinte med et blegrødt Skjær i Morgensolens Lys, der kom noget til Synne og bevægede sig, smaat og utydeligt, som nikkende Smaafugle med brogede Fjær; men det var jo menneskelige Skikkelser, syntes ham, og Solstraalerne brødes paa blanke Punkter; saa forsvandt de igjen. Kommen tilbage til sit Hovedkvarter, udstedte Catinat Ordre til at fordoble alle Vagtposter og at indskærpe dem Narvaagenhed; men da han lod falde nogle Ord om, hvad han troede at have bemærket, smilte de ham omgivende unge Officerer og tilhviskede hinanden skjemsomme Bemærkninger.

Den gamle Hærsfører havde dog ikke seet feil. Prinds Eugen, som nogle Dage forinden var ankommen til Armeen, havde opslaaet sit Hovedkvarter i Roveredo. Uagtet han ved sine Speidere var kommen til Kundskab om den af Catinat indtagne Stilling og at Bjergpassene vare stærkt besatte, besluttede

han Obergangen, hvad det end skulde koste, for at angribe Fjenden, før denne kunde drage Forstærkning til sig. Ledsaget af nogle Officerer og et Par Bjergboere, begav han sig selv ud paa Recognoscering, trængde længere og længere frem, højere og højere, indtil han fra den yderste, sneebedækkede Bjergaas paa engang saa ned paa Italiens blomstrende Dale, paa Gardasøens blinkende Flade, paa Adige-floden, der bugtede sig som en Solvslange mellem Blomster og Krat, og hen over Sletten til Chiusa og Rivoli. Han fulgte sine Førere videre; de pegede op til de vildsomme Stier over Bjerget Balbi og Toppen af Brenta, og forsikrede, at den driftigste Bjergboer kun med stor Forsigtighed betraadte den Bei ned til Italien. Men Eugen nikkede til sine Officerer og sagde: „Ad denne Bei søge vi derned til Fjenden, efterksom han ikke aner, at vi tør prøve derpaa; tappre Mænd ere før vor Tid gaaede samme Bei, saa kunne vi med.“

Prinds Eugen af Savoyen var et af disse særligt begavede Mennesker, der ved første Stævne kunne vinde Enhver for sig og til hvis kraftige Villie Mængden uvilkaarlig seer op med Tillid. Han medbragde jo sin Navnkundighed som Seirherre ved Zenta i Ungarn, hvor han i Aaret 1697 bibragde Tyrkerne et saa fuldstændigt Nederlag, at ikke alene Østerrig, men maastee hele Europa befriedes for en ny Overstyummelse af Orientens fanatiske Hærskarer. Aagtet

sin høje Stilling var han derhos en god Krigskammerat og besad det hos en Anfører uburdeerlige Talent, med skarpt Blik at kunne opdage, hvad en Mand dueede til og sætte Enhver paa sin rette Plads. Saa snart han erklærede det for sin Beslutning at gaa over Balbi og Brenta, var ogsaa dette for Armeens Bedkommende en afgjort Sag; det faldt Ingen ind at tvivle, i alt Fald ikke at udtale nogen Tvivl om Muligheden. Ufortøvet tog man fat paa Arbeidet; flere tusind Mand udcommanderedes med Hækker og Ører, for at hugge og grave en Wei gennem Klipper og Bjerge, kaste lustige Broer over Afgrunde og Kløfter, udvide de snevre Stier omkring Klippens Bægge, udfinde Omveje og, hvor Kløften var for bred eller Klippen for steil, at anbringe Binder med Reb for at hisse Vogne, Heste og Kanoner ned i Dalen. Trods alle Møisommeligheder og Farer, gik Arbeidet rask fra Haanden; efter otte Dages Forløb saa Befolkningen paa Sletten med Forbauselse en heel Armee med Feltstykker og Rytteri stige ned fra Alperne, som fra Skyerne, ad Stier, hvor man hidindtil kun havde seet forvovne Gemsejægere klavre omkring. I Rivoli opflog Eugen foreløbigt sit Kvarter og lod en Deel af Armeen rykke videre frem gennem det veronesiske Gebeet paa den venstre Adigebred, for at søge en Overgang over Floden.

I den franske Hær, der var leiret paa Adiges høire Bred, vakte Efterretningen om Fjendens fabel-

agtige Marsch og uventede Ankomst stor Forundring og Røre; nu gjaldt det at hindre ham i at komme over Floden. Catinat satte sig i Bevægelse med hele Armeen, udsendte Speidere og Detaschementer til alle Sider, og Skridt for Skridt fulgte han sin Modstander, der bevægede sig saa hemmelighedsfuldt paa den anden Bred i Frem- og Tilbagemarscher, hid og did, som han nok indsaa, for at skuffe ham og benytte et ubevogtet Punkt, et beleiligt Djeblif. Men de Keiserlige syntes bedre betjente af Speidere og Spioner end Franskmændene, der med Sorgløshed betragtede disse Manøvrer og kun higede efter at komme i Kamp og paa Eventyr. Hvergang de i denne Hensigt, sædvanligviis i smaa Partier paa Færgebaade, forsøgte et natligt Overfald, fandt de Fjenden paa Pletten; uagtet al deres ridderlige Tapperhed, maatte de som oftest med følelige Tab og uforrettet Sag haste tilbage. Eugen havde derhos dygtige Officerer, hvis Mod og Driftighed anspreedes af hans energiske Aand. Han havde forgeves gjort Forsøg paa at erhverve et fast Udgangspunkt i det Venetianske paa denne Side af Floden; de befæstede Stæders Befalingsmænd holdt Portene lukkede, idet de paaberaabte sig Benedigs Neutralitet. Med den Beslutning, under alle Omstændigheder at iværksætte Overgangen, nærmede han sig derfor atter Floden, hvor han saa de franske Afdelinger opstillede derovre saa langt Djet kunde naa. To af hans

Underfelt herrer, Prindsen af Commercy og General Palsy, forklæbte sig som Bønder og roede hver i sin Baad ud paa Floden. Tilsyneladende i ivrig Beskæftigelse med at fiske og jage efter Fugle, undersøgte de Vandets Dybde, medens de franske Soldater fulgte dem med Dinene og morede sig over deres Feilskud og uheldige Fiskeri. Palsy vovede sig endog ind til den anden Bred, hvor han mærkede sig Fjendens Stilling og opsnappede nogle Fanger.

Med stigende Tvivlraadighed iagttog Catinat sin Fjendes Frem- og Tilbagemarscher og fordeelte sin Hærstyrke paa saadanne Punkter, hvor hiins Bevæggelser lode formode en paatænkt Overgang; men Eugen vendte sig pludselig til den modsatte Kant, til et Sted i Nærheden af Carpi, hvor Floden gik høit og derfor ikke var bevogtet af de Franske. Her sloges i al Hast en Bro og Palsy gik over med fire tusind Mand; større Afdelinger fulgte efter og drog i Nilmarscher henimod Pofloden. Catinat trak sig tilbage i Retningen af Mantua, for i værste Fald at beskytte denne vigtige Fæstning eller søge Tilflugt der; dog lod han Vagtposter blive tilbage langs Adigefloden og opstillede større Troppescorps'er ved den befæstede Flække Carpi, der paa denne Kant beherskede Floden. Eugen, som nødvendigviis maatte være Herre over denne Flod, før han turde skride videre frem, tiltraadte tilsyneladende en Marsch fremad mod Pofloden, men midt om Natten vendte han pludselig om

og overfaldt Corpsset ved Carpi, der blev sprængt og kastet. Nu maatte Catinat opgive alle de besatte Punkter og sammendrage sin hele Styrke i Nærheden af Mantua, hvorpaa Eugen slog Leir ved Floden Oglio, tæt ved Byen Chiari. I nogen Tid indskrænkede begge Parter sig til at iagttage hinanden, dog under idelige Smaafægtninger, med afvejlende Rykke, for hvilke Eggen Syd for Legnano, Mantua og Cremona for det meste var Skuepladsen.

Catinats tidligere saa skarpe Blik og kraftige Aand begyndte at sløves af Mismod; det var som om han følte, at den gamle Feltherre ikke var den yngres Kraft eller maaskee den yngres Rykke voksen. Under dette saa uheldigt begyndte Felttog havde hans Mismod og Harme givet sig Lyst paa mange Maader, deels i de Klager og Besværinger over den udeblivende Forstærkning, han indsendte til Hoffet i Versailles, deels i Uttringer, der tydede paa Mistanke til Hertugen af Savoyens Loyalitet. Denne Fyrste havde nemlig indfunden sig ved Armeen, og hans senere Træfald gjør det rigtignok sandsynligt, at han allerede paa denne Tid stod i hemmelig Forbindelse med de Keiserlige. „Her iblandt os er en Forrædder“ — yttrede saaledes Catinat engang i et Krigsraad, idet han saa sig om og lod Blikket dvæle ved den tilstedeværende Hertug. Denne Uttring rygtedes snart og kom Hertugens Datter, Hertuginde af Bourgogne for Dre, som iilte med at besvære sig

derover i Madame de Maintenons Salon. Veiligheden benyttedes øjeblikkeligt til at bevirke Catinats Tilbagekaldelse og Marschallen af Billois Udnævnelse i hans Sted til Overstcommanderende.

François de Billois, den tilkommende Konges — Ludvig den Femtendes — Gouverneur eller Hofmester, var Hofmand, bevandret i alle Hoffets af Kvindeluner indledte og gennemførte Intriger; han var en ægte fransk Adelsmand, smidig og veltalende, ikke uden personligt Mod, men derhos forsængelig og ikke fri for Praleri. Ledt af en ny Skare unge Adelsmænd og anselige Forstærkninger, ankom han til Hæren for Mantua, og med ham syntes Liv og Virksomhed at skulle vende tilbage. I en stolt, næsten haanlig Tone udtalte han sig om det sidste Felttogs slæbende, jammerlige Gang; han forstærkede Mantuas Besætning, lod Armeens Bagage bringe i Sikkerhed til Vodi, holdt Mønstring over Tropperne og vendte sig derpaa til de ham omgivende Officerer med det Spørgmaal: „Hvor er saa Fjenden? — — Nu gjelder det kun om at finde ham.“ De lige fra Paris og Versailles ankomne unge Adelsmænd svang deres Kaarder og tiljublede ham Bisald; men de ældre Officerer, der havde maalt sig med den saa haanligt omtalte Fjende, rystede paa Hovedet og mangen misbilligende, snart spottende Bemærkning gik fra Mund til Mund.

Tredie Capitel.

Mod Slutningen af August Maaned brød Marchallen af Villeroi op med Hæren og førte den over Ogliosfloden; da han ingen Modstand af Betydning mødte, gik han rask fremad og nærmede sig Chiari. Her stod Eugen i sin med opkastede Jordvolde forskandsede Leir og imødesaa rolig det længe forventede Angreb; ved en palisaderet Bei havde han sat sig i directe Forbindelse med den lille By og fastet en Besætning derind, for saaledes at kunne bhyde Fjenden en mere udstrakt Linie til Angrebet.

Den 1ste September 1701 steg Solen op paa aldeles skifri Himmel; den straaede glødende over den noget flade, kun hist og her af mindre Bakkestrøg gjennemkrydsede Egn; Floden Oglios glimrende Blande snoede sig hen mellem de frodige Enge, der afveylede med mørke Skovpartier og lysegrønne Vinhaver eller Grupper af Cypresser og Oliventræer; langt derude mod Ost strakte Mantuas Kirkespir sig op i Luften; mod Syd bugtede sig Posfloden forbi Fæstningen Cremona. Fra det noget højere Terrain mod Ost saae man ned til Byen Chiari, hvor de forreste Huses flade Tage vare besatte med Krigsfolk; en Deel Ryttere joge hid og did eller galoperede hen ad den palisaderede Bei til Leiren. Denne var anlagt i en let Bue hen mellem Byen og Floden; mellem Palisaderne strakte Metalkanonerne deres

Mundinger frem, og over dem kunde man see ind i Leiren, der var afdeelt i Telt- og Barakkegheder; de Tusinder af Krigsmænd af alle Baabenarter, der mhykrede her mellem hverandre, frembøde et livligt og broget Skue.

I nogen Afstand derude hørtes pludselig Trompetstød, saa Trommeslag og Musik. Dette bragde ny Bevægelse i Leiren; snart gjenløde Trompeterne og saa her, Trommerne rørtes og de spredte Soldaterhobe opstillede sig i lange, tredobbelte Rækker nede langs Jordvolden, ovenpaa hvilken de højere Officerer samlede sig.

Deroppe fra Nørrekanten kom Tøten af et Troppcorps til Syne, først en Afdeling Rytteri i mørkerøde Uniformer med sort Sveif bag over Hjelmkammen; dernæst Fodfolk i lignende Uniformer. De brede, blanke Sværd og de spidse Bajonetter blinkede i Solen, og alt som de kom længere frem, saa man det slagre i Luften saa skinnende hvidt og rødt — — det var Fligene af Dannebroege, Fahner og Standarder.

Under klingende Spil, der accompagneredes af det keiserlige Musikcorps, og medens man gjensidigt sænkede Fahnerne, drog det danske Auxiliærcorpses Fortrav: det 1ste Dragonregiment og en Bataillon af Regimentet „Sjælland“, ind i Leiren, ført af selve Generalen, Christian Gyldenløve. Denne var en ungdommelig, kraftig Mand med rolige og noget høje

Miner, men med et Par venlige Dine; neppe tredive Aar gammel, skjøndt han saa langt ældre ud, var han en gammel Soldat; i fransk Tjeneste havde han allerede gjort Felttogene i Flandern med i Slutningen af det foregaaende Aarhundrede og udmærket sig ved saa mange tappre Bedrifter, at han, uagtet sin Ungdom, var bleven Chef for et Regiment, der til hans Ære fik Navnet «Royal Danois». Saavel han selv som de djerve, hyperligt udrustede Ryttere, der fulgte ham — blandt hvilke vi tro at gjenkjende hiin smukke unge Corporal paa den dansende Skimmel — og de firskjaarne, rødmussede Sjællændere, der med nysegjerrige Miner traadte med saa kraftige Skridt paa den fremmede Jordbund, syntes at gjøre et godt Indtryk paa den keiserlige Hær, baade paa de Menige og Officererne; under Opstillingen hilstes de Ankomne med et Hurra.

„For Gud! I er velkommen, min Herr Feltmarschal!“ — sagde Prinds Eugen til Christian Gyldenløve, hvem han modtog i Kredsen af sine høje Officerer — „Det er jo skjøne Folk, I der tilfører mig, og den besværlige Wei over Bjergene synes ikke at have medtaget dem synderligt.“

„Saamænd! Det er mit Fortrav; de andre Batailloner og Escadroner følge som snarest efter fra Rivoli, hvor de samle sig“ — gjenmaeledede Gyldenløve med et tilfreds Blik paa sine Folk, og med en let Bøining tilføjede han smilende — „Eders

Høihed har jo viist os Vejen over Alperne, og de gamle Krøniker melde, at vore Forfædre ere gangne samme Wei."

"Men de førte nok hverken Kanoner eller Ryttere med" — nikkede Eugen i samme Tone — "For Gud! der komme de endelig, og jeg tænker, tidsnok" — vedblev han og pegede mod Ost, hvor en Skare Ryttere i dette Øjeblik kom til Synne, flere og flere; deres Hjelme skinte i Sollyset, og i smaat Trav rede de frem i Retningen af Chiari. "Var I kun ankommen en Dag før; nu ere Eders brave Folk vel udmattede af at marschere saa langt og i saadan Hede" — tilføjede han med et sært Eftertryk paa Ordene.

"Ha, ha! den Smule Marsch gjennem det skønne Landskab i denne friske Morgenstund!" — smaalo Gylbenløve — "Saamænd! Har Eders Høihed noget Arbeide, kunne vi strax tage fat og med det samme prøve Kræfterne."

Eugen tilkastede ham et skarpt Blik; han bød ham Haanden og sagde hurtigt: "Saameget desto bedre! I lader til at være af mine Folk, Herr Feltmarschal! og det er da bekjendt nok, at I før har lugtet Krudt og hørt Sabler klorre — — den spanske Rytterafdeling, der kommer saa sagtelig histovre, har sikkert adskillige Stormcolonner af Franskmænd i Hælene; den maa sprænges og hastigt kastes tilbage

paa Colonnerne. Prindsen af Vaudemont er med to Escadroner berinde i Byen og har fornøden Ordre."

Gyldenløve traadte tilbage, hilste og vinkede ned til Oberst Christian Rodsteen, som holdt for Fronten og saa nær, at han havde hørt Samtalen. Det raslede gennem Rækkerne og de blanke Pallascher fore af Skederne; paa Oberstens Commando svang Dragonerne om med halv Escadrons Front og hele Regimentet satte sig i skarpt Trav gennem den palisaderede Wei til Byen.

Prinds Thomas af Vaudemont, som med sine tvende Escadroner Kyradsferer holdt mellem de yderste Huse, hilste paa Obersten og de viklede nogle høflige Ord; derpaa gik det atter i rasst Trav ud af Byen og frem paa Sletten, hvor det spanske Rytteri kom dem imøde. Trompeterne gavede Signal og Dragonerne rede op i Linie; det samme gjorde Fjenden, og i et Choc, der løb som en buldrende Torden over Sletten, fore begge Parter frem mod hinanden, med viftende Standarter og løftede Klinger.

Det var første Gang, at Elias Hagen drog sit Sværd og sporede sin Ganger til en alvorlig Døds. En let Feberghysen gennemfoer ham med en Hob viltsomme Tanker om hvad der forestod, og Vejen over til Fjenden syntes ham aldrig at faa Ende. Denne Crisis var dog snart overstaaet; det raske Ridt mellem modige, tildeels frigsvante Kammerater,

Trompeternes lystige Klang, et flygtigt Blik hen til Leirens Jordvolde, hvor tusinde og atter tusinde Dine vogtede paa dem, og saa Følelsen af sin Ungdomskraft og maaskee en hemmelig, begejstrende Tanke — — Modet og Fyrigheden vaagnede paany; han stødte Sporerne i sin Skimmels Sider, knugede Haanden fastere om Sværdfæstet, og det gik fremad i susende Galop. Medens Oberst Rodsteen førte venstre Fløi, var Prindsen af Baudemont i Spidsen for det høire, og Elias Hagen, som førte en Fahnedeling i første Geled, var tæt bagefter ham.

Begge Parter vare allerede paa hinanden; de blanke Vaaben klang paa Hjelme og Ryradsler. I Spidsen for Fjendens fremjagende venstre Fløi saaes en gammel, hvidskjægget Officeer, vistnok af høi Rang, da han var omgiven af en glimrende Stab og fulgt af en Flok Trompetere. Thomas af Baudemont, som raabte en Befaling ned ad Linien til den nærmeste Escadronscommandør, vendte nu Blikket mod denne Officeer, som jog lige imod ham; men han skiftede Farve, sænkede Sværdet og tvingende sin Hest til Siden, foer han med bortvendt Ansigt forbi — — det var jo hans Fader, Prinds Henri af Baudemont. Den Gamle saa efter ham med et bittert Smil, commanderede saa: „Fremad!“ og mødte Hagen; denne, som flygtigt havde bemærket det stumme Spil, sænkede ligeledes den allerede løf- tebe Klinge, som af uvilkaarlig Sky for at lade den

falde paa det ærværdige Hoved, og jog forbi, ind i en fjendlig Rlynge, idet han med halvt lukkede Dine huggede ind, med rasende Kraft, til Høire og Venstre, saa det klang i Pladerne og Klingen zittrede i hans Haand; et Par af de spanske Ryttere styrte bagefter med deres Heste.

„Tøv lidt, Mosis Hagen! — — Herr Corporal! og tag mig med“ — raabte Fahnebæreren Hans Kruuse, en Ræmpekarl med et bredt, leende Ansigt; han ansporede netop sin store Hest for at komme op paa Siden af den unge Bersærk; Fahneremmen havde han om den venstre Arm og holdt Tøilen med samme Haand, medens han førte sit Vaaben med den høire, for at bane sig Vej. — „Nu skal I see et gammelt Fif fra det irske Felttog — — kan I fange den!“ — Dermed slap han Tøilen, løstede hurtigt Standarten ud af dens Bøile og kylede den midt ind i de fjendlige Rækker; han selv satte afsted bagefter, Side om Side med Corporalen, som uvilkaarlig løstede sig i Sadlen, for at see efter Standarten; under Hurra-raab fulgte flere og flere efter, for at kappes om at hente den; med tunge Sværdslag gjennembrøde de Rækkerne, styrte Hest og Mand overende. Kruuse og Hagen vare foran; Hagen, som var en Hestlængde fremmere, kom først og greb Standarten, men gav den tilbage til Fændriken. Stiltiende modtog Kruuse den; med en mørk Mine — ingen af hans Kammerater mindedes at have seet den saa

mørk paa hans næsten altid leende Ansigt — satte han den fast i Bøilen; saa jog han atter frem, ind i den tætteste Rlynge, hvor hans Hest steilede i Veiret; med gnistrende Blik og vældig Arm hamrede han løs. Hurraet og Jublen forplantede sig ned til venstre Fløi, hvor Dragonerne med den tappre Christian Rodsteen i Spidsen ligeledes gjennembrøde og kastede den fjendlige Linie. I ti Minutter frembød Kamppladsen Synet af en forvirret og bestandig veksellende Mhylen af kæmpende Mæsker; med al deres Mod og Fyrighed formaaede de fine spanske Herrer paa de rapfobede, spinkle Heste, dog ikke længe at modstaa disse svære Karle, der sadde som murede paa deres stærke Dyr og sablede ned med de vægtige Rlincer. Henved Halvdelen af det skønne spanske Rytterregiment faldt eller gjortes ukampdygtig; Resten søgte Redning i Flugten. Trompet signaler fra Leiren kaldte Forsølgerne tilbage; en ny og alvorligere Kamp forestod.

Paa Høiden lidt længere til Venstre flagrede de franske Liniebannere over Infantericolonnerne. En Sværm prægtigt costumerede Ryttere var i Spidsen; blandt dem skjelnede man tydeligt Hertugen af Savoyen samt Marschallerne Villeroi og Catinat, hvilken Sidste endnu ikke havde forladt Armeen; de vilde personlig føre Hovedstyrken i Flden, i Forventning af, med eet Slag at kunne knuse den keiserlige Hær, der altfor længe havde trodsset den store

Konges Krigsmagt i Italien. Paa Fløjene af det fremrykkende Corps var Feltartilleriet fordeelt, bestaaende af smaa firepundige Kanoner, der bleve trukne af Artilleristerne i brede, om Livet spændte Læderremme.

Feltherrerne holdt stille og lode Stormcolonnerne drage forbi, under Trommehvirvler og klingende Spil, frem til et dristigt Angreb paa den befæstede Stilling. Foran drog en Skare af flere hundrede Officerer i Galauniform; de svang deres lange, sølvgrebede Stødkaarder, brøde ud i høje Kampraab og løb frem mod Jordvolden, fulgte af de med Bajonetbøsser bevæbnede Soldaterhobe. Trommerne hvirvlede nu ligeledes derinde og de blanke Vaaben skinte i lange Rader paa Forstandsningerne; det blinkede og Røgstøtter stode ud mellem Palisaderne; tordnende udsphede Metalkanonerne deres Ladninger af Vænkfugler og Mustetererne sendte deres Rendefugler bagefter. Man saa hele Rækker, baade af Officererne og de egentlige Stormcolonner segne til Jorden; men de Efterfølgende sprang hen over deres faldne Formænd; spredende sig til begge Sider, fyrede de derind og med fornhyede Kampraab stormede de atter fremad. En ny Torden, en ny Hagl af store og smaa Kugler mødte dem og gjorde lyst i Geledderne; men med ubetvingeligt Mod sprang de atter og atter hen over de Lemlæstede og fortsatte for tredie og fjerde Gang Stormløbet. Enkelte Hobe

naaede ogsaa ind til de yderste Forskandsninger og søgte at komme over; dog de modtoges af Bajonetstød og Musketkugler og faldt næsten til sidste Mand, uden at den næste Colonne deraf lod sig affkræffe fra at storme efter. Skydevaabnernes Knalden, Trommernes Larmen, den skingrende Musik, de Commanderendes Raab og de Stormendes Hurra løde i bekvævende Virvar mellem hinanden.

Under Angrebet, der snart blev almindeligt paa den hele Stilling, stormede en Colonne med flyvende Fahne og ført af flere højere Officerer, ogsaa frem mod den palisaderede Bei. Her havde den sjællandske Bataillon under Oberst Mohrstein Post og forstærkedes nu af de tilbageværende Dragoner, der fik Ordre at sidde af og til Guds deeltage i Kampen. Ulystigt knaldede Fyrbøsserne ud mellem Palisaderne og strakte mange til Jorden, dog uden at standse de Stormende, der kom nærmere og nærmere og begyndte at bestige Forskandsningerne. Der kæmpedes snart Mand mod Mand, hvorved de hidfige Franskmænd dog drog det korteste Straa mod de kraftigere Sjællændere, der vendte Kolberne til; en Regn af Smaakugler fra Jordvolden fuldendte Nederlaget og Resten af Stormecolonnen trak sig tilbage, trængende sig sammen om Fahnejunkereren; denne faldt og Fahnen sank til Jorden. Et Hurra derindefra hilste dens Forsvinden og en ny Hagl af Kugler drev den lille Rest Franskmænd aldeles paa Flugt. Deres

eneste endnu kampdygtige Officeer raabte efter dem, at de skulde vende om og hente Fahnen; da Ingen adløb, vendte han alene tilbage, gennem en Regn af Kugler, af hvilke flere gennemhullede hans Hat og borttoge Plumagen; men han løb usforsagt fremad og nærmede sig Stedet, hvor Fændriken laa død med Haanden endnu knuget om Fahnestangen, medens Lilien laa halvt bredet over ham. Fra den nærmeste franske Colonne, skjøndt denne ogsaa var paa Tilbagetog, lode opmuntrende Raab til ham; men mangfoldige Fyrbøsser straktes frem mellem Palisaderne og sigtede.

Elias Hagen var efter den første blodige Dødt bleven greben af en sær Kamplyst, som af en Ruus; i Kampen Mand mod Mand paa Skandsen havde han stedse været blandt de Fremmeste og nedlagt mangan Fjende; det forekom ham derved, som blev det rødt for hans Dine. Ogsaa han havde istemt det almindelige Hurra ved Liliebannerets Forsvinden; dog nu skammede han sig næsten derover og stirrede med Beundring ud paa den franske Officeer, der saa usforsærdet skred frem for at hente sin Hæders Symbol.

„Det er en stout Karl“ — sagde Hans Arnuse, som ligeledes saa derud og med et inderligt fornøjet Ansigt — „men ærgerligt var det endda, om han saaledes snappede den væk lige for vor Næse.“

Hagen greb fat i en af Palisaderne og gjorde

et Sæt væk derover; med løftet Ballast løb han derud, fulgt af et brølende Hurra, men ogsaa af en ny Salve, der i samme Djeblig knalbede løs; det klang mod hans Hjelm og han gjorde en rystende Bevægelse med Hovedet. Han naaede den faldne Fændrik samtidigt med den franske Officeer; de gjorde hver fra sin Side et Greb efter Stangen, medens deres Dine og Klinger mødtes; et Par Udfald og Stød vexledes; men Franskmanden var allerede forinden bleven saaret i den høire Arm, fra hvilken Blodet dryppede ned, og med et kraftigt Hug slog Hagen ham den lange Kaarde af Haanden. Den franske Officeer slap Stangen og blev rolig staaende, som erklærede han sig for Fange, medens Hagen rask løftede Fahnen i Veiret, hilste med Sværdet og derpaa iilte tilbage; han sprang over Mundingen af en Kanon og naaede op paa Skandsen med det hæderlige Bytte. Et tordnende Hurra hilste ham atter fra alle Kanter, og der sendtes ikke flere Kugler efter den kjække Franskmand, som bortfjernede sig med vakkende Skridt.

Kanonerne udsendte endnu engang deres Ild langs hele Forskandsningen, men kun efter den iilfomt bortdragende Fjende, der forlod Kamppladsen med et Tab af henved tre tusinde Døde, Saarede og Fangne; de Keiserlige havde forholdsviis kun et ringe Antal Døde og Saarede.

En Mængde Officerer samlede sig om Prinds

Eugen, som fra Jordvolden saa ud efter Tjendens Bagtrop, der netop forsvandt bag Høiderne mod Ost. Han yttrede sin Glæde over Slagets Udfald og sin Tilfredshed med Hærens Bravour; ogsaa til den tilstedeværende Gyldeuløve henvendte han høflige Ord og roste de danske Krigeres smukke Holdning og udviste Tapperhed. „See, der er han jo!“ — afbrød han sig selv og nikkede opmuntrende til Elias Hagen, som noget tvivlraadig nærmede sig Kredsens med den erobrede Fahne paa Skulderen. — „Det er jo en af Eders Officerer, Herr Feltmarschal! Jeg saa nok, hvordan han hentede Fahnen og spaaer af den Begyndelse en hæderlig Løbebane.“

„Saamænd! det er frivillig Corporal Elias Hagen af Dragonerne“ — bemærkede Gyldeuløve og nikkede ligeledes til den unge Krigsmand, som stiltiende lagde Fahnen ned foran Feltherren.

„For Gud! har I Raad til at holde flige Karle blandt Corporalerne?“ — spurgte Prindsen med en forundret Mine — „I den keiserlige Armee gjøre vi saadanne Folk strax til Officerer — det er for kostbart Tømmet til at bygge Geledder af, og derfor Corporalen — —.“

„Eders Høihed maatte nok have Ret“ — afbrød Gyldeuløve ham hurtigt, idet et stolt Smil vaagneede paa hans Pande. — „Ogsaa er det min Afgt, i min kongelige Herres Navn at udnævne Mon-

sieur Hagen til Lieutenant i Hans Danske Majestæts Dragoner."

Solen sank ned bag de store Bjerge mod Vest; dens sidste Gløden farvede de sneedækkede Toppe røde; det saa ud som vare de krandsede med Roser. De dampende Enge laante et deiligt Purpurfjær af denne Belysning, som var det Dampen af de udgydte varme Blodstrømme, der steg i Veiret. Det frodige Grønsvær og den af Kuglerne oprobode Jord var bedækket af Døde og Saarede; hist og her løfede en lemlæstet Hest Hovedet op og sprællede i Dødskampen; hist og her, hvor de udsendte Feltfjærere og Kazarethknægte vare i travl Bessjæftigelse, løde Stønnen og Smertensraab, medens mangen blødende Krigsmand vel ogsaa fik Dødsstødet af Marauder og Balthve, der snege sig lurende omkring. Men saa Skridt derfra, indenfor Skandserne, hvor de livsglade Seirherrer gjorde sig tilgode efter Dagens vilde Færd, løde Musik, Latter og Bægerklang.

Bed det uhyvlede Fyrrebord i en af Veirens Barakker sadde Elias Hagen og Hans Krunse i gemhytlig Passiar og besjæftigede med at undersøge Indholdet af nogle gule Smaadunke. Den unge Lieutenant var i en begejstret Stemning; hans Kinder blussede og et glad Smil forskjønede hans ædle Træk, om end hans tindrende Dine stundom fik et tankefuldt Udtryk. Ogsaa Fahnejunkereren syntes ganske vel til-

mode; men en Skygge som af ærgerligt Lune drog dog af og til over hans brede, rød muskede Ansigt.

„Men, Monsieur Kruuse! hvi vil I fortænke mig deri, at jeg hentede Standardten“ — sagde Elias Hagen i en munter Tone — „og kun fordi min Skimmel var noget rappere til Veens end Eders store og svære Hest, var det, jeg kom først.“

„Det er heller ei saa egentlig desformebest“ — nikkede Hans Kruuse, idet han tog Træproppen af en frisk Bindunk — „Men seer I vel, Moses Hagen! i det irske Felttog, som jeg gjorde med fra først til sidst, har jeg vel i en halv Snees Fægtninger brugt det samme Fås, og hvergang sprængte vi Fjenden og hvergang var det Hans Kruuse, der selv hentede sin Standard tilbage; og saa kommer nu I, Moses Hagen paa denne Dag, da I første Gang blotter Bærge mod Fjenden, og snapper mig Standardten væk, hvornæst I hydermere har den urimelige Lykke at komme mig i Forkjøbet efter den prægtige franske Fahne, just som jeg kom i Tanke om at hente den — —.“

„Det var jo iligemaade Eder selv, der ansprogede mig dertil“ — faldt Hagen ham i Ordet.

„Vistjaa! min Brune bliver retnu for gammel og tung“ — vedblev Fahnejunkeren, som forfulgte sin egen Tankegang og overhørte sin Kammerats Bemærkning — „Den skønne Hingst, jeg i Morges fik Tag i, da den forgyldte Spanier havde rømmet Sæden, og bragde med herind som mit lovlige Bytte,

vil jeg ride herefterdags, for ei paant, naar Veilighed skulde gives, at komme hinkende bagefter — —."

„Den kan ikke bære Eder, Monsieur Kruuse! I knækker dens Kryds" — faldt Hagen atter ind og med en godmodig Vatter. — „Heller skulde I sælge den Bindhest til en af Prindserne i Armeen; de Herrer kunne nok betale; saa kan I kanske ved næste Veilighed, naar vi ride sammen med de Franske, saa Tag i en stærk normannisk Hest."

Hans Kruuse saa op og hele hans Ansigt lo. Han nikkede og løftede Bindunken i Beiret. „Det er rigtigt — — gid jeg havde Eders Hoved, Mosis Hagen! som jeg har Arm og Mod — — det er rigtigt! Guld at klingre med i Kommen og saa en stærk og rap Hest under sig, der kjøbes for et Sværdslag; hvad mere kunde man forlange af denne Verdens Herligheder? Jeg drikker paa Eders Velgaaende, Herr — — Lieutenant! For en Ufærd! det er alligevel noget stærkt — — i første Choc at hente min Standart tilbage, at erobre en Fahne og i samme Choc sætte væk over sine Formænd." Han satte Dunken for Munden; han tømte den i lange Drag indtil sidste Draabe. Stønnende og snappende efter Beiret, satte han den haardt tilbage paa Bordet og tilføjede: „Der burde være Maade i Alt — — udi samfulde skyd Nar har jeg nu været Fahnejunker og sporet den Brune til de Snefe Choc."

Fjerde Capitel.

Marschal de Villeroi og Hertugen af Savoyen havde efter det mislykkede Angreb paa Eugens Leir truffet sig tre til fire Miil tilbage fra Chiari og indtaget en fast Stilling ved Ogliosfoden. Man iagttog hinanden og i længere Tid indskrænkedes Fjendlighederne atter til Smaaafægtninger mellem de paa Fougering udsendte Afdelinger samt gjensidige Forsøg paa at overfalde hinanden eller at opsnappe Transporter. Det lidte Nederlag gjorde stor Opsigt og Budskabet derom modtoges af de forskjellige Partier i Versailles med Forundring, med Fortrydelse eller Spot; det vakte derhos Misfornøjelse blandt Armeens Officerer, der begyndte lydeligt at knurre over Marschallens daarlige Anstalter og planløse Maade at føre Krigen paa. Kun paa Villeroi syntes det intet Indtryk at have gjort; til sine Omgivelser omtalte han Affairen som en Ubetydelighed, en af Krigens sædvanlige Tilfældigheder; det havde jo kun været hans Hensigt, i Nærheden at iagttage samt at harelere Fjenden og med det samme erfare, hvorvidt man endnu kunde stole paa den berømte franske Tapperhed; ja, han var saa langt fra at nedstemme sin praleriske Tone, at han endog lovede sine Officerer glimrende Triumfer i den allernærmeste Fremtid og lod sig forlyde med, at han ikke pønsede paa noget ringere end at sende de keiserlige Generaler

endnu før dette Felttogs Udgang som Krigsfanger til Frankerig. I samme Aand affattede han sin Indberetning til Versailles, men tilføjede, at det lille Uheld ene og alene maatte tilskrives Hertugen af Savoyens hemmelige Forstaaelse med de Keiserlige saavel som Venetianernes partiske Neutralitet. Denne Fremstilling af Sagen, der vandt Medhold hos Madame de Maintenon og hendes Parti, havde den forønskede Virkning. Al Tale om Villerois mulige Tilbagekaldelse forstummede, al Uvillie kastedes paa Hertugen af Savoyen, som i den Anledning fjernede sig fra Armeen, og nye Forstærkninger sendtes til Italien. Det var endog nærvæd, at Giftermaalet mellem Hertugens Datter og Philip den Femte var gaaet overstyr; men Ludvig den Fjortendes Besalinger i saa Henseende til Gesandten i Turin kom for seent; Egtteskabscontracten var allerede underskrevet af alle Parter.

Villeroi var henimod Slutningen af Aaret 1701 gaaet over Oglio og ind i det Milanesiske for at søge Vinterkvarter, og han fordeelte Hæren omkring i de Syd for Milano liggende Flækker, idet han stolede paa, at Eugen ikke turde forlade sin retrancherede Leir ved Chiari. Saavel af de bestandige Troppebevægelser som af den Omstændighed, at han lagde en talrig Garnison i den befæstede og med et stærkt Citadel eller Slot forsynede By Cremona ved Poeloden, sporedes det dog snart, at der var noget

Overordentligt igjære. Medens en af hans tappreste Generaler, Marquien af Créqui, med et betydeligt Corps indtog en iagttagende Stilling ved Pofloden i Omegnen af Piacenza, begav han sig selv til Cremona; her tog han sit Hovedkvarter i Nærheden af Mariakirken i et anseligt Palads; dette tilhørte den rige og skønne Enke Marquisen af Capellata, som selv var ankommen kort forinden og havde indrettet sig paa det Prægtigste. De dristige Planer, man rugede over og brændte af Begjærlighed efter at aabenbare, forbleve ikke heller ret længe nogen Hemmelighed. Der førtes nemlig et lystigt Liv i Hovedkvarteret, hvor man indrettede sig bekvemt, for ikke, i Mangel af Fjendens Rugler, at dræbes af Kjedsomhed i Vinterens Løb. De franske Officerer omfærmede den endnu ungdommelige Marquise, hvis Optræden rigtignok var noget gaadesuld, men som holdt aabent og overdaadigt Taffel; den Kreds, der saaledes samlede sig i hendes elegante Saloner, blev snart til en Copi af Hoffet i Versailles; man lo og dansede, man drak Champagne og courtiserede, man overbød hinanden i Galanteri og pikant Mandrig-
 hed; denne sidste gif som oftest ud over de keiserlige Generaler, hvoraf fulgte, at man ved letfindige, pralende Løfter om Bedrifter uwilkaarligt forraabte de lagte Planer. Men alt Dette havde den endnu farligere Følge, at Officererne i deres Overmod og Sorgløshed glemte at være aarvaagne; de lode Fæst-

ningsværker og Vagtposter for det meste stjøtte sig selv, hvilket Exempel snart fulgtes af deres Undergivne.

Ivertimod Villerois Forudsætning havde Prinds Eugen imidlertid ikke været seen med at benytte det frie Spillerum, den franske Hovedstyrkes Vortfjernelse fra denne Deel af Krigsskuepladsen havde givet ham. Han ophrød pludselig sin faste Leir, og da Armeen var bleven betydeligt forstærket ved de øvrige danske Troppers Ankomst — nemlig sex Batailloner Fodfolk og det andet Dragonregiment — udbredte han sig til Høire og Venstre og rykkede rask frem i Retning af Mantua; de mange befæstede, af franske Tropper bevogtede Byer, navnlig: Borgoforte, Governolo, Ostiglia, Guastalla og Mirandola overrumpledtes og Garnisonerne toges tilfange; i Governolo opflog Gyldeuløve sit Kvarter med Bataillonerne „Sjælland“, „Georg“ og „Sjælland.“ At ogsaa den modenesiske Fæstning Bersello faldt i hans Hænder, forskaffede ham et vigtigt, fast Udgangspunkt for Operationerne. Det var iøvrigt Bataillonen „Sjælland“ under Major Bauditz, hvem denne Erobring skyldtes. Bataillonen var udsendt for at iagttage et fjendligt Detaschement paa dettes Marsch til Mantua; i det af Moser og Vandløb gjennemskjærene Landskab tog den Feil af Bejen og da Aftenen faldt paa, befandt den sig pludselig foran Skandserne og Gravene af en befæstet By; først af nogle anholdte Bønder erfarede de, at det var Bersello. Derindfra løb

Trommeslag; en tilbagevendende Patrouille marscherede netop over Vindebroen; gjennem Fæstningsporten kunde man see Lys skinne inde i Byen, og den flirrende Lyd af Vernlænker lod formode, at man nu gjorde Anstalter til at heise Broen op.

Byderne, der vare gjennemblødte af Regnshyl, sultne og trætte, havde i Tausshed tilbagelagt det sidste Stykke Vei og i spredte Hobe; en Deel af første Compagni, der med tunge Skridt fulgte tæt efter Majorens Hest, standsede, og alt som de efterfølgende Hobe kom nærmere, gjorde de ligeledes i al Stilhed Holdt.

Majoren red langsomt frem og sagde med dæmpet Stemme: „Hvad tykkes Jer, Karle! om vi søgte Kvarteer her og Aftensmad, som jeg tænker vi kunne tage med Bajonetten?“

Folkene stuttede sig, men tilkjendegave smaaleende deres Bisald, idet de Fremmeste allerede toge Geværret fra Skulderen.

„Nu da! saa lad os byde os selv til Gjæst“ — nikkede Majoren og drog sin Sabel. — „Fremad der! — — Marsch!“

Han red rask ind paa Broen; Folkene fulgte efter, idet den ene Hob trængde den anden fremad; med fældede Geværer og brydende ud i et vældigt Hurra stormede de over. Den overrumplede Vagt vendte sig mod dem og gjorde tapper Modstand i Porten; men den stødtes ned eller sprængtes, og

ustandsfuldt brøde Byderne igjennem, ind i Byen, hvor flere Trommer nu røstes og hvor Afdelinger af den franske Besætning iilte til fra alle Kanter. Efter en kort og morderisk Kamp var Byen tagen og Resten af Besætningen maatte strække Gevær.

De Keiserlige havde nu faaet gode Vinkerkvarterer; Tropperne fordeeltes i de erobrede Byer i en viid Kreds af lutter faste Punkter omkring Mantua; denne vigtige Fæstning var saaledes i Virkeligheden blokeret, og Commandanten, General Teszé, saagodt-som affkjaaren fra Forbindelsen med den franske Operationshær. Prindsjerne af Commercy og Baudemont droge desuden i Spidsen for flyvende Corps'er hid og did langs Blokadelinien og holdt Dje med enhver Bevægelse fra Fjendens Side.

Ogsaa i Prinds Eugens Hovedkvarter, der i al Stilhed var forlagt til et Abbedi et Par Mil Ost for Cremona, syntes et vigtigt Foretagende at forberedes. Feltherren holdt hyppige Sammenkomster inden lukkede Døre med sine fornemste Officerer; Speidere, eller i alt Fald civilklædte Personer kom og gif paa en sær hemmelighedsfuld Maade, og større Troppeafdelinger droges efterhaanden sammen i den nærmeste Omegn; blandt disse Tropper var ogsaa Bataillonen „Sjælland“, der førtes af Oberst Mohrstein, og første danske Dragonregiment under Oberst Christian Rodsteen. Eugen, som havde fattet stor Tillid til de haandfaste og altid ufortrødne danske

Krigsfolk, skikkede hyppigt Dragonerne i smaa Partier ud paa natlige Recognosceringer i Nærheden af Cremona, og det skete ikke sjelden, at disse Strøifpartier rede lige ind under Fæstningsværkerne uden at møde eller opdage nogen fjendelig Forpost.

Henimod Aften, paa en Dag i den sidste Halvdeel af Januar Maaned 1702, sporedes levende Bevægelse omkring de Keiserliges Hovedkvarter i Abbediet. Der ringedes til Ave Maria; medens de fromme Fædre, der vare fortrængte fra Hovedbygningen, snege sig fra Udhusene gjennem Haven over til den lille Kirke, med Bønebog og Rosenkrands i de trinde Hænder, lode barske Stemmer og Sabellir i Refectoriet eller Spisefalen, hvor Prinds Eugen modtog sine Officerers samt Abjudanternes og Speidernes Meldinger. Maanen var endnu ikke staaet op; dog blinkede allerede en Stjerne hist og her frem fra den klare Himmel og Luften var frisk, næsten kjølig.

I Abbediets store Gaardsrum saa man Ahynger af Krigsfolk stikke Hovederne sammen; Officerer af alle Grader iilte hid og did, stege op eller ned ad den brede Bindeltrappe, der førte op i Hovedbygningen; foran denne holdt en Deling danske Dragoner paa deres store Heste med dragne Pallasser. Men uagtet al den krigeriske Travlhed, hørtes ingen Larm og alle Samtaler førtes med dæmpede Stemmer.

Christian Gyldenløve kom ned af Trappen; han

standsede paa det nederste Trin og vinkede ad Officeren, der holdt foran Dragonernes Front. Lieutenanten red tæt hen til ham og bøjede sig ned over Hestens Hals.

„Rid saa kun afsted, Monsieur Hagen!“ — sagde Feltmarschallen med næsten hviskende Stemme. — „Ordrer lyder som sædvanligt — — Saamænd! Hans Høihed stoler paa vor Oprigtighed og paa Eders Snildhed — — kunde I efter eget Skjøn og Conduite gjøre lidt mere end hvad Ordrer lyder paa og skaffe nøjere Kundskab om, hvad de have fore derinde i Cremona, var det ei af Vejen; bedst er det, at I kun tager saa og paalidelige Folk med, paadet I meer ubemærket kan drage frem.“

Hagen hilste og vendte tilbage til sine Folk. Han vexlede nogle Ord med Fahnejunkeren Hans Kruuse, som gav sin Standart til Fløimanden; paa hans Commando svang derpaa Kruuse med tre andre Dragoner ud fra Geledet og red efter Lieutenanten bort gennem Abbediets Port.

Feltmarschallens forblommede Uttring om at udføre Noget efter eget Skjøn og Conduite havde givet Elias Hagen adskilligt at tænke paa. Medens han travede rask fremad i Spidsen for sin lille og tause Trop, krydsede mangehaande Planer i hans Hjerne, den ene dristigere, eventyrligere end den anden. Det Held, der havde ledsaget ham ved Indtrædelsen paa den krigeriske Løbebane; den Tillid, der vistest, de

Forbringere, der stillede sig til Ynglingen af de erfarne Generaler, ansporede alle hans Aandsevner og indgjødte ham Tillid til sig selv, til sit Mod og sin Ungdomskraft. Omfider kom han da ogsaa paa det Reene med, hvad han vilde gjøre; men det var kun Grundtrækkene af en Plan, idet han overlod Enkelthederne til Tilfældet og til, hvad Omstændighederne maatte kræve. Tilfreds med den fattede Beslutning, henvendte han nu sin Opmærksomhed paa Omgivelserne, hvilke dog ikke frembød nogen mærkelig Gjenstand for Betragtningen. Alt var øde og stille over det flade Landskab; kun langt derude skimtedes Omridsene af Cremonas Mure og Taarne; til Venstre glimtede det af og til, naar Aabningerne i de fjerne mørke Skove lode Blikket trænge igjennem til Poflodens brede Vandspeil, der belystes af den opgaaende Suldmaane. Han vendte sig i Sæden og saa tilbage. Hans Kruuse, som forlængst var særdig med sit Tankeforraad og længtes efter en gemhytlig Samtale, antog denne Bevægelse for en Ordre eller et venfsabeligt Vink og red uførtøvet op paa Siden af sin Lieutenant.

„Nu kjende vi da snart Vejen tilgavns, saa vi kunne finde den med lukkede Dine“ — begyndte Fahnejunkeren — „og lykkes det os ikke endelig engang at træffe paa Nogen at ride sammen med, kunde de Ridetoure blive vel kjedelige, og hvortil de

skulle nytte, begriber jeg ikke; men kanstee forstaaer I det bedre, Herr Lieutenant!"

"Run Taalmodighed, Monsieur Kruuse! det kommer vel nok" — henkastede Lieutenanten adspredt.

"I kan sagtens have Taalmodighed, Mosisø Hagen! men dertil har jeg nu ingen Stunder at give bort. Ja, kunde vi endda have den Poffers Lykke som Byderne sidst forleden, der uforvarende stødte paa en By med luunt Kvarter og et godt Maaltid Mad og toge den ved første Anløb, skjøndt de kom anstigende til Fods — — men saa maatte vi da rigtignok være nogle flere i Følge end vi pleje van."

"Hvo veed, hvad endnu kunde hendes, naar vi først ret faa recognosceret Terrainet og Fjendens Anstalter" — henkastede Lieutenanten atter.

"Bistnok har Hans Høihed Prinds Eugenius noget fore mod Fæstningen hithenne" — vedblev Kruuse. — "Dog turde det blive et vel farligt Choc mod de Mure; de ere vel høje og neppe vilde jeg troste mig til at kyle min Standart over dem eller hente den igjen — —."

"Hvi ei? naar der var skudt Bresche" — faldt Lieutenanten ind.

"I siger noget" — udbrød Fahnejunkeren og nikkede til sin Lieutenant. — "Som sagt, gib jeg havde Eders Hoved, Mosisø Hagen! Men hvor tyk min Pandeskjal end er, har jeg endda udspeidet noget,

som I neppe endnu er kommen paa Spor efter. Fahnejunkereren ved Hans Høiheds Livdragoner, Mosiø Ripert, som er en gemhytlig Karl og min gode Ven, har i al Fortrolighed fortalt mig, hvad han saadan har seet og hørt, naar han havde Fahnevagt i Forværelset, og han mener, det gjelder en Overrumpling af Fæstningen derhenne, og det skal nok gaa saaledes til, at et Compagni Grenaderer efterhaanden sendes derind, formunmede som mailandske Bønder, og skjules hos Borgerne, der for det meste holde paa Keiserens Regimente — —."

"For Pokker! Monsieur Kruuse! hvad klager I over en tyk Pandeskæl, efterdi I har saa fin en Næse" — lo Lieutenanten, som lyttede op med sær Opmærksomhed.

Fahnejunkereren nikkede atter med en tilfreds Mine hen for sig og vedblev: „Nogle af disse Spioner, der komme og gaa saa hemmeligt, ere anseligere Personer end de have Udseende af; der er blandt dem en fornemme Raadmand fra Milano, som er Marquis og hedder Pagani; han er Hans Høihed hengiven og et forslagent Hoved, siger Mosiø Ripert, og det skal være ham, der i Ledtog med en gammel Præst her i Cremona har smedet hele Planen."

"Har Monsieur Ripert ikke sagt Eder, hvad den Præst hedder?" — spurgte Lieutenanten og lagde fortrolig sin Haand paa Fahnejunkerens Arm.

"Vel har han det" — nikkede Kruuse med en

meer og meer tilfreds og vigtig Mine — „Hans Navn er Casolo eller Casoli; hans Huus, der er beliggende paa Nørrefanten ved Byens Muur, skal have en hemmelig Udgang med en underjordiff Hule ud i en Kratskov, der nok i gamle Dage har været en Bandleddning eller Aquaduct, som Mosis Ripert kalder det. Naar Alt er i Orden, skulle nogle ufor- sagte Karle, og jeg vil da haabe, det bliver nogle af Bore, stikkes ind i Byen gjennem denne Canal og aabne den ene Port paa Nørresiden, mens Grenadererne lade Vindebroen ned for den anden ud mod Floden, hvor Dragonerne skulle trænge ind — — saa faaer I atter Ret, Mosis Hagen! Vi skulle gjøre et Choc gjennem Byen og jeg kan da hente mig en stærk normanniff Hest; min Brune her holder vel ud saa længe. Vindhesten har jeg ellers rigtigt solgt, til Prindsen af Baudemont, og faaet et halvthundrede fuldvægtige Ducater for den.“ Han lo ved disse Ord og slog med Haanden paa sin Lomme.

Med stigende Interesse havde Elias Hagen hørt paa denne Meddelelse; estertænkfom og taus red han raskere til. Bejen førte igjennem en lille Skov, hvor Fahnejunkeren og de tre Dragoner saa speidende til begge Sider og holdt deres Vaaben i Beredskab, som om de ventede et pludseligt Angreb; men uden at see eller høre noget Mistænkeligt naaede de til Ud- kanten, hvor de gjorde Holdt. De befandt sig ligesom

Fæstningen, saa nær, at de tydeligt kunde see Muur-
tinderne, der syntes uden Skildvagter, og i kort Af-
stand til Venstre Vindebroen ind til Stadporten paa
denne Kant, kaldet „Allehelgens Port“. Tæt foran
dem stræbte tvende colossale Cypresser op i Luften,
mørke og løbende spidse til som gamle Kirketårne;
mellem dem slyngede sig en Gangsti til Høire ned
ad Skrænten og tabte sig i et stort Krat af hvidgraa
Cactuustræer. Uvilkaarligt trængde Dragonerne sig
nærmere til hinanden og lyttede; en Kirkeflokke rin-
gede derinde i Byen og Sangværket spillede en
Psalme; den friske Luftning bar derpaa dæmpede
Toner af Trompeter og andre blæsende Instrumenter
herover.

Lieutenanten steg af og kastede Tøilen til en af
Dragonerne. „Jeg vil dog undersøge dette Sted lidt
nærmere“ — sagde han med hvissende Stemme til
Kruuse — „Ad denne Sti naaer jeg nok heelt ind
under Muren. I kan ride ind i Skoven saalænge
og holde Eder skjult der til jeg kommer igjen; skulde
det mod Formodning hendes, at jeg end ikke om en
Time eller to er vendt tilbage, faaer I ride til Ab-
bediet med Melding.“

„Men, Mosjø Hagen! vil I ikke have mig til
Følgesvend?“ — spurgte Kruuse og gjorde Mine til
at stige af.

„Det er en Ordre“ — sagde Lieutenanten kort.
Fændriken fatte sig atter tilrette i Sadeln og

hjelpe militairiff; men han saa med en næsten be-
 kymret Mine efter Lieutenanten, der tog Ballasten
 under Armen og med raske Skridt begav sig ned ad
 Skrænten.

Uden at have gjort sig det rigtigt tydeligt, hvad
 Maalet skulde være for denne Vandring, fortsatte
 Elias Hagen sin Gang ned ad den smalle Sti, der
 førte gennem Cactuskrattet i mange Bugter, længere
 og længere, dybere og dybere ned indtil den endte i
 en sandet Fordybning, der saa ud som et udtørret
 Flodleje. Bag den store Cactus ligesom var en Ab-
 ning, høi og bred. Han gik nærmere og opdagede
 med Forundring, at det var gammelt Muurværk, og
 til Abningen førte Levningerne af nogle Steenfliser
 op. Med Et faldt det ham ind, at det kanske var
 den hemmelige Indgang til Canalen eller Vandled-
 ningen, som Kruuse nylig havde talt om, og uden
 videre Betænkning skred han gennem Abningen ind
 i Hulen, dog med vaersomme Skridt fremad, idet
 han følte sig for med Sværdklingen; thi Lyskjeret
 derude fra tabte sig snart og han omgaves af Vælg-
 mørke og en kold, fugtig Luft.

Han var vel saaledes gaaet et hundrede Skridt,
 bestandig famlende sig fremad, da han pludselig hørte
 Noget raabe: „Jeg saa ham — — Maanen skinte
 paa blankt Vaaben — —.“

Ordene, der sagdes paa Fransk, løde saa kort,
 saa bestemt, som slyngedes de ind fra Abningen og

prellede af paa Steenvæggen; de gjentoges i næste Secund, men langt borte i den mørke Baggrund og dog saa tydeligt.

„Bliv lidt der! — — stille!“ — Løb det videre fra Indgangen bagved og saa forud paa samme sælsomme Viis.

Han standsede, studsede og gyste næsten, idet han anstrængte Syn og Hørelse; men Mørket var uigjennemtrængeligt og Alt forblev nu stille.

Efter et Minuts Overvejelse besluttede han at vende om; derude kunde han i alt Fald see Faren. Med hurtige, lette Tjod gik han tilbage mod Rysffjæret; alt som han nærmede sig dette, vendte hans Koldblodighed og Mod ogsaa tilbage, medens den Tanke dog paatrængde sig ham, at være gaaet i en Fælde, at begge Ender af Hulen vare spærrede. Først da han traadte frem i Abningen, faldt det ham ind og blev ham i samme Nu klart, at det havde været Ekko, der stussede ham, at Stemmerne altsaa kun kom herudefra; han vilde trække sig tilbage, men det var for seent.

„Holdt der! — — Giv Eder!“ — Løb det fra begge Sider; tre franske Krigsmænd løb ham imøde med dragne Kaarder.

Med fuldkommen gjenvunden Fatning sprang han til Siden og stillede sig med Ryggen mod Muurværket; han strakte Klinge frem, viste Lynsnar med Spidsen til Høire og Venstre, asparerede og hug til.

„Tilbage der! — — Han er jo ene“ — raabte en fjerde Franskmænd i befalende Tone, idet han trængde de Andre bort og hilste med Raarden — „Jeg optager Kampen, Monsieur! hvis I paa-
staaer det, men mener, at I uden Vancere kan over-
give Eder.“

Hagens første Tanke var, at modtage Udfordrin-
gen; dog han betænkte sig, vendte Ballasten om og
hød Officeren Hestet. „Godt, Monsieur! Jeg er
Eders Krigsfange“ — sagde han — „men ønsker, at
I uopholdeligt fører mig til den Øverstkomman-
derende.“

„Med Fornøjelse“ — gjennælede Franskmænd
i en høflig Tone — „I kan blive fremstillet for selve
Marschallen, Monsieur de Willeroi, hvis I ønsker
det, og kanskee endnu denne Aften.“

Fangen fulgte nu med sine Ledfagere over Vinde-
broen, der, som bemærket, ikke var langt derfra,
gjennem „Allehelgens Porten“ ind i Byen og hen
til Hovedkvarteret i Paladset Capellata. At han under
Veis brugte sine Dine godt, kan man vel tænke, og
hvad han saa, overthede ham om, at Fæstnings-
værkerne vare i god Stand og Garnisonen talrig.
Saavel paa Pladsen indenfor Porten som i Gaderne,
han kom igjennem, vrimlede det af Krigsfolk af alle
Vaaben, der i tætte Klynger drak og jubilerede;
overalt lød der Musik, medens man ogsaa høit og

her saa de unge franske Soldater svinge Marktenderffer og Borgerdøttre i en lystig Dands.

Den høflige Officeer førte sin Fange gjennem Paladsets Portal ind i den prægtige Forhal; denne var støttet af høje Marmorsøjler, mellem hvilke stode skjøne Statuer; en Kreds af flammende Vorfakler udbredte et klart Lys. Fra Hallen løb en Colonnade til begge Sider om Gaardsrummet derude, hvor et Springvand steg i Veiret og pladsfede ned i den store Steenkumme. Selve Gaardsrummet var kun ved et forgyldt Jernstakit skilt fra Haven, saa at man havde Udsigt til denne og til den der beliggende lille Pavillon af skinnende hvidt Marmor; her havde Marquisen af Capellata taget Bolig, medens hele Paladset var overladt til Marschallens og hans Følges Raadighed.

Det traf sig nu saaledes, at samtidigt med at Elias Hagen og hans ledsager traadte frem under Portalet, kom Marquisen, som begav sig til Taflet, fra Colonnaden ind i Forhallen, ledsaget af flere Damer og med et Par guldgalonerede Domestikker foran. „Ah! der er vor skjøne Marquise!“ — hvistede Officieren og hilste. Den nævnte Dame var en høi Skikkelse med hyppige Former, med et Par livfulde Dine under de skarpt tegnede Bryn, og tykke, mørke Vokker hvirvlede sig ned om den hvide Hals og den temmelig blottede Gorge. Hendes Holdning var fornem og stolt; den omfangsrige forte

Atkaffes Krobe med det lange, med Perler overfaaede Slæb raslede hen ad Fliserne; de rige Juvelsmykker, der vare indflettede i Haaret og bedækkede Barm og Arme, straaede med mange Farver i Fakkelyset. Idet hendes Dine faldt paa den unge, smukke Krigerstikkelse, der kom hende imøde, studsede hun kjendeligt, og en let Rødme bedækkede hendes Kinder under det beundrende Blik, hvormed Elias Hagen uvilkaarligt betragtede hende. Med en flygtig Bøining af Hovedet og en let Bevægelse med Biften gjengjaldte hun den franske Officeers dybe Hilsen, medens hun kun havde endnu et Blik, men det var rigtignok et talende, tilovers for den fremmede, vaabenløse Kriger, i hvem hun øjeblikkelig kjendte Krigsfangen. Hun stred langsomt forbi og talte sagte med en af sine Damer, idet hun flere Gange saa sig tilbage; derpaa steg hun op ad den brede Trappe, ovenfor hvilken Marschallen af Billoeroi i Spidsen for sin Stab modtog Husets Frue, for at føre hende til Taffelsalen.

Kort efter blev Fangen bragt ind i Arresten, der dog ikke var værre end et net møbleret og godt oplyst Kammer med Dør ud til Colonnaden og et rundt Vindue høit oppe i Muren. Noget utaalmodig saa han sig omkring; han maalte Kamret med hastige Skridt i alle Retninger og begyndte derpaa at udfaste allehaande Planer; men den massive, vel tillaaefede Dør, de solide Mure og det i saadan

Hvide anbragte Vindue syntes ligesaa mange uigjen- nemtrængelige Hindringer for deres Udførelse. Han afbrødes dog snart i sine ærgerlige Betragtninger af en Puslen og Hviſten udenfor Døren; denne aabnedes og en Soldat traadte ind med en Kryſtalflaſke i den ene Haand og en zirlig Kurv med Bagværk og Frugter i den anden. Bag ved ham kom et Pige- ansigt med et Par spillende Dine til Syne; hun læg over hans Skulder nyſgjerrig ind paa Fangen og ſagde med rap Tunge, idet hun blandede franſke og italienſke Ord mellem hinanden: „Vær nu lidt ſnar, Domenico! ſæt Flaſten og Glasſet paa Bordet og tag Kagerne og Frugterne ud af Kurven — — læg dem pænt paa Vinbladene — — tag ſaa Kurven med og kom ind til mig.“

„Det er godt, Carlotta! jeg kommer paa Djeb-
blikket; luk kun Døren“ — nikkede Soldaten.

Carlotta tilkaſtede endnu Fangen et ſmilende, ligefom vinkende Blik før hun trak ſig tilbage.

Domenico, der var en lille Karl, net og drejet ſom en Dulle, med et oppaſt Ansigt, beſørgede An- retningen efter Carlottas Anviſning; rettende ſig, ſagde han derpaa: „J er ſerveret, Monſieur! og le capitaine de Blainville lader Eder ſige, at han om en halv Time kommer at afhente Eder til Marſchallen, Monſieur de Villeroi.“ Dermed hilſte han atter og forlod haſtigt Kamret med den nydelige lille Vidie-
kurv; han drejede Røglen to Gange om i Laaſen.

Medens Fangen skjænkede i Glasfæt og bed i den loffende Frugt, bleve hans Miner mindre mørke og hans Tanker syntes at tage en lettere Flugt, ja, et Smil spillede ham af og til om Munden, og han tømte et nyt Glas af den kostelige Vin. Marquisens forføreriske Skikkelse og talende Blik, Carlottas spillede og vinkende Dine, den zirlige Anretning — — det begyndte at løbe ham rundt i Hovedet; uagtet al hans Uerfarenhed i visse Retninger, havde han dog en Anelse om, at en eller anden uventet Indflydelse pludselig gjorde sig gjeldende. En anden Tanke gennemkrydsede vel disse Betragtninger og forjog Smilet fra hans Ansigt; men efterat have tømt det tredie Glas, nikkede han hen for sig og sagde beroligende til sig selv: „Det gjelder kun om at slippe ud igjen med velforrettet Grinde — — det er en Krigslist og skal ikke blive til mere — — Lykken synes jo at være med og bøde paa Forstanden.“

Det flirrede og raslede udenfor; Døren blev atter aabnet og Capitain de Blainville, den samme Officeer, der havde taget ham tilfange, traadte raff ind.

„Marschallen vil strax modtage Eder og høre, hvad I har at forebringe“ — sagde Franskmanden og, idet han kastede et Blik til den fine, men ikke synderligt solide Anretning, tilføjede han smilende: „Hvis I er færdig med Eders Maaltid, Monsieur!“

„Seg er for længe siden færdig, Monsieur le Capitaine! og er beredt til at følge Eder“ — forsikrede Fangeren og satte iilsomt Hjelmen paa; han greb til Hosten og saa sig om, som om han søgte noget; men besindende sig, hilste han og fulgte efter Capitainen ud af Døren. Først nu begyndte han for Alvor at overveje, hvad han skulde anføre som Grund for sit bestemte Forlangende, at saa den Øverstcommanderende i Tale.

Femte Capitel.

Capitain de Blainville førte sin Fange op ad den store Trappe fra Forhallen; Indgangsdøren deroppe aabnedes af en Kyrdseer, der med draget Sværd bevogtede den, og de kom ind i Paladsets Billedgalleri eller Festsal.

Dæmpet Musik tonede dem imøde ved Indtrædelsen, og Luften, der ombølgede dem, var svanger med Blomsterduft. Galleriet, hvis hvælvede, med brogede Billeder decorerede Loft bares af en dobbelt Række canelerede, graat isprængte Marmorspiler, bestod egentlig af tvende uligestore Afdelinger; den mindre, der benyttedes som en Forhal til Ophold for Bagten og Domestikkerne, var skilt fra den større ved en Balustrade, ligeledes af graasprængt Marmor; denne Balustrade løb i Snørkler og Buer fra begge Sider

op til det højere Midterparti, paa hvis Top der hævede sig en colossal Blomstervase. Hen over Balustraden kunde man fra den forreste Afdeling med Blikket forfølge begge Rækker Søiler og Loftet i deres hele Udstrækning og see de store Kroner, hvis utallige Bortfjerter dog kun lyste klart op midt i Salen, medens de mange skønne Malerier og plastiske Kunstværker langs Bæggen bag den inderste Søilerække forbleve i Dæmring. Paa hver Side af den kæmpe-mæssige Blomstervase bølgede et sort Fløjelstæppe ned i rige Folder; som Portiærer dannede de Indgangene til den egentlige Festsal.

I de høfligste Udtryk anmodede de Blainville sin Fange om at vente lidt i Forhallen indtil Marschallens nærmere Ordre kunde indhentes; han forsvandt derpaa gjennem en af Portiérerne.

I Vinduesfordybningen derhenne ved den sidste Søile, hvor Fahnen var fæstet med Stangen i en forghltd Ring, stode eller sadde nogle Livkårsbærere og en Flok Domestikker i ivrige, dog halvt hviskende Samtaler omkring det runde Bord; de syntes ligesom deres Officerer og Herskab at dyrke Comus og Bacchus; i det mindste stode en Mængde fyldte Bægere paa Bordet og under dette opdagede man en halv Snees gule Vindunke. En af Kårsbærerne stod op og rettede sig, idet han nikkede til Krigsfangen og rakte et Bæger frem.

Men Elias Hagen gjorde en afværgende Bevæ-

gelse med Haanden. Han nærmede sig med langsomme Skridt til Balustraden, hvor han vendte om, men kom atter og atter tilbage, med sænket Hoved og bedrøvelige Miner, som fordybet i sine Tanker, som om han hverken hørte eller saa noget omkring sig. I Virkeligheden anstrængde han dog baade Syn og Hørelse hvergang han nærmede sig den ene Portière; Tæppet, som Blainville trak fra, da han gik igjennem, havde ikke udfoldet sig heelt igjen; der var en Abning, vel kun af et Par Tommers Brede, men stor nok til, at man frit kunde see ind i Salen. Gjennem Musikens dæmpede Toner lød en utydelig Surren derindesfra, snart af flere, snart af en enkelt Stemme, og jo nærmere man kom Portiøren, jo tydeligere bleve Stemmerne, saa at Ordene kunde opfattes.

Sagtende meer og meer sine Skridt, fortsatte Hagen denne Frem- og Tilbagevandring. Da de om Drikkebordet forsamlede Folk ikke længer syntes at give Agt paa ham, standsede han omsider lige for Abningen; han stirrede ind og lyttede, først med Forundring, men snart med opmærksomt Øje og Ore.

Det ovale, midt i den pragtfulde Sal, i Kronernes fulde Belysning opstillede Bord bugnede under Bægten af den rige Sølv- og Porcellainservice; i Krystalkaaler paa de høje Opsatser laa svulmende Drueklaser og alle Sydens Frugter opstablede mellem Blomster og Vinløv; Vinkarafferne og de høje vene-

tianske Glas saa ud som store Opaler og Rubiner, og dette Gudetaffel var omfærdet af Mænd og Kvinder i rige, glimrende Dragter, der toge sig fantastist ud, i nogen Afstand som et nydeligt og stærkt coloreret Miniaturbillede; thi i Forhold til Salens og Søilernes colossale Dimensioner syntes Taflet med dets Besætning og Gæster en lille, halvt forsvindende Størrelse, der først ved nærmere Betragtning lidt efter lidt traadte frem for Blikket i tydelige Omrids af de enkelte Figurer. Marquisen, som præsiderede ved Marschallens høire Side, var den meest iøjensaldende Skikkelse; oversaaet, som hun var, med lysende Juvelsmykker, tog hun sig ud som en Fædronning, som en Sol, der kastede Straaler — — huldsalige Djekast, naadige Nik, smigrende eller pikante Bemærkninger, lebsagede af Viftens idelige Vingeflag — — til alle Sider. I denne Kreds og under Bordets Glæder var der ei heller Tale om over- og underordnede Forhold, skjøndt Gæsterne for Størstedelen bestode af Officerer af alle Grader, fra Lieutenanten indtil Feltherren; de vare jo alle Adelsmænd, nogle blandt de hagre endog af den højeste Adel, lutter Vicomter, Grever, Marquier og Hertuger. Og saa Marquien af Créqui var tilstede; han havde paa et Par Dage forladt sit Kvarteer ved Biacenza for at treffe Aftale med Marschallen. Enhver gav uden Persons Anseelse det øjeblikkelige Lune og Indfald Tøilen, dog, vel at mærke, uden at

et vist Noget, der til alle Tider heed den gode Tone, overskredes, medens man overbød hinanden i Galanteri mod og Hylbing af Damerne, dette stundom i en til det Comiske, det Latterlige, grændsende Grad; men det var en Modesag, udgaaet fra det store Hof i Versailles.

Det egentlige Maaltid var endt; man var ved Desferten. Den hede Vin og det lette Sind havde bragt Gæsterne i hiin sværmeriske, bacchantiske Stemning, da Hjertet fører Ordet i Døren, medens Forstanden ligger og taler i Søvn og Skalken eller Ondskaben eller Rørelsen figer ud af Vinduet. For den stille Jagttager, hvem denne, i sig afsluttede, aristocratiske Verden var noget Ukjendt, maatte dette Spil med høitrvædende Ord, zirlige Jagter og brændende Djekast — Alt med Pudder og Paryk — synes forunderligt og hele Optrinnet lidt efter lidt forme sig ligesom til et Brængbillede af Skjønhed og Ridderlighed, af Helte- og Hyrdeliv, af Troubadourtiden og den mythologiske Fabelverden.

De Blainville, som havde hvistet et Par Ord i Marschallens Øre, indtog i al Stilhed sin Plads ved Bordet. Den almindelige og høirøstede Samtale var for Djeblikket forstummet, idet Alles Opmærksomhed var henvendt paa Grev d'Epinal, som fortalte om en eventyrlig Fart; Fortællingen afbrødes dog hyppigt af Tilhørernes Udraab og korte Bemærkninger.

„Vi strøge for Seil og Bunkaarer frem i Rjølbandet af den tunesiske Brigantine, i Nærheden af Corsicas klippesulde Ryst“ — saaledes vedblev Greven, hvis Tale og flammende Blik kun vare henvendte til Marquisen — „Dagens Dronning sank ned i et Hav af Roser — — det var en Aftenrøde saa deilig, saa glødende, saa vinkende, som saa man lige ind i Paradiset; de store Fugle med Ornen foran fløi med den seilende Sky og stræbte med stærke Vingeflag derhen — — som vi Alle, der med Sjæl og Hjerte hige hen til Eder, Madonna! — —“

„Men saa var det vist Morgenrøden; huff Eder ret om, Monsieur d'Epinaï!“ — faldt Marquis de Créqui ind med et sarcastisk Smil over det mandigt smukke Ansigt.

„Det var Morgenrøden, paastaer jeg“ — udbrød Greven af La Ferté med et udfordrende Blik til Fortælleren — „Er vor skjønne Marquise ikke som Dagens Dronning, hvis Smil vækker Alt til Liv?“

„Madonna er som Aphrodite, der stiger op af Havets Skum i Morgenrødens Glands“ — bekræftede Oberst de Chavigni og løftede sit Glas.

„Og seiler frem paa sin Purpurskal, medens Verdens Harper og Fioler spille op“ — jublede den unge Hertug af Grammont.

„Og vi Alle spænde os for og drage Skallen“ — tilføjede Marquis de Créqui.

„Stille, mine Herrer og ædle Riddere! og lad Monsieur d'Epinaï uforstyrret fuldføre sit skønne Billede“ — tystede Marquisen i spøgfuld Tone og løftede Bisten truende mod de Créqui — „Kom videre og hast mod Slutningen.“

De højrøstede Bemærkninger sank ned til fagte Hvissen; Greven, som med noget uvillige Blik havde seet sig om, vedblev: „Phobus var forlængst dalet ned; men fulgt af sin trofaste Svend, den glimrende Aftenstjerne, lyste Nattens Dronning fra den endnu klare Himmel, dog halvt tilsløret, kun med det halve Afsyn — —.“

„Som Madonna i Gaar under Messen, da hun løftede en Snip af Sløret fra den rødmende Kind“ — henkastede de Créqui som før.

Marquisen truede atter ad Marquien: „Tys, tys! Lad Eder ikke forstyrre, Monsieur d'Epinaï!“

„Da bordede vi omsider Tuneseren og ryddede med Sværdene op paa hans Dæk. Halvmaanen forsvandt, de blegnende Muselmænd overgave sig og et prægtigt Bytte faldt i vore Hænder. Skjøndt jeg hverken fik Guld eller Silke, Ambra eller Purpur, tilfaldt den kostbareste Deel dog mig; det var en ung Pige med Former som Hebe, med Gratiernes Ynde, med Ansigt og Barm som Alpernes Sne i Morgenrødens Skjær — —.“

„Ah, ah! I Herrer Malteserriddere vide at

holde Eder skadesløse for Coelibatet" — bemærkede Hertugen af Grammont leende.

„Nei og atter nei!“ — foer Grev d'Epinal op; men den opblussende Uvillie sluffedes øjeblikkelig i Marquisens Djekast, og han vedblev: „I saare simple Ord og med en ubegribelig Fatning fortalte hun, at Tuneseren Dagen forinden havde entret det Skib, hvorpaa hun fra Genua med sin Fader og Moder var paa Overfarten til Sardinien; hendes Fader var falden i Kampen og hendes Moder, der vilde beskyrme ham med sit Legeme, var bleven myrdet under Haandgemængen; hun selv var tilligemed Resten af Besætningen bleven staaet, for at sælges paa Slave-markedet i Tunis. Der var noget forunderligt Koldt, noget Ophøjet ved denne unge og skønne Kvinde; hendes Blik var saa stort, saa beherskende, næsten affrækkende; hendes Aasyn forekom mig som eet forskende Dje, hvis Blik afkjølede end Videnskaben og sluffede den glødende Tanke — —.“

Her standsede Greven; hans pludselig mørke Mine og tankefulde Blik syntes at virke paa de af Vin og Ustighed opildnede Tilhørere som en kold Draabe i Flammen. Marquisen fixerede ham ganske forundret og sagde med et tvungent Smil: „Veed I vel, Monsieur d'Epinal! at I stoler noget meget paa vor Tro til Eders Standhaftighed ligeover for et saadant Vidunder af Skønhed.“

Greven saa op; Smilet vaagnede atter paa

hans Bænde og Blikket blev atter flammende, idet han lagde Haanden paa Hjertet og tilføjede: „I Toulon, hvor vi Dagen efter løb ind, bragde jeg Pigen i Land og sendte hende tilbage til hendes Slægtninge. Hun er her i Cremona; det er Søster Veronica, som gaaer saa stille omkring og plejer de Saarede og Syge — —.“

„Men Mattens stille Hjørde, den glemmer I“ —
— faldt Greven af La Ferté hørøstet ind.

„Ja, Hjørdetimen, hvi springer I den over?“ —
nikkede Marquisen med sit meest fortryllende Smil.

I Chor gjentoges rundt om: „Hjørdetimen! Hjørde-
timen! Fortæl, Monsieur d'Epinal!“

Greven tømte sit store Glas til Bunden; som om han skammede sig over sin mørke Mine og den alvorlige Tone, hvori han havde talt, svarede han derpaa leende: „Paa Cresord! jeg glemmer Intet og har Intet at glemme — — oh, Madonna! I veed det kun altfor godt.“

„Saa tvinger I mig til at tro Eder“ — hen-
kastede Marquisen med en endnu vantro Mine —
„Men saa maa I selv være fornuftigere end tillade-
ligt er og Eders Hjerter være koldt.“

„Koldt som Is — — som det sønner sig en
Malteserridder“ — stemmede Choret atter i.

„Alle Guder og Gudinder bevare mig for den
Daarskab at være fornuftig!“ — raabte Greven, og
Blodet steg ham til Hovedet — „Mit Hjerter er i

Fyr og Flamme — — I tvivler, skjøne Frue! Belan! jeg forbander Ordenen og dens fortvivlede Regler — — jeg bliver meensvoren, jeg flygter til den nye Verden, hvis I, Madonna! vil følge mig — —."

"Eh! det var jo umuligt og mod al Conve= nients" — afbrød Marquisen med en næsten alvor= lig Mine, skjøndt det Blik, hvormed hun ledsagede Ordene, dog havde et Udtryk, som var det sværme= rist — „Dg vogt Eder, at disse formastelige Ord ei komme Eders strænge Ordensmester for Dre."

„Ved Gratierne! ved Venus! ved Amor!" — fortsatte Greven, hvis Stemning synligt ophidsedes af den hede Vin — „Saa gaaer jeg til Rom, kysker Paven's Fod og trygler om Frihed og Absolution, og vender tilbage til Eder, hvis I ei da med gru= som Haand vil forstøde mig."

„Ha, ha! det var ei saa forunderligt, om den skjøne Marquise ei vilde taale Eders Kys paa sin hvide Haand, naar I netop har kysset en Mand paa Foden" — faldt de Créqui ind med en næsten spot= tende latter.

Uagtet den overgivne Stemning og den Begei= stringsruus, hvori Alle befandt sig, fremkaldte denne profane Bemærkning af den eneste tilstedeværende Protestant Mishagshyttringer fra flere Sider, hvor= paa fulgte et Minuts Tausshed. Med Landsnær= værelse afbrød Marquisen den ved at henkaste det

Spørgsmaal: „Hvorfra skriver sig dog den selsomme Skik, at man kysser den hellige Fader paa Foden, medens Keisere og Konger, ja, selv Helgene og Martyrer lade det blive ved Haandkys?“

Marschal de Billeroy, som imidlertid havde underholdt sig med sine Naboer til Venstre og kun af og til skjænket de Andres overgivne Ordskifte et flygtigt Smil, gjorde en forlegen Mine til den tilbønlige Bending, Sagen havde faaet. Han optog nu hurtigt Marquisens Spørgsmaal. „Paa min Tre!“ — udbrød han — „det vilde være interessant at erfare Oprindelsen til den Skik, og saadan Oplysning kunne vi vel faa af vor lærde og fromme Abbed, Monsieur Lachaise.“

Der løb højrøstet Bisald rundt om; man greb Leiligheden til at glide let hen over den nøgterne Afbrydelse af Munterheden, og denne vaagnede da ogsaa snart igjen med nyt Liv.

Manden, til hvem denne indirecte Opfordring rettedes, var en lille, uanselig Herre, hvis skarpe, aftegraa Ansigt med de kloge Dine tydede paa strænge Sæder og stor Skarpsindighed. Han beklædte for Tiden det vanskelige Embede som Sjælehyrde i Hovedkvarteret og Marschallens Almisfeuddeler; det var den samme Mand, der under Navnet Père Lachaise spillede en ikke uvigtig Rolle som Ludvig den Tjortendes Skriftestader, og man havde Mistanke om, at det skyldtes hans hemmelige Indberetninger, at Kon-

gen altid vidste saa god Besked med Alt, hvad der foregik ved Armeen.

Abbeden, hvis Minespil længe havde forraadt hans Forargelse over de letfærdige Taler, tog nu saaledes til Orde, med sagte, men gjennemtrængende Røst: „Vor ene saliggjørende Kirkes Sædvaner og Skikke have en for dyb og betydningsfuld Oprindelse til at tjene som Gjenstand for Moro eller end gøres til Skive for letfindig Dmtale eller fjætterst Skjemt — —.“

„Til Sagen, Monsieur l'Abbé! — — Spring over! spring over! — — Gjem al Bodsprædiken til bedre Veilighed“ — raabte man leende i Munden paa hinanden.

Abbeden, som havde tilfattet de Créqui et stikfende Blik, vedblev i samme Tone, uden at lade sig forstyrre af de verdslige Raab: „Ogsaa de Ceremonier, uden hvilke ingen god Catholik tør nærme sig den hellige Fader, have en betydningsfuld, en i Sædelighed og Rydsfthed begrundet Oprindelse; naar jeg derfor i min Egenstaa af den høihellige Kirkes Tjener bekvemmer mig til at give Forklaring, hvor Tro er nok, da steer det for at opløse de Vantro og styrke de Troende — —.“

„Det er rigtigt nok, hvilket jeg godt forstaaer, ærværdige Herr Abbed!“ — faldt Marschallen ham med et høit Smil i Taleren — „Men al nærmere Udvikling af den Materie synes mig ilde anbragt

ved et lystigt Gilde — — tilgiv mig den Bemærkning, Herr Abbed! og forklar os kun kort og godt, hvad Oprindelsen maatte være til den Skif.“

„De lærde og fromme Herrer ere saa ivrige, at de sjelben give sig Tid til at gjøre det kort“ — tilføjede de Créqui.

„Til Sagen, ærværdige Herre! — — Spring over Indledningen“ — lød det atter i Chor.

„Jeg er troende, Monsieur l'Abbé! men dertil nysgjerrig, og det er ikke noget Uørt, at selv en Abbed er galant mod Damerne“ — sagde Marquisen leende.

Den geistlige Herre nippede til sit Glas og over Randen kastede han et harmfuldt Blik rundt paa Gæsterne; det dvælede ved Marquisen med et ondskabstfuldt Udtryk, idet han vedblev: „Saa vil jeg fatte mig i Korthed, omendstjøndt en Indledning ei skulde være overflødig. Nu vel! det var just en skøn Kvinde, listig og forfængelig, der vilde forsøge at spille en Evas Rolle ligeover for Apostelens Efterfølger. I det ellefte Seculum, da Pave Leo den Første med kraftig Mand styrede den christne Kirkes Anliggender, nærmede sig en heilig Kvinde af høi Stand den hellige Fader i Rom, for at bede om en Naadesbeviisning for sin Slægt. Med forføreriske Djekast søgte hun formastelig at daare ham; ved Afsseden greb hun hans velsignende Haand og trykkede et saa brændende Kys paa den, at den store

Pave et Djeblif følte sig som syndigt Menneſte ved denne Berørelſe af en ung og deilig Kvindes Læber; i hellig Harme herover huggede han ſin Haand af. Kort efter, da Paven ſkulde forrette Meſſen ved den ſtore Mariafeſt, ſkete et Mirakel; thi den hellige Jomfru gav ham den afhuggede Haand tilbage; men fra den Tid af indførtes i Kirken den Skik at kyſſe Pavens Fod, ja kun hans Tøffel, for at Friſtelfen ikke oftere ſkulde komme over Hans Hellighed."

Denne korte Fortælling var bleven ledsaget af hviffende Bemærkninger rundt i Kredſen. Der indtraadte paany et Djeblifs Taushed, medens man ſaa paa hinanden med lattermilde Miner, ſom om enhver kun ventede paa et Signal for at bryde ud. Det var atter Marquiſen, der afbrød Pauſen; hun ſagde med et Suk: „Oh! hvem der nu var i Rom, i den guddommelige Stad, og kunde tage Deel i Carnevalet!"

„I har Ret, ſkjønne Frue!" — iſtemte Marſchallen, ganſke fornøjet over denne nye Afbrudſe. — „Men trøſt Eder, vi ville ogſaa holde Carneval her, med Muſik og Maſkeſpil og Dands."

Hun ſaa paa ham med et ſpørgende Blik, og Alle begyndte at lytte i Veiret.

„Som jeg ſiger Eder, Fru Marquiſe! og paa min Vre! det ſkal blive et lyſteligt og ſtorartet Carneval; vent kun nogle ſaa Dage. Har I ikke mærket vore Anſtalter og Tilberedſer — — for at lokke

de tydste Bjørne ud af deres Huler? Jeg gjør Eder, skjønnede Dame! det Løfte, at lade tre Prindsfer som tæmmede Bjørne dansse for Eder før Carnevals-tidens Udløb."

„Bravo! — — de skulde dansse for vor skjønnede Frue — — bravo, Herr Marschal!“ — Lød det i Chor. Kun Marquien af Créqui rystede misbilligende paa Hovedet, idet han fyldte sin Pokal.

„Naar de kun ikke atter ere saa uhøflige at afslaa Eders Engagement, Monsieur de Billoeroi!“ — sagde Marquisen med et fint Smil.

Ogsaa Marschallen smilte, idet han bøjede sig imod hende; men han følte sig ømfindlig berørt og Blodet steg ham til Hovedet, da han vedblev: „I er ondskabsfuld, Madonna! — — Paa min Ære! der er den gang ingenlunde Tale om en simpel Recognoscering eller Harcelering, men om en vel overvejet og tilberedt Krigslist, og om saa Dage er jeg færdig med Tilberedelserne — — med de otte tusind Mand her i Byen som Reserve og med et bevægeligt Corps paa ti tusind Mand tænker jeg nok at kunne spærre alle deres Huler og falde over dem i Abbediet, hvor de Herrer Prindsfer nu ligge i Dvale eller synge Psalmer med de fromme Brødre — —“

„Ah! saa modtager jeg Eders ridderlige Løfte, Monsieur de Billoeroi!“ — kaldt Marquisen med en noget adspredt Mine ind — „Men jeg tænker paa, I har jo allerede fanget en af disse Bjørne, som

jeg for lidt siden hørte Monsieur de Blainville melde — — jeg er nysgjerrig efter at see ham — — og maaskee med det samme at aabne Carnevalet" — tilspøjede hun leende.

"Eders Dnske, Fru Marquise! er mig altid en Befaling" — forsikrede Marschallen — "Den fangne Officeer skal føres frem."

De Blainville iilte ud og kom snart efter tilbage med Fangen, paa hvem Alles Opmærksomhed nu henvendtes.

Elias Hagen gik med løftet Bænde gennem Salen, idet han hilste med naturlig Anstand, og standsede først i Nærheden af Marschallen, der ligesom Bordselskabets øvrige Medlemmer vendte Ansigtet imod ham. Marquien af Créqui bøjede sig forover og stirrede med kjendelig OVERRASTELSE paa den smukke unge Krigsmand med den kjække Holdning.

"Hvad er Eders Navn og Charge?" — spurgte Feltherren med en høi Mine.

"Lieutenant Hagen af Dragonerne."

"Nu vel, Monsieur Hagen! saa fortæl os og uden at fortie noget, hvoraf det kommer, at de kejserlige Generaler nu i nogen Tid have holdt sig saa stille og skjulte i deres velforvarede Kvarterer, medens de franske Tropper dog jevnlig udæste dem i aaben Mark — — kun frist Mod! og lad Eder ei forvirres af Glandsen her."

"Forlad mig, Herr Marschal! det Spørgsmaal

seer jeg mig ei istand til at besvare" — gjenmælede Fangen i en høflig, men fast Tone — „Kun saa meget troer jeg at kunne forsikre, at det ikke er af Frygt.“

En utydelig Mumlen, der hist lød som Bifald, her som Uvillie, foer gjennem Forsamlingen. Marschallen saa lidt forundret op og idet han tog Fangen nærmere i Ojesyn, spurgte han videre: „Fra hvilket Land er I, Monsieur! I taler jo perfect Fransk.“

„Jeg er fra Danmark og gjør Tjeneste i Hans Majestæt den danske Konges første Dragonregiment.“

„Ah, ah! I er dansk“ — udbrød Marschallen — „Paa min Ære! det er ubegribeligt, og jeg veed, at Hans Majestæt Kong Ludvig den Fjortende har for nylig bebreidet Eders Ambassadeur, Monsieur Mehercroune, at danske Tropper nu til Dags gjøre fælleds Sag med Tydsferne imod Frankrig; Monsieur Josias de Rankau var Eders Landsmand og han tjente med stor Bravour og Berømmelse under de franske Fahner, hvor han endte som Marschal, og hans Portrait i Regemstørrelse sees endnu i et af Gallerierne i Versailles — — husker I, Fru Marquise!“ — tilføjede han, henvendt til sin Borddame — „vi talte jo forleden Dag derom og I udtalte Eder med Begeistring om hans eventyrlige Carriere.“

„Oh! jeg sværmer for den ridderlige Herre og

har læst Beskrivelsen af hans Campagner" — svarede Marquisen, som legede med sin Vifte.

"Saa Gud være lovet, at han er død" — faldt Grev d'Epinaï ind, men tilføjede leende: "Omendkjøndt, som Elsker skulde han kun have spillet en ynkelig Rolle, eftersom han i sine mange Campagner efterhaanden havde mistet Halvdelen af sine Lemmer — — han var jo eenøjet, eenarmet og eenbenet, ja, endog det ene Øre havde man hugget af ham."

"Saaledes er det" — bekræftede Oberst de Choiseuil — "Min Fader gjorde i sin Ungdom Tjeneste under Marschal de Rantzau; man sagde om ham i Armeen, at han havde mistet hele den ene Side, paa Hjertet nær."

"Saa var han endda ikke saa umulig som Elsker" — bemærkede Marquisen med et smilende Blik til Fangen.

Marschallen henvendte igjen Ordet til denne Sidste: "I kan betænke Eder til i Morgen, Monsieur Hagen! saa tales vi atter ved — — og" — tilføjede han med en Mine som naar man faaer et pludseligt Indfald — "I kommer kanskee til for en Tid at forlade Krigsstuepladsen; kanskee sender jeg Eder til Versailles, for som en Curiositet at fremstilles for Madame de Maintenon og Kongen; i Skindet af de Stjerner kommer I nok paa andre Tanker — — saa kan I med det samme anmelde

Ebers prindselige Generalers snarlige Ankomst." Han vinkede med Haanden.

Fangen hilste og vendte sig hurtigt om, for at skjule det sarcastiske Smil, der uvilkaarligt krusede hans Læber.

Saa snart han havde forladt Salen, reiste Marquisen sig, og dermed var Signalet givet til almindeligt Opbrud.

„Gud skal vide, om Marschallen nogeninde fælder de Bjørne, over hvis Pelse han allerede vil raade" — hvistede Marquis de Créqui med en betænkelig Mine, idet han tog de Blainville under Armen — „Alligevel er det klogere handlet af Monsieur de Billeroi end han selv veed af, om han holder denne unge Officeer tilbage i Fangenskab — — det var med ham jeg sloges ved Chiari om Fahnen og maatte give mig formedelst min Blesure; men han forsmaaede at tage mig tilfange; han nøjedes med den Ære at tage Fahnen med til Leiren. — — Der er Spiren til en Helt i den Yngling."

„Bravt, men endda taabeligt — — det skulde da være, at han var rig nok til ikke at bryde sig om Bøsepengene" — smaalo de Blainville.

„Jeg fornemmer, Gud forlade mig! ligesom en Ængstelse eller Forudsølelse ved at møde denne unge Mand" — tilføjede de Créqui med et blegt Smil — „ligesom Hector ved Synet af Achil."

Sjette Capitel.

Capitain de Blainville havde ført Fangen tilbage til Arresten, hvor han overlod ham til hans egne Betragtninger og stillede en Skilvagt udenfor Døren. Det var den lille Dominique, som med dragen Sabel gik frem og tilbage i Colonnaden; han standsede ofte og lyttede, dog ikke ved Arrestdøren; hans Tanker vare ganske andre Steder henne. Rangs Bitterværket mod Haven listede en kvindelig Skikkelse sig frem i Skyggen og nærmede sig med lette, hastige Tred. Det var Carlotta. „Kom saa ind i mit Kammer, lille Domenico!“ — hviskede hun — „Jeg har bragt en Flaske Chambertin og en Postei til Siden.“

„Det var charmant af Dig, Carlotta!“ — nikkede Dominique — „men Du kunde gjerne bragt Binen og Posteien med; jeg kan da ikke saadan forlade min Post.“

„Vist kan Du saa“ — forsikrede Carlotta med indsmigrende Stemme og gav ham et let Slag paa kinden — „Jeg veed, det var da ikke første Gang; Fangen løber ikke væk i de Par Minutter og hvor skulde han løbe hen? Vi laase godt for ham.“ Med rap Haand drejede hun i det samme Nøglen om i Laasen. „Nu ingen Betæneligheder — — skynd Dig!“

Dominique prøvede, om Døren var godt lukket;

faa drejede han sig lidt tvivlsraadig hid og did; men bedaaret af Kammerpigens vinkende Haand, fulgte han omsider efter hende.

Elias Hagen, som atter havde maalt Kammeret med raske Skridt og utaalmodige Bevægelser, var bleven opmærksom paa den flygtige Samtale udenfor og hørte nu Skildvagten bortsjerne sig. At en Intrige var igjære blev ham meer og meer tydeligt, uden at han dog ret kunde forstaa, hvad der foregik. Han lyttede; Alt var stille, og han rustede med al sin Kraft ved Dørlaafen; men den modstod enhver Anstrængelse. Det forekom ham, at Nogen nærmede sig derude — — rigtig! nu drejedes Nøglen om og Døren gik op. Carlottas skjelmiske Ansigt viste sig paany i Abningen; hun lagde en Finger paa Munden og vinkede ad ham. Uden at spørge eller betænke sig, aablød han dette Vink; det gjaldt kun om at slippe bort, ligegyldigt paa hvad Maade; man havde jo ikke forlangt hans Besord om at blive.

Carlotta iilte foran og han fulgte hende hen under Colonnaden, gjennem Gaagen i det forgyldte Gitter, uden at bemærkes af Skildvagterne, der paa den anden Side af Springvandet vandrede frem og tilbage foran Portalet. I Haven sagtnede Carlotta sine Skridt og hviskede: „Veed I vel, smukke Signor! til hvem jeg fører Eder?“

„Det veed jeg ikke, Carlotta!“ — svarede han og, idet han instinktmæssig fandt sig ind i Rollen,

som han indsaar, var nødvendig at spille, lagde han Armen om hendes Liv — „men jeg venter at høre det af din søde Mund.“

„Det er Fru Marquisen“ — vedblev Carlotta, uden at gjøre nogen Bevægelse, der tydede paa Modstand — „Madonna har Medlidenshed med Eders Ungdom og vil nok skjule Eder indtil Veilighed gives til Flugt.“

Et Bys gif pludselig op for ham; adspredt sagde han: „Det ligner din skjønne Frue at øve saadan Kjærlighedsgjerning; men jeg tænkte, det var Dig selv, der vilde øve den imod mig.“

„Hvo veed!“ — nikkede Carlotta med et skjelmst Smil — „men i alt Fald skal jeg nok hjælpe Eder til Flugt.“

Han kastede et speidende Blik omkring sig. I Maaneskinnets kunde Haven tydeligt oversees, med dens ligesom kalkede Gange, de tynde Blomsterrabatter og de smækkre Orangetræer. Hithenne skint den prægtige Pavillon; dens aabne, halvbrunde Spilehal tog sig ud som Indgangen til et Tempel. Haven endte i Baggrunden ved en Muur med Espaliertræer; over den saa man en kirkeaglig Bygning med Kuppel hæve sig til Benstre og til Høire Taget samt noget af det øverste Stokværk af et gammelt, massivt Huus.

„Smukke Carlotta! forklar mig først, paa hvad Kant af Byen vi ere“ — sagde Elias Hagen, da

Kammerpiggen netop vilde drage ham med sig over mod Pavillonen — „Hvad er det for en Kirke og hvem boer i Huset der?“

„Det er den hellige Jomfrues Kirke og Huset der er den ærværdige Prevosto Padre Casolis Bolog“ — svarede Carlotta, som ikke syntes at have synderligt Hast med at forlade den unge Mand's Arm — „Det er her den yderste Kant af Byen mod Bjergene; Fæstningsmuren ligger tæt udenfor, saa Flugten herfra kan ikke blive saa vanskelig; men I maa have lidt Taalmodighed, Signor! — — Seer I derhenne“ — afbrød hun sig selv og pegede paa Pavillonen, hvor et flagrende Lysskjer viste sig mellem Spilerne — „Det er Fru Marquisens Signal; vent et Øjeblik her; jeg maa sige hende, at I er kommen.“ Hun tilkastede ham endnu et Kys med Fingeren og ilte ind under Spilehallen.

Kammerpigens Forklaring havde givet hans Tanker en anden Retning og det faldt ham ind, at Kruuse havde omtalt Præsten Casoli som en ivrig Tilhænger af de Keiserlige; ved hans Hjælp kunde nu maastee findes hurtig Udvei til Flugt, hvorved Marquisens — en hemmelig Stemme tilhviste ham det — mislige Mellemkomst blev overflødig. Han overvejede endnu de forskjellige Sider af Sagen, da han med Et joges i Veiret af en Arm derinde bag Springvandet, i Colonnaden.

Marshallen, der var bleven opmærksom paa

Fangens værdige Holdning, gav nemlig kort efter Tafflets Ophævelse Ordre til at føre ham frem igjen. De Blainville, som iilte at efterkomme Ordren, forefandt rigtignok Dominique paa sin Post; men den stakels Fyr gif frem med usikre Skridt og besvarede sin Officeers Tiltale med lallende Tunge, og Arreften var tom. Uagtet Capitainen havde en fjern Mistanke om Sagens rette Sammenhæng, gjorde han øjeblikkelig Ansfrig, befalede at spærre alle Udgange, lod Trommen røres og Bagten træde i Gevær. Den deraf opstaaende Larm bragde Alt i Bevægelse; fra Spilehallen raabte Carlotta med af Angst skjælvende Stemme: „Skynd Eder, Signor! — — kom herind.“ Men Fangen, som hurtigt havde fattet en Beslutning, lod som hørte han det ikke og løb hen til Muren i Havens Baggrund. Ad Espaliertræet svang han sig op paa Muurranden, hvorfra han gjorde et dristigt Spring ned. Han kastede Blikket til alle Sider for at orientere sig. Det var en udstrakt Plads, hvor han befandt sig, halvt Have, halvt Gaardsrum; derhenne til Venstre skinte Lys indenfor de smaa, som det forekom ham, Kirkevinduer, og der lød en utydelig Surren som af bedende, psalmesyngende Menneffer. Til Høire, ved det gamle Huus, var derimod Alt mørkt og stille. Da Trommen endnu bestandig rørtes paa den anden Side af Muren og de barske, befalende Stemmer syntes at nærme sig til denne, skyndte han sig ind i Husets Skygge, opad

et Par Trin og ind i en rummelig Forstue; til den ene Side aabnede sig her en lav, hvælvet Gang og til den anden Side førte en bred Bindeltrappe op ad. Han trængde sig ind bag Trappens fremspringende Gelænder og følte sig omkring i den mørke Krog; han stød med Ryggen mod en jernbeslaaet Dør, der syntes at give efter for Trykket af hans Haand.

Just ikke i den muntreste Stemning — han var desuden vaabenløs — lyttede han efter den bestandig voxende Larm og speidede gennem Halvmørket til begge Sider, uenig med sig selv om, hvad Vei han skulde vælge.

Da skinte det paa engang deroppefra ned over Trappen; det kom nærmere og nærmere indtil Skinnet ved den sidste Omdreining af Trappen kastede et klart Lysffjær over Omgivelserne. En Skikkelse kom til Synne og steg langsomt ned. Det var en ung Kvinde, slank og deilig, i en hvid, nonneagtig Dragt med et sort Slør over Hovedet; Sløret og de ligesaa sorte Vokker og Djenbryn stak underligt af mod den hvide Pande og de blege Kinder. En Rosenkrands af grønne Perler med et Ibentræes Crucifix hang ned fra hendes Belte; i den høire Haand holdt hun en Voxkjerte eller kort Fakkell og under Armen bar hun en lille Kasse. Der var noget saa Svævende ved hendes lydlose Bevægelser, noget næsten Overnaturligt ved Synet af hende; det var som et Drømmesyn — — saaledes forekom det i det mindste Elias Hagen, som

i stum Forundring bøjede sig frem omkring Gælden-
deret og stirrede derop. Idet denne nonneagtige
Skikkelse steg ned ad de sidste Trin, faldt Kjertens
fulde Lys paa den unge Mands Ansigt, der saa plud-
seligt viste sig tæt foran hende. Hun betragtede det
et Secund med et roligt, ligesom forskende Blik —
— en svag Rødme farvede hendes Kind, men i næste
Øjeblik var den atter hvid; saa sænkede hun sine
Dine, som om hun blendedes af en Glands, og bøjede
Hovedet som for en ydmyg Tanke. Uden at see til-
bage, fortsatte hun sin lydlose Vandring ind i den
hvælvede Gang, hvor hendes Skygge steg op ad den
graa Muur og Kjerten slagrede for et Lusttræk. Ved
en Omsvøining forsvandt hun og Alt var atter ind-
hyllet i et hemmelighedsfuldt Mørke.

Som fortryllet havde han stirret efter Synet;
men han vakttes af sin Fortryllelse derved, at Døren
knirkede paa de rustne Hængsler.

„Gud ske Lov! der kom Lys, at jeg kunde see
Eder, Hr. Lieutenant!“ — løb det tæt ved berne-
fra; det var Hans Kruuses Stemme — „Træd kun
herned, men lidt forsigtig — — her er min Haand.“

Famlende for sig, steg Lieutenanten en halv
Snees Trin ned i Kjelderen, hvor det var bælgs-
mørkt og hvor en kold, kold Luft kom ham imøde.
Forundret, men derhos fornøjet over dette Sammen-
tres, fulgte han sin Ledfager; de gik i dyb Tausshed
med vaersomme Skridt fremad, og et Par Mænd

med flirrende Vaaben og Sporer kom bagefter. Medens hans Tanker vendte sig fra det nylig forsvundne blendende Syn til Virkeligheden, kom han paa den Formodning, at de netop befandt sig i den samme Canal eller Vandledning, hvor han selv for nogle Timer siden havde været inde. Rigtigheden af denne Formodning blev ogsaa bekræftet af Fahnejunkereren, som nu afgav sin Melding, dog først da de vare naaede igjennem Abningen ud i Maanens Skin og tiltraadte Vandringen gjennem Cactuskrattet op ad Stien.

Hans Kruuse, som syntes i en alborsfuld, næsten høitidelig Stemning, fortalte, hvorledes han efter Ordre havde trukket sig tilbage til Skoven, men dog selv var forbleven paa Forpost for saalænge som muligt at beholde Lieutenanten i Sigte og see, hvad Retning han tog. Efter en Timestids Forløb vare de derefter redne frem af Skoven for at recognoscere; ved en Omdreining af Bejen vare de uforvarende stødte paa en fjendlig Patrouille, bestaaende af fire Ryttere med en Officeer, der jog ind paa dem. Under Kampen var Officieren, der sloges som en brav Karl, falden, hvorpaa de Andre, af hvilke de to desuden vare saarede, havde med slappe Tøiler taget Bejen tilbage til Allehelgensporten. Fahnejunkereren, som nu frygtede for, at Fjenden skulde komme igjen med Forstærkning, havde anseet det for sin Pligt, heller at overtræde Ordren om at vende tilbage til Abbediet,

end lade sin Lieutenant i Stikken og kanskee blive opsnappet; han havde desaaarsag skjult Hestene i Skoven under en Dragons Bevogtning og med de tvende andre Dragoner havde han begivet sig ned ad Stien; da denne endte ved Indgangen til Hulen og det derfor syntes utvivlsomt, at Lieutenanten havde vovet sig derind paa Opdagelser, meente han at burde vove det samme og var lidt efter lidt skredet fremad indtil han stødte paa Trappen og Døren, hvilken han fandt uafslaaet. Her havde han med sine Folk staaet over en Time paa Vuur indtil der sloges Allarm derude; saa vilde han trække sig tilbage; men da han gjen-nem Dæmringen saa en Krigsmand komme farende ind i Gangen og stille sig foran Døren, vilde han først see, hvad Enden blev, og da Lyset saa skinte ned fra Trappen, havde han til sin store Glæde opdaget, hvem det var, der skjulte sig ved Døren.

I tjenstlige Udtryk tilkjendegav Lieutenanten sin fuldkomne Tilfredshed med hans uviste Forhold, og da de imidlertid havde naaet op til Bagtposten, steg de skyndsomt til Hest.

Hans Kruuses høitidelige Stemning var Hagen paafaldende; saaledes som han kjendte ham, maatte han antage, at noget Usædvanligt var forefaldet, men foreløbigt sprunget over som ikke vedkommende Tjenesten. Som de nu Side om Side rede frem i Maaneskinnet, opdagede han med Forundring, at det ikke var den Brune, Kruuse red, men en fyrig og

kræftig sort Hest. „Hvad er det for en vældig Ganger, I der har under Eder, Monsieur Kruuse! hvor er Eders Brune bleven af?“ — spurgte han.

Fahnejunkeren holdt med kraftig Haand sin urolige Hest tilbage og drejede sig halvt om i Sæden: „I Krattet derhenne ligger den Brune paa Siden og bær mig albrig meer frem til noget Choc“ — sagde han med dyb og lidt bævende Røst, idet han pegede i den betegnede Retning — „Medens jeg veylede Hug med en Rytter, kom den franske Officeer ind paa mig og jog Klingen gjennem dens Bringe; den sank i Knæ; men jeg blev staaende over den og gjorde med et eneste Hug Franskmændet sadeløs — — min Ballast hvinede ordentlig af Harm, da jeg svang den, og fast troer jeg, at hans Hoved skiltes fra Kroppen. Jeg erobrede hans Hest, saa jeg nu rigtignok har en normmanisk Hingst, der kan bære mig saa let som var jeg et Barn; men jeg glemmer endda ikke den Brune, der saa trolig bar mig i samfulde syv Aar og efter hvert Dystløb aad af min Haand. Eiheller var jeg tilstede ved dens Dødskamp; thi jeg meente, det var min første Pligt, at komme Eder til Undsætning, Moses Hagen! om fornødent gjortes.“

Elias Hagen trykkede sin ærlige Krigskammerats Haand. Sporende deres Gængere, jode de derpaa afsted og naaede, uden at møde flere Eventyr og uden at Kruuse mælede et Ord mere, tilbage til Abbediet.

Syvende Capitel.

Samme Aften, som Elias Hagen havde bestaaet det i de foregaaende Capitler fortalte Eventyr i Marschal de Villerois Hovedkvarter, var der stort Krigsraad i Prinds Eugens, hvor Raadslagningen fortsattes til langt ud paa Natten. Ogsaa her, nemlig i Abbediets Refektorium, havde man holdt Gilde eller Taffel, dog i en langt beskednere Stil end i Paladset Capellata. De fromme Fædres Spisefal havde ingen andre Prydelser end et stort Crucifix paa den ene smudsiggraa Væg og et i Træ udskjaaret Billede af den hellige Familie i en Nische paa den anden; Belysningen bestod i et Par osende Fakler, fastgjorte i de rustne Jernringe paa de fra Væggen fremspringende halvbrunde Piller. Ikke heller var der Damer tilstede, kun barste, ikke synderligt pyntelige Krigsmænd, der sadde i forskjellige Grupper ved de hist og her opstillede Borde, med Bindunke, Glas og Bægere foran sig. Blandt dem udmærkede sig ved krigerisk Holdning og fornem Anstand: Prinds Thomas af Baudemont, Generalerne Palfy, Trautmannsdorff og Visconti, Generalerne Greverne Ruffstein, Nazzarri, Scherzen og Stahremberg; blandt Regiments- og Bataillonscheferne, der havde Sæde i Krigsraadet, vare de tre danske Officerer Christian Rodsteen, Johan Harthausen og Georg Baudiz. Man saa ogsaa en enkelt Officeer af ringere Grad, nemlig Capitain

Macdonald, en som dristig Partigænger bekjendt Skotte, der med et Compagni Høilændere havde taget Tjeneste i den keiserlige Hær, medens flere Regimenter Irlændere paa samme Tid tjente i den franske. Det er allerede bemærket, at Feltmarschal Christian Gylbenløve ligeledes befandt sig i Abbediet, kaldt hid fra sit Hovedkvarter i Governolo; men han havde for Øjeblikket forladt Spisesalen, for at modtage en Melding.

Noget affides, for Enden af et større Bord, havde Prinds Eugen taget Plads med en geistlig Herre. Denne var en noget svær Person, iført en bredskjødret sort Livkjole, Fløjels Knæbeenklæder af samme Farve og lange, hvide Uldstrømper i de med store Metalspænder forsynede Sko; hans Ansigt bar Præget af Godmodighed, medens de noget dybt liggende Dine dog havde et skarpt og levende Blik; hans Fysiognomi gjorde i det Hele Indtrykket af, at det var en ærlig og klog Mand. Han havde nogle Papirer i Haanden og afgav netop en Forklaring, der syntes af sær Vigtighed.

„Eders Plan er god nok, ifald I ogsaa drister Eder til at gaa i Borgen for disse Folks oprigtige Hengivenhed for Keiserens Sag“ — faldt Feltherren ham i Ordet og saa ham stift i Øjet.

Den geistlige Herre — det var den ærværdige Prevosto eller Provst ved Mariakirken i Cremona, Padre Casoli — udfoldede et af Papirerne og svarede

med tillidsfuld Mine: „Jeg trøster mig dertil, og en yderligere Borgen har Eders Høihed i den Omstændighed, at baade jeg og de andre Deeltagere, hvad Udfaldet end maatte blive, skulle udsætte os for stor Fare.“

„For Gud! jeg tvivler aldeles ei om Eders Opriktighed, ærværdige Herre!“ — sagdt Feltherren atter ind — „Derhos har den hæderlige Senator i Milano, Marchese Pagani, som er en prøvet Ven af vor Sag, sagt godt for Eder.“

„De Mænd, jeg har opført paa denne Liste, ere alle velhavende og fredelige Borgere i Byen og just desformedelst saare utilfredse med de franske Herrers forargelige Væsen og Bildskab samt deres Udpressninger, og det er meget udi egen Interesse, at de byde Haand til dette dristige Foretagende“ — vedblev Provsten sin Forklaring.

„Hvormange Krigsmænd antager I, kunne finde sikkert Skjul i Staden, og hvordan faa vi dem derind?“ — spurgte Feltherren efter et Øjeblik Betænkning.

„Fire til fem hundrede kunne nok fordeles i disse Borgeres Huse“ — svarede Provsten — „og hvad det betreffen at skaffe dem derind, da kan jeg gjentagende forsikre, at Sagen er let nok formedelst de franske Officerers og Underhavendes sorgløse Sværmen; de kunne i smaa Flokke, forklædte som Landfolk, bærende Frugter og andre Levnetsmidler, passere

ind gjennem alle Byens Porte, uden at nogen Bagt-
post vil give sig Stunder til at spærre dem Vejen
eller spørge dem ud om deres Grinde. Jeg selv har
ogsaa Plads samt har gjort Anstalter i Kirkens Chor
til at modtage og skjule en anselig Flok, og for-
haabentlig kunne de føres ind gjennem den udtørrede
Vandlebning, som jeg alt tidligere har forklaret Eders
Høihed, staaer i Forbindelse med Kjelderens i mit
eget Huus; den er for ei længe siden bleven oprenset,
saa jeg tænker, den nu uden Fare kan befærdes.
Uforvarende kunne de da efter aftalt Tegn bryde
frem og oplukke for den keiserlige Hær Allehelgens-
port samt Magaretheporten, som Eders Høihed veed,
ere beliggende ikke langt derafra — —."

Provsten holdt pludselig inde, da Gylbenløve
netop kom tilbage i Salen, fulgt af en Officeer, der
dog blev staaende ved Døren.

Med hurtige Skridt og en fornøjet Mine nær-
mede den danske General sig Bordet; benyttende sig
af den Forret, hans høje Rang gav ham, og den
Anseelse, det af ham commanderede Troppcorps alle-
rede havde vundet, sagde han uden videre Ceremo-
nier og paa sin ligefremme Viis: „Lieutenanten, som
førte Rytterpatrouillen i Aften, melber sig i dette
Øjeblik tilbage og medbringer adskilligt Nytt, om Eders
Høihed for Kortheds Skyld vil modtage hans mund-
lige Rapport."

„Lad ham kun komme, Herr Feltmarschal! det kunde jo neppe være mere beleiligt“ — nikkede Prindsen.

Paa Gylbenløves Vink traadte Lieutenanten nærmere; han rettede sig, med den høire Haand paa Hjelmfyggen, men uden at holde med den venstre paa sit Vaaben; han manglede Ballasten.

„For Gud! det er jo Monsieur Hagen“ — udbrød Prindsen — „og I har været tagen tilfange, seer jeg — — I skal dog ikke vende tilbage i Fangenskab?“

„Det skal jeg ikke, Eders Højhed!“ — svarede Lieutenanten — „De franske Herrer glemte nok at afsøke mig Cresord, og egentlig var det kun et tjenstligt Besøg, jeg afslagde dem.“

„Saameget destobedre“ — vedblev Prindsen — „Saa spring foreløbigt kun Eders egne Eventyr over og meld, hvad I maatte have hørt og seet angaaende Fjendens Anstalter derinde.“

Overeenstemmende med den saaledes givne Ordre, afslagde Lieutenanten en kort og tydelig Beretning om, hvad han i Forbigaaende havde iagttaget af Fæstningsværkerne, deres sandsynlige Styrke og Besætning. Idet han forbigik de Hændelser, der berørte ham personlig, fortalte han dog omstændeligt Optrinnet i den prægtige Spisesal, nævnedes de høje franske Officerer, hvis Navne han havde hørt, ogsaa Størrelsen af de Stridskræfter, Marschal de Villeroi havde forklaret deels at have hos sig i Cremona,

deels at ville sammendræge til et paatænkt Overfald paa Abbediet. Sluttelig gjengav han ordret Marschallens Øttring om at ville holde Carneval og lade de tre Prindsler af den keiserlige Armee dandse for Marquisen af Capellata, samt Marquisens spottende Ordspil i denne Anledning.

Med stor Interesse lyttede Krigsraadets talrige Medlemmer til denne Beretning, idet de reiste sig fra deres Pladser og kom nærmere i en tættere og tættere Kreds. Beretningens Slutning vakte almindelig Munterhed og fremkaldte mangehaande skjemsomme Bemærkninger.

Prinds Eugen havde opmærksom hørt efter; med et flygtigt Smil tog han nu saaledes til Orde: „Vistnok ville vi opføre en Dands med de lystige og tappre Herrer fra Versailles, om just ikke dandse for deres spottelystne Damer. Men hvorom Alting er, indseer jeg nu saameget, at vi ingen Tid have at bortgive, om vi ei ville overrumles her. Den Plan, jeg har forelagt og som vi nu i flere Timer have talt vidt og bredt om, uden at beslutte noget Fornuftigt, faa vi vel saa at sætte i Værk, og den skal neppe slaa feil, ere vi kun enige og gaa med frisk Mod løs derpaa. Sagen er, vi maa komme dem i Forkjøbet og vise os høflige nok til først at aflægge dem Besøget og aabne Carnevalet i Cremona.“ Han saa sig ved disse Ord om med et spørgende Blik, hvilket ogsaa Størstedelen af Forsamlingen besvarede

med en Bifaldsmurmél, og med et Nik til Prinds Thomas af Baudemont tilspøjede han let hen: „Hvad tykkes Eder derom, Altezza! — — Eller har I kanfkee mere Lyft til at dansé for den smukke Marquise?“

Thomas af Baudemont, som med et stolt Smil syntes at overhøre den sidste spøgefulde Bemærkning, svarede med en militairiff Hilsen: „Hvis Eders Høihed virkelig beslutter det Bøvestykke, er jeg enig deri; Eders Høihed behøver kun at give Ordre, hvor Angrebet skal skee, og jeg rykker frem med de under min Befaling stillede Tropper.“

„Saamænd!“ — bekræftede Gyldenløve — „Hvad de Andre kunne driste paa, dertil er ogsaa jeg med mine brave Folk villig, naar kun, som Altezza siger, Eders Høihed har Ordre i Beredskab til hvor der skal angribes; at løbe med Bajonetten gjennem Fæstningens tykke Mure turde blive ligesaa vanskeligt som at fætte væk over dem med Rytteri — —“

„Nu, nu, Herr Feltmarschal!“ — faldt Eugen ham smilende i Ordet — „jeg gjør just Regning paa Eders bomstærke Karle, der jo forleden fortsatte Marschen med Bajonetten foran lige ind igjennem Bersellos Fæstningsværker, alene for at faa Aftensmad; saa kunne de vel gjøre det samme i Cremona, hvor der venter dem et lystigt Carneval og saadanne Retter, som kun de franske Kølke forstaa at lave, med samt den deiligste Vin i slebne Glas — — det lader dog

til, at I Danske endnu ikke have aflagt den gamle cimbriske Natur."

Gylbenløve lo ganske fornøjet og sagde i samme Tone: „Saamænd! kanstee kunde vi ogsaa det, naar Eders Høihed vilde mage det saa, at vi træde Fjenden i Hælene og indtrefse, medens Vindebroen er ladet ned."

„Er alene det i Bejen, saa gjør Eder kun marschfærdig fra Governolo med Eders Batailloner og Rytteri" — vedblev Feltherren — „Den ærværdige Herre her har opsat en Fortegnelse paa de ansete Borgere i Cremona, der ere keiserligt Regimenter hengivne og ville skjule et dobbelt Compagni Grenaderer i deres Huse, hvilke paa en bestemt Dag skulle aabne os Poporten."

„Forholder det sig saa, da veed jeg ei heller nogen Hindring for, at jeg drager derind med mine Karle" — forsikkrede Gylbenløve.

„Heller ikke i mit Corps mangler det paa Soldater, der turde vove en saadan Marsch" — tilføjede General Trautmannsdorff og strøg med Haanden ned ad sit lange Skjæg.

„Men har den ærværdige Herre ogsaa angivet Maaden at faa Grenadererne hemmeligt ind i Byen?" — spurgte Thomas af Baudemont med en betænkelig Mine.

„Ogsaa det er allerede betænkt" — svarede Cu-

gen — „og hele det Kunststykke bestaaer i, at Soldaterne drage i smaa Hobe, klædte i Bønderkofter, derind.“

„Jeg er godt kjendt i Cremona fra tidligere Tider“ — tog Grev Nazarri til Orde — „og maa gjøre Eders Høihed opmærksom paa, at selv om vi bemægtige os Poporten, ligge Castellet og Casernen samt den befæstede Hovedvagt i Vejen til den fornemste Deel af Staden og Hovedkvarteret, hvor Franskmændene ville have god Tid at samle sig, kan skee med langt overlegen Styrke.“

„Signor Prevosto her er en ligesaa dygtig Krigsherre som nidkær Herrens Tjener, derom kan jeg forsikre Eder“ — sagde Feltherren og nikkede til Præsten — „Han veed et Middel til samtidigt at faa Allehjelgensporten og Margaretheporten opladte for os. Der skal være en Canal eller udtørret Vandledning, der i Nærheden af disse Porte fører fra hans Kjelder under Fæstningsværkerne ud i Kratstoven; gjennem den kunde en Flok dristige Svende nok trænge ind, og il Prevosto har Velighed i sit Huus at skjule dem, paadet de til den aftalte Tid kunne bemægtige sig begge Portene; Sagen er nu kun den, at finde Indgangen ved Nattetide og om Canalen er i den Tilstand, at den kan besædes.“

„Har jeg angivet Midlet, bliver det ogsaa min Pligt at sørge for dets Udførelse“ — tog den geistlige Herre med beskedne Minder til Orde — „I Morgen tidlig vil jeg drage hjem og uopholdeligt begive

mig derned at undersøge Gangen, og finder jeg, at den uden Livsfare kan befærdes af Menneſker, er jeg villig til ſelv at lede Toget og gaa foran gennem Canalen, til hvad Tid Ebers Høihed maatte beſtemme."

Elias Hagen gjorde pludſelig et Skridt fremad, ſom om han havde noget at forebringe.

"Har I endnu noget at melde, Monsieur Hagen! ſaa kom kun uden Omſtændigheder frem dermed" — ſagde Eugen — "I har jo erhvervet Eder Ret til Stemme i Krigsraadet."

Blodet ſteg op i den unge Lieutenant's Kinder, idet han hilſte og meldte: "Den udtørrede Vandledning kan frit paſſeres."

"Hvordan, unge Herre! I kjender den hemmelige Gang?" — ſpurgte Provſten forundret.

"I Løbet af denne Aften har jeg været to Gange derinde" — gjenmælede Lieutenanten — "Jeg har paſſeret den ligeſra den jernbeſlagne Kjelderbør bag Bindeltrappen til Cactuskrattet, hvor Stien fører op til Bejen mellem de ſtore Cypresser."

"Det er rigtigt" — udbrød Provſten — "men ſaa er jo den Vanſtelighed hævet, og I har altsaa denne Aften været i mit Huus, unge Herre!"

Paa Opfordring gav Lieutenanten en kort Beretning om ſin Flugt, dog uden at melde noget om Synet paa Trappen; derimod undlod han ikke at omtale Fahnejunkerens raſke Kamp og øvrige priis-

værdige Forhold. Medens han talte betragtede Prinds Eugen ham med sit sædvanlige skarpe Blik, og flere af de høje Officerer tilkjendegave deres Bifald.

„Under disse Omstændigheder og forudsat, at man ubetinget tør fæste Lid til hvad denne unge Officeer af Auxiliærcorpsset melder og forsikkrer, hvilket dog klinger lidt eventyrligt“ — begyndte Grev Ruffstein i en langsom Tone og med et tvivlsomt Sideblik ligesom fra oven ned paa Lieutenanten — „jeg gjentager, forudsat at man tør fæste Lid dertil; thi Sagen synes mig for vigtig til at den ikke først skulde prøves grundigt af os Andre, de rette Vedkommende — — troer jeg nok, man kunde forsøge det Bovestykke, omendstjøndt den Krigslist har saa mange indviklede Traade, at dens lykkelige Udfald vil være afhængigt af, at Alt udføres med Precision, som draget i en Snor, ligesom det og vil udkræve Mænd, der ere snue og derhos forvovne nok til at føre de forklædte Soldater midt ind i den fjendlige Leir samt der forstandigt at lede deres Optræden i det afgjørende Øjeblik.“

General Palsy, som med paa engang smilende og utaalmodige Miner havde hørt paa denne langtrukne Tale, stødte Sværdet mod Flisegulvet og drejede sit mægtige Overskjæg i Veiret, idet han udbrød: „I glemmer, Herr Greve! at man ved ethvert raft Bovestykke i Felten ogsaa maa overlade lidt til Lykken, der plejer at være den modige og snarraadige

Krigsmand huld. Hvis Hans Høihed ingen anden Bestemmelse har taget i saa Henseende, er jeg villig til at trække en Bondeløste over Uniformen og liste mig derind med Folkene."

„Alligevel vil det forekomme mig, at Grev Ruffsteins Betragtninger ere velbegrundede" — bemærkede Prinds Baudemont — „Maffineriet er i Sandhed saa indviklet, at kun den største Precision i Udførelsen og den nøjagtigste Samvirken fra alle Sider kan give Haab om et heldigt Udfald."

„Det er nok, mine Herrer Generaler og øvrige Officerer! Nu kjender jeg Eders Meninger og mærker med Fornøjelse, at Krigsraadets Medlemmer ere enige i Hovedsagen" — tog Feltherren med kraftig Røst til Orde og reiste sig, idet han kastede et Blik i Calendareren, der laa foran ham paa Bordet — „Angrebet vil vi foretage om Natten til den 1ste Februar næstkommende. Generalerne Ruffstein og Palsky have i Mellemtiden i al Stilhed at samle i Ostiano deres underhavende Tropper, hvilke i Forening med de tre af Feltmarschal Gyldenløves Batailloner og hans tvende Rytterregimenter vilde andrage de sex tusind Mand Fodfolk og to tusind Ryttere, og holdes de beredte til Fremmarsch den tredivte i denne Maaned."

De nævnte høje Officerer hilste og Feltherren vedblev, henvendende Ordet til Thomas af Baudemont: „S, Monsignore Altezza! har at lade Eders

Troppecorps, dog kun indtil en Styrke af tretusind Mand, paadet Observationslinien ikke skal blive for meget svækket, drage i mindre Afdelinger frem langs den høire Flodbred samt indrette Ebers Marsch saaledes, at I om Morgenen den 1ste Februar kan have hele Styrken samlet ved Brohovedet, der ligger kun i nogle hundrede Skridts Afstand fra Poporten. Paa Slaget Tre fra Byens Kirkeuhre og Sangværk har I at angribe og forcere Brohovedet og trænge ind igjennem den af vore Folk aabnede Port, hvornæst I i Stormskridt fortsætter Indrykningen indtil Hovedvagten paa Torvet; under Veis har I at afsende et Detaschement, der spærrer den store Caserne og tager de der indlagte tvende irske Regimenter tilfange. Fra St. Margaretheporten drager jeg med Generalerne Gylbenløve og Kuffstein, og fra Allehelgensporten General Balsly til samme Tid ind og mødes vi paa Torvet; hvo, der kommer først, bemægtiger sig Hovedvagten. I har selv sagt, at et heldigt Udfald var betinget af Precision samt nøjagtig Samvirken fra alle Sider, og regner jeg derfor paa, at I selv vil være den Irvigste til at opfylde saadan Betingelse."

Prindsen af Baudemont hilste og sagde kort: „Hvad der staaer i menneskelig Magt at udrette, skal jeg sikkerlig ikke forsømme."

Feltherren vinkede ad den skotske Høvidsmand, hvis ikke høje, men firskjaarne Skikkelse i den brogede

Dragt, med den tærnebe Plaid over de brede Skuldre og det store Slagsværd under Armen tog sig noget fantastisk ud blandt de øvrige Officerer. „Til Eder, Capitain Macdonald! har jeg et sært og vigtigt Hverv“ — sagde han til denne Krigsmand, som traadte nærmere med den hans Nation egne stolte Holdning og selvtilidsfulde Mine — „Det udkræver baade Aandsnærværelse og Mod samt en god Deel Snubhed, af hvilke Egenskaber jeg troer, I er i Besiddelse — —.“

„Hvis det Hverv, man vil beære mig med, ikke kræver andre Egenskaber, skjøndt en kraftig Arm og et skarpt Sværd ei heller ere at foragte, tør jeg nok paastaa, at Eders Høihed ei har taget Feil af Manden“ — faldt Skotten ind, da Feltherren nemlig standsede et Øjeblik, som for at give ham Tid til, efter Sædvane at gjøre en saadan Bemærkning.

Et let Smil foer over Prindsens ædle Træk og han vedblev: „I kommer til for et Par Dage at aflægge Eders nationale Dragt, der unægteligt er malerisk og klæder godt, og saadan Betingelse bliver Eder kanskee det Vanskeligste ved hele Sagen. Jeg har nemlig udseet Eder til at føre det Grenadeer-compagni ind i Fæstningen Cremona, der skal aabne Poporten paa den bestemte Dag og til det Klokkeslet, I hørte mig opgive. Her er en Fortegnelse paa de Borgere, i hvis Huse Folkene kunne fordeles og skjules; men at skaffe dem derind, det overlader

jeg til Eders egen Klogskab og Conduite. Er I bekendt i Cremona?"

„Jeg har for tre Aar siden ligget der et Par Maaneder i Garnison“ — svarede Skotten med den ligegyldigste Mine af Verden.

„Aha! ja saa“ — sagde Prindsen med kjendelig Stubsen; men efter et halvt Minut at have betragtet Skottens stolte og rolige Ansigt, vedblev han: „Saameget desto bedre, og nærmere Forholdsregler skal der blive Eder meddeelt, naar de til Toget udfete Grenaderer overgives til Eders Commando — — maatte Leilighed gives, at I derinde traf sammen med Soldater af de irske Regimenter, kunde I føle Eder for, hvorvidt disse Eders halve Landsmænd, kanskee mod Løfte om højere Sold, ere villige til at skifte Krigsherre“. Han gjorde en hilsende Bevægelse med Haanden, og Capitain Macdonald trak sig tilbage med en afmaalt Hilsen.

Feltherren vendte sig derpaa mod den unge Dragonlieutenant og rettede pludselig det Spørgsmaal til ham: „Nu, Monsieur Hagen! Tiltroer I Eders Courage til at gaa i Spidsen for et Par hundrede drabelige Karle gjennem den underjordiske Gang og holde dem i Ave samt paa den bestemte Dag paa Slaget Tre at aabne mig Fæstningsporten?“

Elias Hagen blev blussende rød; men han rettede sig kjækt i Beiret og hans Dine funklede, da han uden Betænkning svarede: „Hvis Eders Høihed

anseer mig for værdig til en saadan Tillidspost, troer jeg fast, at baade Couragen og Evnen ere med det Samme der."

"For Gud! det vidste jeg nok" — sagde Prindsen med et velvilligt Nik til den vakkre unge Krigsmand — „Altsaa, I anfører den Afdeling af den sjællandske Bataillon, som Eders Feltmarschal nærmere vil opgive Eder — — I gjør bedst i at tage den Fahnejunker med, I omtalte før og som var med Eder inde i Vandledningen; hvad er nu hans Navn?"

„Hans Kruuse af 1ste Dragonregiment."

„Godt! Mens I til det fastsatte Klokkeslet falder over Bagten ved St. Margaretheporten og lader mig Vindebroen ned, kan I beordre Monsieur Kruuse til med fornødent Mandskab iligemaade at bemægtige sig Allehelgensporten og aabne den for General Palsy; ei heller var det af Vejen, om I kunde vedligeholde en stadig Forbindelse med Capitain Macdonald. Iøvrigt vil den ærværdige Prevosto Cassoli, i hvis Hus I skal holde Eder skjult med Folkene indtil den bestemte Time, nok gaa Eder tilhaande med Raad og Anviisning. Saa ere vi forsaavidt færdige med vore Raadslagninger, mine Herrer Generaler og øvrige Officerer!" — saaledes sluttede han og hilste Forsamlingen med en munter Mine — „jeg har en Anelse om, at Marschallen, Monsieur de Willeroi vil komme til at holde sit Carneval hos os." —

„Det Anslag synes mig endda for kunstigt, alene beregnet paa lutter heldige Sammentref, og det aner mig, at Carnevalet vil blive lidet lysteligt i vor Veir“ — hvistede Thomas af Baudemont til Grev Ruffstein, medens de fulgtes ad fra Refectoriet.

„I Sandhed! det er for løseligt udkastet og vel hastigt besluttet“ — svarede Greven ligesaa sagte — „og Hans Høihed giver dertil de fineste Traade i Hænderne paa saadanne obscure Eventyrere, af hvilke den ene er en utaalelig Pralhans og den anden en skjæglos Yngling. Jeg raader Eder iøvrigt, Altezza! at vogte Eder paa Marschen for at støde sammen med Strøifpartier fra Milano“ — tilføjede han med et Sideblik til Brindsen — „I kunde lettelig møde Eders Fader, min forbums Ven, Altezza Enrico, som for Tiden snart er den eneste aarvaagne Offi- ceer i Tjendens Veir, hvilket kunde opholde Eders Marsch, og eftersom det er en selvstændig Commando, der med Forbigaaelse af ældre Generaler er betroet Eder, har I stort Ansvar, et Ansvar, som jeg sandelig for mit Vedkommende ikke i fjerneste Maade vil misunde Eder.“

Uden at svare, stred Thomas af Baudemont videre med sænket Hoved, medens et spottende Smil kæmpede med den mørke Sky paa hans Pande.

Elias Hagen gif tankefuld, dog ingenlunde i mørke Tanker, gennem den svagt oplyste Kloster- gang, hvor Munkecellerne tjente til Logement for de

i Hovedkvarteret tilstedeværende Officerer. Idet han aabnede Døren til sit Kammer, følte han en Haand paa sin Skulder og vendte sig om; ved det usikre Skin af Lampen derindfra gjenkjendte han den ærværdige Prevosto, Padre Cassoli, som skyndsomt var gaaet efter ham fra Refectoriet og nu, uden at oppebie nogen Indbydelse, fulgte med over hans Tærstel.

„Ved santo Christoforo! denne Bolig er kun et lidet glædeligt Opholdssted for en lystig Dragonlieutenant som I er, unge Herre!“ — begyndte Provsten og saa sig om i den skumle Celle med de nøgne Mure — „I min Bolig, hvor I vel et Par Dage kommer til at tage Herberge, haaber jeg, I skal finde det hyggeligere og mere bekvemt, om end mit Huus kun er indrettet tarveligt, som det sømmer sig en Kirkens Tjener, og hvor herligt I end ellers maatte have været vant i Eders Hjemstavn, som jeg nok kan tænke, skjøndt I er fra de kolde nordlige Lande — —.“

„Ei hvad, ærværdige Herre!“ — afbrød Hagen ham i oprømt Lune — „Man tager det i Felten, som det kan treffe; her er desuden bekvemt nok — — jeg kan jo byde Eder en Stol og selv finde Plads paa en anden; i min Hjemstavn, hvor ellers Alt er langt herligere og skjønnere end man her i Syden drømmer om, havde jeg kun en eneste Stol i mit Kammer og alt mit øvrige Bohave var et Fyrrebord — — med et Kruus Vand og et Stykke Brød samt

min lystige Bestjefstigelse at lyde Biblen i Grund-
sproget."

"Hvad siger I, unge Herre! — — Signor Ha-
gen! — — saa er jo Eders Navn?" — udbroød
Provsten, som det lod til, behageligt overrasket, idet
han satte sig ned og rykkede Stolen nærmere. —
"Saa I har ei fra Barnsbeen været bestemt til
Krigerstanden?"

"Jeg er en sacrosanctæ theologiæ studiosus
og agter kanskee endnu at betræde den samme Vej
til Himlen som I, ærværdige Herre!" — svarede
Lieutenanten smilende, men vedblev derpaa med et
flygtigt Anstrøg af Alvor: „Det er kun for en Tid,
for at samle Midler og Erfaring, at jeg har byttet
Biblen med Sværdet — — saadant er ei saa usæd-
vanligt hos os i Norden, hvor værdige Præster, ja
selv høiærværdige Bisper have tappert svunget Svær-
det, hvilket dog rigtignok meest skete, naar det gjaldt
om at drive Fjenden tilbage fra Fædrelandets Gne-
mærker; thi i saadant Tilfælde er enhver dansk Mand
Kriger, maa I vide, og den danske Kvinde giver
ham selv Sværdet i Haand — — den danske Kvinde
er saa høihjertet og stjøn."

Blodet var steget ham til Hovedet, alt som han
talte; som overrasket af sine egne Ord, men derhos
overvældet af Tanker og Erindringer fra Hjemmet,
lod han nu Hovedet synke og stirrede hen for sig.

Provsten, hvis kloge Dine hvilte med inderlig

Benlighed paa hans friske, blussende Ansigt, sagde halvt sagte: „Men endda en Kjætter! — — Dog, ved den hellige Gudsmoder!“ — tilføje han med hævet Røst — „Jeg er ei nogen Fanatiker og glemmer ei, at ogsaa Kjætteerne ere Guds Børn. Men nok derom, min kjære Signor! vi faa vel en anden Gang Stunder at komme tilbage til den Gjenstand. Jeg har snart en heel Uge været i disse verdsrlige, skjøndt høitvigtige Forretninger borte fra mit Huus, og da jeg nu til min store Forundring hørte, at I havde, og det gjennem den hemmelige Gang, fundet Vejen derhen, gad jeg dog spørge Eder ad, hvordan I fandt Tilstanden der, om Alt syntes Eder i Fred og god Orden, samt om I har talt med Noget derinde.“ Han udtalte de sidste Ord flygtigt, men med et sært prøvende Blik paa den unge Mand, hvilket ikke undgik denne.

„I hørte jo min Beretning til Hans Høihed, ærværdige Herre! og den var visseelig sanddru“ — gjenmælede Hagen og saa ham frit i Øjet. — „Alene kan jeg tilføje, at jeg fornam adskillige syngende Stemmer, som syntes mig at komme fra noget Sted i Nærheden af Kirken; dog gav jeg ikke nøjere Agt derpaa, da jeg formedelst Forsølgernes Larm og da jeg var vaabenløs, skyndte mig at søge Skjul i den mørke Gang, eftersom jeg for enhver Priis maatte see at slippe fri.“

„Og I talte ei med Nogen i mit Huus?“ — spurgte Provsten.

„Jeg talte med Ingen, før jeg var sluppen ned i Kjelderens, og som I hørte mig melde, var det Fahnejunkerens Monsieur Kruse, jeg saa ufornødent og til min store Glæde antraf der“ — svarede Lieutenanten, men denne gang uden at see den geistlige Herre i Øjet.

„Ei heller saa I Nogen der, Signor Hagen!“ — spurgte Provsten videre og bestandig med det samme prøvende Blik fra de flogne Dine.

Elias Hagen blev rød i Hovedet, skjøndt han ikke var sig noget Urigtigt bevidst; men han saa atter i Veiret og svarede: „Vel saa jeg Noget, hvilket jeg dog fast fristedes til at antage for et Drømmesynd, i den urolige Spænding, hvori jeg befandt mig; det var en ung og deilig Kvinde i Nonnedragt, der med en brændende Bøxfjerte i Haanden og med en lille Kæffe under Armen paa engang kom ned ad Trappen og gik mig forbi ind i den mørke Gang, hvor hun forsvandt lige saa stille som hun var kommen; jeg skal ei engang kunne sige med Visshed, om hun opdagede mig i den mørke Krog.“

Provsten nikkede hen for sig; med en Mine som om han talte til sig selv, sagde han halvt høit: „Ja, det var min Broderdatter, den stakkels Veronica; vistnok er hun udstyret med Skjønhed og Ynde, dog ei for denne syndefulde Verden. En dyb Melankoli

har bemægtiget sig hendes Sind siden den Dag, da hun saa sin Fader og sin Moder ynkeligt omkomme under de vantro Sørgveres Sværd. Hun bereder sig til at indtræde i sin hellige Navnes Kloster og vandrer allerede som barmhjertig Søster med sin Lægedomskasse om blandt de Syge og Saarede i Lazaretherne. Jeg frygter altid for, at Melankoliens onde Dæmon engang kunde vildlede hendes Fjed, saa det er med tungt Sind jeg hvergang, om kun for kort Tid taber hende af Syne. Men det har beroliget mig, hvad I siger mig der, at I saa hende vandre stille i sit lovlige Kald" — tilføjede han med atter hævet Røst, idet han greb den unge Krigsmands Haand — „Nu vil jeg ønske Eder en god Nat, Signor! Jeg drager aarle i Morgen herfra hjem til mit Huus — — det støder lige op til Herrens Huus — — for at berede Alt til Eders Modtagelse."

Ottende Capitel.

Saa Dage efter forlode et Par hundrede Mand af Bataillonen „Sjælland“ de Keiserliges Hovedkvarter i Abbediet og begave sig paa Marschen til Cremona. Det var mod Aften, strax efter Solens Nedgang; Regnstyer skjulte den ellers saa klare Himmel, der tog sig ud som et uds্পændt uhyre Telt, dog

ikke tættere end at Maanen og Stjernerne stundom lege frem gjennem Risterne; den fugtige Atmosfære var gennemtrængt af en forunderlig Klarhed, der lod Gjenstandene vidt og bredt blive synlige, men i usikre, ligesom forstørrede Omrids. Infantericolonnen bevægede sig stille hen ad Bejen; denne bugtede sig som en hvib Strøm mellem de mørke Enge og Smaaskove. En halv Snees Ryttere saaes trave forud i Afstand, sandsynligviis for itide at kunne advare, om nogen fjendelig Afdeling skulde vise sig. Elias Hagen gif i Spidsen for Colonnen, med raske, elastiske Skridt, og tæt ved ham ragede Hans Kruusens langt sværere Skikkelse frem, der til Fods og i denne Belysning tog sig end mere kæmpemæssig ud; han stræbte at holde Skridt med sin Lieutenant, men med en tung, næsten besværlig Gang, medens hans store Hoved var i bestandig Bevægelse, snart til Høire, snart til Venstre og snart med et speidende Blik tilbage over Colonnen. Saavidt man kunde skjelne hans Ansigtstræk, syntes han iøvrigt i god og fornøjelig Stemning, uagtet det for en ikke ganske ung Rytter Besværlige ved et saadant skarpt Trav til Fods.

„Kanssee er det dog nok bedre saa“ — afbrød han den indtraadte Tausshed, idet han med nogle lange Skridt naaede heelt op paa Siden af Lieutenanten — „og allensals maa I, Moses Hagen! forstaa det bedre, da jeg meer og meer kommer til den Overbeviisning, at I har et snildt Hoved, snildere

end man skulde tiltro en saa puur ung Krigsmand. Alligevel kan jeg ikke begribe det, at de kjække Karle af 1ste Dragonregiment ikke ansees for dygtige nok til en saadan Expedition som denne, hvor det dog kommer meget an paa Hurtighed og paa at falde over Fjenden som et susende Donnerwetter — — og saa stille de endda Officerer af det samme Baaben i Spidsen.“

„Saadant kan jeg let forklare Eder, Monsieur Kruse! og uden at gjøre Brug af det gode Hoved, I er saa høflig at tillægge mig“ — sagde Lieutenanten smilende — „Hvor skulde vi vel gjøre af Hestene, mens vi liste os gjennem Snevringen og op ad Trapper ind i Byen, hvor vi ville have Vanskelighed nok med at skjule os selv indtil den bestemte Tid for Overfaldet? og hvilke Officerer kunde antages for bedre stikede til at føre Karlene derind end I og jeg, der nok ere de eneste, der kjende den hemmelige Gang?“

„Ja see, der have vi det, og I faaer atter Ret, Mosjø Hagen!“ — nikkede Fahnejunkeren med en estertænk som Mine. — „Saa var det dog godt for noget, at I forleden toges til Fange og kom til at see Eder om derinde, og at I, uagtet I saa ubetænk som løb i Fælden — — I maa ikke tage mig det Udtryk ilde op — — alligevel betroedes saadan vigtig Commando, bestyrker mig i min Mening om Eders gode Hoved og om Eders Lykke. — — Uha! havde

jeg kun et Dvintin saadan Lykke, maatte I endda gjerne selv beholde hele Eders Bund Forstand."

Lieutenanten tilfastede ham et skarpt Blik; men det tabte sig hurtigt i et muntert Smil, idet han gjenmælede: „Rigtignok løb jeg i Fælben, men det skete med Forsæt, for at udspeide Fjendens Anstalter, hvilket dog neppe skulde være lykkes mig eller have været til synderlig Nytte, hvis ikke I, Monsieur Kruuse! havde hjulpet mig ud igjen ved Eders Snar-raadighed og kammeratlige Forhold."

Hans Kruuse lo af Glæde, men ligesom indvendig, saa det klukkede i ham. „Jeg mærker nok, jeg faaer i Alt at give mig tabt for Eder og kun see at holde mig tæt bag Eders rappe Skimmel" — sagde han i en godmodig Tone — „og jeg kan begribe, at eftersom jeg paa denne Expedition ogsaa skal have en Slags Commando, har I snakket af Skole om mine Bedrifter, hvilke dog kun udkrævede en stærk Arm og en Smule mere Eftertanke end en Dragonhest kan antages at være i Besiddelse af — omendstjøndt min afdøde Brune vidste bedre end mangan Rekrut i Regimentet, hvad den havde at gjøre, naar Trompeten skingrede."

Samtalen mellem de tvende Officerer fortsattes i samme halvt skjemsomme Tone indtil man var naaet gennem Skoven op til Randen af Skrånten, hvor de store Cypresser strakte deres mørke Pyramider op i Luften. Da der forinden var truffet

nøjagtig Aftale og de strængeste Ordre vare meddeelte Mandskabet angaaende Marschen og ethvert sandsynligt Tilfælde, der kunde indtræffe, gjortes her ingen Standsning eller yderligere Commando fornøden. Medens Rytterne forud holdt stille paa Bejen og vogtede med speidende Blik paa Allehelgensporten i det Fjerne samt op til Fæstningsværkerne ligesom, der syntes ligesaa ubevogtede som sidst, fulgte Soldaterne i tætte Rækker paa hinanden efter Lieutenanten ned ad Stien, der i det taagede Veir bugtede sig utydeligt gjennem Krattet, saa at der skulde et skarpt Øje til at skjelne Retningen. Hans Kruse blev staaende ved Nedgangen, for at holde Øje med Folkene, og først da den sidste Mand var passeret, tiltraadte ogsaa han Nedstigningen. De svært bevæbnede Sjællændere gif i dyb Tausshed, saa lidet støjende og med saa lidet tunge Trin som muligt nedad; disse kraftige og rolige Naturer vare allerede blevne saa vant til saadanne Expeditioner, at selv den sandsynlige og hemmelighedsfulde Fare ikke mere gjorde synderligt Indtryk paa dem; de stolede paa deres Officerers saa ofte prøvede Mod og Snarraadighed samt paa deres egen fysiske Kraft, hvilken i Datidens Krige jo var af langt større Betydning end nuomstunder, da Skydevaabnene næsten alene afgjøre Kampens Udfald; dog lyttede de i Veiret og lettede uvilkaarligt paa de med Bajonetter forsynede Fjrrør, hvergang en Rystning førte den dumpe Larm

fra Byen, vel ogsaa Tonerne af frigerist Musik til deres Dren.

Faa Skridt fra Hulens Indgang, der gabede mellem Krattet som et uhyggeligt Svælg, standsede Lieutenanten saa pludselig, at de nærmeste Estermænd næsten løb paa ham. „Hvem der!“ — spurgte han med dæmpet Stemme, og Svaret lød: „Mare Baltico!“

„Godt! det er Feltraabet“ — vedblev Lieutenanten. — „Men kom ud, at jeg kan see Eder.“

En Mand traadte frem i Indgangen; det var Padre Casoli. „Stille! og følg med“ — hvistede han og greb Lieutenantens Arm; han drog ham iilfomt med sig gjennem Abningen, og Folkene trængde sig ind efter dem.

Et svagt Lys kastede paa engang sit flygtige Skjær foran dem; det hidrørte fra Blendlygten, Provsten havde i Haanden og hvis Metalskoddet han nu aabnede; uden at kunne gjennemtrænge Mulmet rundtom, skinte det mat paa de graa, af Fugtighed glindsende Vægge til begge Sider og hen ad den slibrige Steengrund, hvor Krybet vraltede eller snoede sig hvislende afsted; de mange Mennefters tunge Fodtrin og Vaabnernes Raslen slog med en taktmæssig, dump Lyd mod de lave Hvelvinger; Lyden forplantede sig til den fjerne Baggrund i huult Ekko. Skuddrende sammen af Kulde og i uvilkaarlig Gyfsen, lyttede Karlene til Ekkoet og stirrede med næsten

rædde Blik paa det flagrende Lysskær og fremad gennem Mørket, men skrede lige ufortrødne afsted, tæt efter hinanden.

„Det var en Lykke, Signor Hagen! at I ei ankom ti Minutter senere“ — hvistede Provsten — „thi da slaaer Maria Kirkens Taarnuhr Ni og paa det niende Slag ride franske Patrouiller ud af alle Byens Porte; de lystige og sorgløse Herrer ere omfider komne paa Tanke om, at en Smule Narvaagenhed ikke kunde skade.“

Lieutenanten nærmede sin Mund til Provstens Ore, for at Soldaterne ikke skulde høre noget, og spurgte: „Har I kanskee Mistanke om, at Tjenden kunde have faaet Nys om Sagen? Siig det kun reent ud, ærværdige Herre! ligesaa godt først som sidst.“

„Ved den hellige Gudsmoder! saadan Mistanke har jeg ikke og ingen Grund dertil“ — hvistede Provsten tilbage — „Men Marschallen er for nogle Dage siden dragen til Milano og har sagtens anbefalet sine Officerer lidt mere Narvaagenhed medens han er fraværende — — sandt at sige, Signor Hagen! troer jeg ellers, det neppe skulde være til Skade for vort dristige Anslag, om han vendte tilbage før Udførelsens Time slaaer. Og saa er jeg færdig med mine Anstalter“ — vedblev han med højere Røst, da de nærmeste Soldater syntes at lytte urolige til deres Hovsten — „Kirkens Chor vender ud til min Gaard,

fra hvilken jeg har min egen Indgang, og jeg har derinde ladet opsætte et løst Skillerum af Brædder formedelst nogle Reparationsarbeider, der skulle foretages, samt Restaurering af vore kostbare Malerier. Størstedelen af Eders Folk kan indkvarteres der, men faa kun Straa at ligge paa, som jeg har ladet sprede paa Gulvet, og hvad Levnetsmidler angaaer, skulle de ei heller komme til at lide Mangel; Kisten af Mandstabet kan med Underlieutenanten finde bekvem Plads i Kirkens Sidebygning, hvor der ellers er Skole- og Bedestue, medens I selv, Signor Hagen! skal faa Kvarter i min egen Bolig, hvorfra I kan see baade Døren til Choret og Skolebygningen. Men nu ere vi ved Maalet for vor første Vandring tilsammen" — afbrød Provsten sin Meddelelse, idet han standsede og hævede Høgen i Beiret.

De stode foran Steentrappen, hvis halvt sammenfunktne Trin førte op til Kjelberdøren.

Elias Hagen havde i Tausshed hørt paa den geistlige Herre; han var fordybet i saadanne alvorlige Tanker, som det vigtige, farefulde Hverv, man havde overdraget ham, saavel som de mange brave Krigsmænds Sikkerhed, der afgang af hans Snildhed og Landsnærværelse, nok egnede sig til at fremkalde, netop nu, da han ligesom nærmede sig Indgangen til en Dødsfare, hvorfra ingen Tilbagevæden var mulig, men som maatte og skulde gjennefrides.

Da Døren, der stod paa Klem, var bleven aabnet

og de stege op omkring det fremspringende Rækværf til Forstuen, kastede han ikke bestomindre et søgende Blik til Høire op ad Vindeltrappen og til Venstre ind i den hvælvede Gang, hvor dog Alt forblev mørkt og tyst. I Spidsen for de ligesaa tausø Soldater, der med forsigtige Skridt og famlende sig frem stege op isom fra en Afgrund, fulgte han sin Ledfager over den udstrakte, med Træer beplantede Plads hen mod det til Gaarden vendende, halvbrunde Fløi af Kirken, hvis øvrige Partier hævede sig bagved i store, utydelige Omrids. Provsten tog en Nøgle frem og aabnede den lave, buede Dør; idet de traadte over Tærskelen ind i det hellige Huus, rungede det mægtigt gjennem hele den uhyre Bygning og hen under Kirkens høje Skib — — Taarnuhret slog de ni Slag; neppe vare de sidste tonende Svingninger bortdøde i Luften, før man hørte Trompetstød fra alle Kanter derude, dæmpede eller skingrende, efter som Afstanden var større eller mindre.

Soldaterne, der fulgte flokkeviis efter ind i Kirken, saa sig forundrede omkring, de fleste med urolige Miner, og trængde sig tættere sammen. I den svage Belysning af Voksferterne, der paa den anden Side af det opførte Skillerum brændte foran Altare og Helgenbilleder, kunde de ikke rigtig see, hvor de vare og troede sig endnu under aaben Himmel. Lidt efter lidt klarede dog Blikket, saa de opdagede Hvælvingen høit deroppe, men som gjennem et Taagesløv, de

vældige, opad stræbende Piller, der tabte sig i den skumrende Baggrund, de forghldte, kæmpemæssige Kors og andre glimrende Zirater over Hjalteret derhenne, det mægtige Orgels glindsende Piber, de malede Ruder i de lange Binduer, de store Malerier paa Væggene, hist og her den i Træ udfkjaarne og malede Figur af en blødende Martyr. Men da de dernæst tillige opdagede de store Knipper Straa med uldne Tæpper, der laa spredte langs Væggene og i alle Kroge, samt de rundtom hensatte Borde med Levnetsmidler og Leerdunke, vendte Besindigheden tilbage. Paa deres Officerers Commando, der ledages af Provstens opmuntrende Anviisninger og Ord, hvilke sidste dog bleve dem først heelt forstaaelige ved hans venlige Gebærder og Skulderklap, stillede de Geværerne sammen mellem Sidepillerne og fordeelte sig i forskjellige Rhynger, nogle for at undersøge Sovestederne, men Størstedelen for at tage de til Maaltidet trufne Tilberedelser i nærmere Ojsyn.

Efterat have indskærpet Mandskabet Stilhed og streng Disciplin samt meddeelt Underofficererne fornødne Forholdsordrer for Natten, fulgte begge Officererne tilligemed en Afdeling Solbater deres Vært ud af Kirken og hen til Sidebygningen, hvor lignende Anstalter vare trufne til Indkvartering og Forplejning. Fahnejunkereren tog Bedestuen i Besiddelse for sin egen Person, medens Mandskabet indlagdes i

den tilstødende Skolesal, der tillige skulde tjene som Bagstue.

Omsider var man bleven færdig med at ordne Alt, hvilket ikke var saa let en Sag eller saa hurtigt at tilendebringe med saa mange Menneker, da Alt derhos maatte foregaa i den største Stilhed og enhver Anviisning eller Ordre meddeles med dæmpet Stemme. Provsten vendte med Lieutenanten tilbage til Hovedbygningen eller den egentlige Præstebolig, hvor de begave sig opad den brede Bindelstrappe. Provstens Lygte kastede et mat Skin foran dem, og den unge Mand saa sig atter speidende omkring; Synet hin Nat af den heilige Kvinde, der ligesom svævede ned ovenfra, traadte atter saa levende frem for hans Indbildningskraft.

De stege i Veiret til det øverste Stokværk og drejede nu omkring den sidste Omboining; en Dør lige for Trappen aabnedes og et klart Skin trængde ud. Elias Hagen stirrede derop; det samme Syn viste sig for ham; der stod den unge, slanke Kvinde i den hvide Dragt med det sorte Slør kastet tilbage over Hovedet, og hun holdt et Børlys i Haanden.

„Gud og den hellige Bomfru beskyerme Dig, mit Barn!“ — sagde Provsten med et kjerligt Blik paa den unge Piges heilige, men blege Ansigt — „jeg mærker, Du er ufortrøden i at varetage en Huusmoders Pligter i din Farbroders eensomme Huus; Du har vel beredet Alt til Modtagelsen af vor Gæst

her, kan jeg tænke, og det vil sikkerlig bringe ham Pyffe i hans farefulde Forehavende, at et saa fromt Kirkens Barn hyder ham velkommen — —. Dette er Signor Hagen — — og denne unge Pige er min Broderdatter, Søster Veronica" — tilføjede han, da de vare komne indenfor.

Elias Hagen hilste ved at bøje Hovedet og det med et Udtryk som af uvilkaarlig Erfrygt, blandet med Beundring.

"Vær velkommen, Signor!" — sagde Veronica, og hendes Stemme klang vibrerende, rørende, som vilde den gennem Dret snige sig ind i Hjertet. Med det samme forskende Blik som ved deres første Møde fæstede sig hendes store, mørke Dine paa den unge Mand's aabne og ædle Ansigt; medens dette Blik antog et sværmerisk, nei, et forklaret Udtryk, farvede en svag Rødme hendes Kinder; denne svandt hurtigt igjen for hin Blegthed, der dog ingenlunde var sygelig, men havde noget af det carrariske Marmors Hvidhed og matte Glans, naar Kunstneren har udmeislet sit Ideal af høi kvindelig Skjønhed.

Værelset, hvori de traadte ind — netop det, Provsten havde bestemt til Ophold for sin Gæst — var rummeligt og høit til Loftet. De smalle, buformede Vinduer, de brunrødt anstrøgne Vægge og det med runde Steensliser, afvejlende sorte og hvide, indlagte Gulv gave det et capelagtigt Udseende. Ved Væggen i det ene Hjørne stod det simple Bæje, men

stinnende af Hvidhed; foran det midterste Vindue var den ligesaa stinnende Dug bredet over det runde Bord og to høiryggede Bænestole, betrukne med rødt Saffian, udbredte deres Arme ligeover for hinanden. Maaltidet var allerede anrettet: dampende Macaroni, Fisk og skønne Frugter, samt en langhalsket og bredbuget Vindunk af mørk Steensfarve.

„Eders Vei herind var trang og besværlig; men det er jo ikke altid gennem en stor Indgang at man gaaer ind til noget Stort i Livet“ — sagde Provsten, som efterat den korte Forestilling havde fundet Sted førte sin Gæst ved Haanden hen til Bordet, hvor de toge Plads. — „Og nu maa I her i en geistlig Mands tarvelige Huus tage til Takke med denne magre Fredagskost; i Morgen vil Veronica sikkerlig byde os Kjødmad, som jeg nok indseer, at en ung og stærk Krigsmand foretrækker for disse lette Spiser — — hun bestyrer Huusholdningen alene i disse Dage, maa I vide, og har kun sin Amme til Hjælp, eftersom jeg af Forsigtighed har bortsendt det øvrige Lyende. Men Vinen her er god og kraftig og — — nu falder det mig ind, at have hørt fortælle, at I Herrer fra de kolde nordlige Lande have den Skik at aabne Maaltidet med en stærk Drik; saa lad os gjøre det samme og allerførst tømme et Glas paa et heldigt Udfald af vort Forehavende.“

Gjæsten havde kun med høflige Smil eller Genstavellesord besvaret sin venlige Værts Undskyldninger

og det gjorde Forslag. Med stigende Interesse iagttog han Veronica, hvis Dine næsten bestandig vare henvendte paa ham, men ogsaa bestandig med dette snart stirrende, snart forklarede Udtryk, der ligesom bortstrømmede enhver verbøslig Tanke, saa frit, saa reent var Blikket fra disse mørke Dine, og intet loffende Smil lyste over dette Marmoransigt. Som med bevingede Skridt var hun ilet ud og vendte nu tilbage, bærende en Skaal med Bouquetter af røde og hvide Roser og andre duftende Blomster, af hvilke hun lagde en foran sin Farbroder og en foran Gæsten. Derpaa løstede hun Bindunken fra Bordet og fyldte Glasene. Elias Hagen følte sig underlig tilmode saa nær ved den skjønne Pige; han vovede at see hende dristig i Øjet, men sænkede atter Blikket og betragtede de smukke hvide Hænder, der omsatte den Dunken, medens Vinen som en Flod af funkende Rubiner strømmede ned i de store Pokaler. Idet han derpaa gjorde sin Vært Besked og tømte Glasset, vovede han atter, over dets Rand at see ind i de mørke Dine — — Vinen gennemglødede ham; men Blikket, han mødte, var som en Isstraale, saa koldt, saa klart, saa gennemsigtigt, som kom det fra et uendeligt Dyb — — han blev saa urolig, saa forstemt; han vendte sig bort og satte Pokalen noget haardt i Bordet, med den Beslutning, ikke mere at give Agt paa hende.

Den geistlige Herre, som maaskee havde bemærket

dette flygtige Djenspil mellem de unge Mennesker, opfordrede gjentagende sin Gæst til at tage for sig af Retterne og syntes at glæde sig over den Iver, hvormed denne nu paa engang efterkom Opfordringen. „Det var Ret, Signor Hagen!“ — yttrede han efter nogle Minutters Taushed — — „Spiis og drik til af Hjertenslyst, det holder Legemet og Sjælen sammen; efter Dagens Møje har den menneskelige Natur sine Krav, der maa tilfredsstilles, medens Resten af Arbeidet og de forsængelige Tanker og Sorgerne med gjemmes til den næste Dag, naar Solen kommer igjen — — i dens Skin blive Sorgerne mindre mørke og Dagens Lys luttret Tankerne med. Skjænk nu selv i Eders Glas og giv saa Dunken hid.“

„Det er visselig saa, ærværdige Herre! og jeg bekjender mig villig til Eders Livsfilosofi“ — gjemlede Gæsten og søgte at istemme sin Værts gemhytlig Tone. — „Dernæst vil jeg indhente min Forsømmelse, hvilken jeg beider Eder tilgive min ubesindige Ungdom, og drikke paa Eders Velgaaende i dette Glas, med Tak for den venlige Modtagelse i Eders Huus, hvor jeg allerede føler mig saa vel, som var jeg paa engang sat tilbage i min egen Hjemstavn.“

„Tak, min kjære Signor! for de hjertelige Ord, der tyde paa et endnu barnligt Sind hos den kjække unge Kriger“ — nikkede Værten, og efterat

have tømt sit Glas til Bunden veddelev han smilende:
 „Men tænke vi lidt nærmere efter, saa er nok Sagen
 den, at I egentlig er her blandt Eders Landsmænd,
 kanskee blandt Beslægtede, om end noget langt ude,
 saa at de Værdeste skulde have ondt ved at udtregne
 Graderne — — ja, ja, Signor Hagen! jeg er selv
 saadant et Stykke af en Værd og veed, at Lombard-
 derne nedstamme fra Eders Forfædre, der paa deres
 langsnablede Skibe droge hid til Italiens Kyster,
 hvor de fandt Vinen saa stærk og Væblerne saa søde,
 at de byggede Hytter i det nye Paradiis og ei lode
 sig jage ud igjen. Forholder det sig ikke saa?“

„Vistnok! baade Italiens Historie og vore egne
 Krøniker bekræfte det“ — svarede den unge Mand
 raff, men rystede paa Hovedet, idet han tilføjede:
 „Alligevel, hvor skjønt end dette Land er, hvor varmt
 end Solen skinner her, hvor stærk end Vinen er og
 hvor søde Væblerne, tykkes det mig dog skjønnere i
 Danmark, og Paradiset er dog kun der, hvor vor
 Kjærlighed har fæstet Rod.“

„En skjøn Tanke! og den Filosofi er maaskee
 ungdommeligere, men endda dybere end min“ —
 nikkede Provsten atter og med stigende Belvillie be-
 tragtede han sin Gæst. — „Jeg plejer, strax at be-
 dømmе et Menneske efter hans Ansigt, og Eders be-
 hager mig — — Ansigtet er jo Sjælens og alle dens
 Organers Residents, Skiven til det indre Menneskes
 Uhrværk. Som I sidder der med den blanke Hjelm

om det rige Haar og med Sværdet ragende frem over Bordskiven, forekommer det mig at see en af de Kæmper, vi talte om, der fra det baltiske Havs kolde Ryster seilede hid til de hesperiske Haver — —."

„Slet saa forfængelige ere dog ikke mine Tanker, ærværdige Herre! at jeg skulde optage Eders venlige Sammenligning i ret Alvor" — faldt Lieutenanten ham seende i Ordet, men derhos med et klogt Blik — „Den Sammenligning maatte snarere passe paa vor Fændrik, Hans Kruse, der baade i legemlig Kraft og fast barnligt Sind, som I forhen hymtede om, vistnok minder om Fortidens nordiske Kæmper."

„Ja, det er en prægtig Skikkelse, der nok kunde tjene til Model for en Billedhugger, der vilde afbilde Mars eller Hercules" — henkastede Provsten, men som om han forfulgte en bestemt Tankegang, fæstede han sit skarpe Blik paa Gæsten og vedblev: „Men saa kunde jeg kanskee ligne Eder ved en Paladin fra den ridderlige Middelalder, der er dragen fra det mørke Norden til det skinnende Syden, for at vinde Navn og Guld ved Bedrifter, men som uden at lade sig forlocke af Sydens Fristelser, vender med trofast Sind tilbage til sin Hjemstavn, hvor hans Kjærlighed har fæstet Rod — — var det ikke saaledes I selv sagde?"

Der laa noget Hentydende, noget Spørgende i Provstens Ord og Blik, der jog Blodet op i Lieutenants Kinder, og det var i en nølende Tone at

han gjenmælede: „Om end jeg ikke tør anvende den første Deel af Sammenligningen paa mig selv, trøster jeg mig dog til at ansee den anden for treffende, forsaavidt at jeg har den ærlige Villie dertil.“

„Og I er endda en Kjætter!“ — vedblev Provsten med en paafaldende Overgang i Stemmen og et stirrende Blik i Veiret. — „Dog, jeg sagde sidst forleden min Mening derom; nu vil jeg kun tilføje, at som Catholik og Tjener af den hellige Kirke, har jeg forundret mig derover, hvergang jeg hos en Kjætter — — og jeg er i mit Liv kommen i Berøring med flere saadanne fra Norden — — sporede en Religiositet, der i al sin Kulde forraadte sit Udspring fra fast luttrede Tanker. I har sagt mig, at I selv var en sacrosanctæ theologiæ studiosus og agtede kanstke end at søge til Himlen ad den Wei — — kan I forklare mig, hvordan Kjætteren tør haabe fast derpaa, paa en Salighed, naar hans Religiositet ikke er glødende, Alt opoffrende som Sydlænderens — —? Ved den hellige Gudsmoder! en saadan Forklaring kunde jeg længes efter“ — tilføjede han halvt sagte, som om han talte til sig selv.

Noget forundret over dette sæere Spørgsmaal af den geistlige Herre og det dybe Alvor i hans Stemme, svarede Elias Hagen efter nogen Eftertanke: „I Norden ruller Blodet langsommere og Følelsen og Fantasiën ere mindre glødende, derfor er ogsaa Tanken langsommere, trænger maaskee dog dybere

ind, breder maaskee derfor mere Lys i Aanden; men her i Syden, forekommer det mig, leger Tanken let paa den glimrende Overflade, medens kun Følelsen og Videnskaben behersker Sjælen — —."

"Men Aandens altfor stærke Lys breder stundom Mørke i Sjælen" — kaldt Provsten ind, og han syntes atter at tale til sig selv.

"Deraf, tænker jeg, kommer det" — vedblev Hagen — „at medens en Nordbo kun beundrer et Kunstværk, saasom en mesterligt malet Madonna med Barnet, samt seer og glæder sig over Maleriets Skjønhed, falder Sydboen ned og tilbeder — — den fjætteste Nordbo falder kun ned for Gud og tilbeder kun ham."

"Der er Noget i, hvad I siger der, som jeg stundom selv har sagt mig" — tog Provsten efter et tankefuldt Ophold til Orde. — „Endda er I vel stræng i Eders Slutning. Italienerne ere Efterkommere af hine store Romere, der engang erobrede Verden; Romerne ere døde, om end udødelige, og deres Efterkommere have opgivet alle verdslige Erobringer; men den romerske Aands Kraft og Fyrighed er der endnu og har paany gjort sig udødelig i Kunstens, Poesiens og Musikens Verden gjennem de store italienske Mestere; disse forstaaes af den plebejiske Hob, der ellers er hensunken til Sløvhed og Overtro, efterdi Ergjerrigheden og Stoltheden ei mere ansporer dem til Alvor og Daad — — ja, I

har nok Ret, Signor Hagen! de lege nu med Tan-
ken paa den glimrende Overflade, de falde ned og
tilbede disse Kunstens Værker, og vi Kirkens Tjenere
— — jeg saaer vel indrømme det — — bestyrke
dem i deres Overtro; thi vare de ikke overtroiske,
skulde den stærke Følelse samt Videnskaben gjøre dem
til vilde Dyr; dog er I vel streng i Eders Slut-
ning, siger jeg — — gaa hen og betragt Antonio
Allegris Madonna og Barnet, i hvis Blik man troer
at skue en Straale af Guddommens Morgenrøde, og
I vil forstaa, at Italieneren, hvis flygtige, ved For-
den klæbende Tanke ei mægter at løfte sig heelt derop
til selve Gud, falder ned og tilbeder; han tilbeder jo
Guddommen i det Skjønne; thi Skjønheden er noget
Guddommeligt.“

„Ja, ja, i Skjønheden er der visselig noget
Guddommeligt, der kan udfylde og løfte Sjælen“ —
hvistede Elias Hagen og saa med et begejstret Blik
hen for sig.

Der indtraadte atter et Djebligs Taushed; med
kraftigere Røst og livligt Minespil tog Provsten saa
igjen til Orde: „Ere vi dog komne til at afhandle
en alvorlig Materie, vil jeg sige Eder endnu mere,
noget om mig selv, og just I vil forstaa mig. Det
Paradiis, I forhen nævne — —.“ Han standsede
og saa sig om.

Beronica, som efter at have slyset stille i Bag-
grunden af det store Værelse, atter havde nærmet

sig og, næsten ubemærket af Værten og Gæsten, borttaget de tomme Fade fra Bordet, fjernede sig netop mod Udgangen. Sin Beslutning tro, saa Elias Haagen ikke efter den Bortgaaende, som dog endnu paa Tærskelen kastede et langt Blik tilbage paa ham. Men Provsten fulgte hende med Dinene indtil hun var forsvunden gennem Døren; saa begyndte han igjen: „Det Paradiis, I forhen nævuede, har ogsaa jeg engang kjendt, skjøndt min Alder og min Stand nu henviser mig til det himmelske Paradiis, hvortil jeg som Catholik haaber, de Helliges Forbønner ville skaffe mig Indgang — —. Om det nu er Landsmandskabet fra den graa Oldtid eller det aandige Slægtskab, jeg troer der er mellem mig, den aldrende Præst, og Eder, den ungdomsfriske Kriger, der kun for en Tid har forladt Kirkens Vej, skal jeg ikke kunne sige; men vist er det, jeg lider Eder godt og vilde nødig have, at den for en Kirkens Tjener og Fredens Mand lidet passende Rolle, jeg spiller i en verdslig Sag, skulde skade mig i Eders broderlige Dødbømme.“

„Hvad jeg allerede har hørt og seet af Eders Forhold, ærværdige Herre! har, nagtet min Ungdom, sandelig givet mig saa fast en Tro paa Eders hæderlige Sind, at først Eders egne Ord nu gjøre mig opmærksom paa, at I med Raad og Daad understøtter en Sag, der just ikke er Kirkens“ — sagde Lieutenanten — „desuden er saadant for en Nordbo

intet Besynderligt ; jeg har jo allerede fortalt Eder, at hos os skee og skeer det ikke sjelden, at en Herrens Tjener for en Tid bytter Bønnebogen med selve Sværdet, naar det gjelber Fædrelandets Sag."

"Saaledes er det, og I vil forstaa mig" — vedblev Provsten med et meer og meer ildfuldt Blik — „Ogsaa jeg har kjendt det jordiske Paradiis med den liflige Frugt, den fortryllende Kvinde og den listige Slange. I min friske, glade Ungdom var jeg Kriger, ligesom I nu, Signor Hagen! I mangen haard og blodig Kamp har jeg svunget Sværdet mod de Bantro, ved min Broders Side; han var en tapper Mand med et ridderligt Sind og han er falden som en Helt. I en saadan Kamp paa den ghygende Plank, derude paa den skummende Balplads mellem tre Verdensdele, hvor Halvmaanen og det hellige Kors gennem Aarhundreder have trodset hinanden, befriede vi tvende deilige Kvinder, der vare faldne i Tyrkernes Hænder. Det var Tvillingsøstre og lignede hinanden som to Draaber Vand, dog kun i legemlig Ynde, ikke i Sindet, som det senere viste sig. I broderlig Enighed deelte vi det skjønne Bytte og Kirken lyfte paa en og samme Dag sin Velsigelse over tvende Brudepar, skjøndt jeg dengang allerede var i en modnere Alder. Aaret efter, da vi atter havde været paa Tog og vendte med Hæder tilbage, foresandt min Broder sin unge Hustru ved Buggen, hvor et yndigt Barn saa med de store Dine

paa den lykkelige Fader — — det var Veronica ; men jeg fandt min Rede tom ; Slangen havde været der og forloftet den letsindige Kvinde. Forsøreren var en fransk Adelsmand, der nu er Marschal og en berømmelig Feltherre, og hun er en rig og fornem Eventhyrerste. See, dette er kortelig min Historie“ — tilføjede Provsten efter et tankfuldt Ophold, med en rask Bevægelse, som om han vilde afryste de bittere Erindringer — „den er hverken overraskende eller ny, kun en Gjentagelse af den gamle. Da jeg saaledes var jaget ud af mit Paradiis, vendte jeg Verden Ryggen og blyttede Sværdet med Bønnebogen ; men de verdslige Tanker vende dog stundom tilbage og jeg maa kæmpe imod, for at de ei skulle blive hævnjerrige.“ De sidste Ord udtalte han med sagte Røst.

„Jeg takker Eder, ærværdige Herre ! for den Tillid, I har vist mig“ — sagde Lieutenanten, og betragtede den aldreende Præsts udtryksfulde Ansigt med Interesse og Deeltagelse. — „Hvor gammel og ofte gjentagen den Historie end er, har den rørt mig, og jeg beundrer, at I efter saa svære Prøvelser endnu formaaer at bevæge Eder i Verden med saa stor Sindsro.“

„Det forundrer Eder kun og det endda kun fordi I er ung“ — bemærkede Provsten — „med Alderen voxer Vark om Erindringen.“ Han knugede Hænderne sammen og vedblev : „I er endnu ung — —

oh dio! ung — — og holder fast ved Haabet, der gaaer som en gylden Traad eller Rjæde, Led for Led, gjennem Fordelivet; jeg er allerede gammel og maa slippe Traaden, medens I endnu i fuldt Løb følger efter den — — ha! ha! ligesom Karrehesten, der stræber afsted efter det Høknippe, Bonden har stuffet paa Enden af Vognstangen; den haaber bestandig paa at naa det."

"Men den naaer det jo dog — — og vi med — — naar Farten er endt" — hvistede den unge Mand med et tillidsfuldt Blik i Veiret.

"Maaskee" — sagde Provsten med sit sædvanlige Smil, idet han reiste sig. — "Men nu — — exoneravi conscientiam meam — — ville vi slutte denne Dag og sove paa, hvad der skal komme i Morgen. Jeg haaber, Signor Hagen! I skal faa en sund Søn og ungdomsglade Drømme under dette Dag. I tør bevæge Eder frit her, uden at frygte for Lurere eller nysgjerrige Dine; Naboerne kunne ikke see herind og Gjenboere har I ikke — — undtagen vor Herre" — tilføjede han med et virkelig fromt Smil og pegede mod Binduet, hvor man gennem de smaa Ruder saa det forghyldte Kors over Kirkefløjet blinke i Maanens Skin.

Niende Capitel.

Efter Provstens Bortgang vandrede Elias Hagen endnu i nogen Tid med ustabige Skridt omkring i det store, svagt belyste Bærelse, kun ledsaget af sin Skygge, som Bortlystet paa Spisebordet og Lampen paa det lille Marmorbord ved hans Seng i Hjørnet kastede i fantastiske Omrids og hoppende Bevægelser snart hen ad Flisegulvet, snart op ad de mørke Bægge, og uvilkaarligt fulgte han dette Skyggespil med Dine. Dagens Begivenheder, den eventyrlige Kreds, indenfor hvilken det forekom ham at være kommen ved at træde over Tærskelen i dette Huus, og den glødende Vin havde bragt ham i en exalteret Stemning; men lidt efter lidt kjølnedes denne ved de atter vaagnende Tanker om Hensigten med hans Nærværelse her, om den Gjerning, der skulde udføres de næste Dage, og de alvorfulde Optrin, den nærmeste Fremtid efter al Sandshulighed gjemte i sit Skjød. Han standsede foran Vinduet og saa derud; men Alt var øde; han lyttede; men Alt var thst — — det forekom ham, at Døren i den skumrende Baggrund knirke; han stirrede derhen, men hørte intet mere, saa intet, undtagen sin Skygge, der strakte sig opad Bæggen og ligeledes drejede Hovedet. Det gjøs næsten i ham; men skammende sig over sin Svaghed, hævede han sig rask i Beiret, kastede endnu et speidende Blik ned i det af Maanen oplyste Gaardsrum,

og gik med faste Skridt hen til sit Vej. Han Dine faldt paa Marmorbordet; der, belyst af Lampens lille Flamme, stod Skaalen, som Veronica havde baaret ind, med de friske Roser og de andre smukke Blomster. Han bøjede sig ned og indaandede Duften; saa kastede han sig paa Vejet. Medens han vedblev at stirre paa de glødende Blomster, steg Synet af den skjønne, marmorhvide Pige atter frem for hans Indbildningskraft; den slanke Skikkelse svævede atter og atter forbi, med disse yndige Bevægelser og hyppige Former, og disse mørke, forunderlige Dine; men saa denne lydske Mine, dette klare, gjennemsigtige Blik, der dog var koldt og isnende — —. Som ved et voldsomt Nyl reves han ud af denne Idengang, idet Taarnuhrets Slag rungede ud i den stille Nat og i saadan Nærhed, at han troede at høre Ruderne klirre. Han talte Slagene, og da det tolvte var bortdød, begyndte Sangværket at spille sin Psalme; det lød saa klart, saa harmonisk, saa høitideligt, som var det Menneskestemmer, nei, som var det Cheruber, der sang. En ubeskrivelig Ro sænkede sig i hans Sjæl og de vilde Billeder svandt fra hans Indbildningskraft; venlige Erindringer stege i deres Sted frem og førte ham paa Tankens Vandvinger tilbage til Hjemmet — — til den hyggelige Stue — — histhenne ved Vinduet, i Skjæret af de røde, solbelyste Gardiner sad den yndige Pige med de lyse Lokker om den rødmende Kind, med det søde, varme Smil i de

mørkeblaa Dine — — Marmoransigtet med det is-
nende Blik forsvandt aldeles som i Taage, og han
vendte sig bort fra Skaalen med de store Blomster,
bort fra de hvide Rosers bedøvende Lugt, der syntes
ham at minde om et blomstersmykket Liig. En Duft
som af Keseda og Fioler naaede ham i Tanken og
han lagde Haanden paa Brystet, hvor han gemte de
fine Smaablomster i sin fattige Brevtaste, tilligemed
Pengetutten. Han saa derop — — til Vinduet, hvor
Elsebeth rødmande og smilende nikkede til ham — —
han saa hende endnu bestandig, medens han red vi-
dere hen ad Gaden, og endnu et Blik, da han drejede
om Hjørnet — — saa svandt det hen i uthdelige
Billeder, men alle som liflige Drommeskner.

Døren langt derhenne i Baggrunden knirkede,
dog næsten umærkeligt, og Veronica saa ind; hun
lyttede, saa traadte hun stille indenfor. Med lette
Tjed, som om hun slet ikke berørte Gulvets Fliser,
nærmede hun sig. I det hvide, folberige Klædebon,
med det sorte Slør knyttet om det blege Ansigt, var
det som et Mandesyn, idet hun kom frem fra Halv-
mørket. Hun traadte hen til Vejet og med et Blik,
der hverken var koldt eller forskende, betragtede hun
den sovende Yngling, hvis smukke Ansigt belystes af
Lampens rødlige Blus; i de folbede Hænder holdt
hun et lille Elfenbeens Crucifix, og medens hendes
Læber bevægede sig, straaledede hendes mørke Dine,
men med en Flamme, der snarere tydede paa religiøst

Sværmeri end paa Eidenstab. Hun bøjede sig hen over ham — sagte, sagte, skjøndt med skjælvende Haand, hængte hun Crucifixet paa den lille Krog i Væggen over Hovedgjerdet. Foldende paany sine Hænder over Barmen, betragtede hun ham atter med det samme begejstrede Blik — — han gjorde en Bevægelse i Søvne, og hun iilte bort, bestandig seende sig tilbage.

Der herskede dyb Stilhed rundtom, kun afbrudt af den Sovendes Aandedræt og en let Knittren af Rampeblusset, der slagrede op med et meer og meer rødligt Skjær, som vilde det til at slukkes.

Pludselig lode tunge Fodtrin og Raslen af Vaaben udenfor; Døren aabnedes med et raft Tag i Laasen. Elias Hagen foer i Veiret og greb til sin Ballast, der stod lænet op til Hovedgjerdet.

Men for at forklare denne pludselige Afbrydelse af Nattens Stilhed, maa vi see os om i de andre Afdelinger af Provsteresidenten, nemlig der, hvor Fahnejunkeren førte den nærmeste Commando. Uagtet sin noget langsomme Tankegang, var Hans Kruuse en dygtig Soldat og ingenlunde sløv eller dum i Udøvelsen af sine militaire Pligter; i saa Henseende lagde han ikke sjelden en Slags Snildhed for Dagen, som hans Kammerater dog kaldte Bjørnens Klogskab, med hvilket Dyr han desuden havde Lighed i legemlig Styrke. Efterat have indrettet sig saa bekvemt som muligt i sit Kvarter i Bedestuen og taget

et tarveligt, men rigeligt Maaltid til sig samt tømt en af disse gule, bredbugede Bindunke, gabebe han, strakte sine muskuløse Lemmer og beredte sig til at søge Hvile. Med en næsten andægtig Mine talte ogsaa han Taarnhrets tolv Slag og lyttede efter Sangværkets Musik, hvilket gav ham Anledning til en modnere Overvejelse af samtlige forhaanden-værende Omstændigheder. Han holdt inde med sine Tilberedelser til Hvile; han spændte Pallasken atter til sin Bænd, satte Hjelmen paa Hovedet og skred ind i den tilstødende Vagtstue. Da han her fandt Alt i Orden og Skildvagterne aarvaagne paa deres Poster ved Døren og i Forstuen, gik han videre, ud i Gaarden. Det var en smuk, maaneklar Nat, saa han kunde overse hele Gaardsrummet; her var Alt stille og intet Blad rørte sig paa Træerne langs den temmelig høje Muur, der skilte Pladsen fra den til Paladset Capellata hørende Have. I Provsteboligen foran opdagede han et svagt Lys deroppe i øverste Stokværk, hvor han vidste, at Lieutenanten havde sit Kvarter, og efterat have seet derop i nogen Tid, syntes han at faa en Tanke; med lange Skridt gik han hen til den store Indgang og ind i Forstuen; med et noget sly Blik ind i Sidegangen til Høire skred han videre omkring Trappegænderet og stødte til Kjelderdøren, der gav efter. Han undersøgte den nøjere og da han opdagede, at den istedetfor anden Laas var forsynet med en mægtig Slaa eller Jern-

bolt, skjød han denne ind i den tilsvarende Krampe, hvorved han dog maatte anvende al sin Kraft, og denne Anstrængelse for at faa den rustne Bolt, der vel i mange Aar ikke havde været rokket i sit Leje, sat i Bevægelse, gik ikke af uden Støi. Tilfreds med sig selv over denne Forholdsregel, som han efter nærmere Eftertanke fandt, at man strax burde have iagttaget, vendte han langsomt tilbage over Pladsen og nærmede sig Chordøren; han saa sig om til alle Sider, men opdagede intet, der kunde gjøre Krav paa hans Opmærksomhed — — ikke heller det med fort Overskjæg forsynede Ansigt med de gnistrende Dine, der, ikke uligt en Kater paa natlig Sagt, stirrede ned paa ham fra Muurtinden og nu saa ham gaa ind gennem Chordøren, ja, hørte ham give Skildvagten indenfor Feltraab: „Mare baltico“.

Denne Lurer var den lille Dominique; han havde i Haven ventet forgjeves paa Carlotta til et aftalt Stævnemøde, og da hans Soldaterøre sagde ham, at den Klirren, der gennem Nattens Stilhed hørtes fra Provstegaarden, hidrørte fra en sløbende Sabelskede, steg han opad et Espaliertræ og saa over Muren. Han fik øjeblikkelig en Anelse om Sagens Sammenhæng og overvejede ved sig selv, hvorledes han skulde drage størst mulig Nytte af den gjorte Opdagelse, fornemlig for sit eget Vedkommende, for derved baade hos Officerer og Kammerater at gjenvinde sin Anseelse; denne havde lidt betydeligt siden

den fangne keiserlige Officeers Flugt, der ikke uden Grund blev tilskreven hans Pligtforsømmelse, og som havde kostet ham — — dog kun tvende Dages streng Arrest, over hvilken lempelige Straf han iøvrigt havde undret sig høilig. Han raadslog endnu med sig selv, da han pludselig saa et hvidklædt Fruentimmer, som han antog for en Nonne, komme ud af Hovedbygningen; hun gik med hurtige Skridt tværs over Gaardspladsen, tog derpaa Vejen hen mellem Choret og Skolebygningen og standsede ved en af Kirkens Sidedøre, hvor hun strax efter forsvandt. Dominique fattede en kjæl Beslutning; han mumlede en ægte fransk Ed mellem Tænderne, greb fat i den hyderste Spids af en Green, som han netop kunde naa, og sprang ned. Han kastede Blikket til alle Sider, for at forvise sig om, at ingen havde seet ham, og løb paa Tæerne efter Nonnen.

Ogsaa i den til Soldatercaserne forvandlede Afdeling af Kirken fandt Hans Kruuse Alt i den ønskeligste Orden og Stilhed, da Størstedelen af Mandstabet for længe siden laa i tryk Søvn i lange Rækker langs Væggen; kun Vagtposterne bevægede sig hid og did, tause og med vaersomme Skridt. Maanens Skin gjennem Ræmpevinduerne malede Ruder i Forening med Alterlysene og de smaa Blus foran Helgenbillederne frembragde en ligesom regnbuefarvet Dæmring gjennem Kirkens Skib og laante den skjønne, af en vældig Marmorblok udhuggede Døbefaal, de

styhøje Søjler, de prægtige Altere, de store Fresco-malerier paa Væggene og de mange Martyrer eller Engleskikkelser et magist Skjær, der endog gjorde Indtryk paa Fahnejunkerens ellers saa rolige og profaiske Sind, og han var jo allerede bleven andægtig stemt af Sangværkets Psalme. Han havde nærmet sig Skillerummet og teg hen over det; idet han greb fat derved, mærkede han, at han netop stod ved en, formodentlig til Arbejdsfolkernes Afbenyttelse anbragt Laage, der kun var lukket med en Krog; han aabnede den og skred igjennem ind under Kirkens Skib. Med usædvanlig Forsigtighed i sine Bevægelser gik han fremad indenfor Søjlerne hen forbi Sidealterne og saa med en Blanding af Forundring og Forargelse paa de store, pynkede Skikkelser, der som Kæmpeduffer tronede paa Guds Borde — — han sagtnede sine Skridt og standsede derpaa tæt ved Skranken foran et saadant Alter; han trak sig tilbage i Krogen bag en fra Muren fremspringende Gjenstand; som han ved at berøre den med Haanden følte, var glat og kold; det forekom ham som en Viigliste og det gjøs i ham, medens dog hans hele Opmærksomhed var henvendt paa en anden Gjenstand. Derhenne i Sidegangen, hvor han hørte en Dør blive aabnet, viste sig en skinnende hvid Figur, der hurtigt kom nærmere, saa let som om den svævede, og først da den havde naaet Skranken foran Alteret, opdagede han til sin Beroligelse, at det var et Fruentimmer, en

ung og smuk, men bleg Kvinde, hvilket han efterhaanden ligeledes opdagede gennem den dæmrende Belhøning. Som om det skete i skjælvende Hast, fremtog hun tvende smaa Bøghs, tændte dem ved Blusset foran det næste Helgenbillede og opstillede dem paa Skranken. Hun sank i Knæ paa Bedeskamlen og strakte de foldede Hænder op mod Alteret til den pyntede Kæmpedukke; denne forestillede en Jomfru i orientalsk Dragt; i den gullbrune Haand holdt hun et stort Rinnedklæde, hvorpaa det hellige Ansigt, kaldet Veronica, var malet*). Med staaendet Røst fremmumlede hun sin Bøn, hvoraf kun følgende afbrudte Sætninger trængde til den skjulte Tilhørers Øre: „Santa Veronica! — — til Guds Moder har jeg bedet, da jeg første Gang havde seet ham — — ikke bønhørt mig — — men troede, det var en himmelsk Aabenbaring, jeg Formastelige — — seet ham igjen — — jeg længes og lider — — til Dig, min Skytshelgeninde! — — vil jo kun vaage for ham — — skulde blive lidende i Kampens Rædsler — — svale hans Pande — — som Du og trykke Svededugen til mine brændende, bedende Læber

*) I en Legende hedder det, at Veronica, en from Kvinde, mødte Jesus paa hans Vandring til Golgatha, da han var nær ved at synke under Korsets Byrde. Medlidende rakte Veronica ham sit Halsklæde, og da Frelseren, efterat have tørret Sveden af sin Pande, gav hende det tilbage, stod hans Ansigt afbildet i Dugen.

— — for mig, Du Hellige! Amen!" Hun reiste sig og gjorde nejende Korsets Tegn.

Hans Kruuse, som i ubeskrivelig Forundring havde højet sig fremad, trak sig hurtigt tilbage i Krogen — — han befandt sig pludselig Ansigt til Ansigt med et Dødningshoved, der grinte ham imøde og ved Lysenes Skin saa han sig staa i Skjul bag en Glaskiste; Lysstjæret, der faldt gjennem Vaaget, viste ham hele Beenraden, halvt indsvøbt i en med Hermelin bræmmet Purpurkaabe, med en Bispehue paa Hovedskallen og med de foldede Knokkelfingre over Brystbenet. Det var en canoniseret Martyr, der var udstillet her til de Bødsfærdiges Opbyggelse. Men Fahnejunkereren, som i den hellige Martyr kun saa den hæslige Beenrad, blev næsten ligesaa bleg som den unge, bedende Kvinde, der nu pustede Lysene ud og iilte let som et lystigt Væsen bort gjennem Sidegangen; han hørte en Dør blive lukket og Røglen drejet om. Men uagtet det Hastværk, han havde med at forlade sit uhyggelige Skjul, trak han sig dog atter tilbage bag Kisten; han fornam nemlig Nogen gaa i den samme Sidegang med hastige Skridt, der vare tydelige nok at høre; det ruskede ved Døren; saa kom Fodtrinnene tilbage og nærmere. Han svædte Angstens Sved, og som en Steen faldt det ham derfor fra Hjertet, da han saa en Krigsmand i fransk Uniform komme frem i Hovedgangen; dette var dog et virkeligt Menneſte, og havde det været ti saadanne Karle

med Kaarder ved Siden, vilde deres Fremtræden i dette Øjeblik ikke have vaft den ringeste Betænkelse hos ham.

Soldaten — det var Dominique — sagtnede sine Skridt og nærmede sig Skillerummet; han gjorde en lyttende Bevægelse med Hovedet og saa speidende ind igjennem den aabne Laage.

„Hvem der! giv Feltraab!“ — raabte Skildvagten paa bredt Dansk, idet han strakte den blinkende Bæjonet frem.

Dominique, som nok begreb Meningen, skjøndt han ikke forstod Ordene, gjorde en Bevægelse som vilde han trække sig tilbage; men han betænkte sig, traadte dristig indenfor og hvistede: „Mare baltico“.

Sjællænderen saa noget tvivlraadig efter ham; dog da Fahnejunkereren, som nu ogsaa kom gjennem Laagen, med listende Skridt, nikkede til ham, tog han langsomt igjen Geværet paa Skulderen. Dette gjentoges med Skildvagten ved Chordøren. Idet Dominique derpaa traadte ud i Gaarden og allerede troede sig saagodt som i Sikkerhed, greb Fahnejunkereren ham i Nakken med den ene Haand og rev med den anden hans Kaarde ud af Skeden. Den lille modige Fransmand gjorde vel et Forsøg paa at rive sig løs; men indseende det Frugtesløse i at ville frigjøre sig fra den Jernhaand, der holdt ham, opgav han al Modstand og fulgte i ærgerlig Taushed med til Bagstuen.

Hans Kruse lo indeni af Fornøjelse over den gjorte Fangst, da han godt indsaa, hvilken Fare der kunde have truet dem Alle, om Soldaten var undsluppen, og han glædede sig til, hvad Moses Hagen vilde sige til hans Snildhed og Conduite. Han var sin Lieutenant oprigtig hengiven, hvilken Hengivenhed dog gennemkrydsedes af en anden Betragtning, nemlig den, at Lieutenanten, som aabenbart stod høit anskreven hos Generalerne, allerede havde om-
talt ham med Roes og derved forskaffet ham en hæderlig Andeel i nærværende vigtige Expedition.

Forsynet med Blendlygten, som Provsten havde sendt ham til Afbenyttelse, skred han saa Minutter efter over Gaardspladsen, fulgt af sin Fange mellem to Mand og en Gefreider. Ankommen i Forstuen, undersøgte han først ved Lygtens Skin, om han i Mørket havde faaet Ternbolten paa Kjelderdøren rigtig ind i Krampen, men uden at bemærke den fiffige Mine, hvormed den lille Franskmand iagttog denne Undersøgelse; derpaa steg han op ad Bindeltrappen, uden at kaste noget Blik ind i den mørke Gang, hvor en hvid Skikkelse flygtigt kom til Syne. Da de havde naaet til det øverste Stokværk, befalede han sine Soldater at vente paa ham her; med et raff Greb ved Laasen aabnede han Døren lige for Trappen og traadte ind med Fangen.

Elias Hagen, som saa pludselig reves ud af Sønnen og de fortryllende Drømme, stirrede for-

undret paa de Indtrædende; men medens Fahnejunkerens i tjenstmæssig Tone afslagde sin Beretning om det Forefaldne, vendte hans Tanker tilbage til det Nærværende, og han gjenkjendte øjeblikkelig sin Bevogter fra Paladset Capellata. Paa sin Side gjenkjendte ogsaa Dominique i ham den keiserlige Officer, som han havde været med at tage tilfange og derpaa ladet undslippe, hvilken sidste Omstændighed han allerede haabede at kunne drage sig til Nytte; idet han rettede sig og hilste, ledsagede han denne Hilsen med et næsten fortroligt Nik og blinkede med Øinene. Uden at give Agt derpaa, henvendte Lieutenanten endnu et Par Spørgsmaal til Vagtkommandeuren, og tagende Fangen stærkere i Øje, sagde han: „Hør nu vel efter mine Ord, Sieur Dominique! og betænk Dig ikke for længe paa Svar, hvortil jeg ikke kan levne Dig Tid. Du er siffig nok til at have mærket, at vi ere komne hid i et dristigt og farefuldt Grinde, og for vor egen Sikkerheds Skyld maa vi uden Barmhertighed bringe enhver Speider eller Spion til Taushed; jeg anseer Dig baade for det ene og for det andet og som Soldat maa Du vide, at jeg efter Krigsbrug kan lade Dig hænge inden en Time. Vil Du imidlertid uden Forbehold besvare mig de Spørgsmaal, jeg agter at forelægge Dig, skal Du slippe med at behandles som Krigsfange; men skulde det senere vise sig, at Du har givet nogen falsk Beretning, vil der ved din Udveksling blive til-

stillet din Regimentschef en Meddelelse om, hvorledes Du af Carlotta lod Dig sidst om Aftenen lokke bort fra din Post ved Arrestdøren."

Dominique, som saa sig stuffet i sit Haab, tabte al Fripostighed og lod Hovedet synke; derpaa rettede han sig igjen og sagde let hen: „Livet kan man ikke saa tilbage, naar det er væk, men alt det Andet, selv Gien kan gjenvindes — — saa faaer jeg vel at give efter for Magten; jeg er beredt, Monsieur! til at høre og svare."

„Hvor saa Du første Gang i Aften denne Officeer?" — begyndte Lieutenanten Forhøret.

„Fra Paladsets Havemuur" — svarede Dominique — „Da jeg saa ham passere gjennem Chordøren og hørte Feltraabet, fattede jeg Mistanke om, at et Krigspuds var igjære, og listede mig gjennem den søndre Sidedør ind i Kirken; ved Hjælp af Feltraabet slap jeg forbi Skildvagterne i Choret, men blev greben af denne Officeer, som har en djævels-blændt stærk Haand."

„Er det franske Hovedkvarter endnu i Paladset Capellata her ved Siden af?"

„Nei; Marquien af Créqui commanderer og har taget Kvarter paa Hovedvagten under Marschallens Fraværelse i Milano; i Morgen Aften vender Monsieur de Villeroi tilbage, og sandsynligviis forlægges Hovedkvarteret da atter til Paladset."

„Er der indtruffet Forstærkninger hertil i de sidste Dage?“

„I Morges rykkede et spansk Cavalleriregiment fra Mantua herind og indkvarteredes i Irlændernes Caserne, ikke langt fra Hovedvagten; to Infanteriregimenter ventes desuden i Morgen.“

„Er der i disse Dage blevet indbragt eller anholdt her i Staden keiserligt Krigsfolk?“ Dette Spørgsmaal ledsagede Lieutenanten med et strengt Blik.

„Derom har jeg intet hørt og troer det ikke heller.“

„Hvor mandstærk er Vagten ved St. Margaretheporten?“

„Et halvt Compagni, nogle og halvtredsfindstue Mand med en Capitain, en Lieutenant, fire Sergenter, to Trommeslagere og en Spillemand.“

„Og ved Allehelgensporten?“

„Ogsaa et halvt Compagni — — af mit Regiment; men Vagten commanderes af den ældste Lieutenant, da vor Capitain, Monsieur de Blainville ledsager Marschal de Villeroi som Adjutant.“

„Hvor ere Skildvagterne posterede ved Allehelgensporten?“

Dominique rynkede de tykke, sorte Bryn og nølede lidt; da Svaret endelig ligesom fravristedes ham af Lieutenantens faste, næsten truende Blik, udtalte han det stakaandet og hans Dine syntes at

gnistre: „To Skilbvagter ved Faldgitteret, to udenfor Bagstuen's Binduer og en ved Lieutenantens Dør — — alle med ladte Musketter og opplantet Bajonet.“

„Og hvor ved St. Margaretheporten?“

„De samme Poster som ved Allehelgensporten, kun at der ogsaa er to Skilbvagter ved Døren til Capitainens og Lieutenantens Forstue.“

„Det er godt, Sieur Dominique! og husk vel paa vor Aftale“ — sluttede Lieutenanten Forhøret. Henvendt til Fahnejunkeren, tilføjede han paa Dansk: „Det var et sært Held, Monsieur Kruuse! at I fik fat paa denne snu Krabat; hele vor Expedition kunde ellers have endt med Knald og Fald. Tag ham nu med Eder og hold ham i sikker Forvaring; de Oplysninger, vi have faaet, kunne os til Nytte.“

Hans Kruuse havde med Anspændelse af alle sine Aandssevner lyttet til Spørgsmaalene og Svarene, for at opfatte dem rigtigt, da han nemlig endnu ikke var synderlig stærk, lige saalidt i det franske som i det italienske Sprog; han havde nikket til hvert Svar og til det om Allehelgensporten nikkede han tre Gange. Nu rettede han sig, hilste sin Lieutenant med en saare fornøjet Mine og forlod Bærelset med sin Fange.

Elias Hagen vendte tilbage til sit Reje for at estertænke det Forefaldne — — og derpaa atter at

fremmane de fortryllende Drømmesyner, fra hvis Beskuelse han var bleven bortreven.

Da Lyden af de Bortgaaendes tunge Trin ned ad Bindeltrappen og taktfaste Skridt over Gaarden havde tabt sig i det Fjerne, vendte Mattens hemmelighedsfulde Stilhed tilbage. De mange Menneſter, der opfyldte Husene og Kirkens Chor, alene med Undtagelse af Vagtposterne, hengave sig til Hvile og Søvn, som vare de i deres fredelige Hjem og ikke midt i en fjendlig By, omringede af tusind Fareer og med Bevidstheden om, ikke at skulle forlade den uden gjennem Kamp eller Død.

Kun Dominique væltebe sig længe søvnløs paa sit Straaleje i Vagstuen. Uagtet alle de Forestillinger, han gjorde sig selv om at Sværdet havde hængt ham over Hovedet, at en uundgaaelig Nødvendighed havde tvunget ham til at besvare de ham forelagte Spørgsmaal, var han misfornøjet med sit Forhold, hvortil endnu kom, at Lieutenanten syntes at vide god Bested om Carlotta, hvilket atter henedte hans Tanke paa, at Kammerjomfruen havde maastee hin Aften loffet ham bort fra Arrestdøren, ikke for at gjøre ham, men den smukke Officeer tilgode, og dette vakte hans Mistanke i andre Retninger. Han reiste sig paa engang halvt op fra Bejet, traf Djenbrynene i Veiret og slog et Kneps med Fingrene, som om der pludselig gik et Lys op for ham — — den Kjelderdør, som Officieren saa nøje havde under-

søgt, hvad Hemmeligt var der ved den? Hvorfra og hvorledes vare de keiserlige Krigsfolk komne herind i Provstegaarden? Naturligviis gjennem Kjelderdøren; men hvor førte den da ned? Til den gamle Aquaduct, som man tit og ofte havde talt om, men uden at tænke nærmere derpaa; og det var jo netop ved Indgangen i Cactuskrattet, at han forleden Aften havde været med at tage Lieutenanten tilfange. „Godt, godt! Livet har jeg bjerget, hvilket var min Pligt, naar Alt kommer til Alt“ — mumlede han mellem Tænderne og strøg sit ravnsorte Overstjæg — „nu finder jeg maaskee et Middel, hvorved man ogsaa kan bjerge Gren; vi faa see.“ Dermed lagde han sig igjen til Hvile og faldt i en tryk Søvn.

Tiende Capitel.

Som bekjendt, er Landet Syd for Alperne, navnlig Lombardiet, en udstrakt, frugtbar Slette, gennemstrømmet af mange større og mindre Floder. Man vil erindre, at den franske Hær var Herre over Milano og Mantua, medens den keiserlige holdt Størstedelen af de, Syd for denne Linie beliggende Stæder besatte, dog med Undtagelse af det stærkt befæstede Cremona, hvis Besiddelse derfor var af saa

stor Vigtighed, for Franskmændene at bevare og for de Keiserlige at bemægtige sig. Et Blik paa Landkortet viser, at disse tre Stæder danne en noget uregelmæssig Trekant, hvoraf Milano udgjør det nordvestlige, Mantua det sydpøstlige og Cremona det sydlige Hjørne. Hvo, der ud paa Aftenen den 31te Januar 1702 havde kunnet i Fugleperspectiv overskue denne Trekant, vilde have faaet et interessant og smukt Skue, især naar Maanen, der af og til seilede bag om en graalig Sky masse, lyste fra Høvelingens dybe Blaa med de funklende Stjernebilleder ned paa den prægtige Slette; i dens Straaler dannede de større Floder: Ticino, Po, Adda, Oglio og Adige, i Forbindelse med de mangfoldige mindre Vandløb, ligesom et Sølvnet, hvis Traade blinkede og glimrede i lunefulde Skyngninger, medens de utallige Kirkespir stræbte i Veiret med et gyldent Skjær. Ved nærmere Sagttagelse vilde man derhos have opdaget mindre Blink, der fra alle Kanter syntes at drage hid, alle til samme Maal, flygtige, ustadige, hoppende, som i hemmelighedsfuld Stilhed, som Lygtemænd i Moserne, hvoraf Landskabet virkelig var gjennemskjaaret. Disse Blink bleve tydeligere, voxede efterhaanden i Mængde og Udstrækning i Retningen fra Øst paa den venstre Pobred, som om de mylrede frem af Jorden. Men Blinkene hidrørte fra Bajonetter og blanke Sværd; det var en Deel af den keiserlige Hær, mellem otte og ni tusind Mand

Infanteri og Hestfolk, der rykkede frem i tvende Colonner, anførte af selve Prinds Eugen samt Grev Kuffstein, Feltmarschal Gylbenløve og General Palsy. I omtrent en halv Miils Afstand fra Cremonas Fæstningsværker fjernede Colonnerne sig fra hinanden, idet den ene større bevægede sig hen i en nordlig Retning, medens den anden og mindre drog mod Sydvest under Palsys Commando.

I Retningen fra Vest glintede og blinkede det ligeledes af blanke Vaaben i større Masser; men disse syntes dog at rykke langsommere fremad og i noget spredte Afdelinger, hvilket havde sin Aarsag i de mange Moser og Vandløb, der især paa denne Kant af Landet lagde besværlige Hindringer i Vejen for en Hærs Fremrykken. Det var Prinds Thomas af Baudemont, som drog hid med sine tre tusind Mand Infanteri og Rytteri; men han var endnu i en Afstand af over to Miil fra Cremona og marscherede langs Pofloden, dog en halv Miils Bei fjernet fra dens Bred; enkelte Ryttere saaes jage hid og did paa Colonnens Flanker for at recognoscere. Spidsen af Colonnen berørte netop en Skov, i hvis Mørke den ene Afdeling efter den anden snart forsvandt.

Ad den store Landevei fra det Milanefiske drog samtidigt en talrig fransk Ryttertrop frem og hid ad denne Kant. Landevejen førte forbi Skoven, tæt langs dennes Rand, og paa den mandede den min-

dre Bei ud, ad hvilken de Keiserlige kom. De paa Flaanten udsendte Ryttere kom jagende tilbage med Melding om Fjendens Nærmelse. Paa givne Ordre — denne bragdes af beredne Ordonnantfer fra Compagni til Compagni, fra Escadron til Escadron — standsedes i Marschen; den Deel af Colonnen, der var nærmest Skovens Rand, skiltes ad og traf sig til begge Sider af Vejen, hvor Træernes Skygge syntes at yde tilstræffeligt Skjul, da Maanen for Djebliffet var gaaet bag en Sky. Lyden af Hestetrampen kom nærmere og nærmere; snart opdagede man Rytterne komme frem og passere forbi Skovvejen. I Spidsen rede tvende Officerer jevnledes. Den ene, saavidt man kunde skjelne det, var høi og slank og bar en glimrende Uniform; han syntes at have Møje med at holde sin fyrige Hingst tilbage i det jævne Trav; den viftede med Halen, huggede i Bidslet og vrinskede atter og atter. „Der er uden Tvivl fremmed Cavalleri i Nærheden, Altezza! hører I intet?“ — sagde denne Officeer og traf Tøilen stramt til sig.

Hans Sidemand, hvis store Skjæg og Haar skinte hvide i Halvmørket, red over mod Træerne og saa skarpt derind og lyttede; han troede at høre Grenene rasle og at fornemme en uthdelig Bevægelse eller dømpet Baabengny gennem Skovens Tjkning. „Had det være, hvad det vil, Herr Marschal!“ — svarede han med dyb Røst, idet han vendte tilbage. — „Vi maa være glade, om kun vi slippe

ubemærkede forbi og uangrebne — — en fordums Ven har ladet mig give et Vink, og jeg gjentager mit Raad, at vi haste afsted — — man kan aldrig vide — —.”

Begge Officererne sporede deres Gangere og joge fremad; den lange Række Ryttere fulgte i skarpt Trav efter.

„Kjendte I Stemmen, Altezza!“ — spurgte Grev Nazarri, som holdt ved Siden af Prinds Baudemont i Skyggen af en lav Eg og saa tæt ved Vandevejen, at der kun havde været saa Skridt mellem dem og den hvidskjægede Officeer.

„Jeg kjendte dem begge“ — svarede Prindsen og klappede sin Hest paa Halsen med beroligende Haand — „Men jeg anseer det for mere stemmende med min Pligt, at lade dem drage uantastede deres Wei, end at foraarsage Allarm og kanske komme for seent til Stævnemødet; Fangsten skulde neppe opveje, hvad der kunde tabes.“

Saa snart Ryttertroppen havde fjernet sig saa langt, at man endnu kun svagt hørte Hestenses Trampen, satte Prindsen sig atter i Bevægelse; de forskjellige Afdelinger kom efterhaanden frem af Skoven og rykkede i forceret Marsch hen ad Vejen; denne deelte sig der, hvor Skoven slap, i tvende Arme, den ene til Venstre, den anden til Høire. Beviseren — en lang lurvet Karl med et italiensk Banditsphysiognomi — gik foran og drejede med hastige Skridt til Høire.

„Hvad nu! hvor vil Du hen, Battista!“ —
 raabte Prindsen efter ham og holdt sin Hest an —
 „De Andre rede jo til Venstre.“

Man kunde endnu ad den Kant høre Hestetrampen i det Fjerne.

„De franske Signorer agte sig i saa Fald et andet Sted hen“ — svarede Veiviseren i en ligegyldig Tone — „Det er her den korteste Vej til Brohovedet — — og Altezza kommer tidsnok“ — tilføjede han med et listigt Smil, idet han, uden at oppebie videre Bemærkninger eller Ordre, gik rask fremad, og denne Koldsindighed bevirkede, at man uden Betænkning eller Mistanke fulgte ham.

En Timestid eller noget længer fortsattes den anstrængende Marsch. Nu gik det opad; Veiviseren skyndte sig atter foran, til Rygningen af Bakken, derpaa videre nedad og blev paa engang borte. Da Prindsen med sit Følge ligeledes naaede derop, standsede han med et Udraab af Forundring — — han saa ud over den her temmelig brede Poflod, til Venstre og til Høire; men der var intet Brohoved at opdage, ingen fremragende Gjenstand paa den modsatte Side, og Veiviseren var sporløst forsvunden. Maanen, der seilede frem bag Skybjerget, lyfte pludselig hen over Floden, i hvis bevægelige Speilflade de glimrende Straaler zittrede og brødes. Han fulgte med Dinene Flodens Leje opad, til Venstre og — — derude, men langt borte opdagede han

Cremonas Taarne og forgyldte Spir, der glindsede i Maanestkinnet.

„Battista er en Rjeltring og har forraadt os“ — sagde han med en Stemme, der skulde være rolig, men som dirrede af tilbagetrængt Bevægelse — „Fremad! herved — — vi sraa lige over og tage saa Bejen langs Floden; kanskee komme vi endda til rette Tid.“

Han red ned ad Skraaningen til Venstre; i dyb Taushed fulgte hans nærmeste Ledfagere og lidt efter lidt Mandstabet efter. Men Bordsmonnet var ujevnt, gjennemkrydset af Vandløb, saa det gik kun langsomt fremad. Under Veis og endnu langt fra Maalet hørte man Taarnuhrene slaa i det Fjerne, rigtignok med svag, hængende Klang; men det ængsteligt lyttende Ore opfangede og talte Slagene — En — To — Tre. Baudemont sporede sin Hest fremad, saa den gjorde et vældigt Spring over en Vandgrøft; dog, han holdt den atter an og saa med mørke Miner tilbage paa de fremad stræbende, men mødige Fodknægte. —

Under Trompeters og Paukers Klang var imidlertid Marschal de Villeroi med sin talrige Bedækning dragen over Broen og gennem Poporten ind i Cremona. I hans Traværelse havde Marquien af Créqui haandhævet større Orden og Disciplin blandt den, af alle Vaabenarter og saa forskjellige Nationaliteter bestaaende Besætning; der var jo, foruden

Frankmænd og Italienerne, ogsaa irsk Fodfolk og spansk Cavalleri. Men Marschallens Tilbagekomst syntes at give Signalet til atter at begynde det lystige, tøilesløse Liv; medens Hovedkvarteret igjen forlagdes til Paladset Capellata, hvor Marschallen agtede umiddelbart efter Indtoget at holde stort Taffel med sine høje Officerer, under Forsæde af Marquisen, flokkedes Soldaterne, som sædvanligt, syngende og jublende om Vinboder og Marktenderbaracker, Fiolerne spillede op, Vinen flød i Strømme og den bacchantiske Larm fortsattes til langt ud paa Natten.

Henri af Baudemont var Marschallens Gæst i Paladset Capellata. Kort før Tafflet gik den gamle, men endnu rørige Herre med hastige Skridt hen under Colonnaden, for at begive sig til sit Vøgement og gjøre sit Toilette. I det svage Skin af Faklerne foran Portalet saa han pludselig en lang, næsten lurvet klædt Karl komme frem bag en af Pillerne og nærme sig, dog med ydmyge Miner og holdende Hatten i Haanden. „Et Ord, Altezza!“ — hviskede denne Karl — „Jeg har udført mit Grinde, og før en Time efter Klokken Tre skal Altezza Tommaso ikke naa til Brohovedet.“

Den gamle Herre, som var standset et Øjeblik, gjorde en heftig Bevægelse og sagde med en fortreidelig Mine: „Og hvad saa mere, Battista! Har Du udført dit Grinde, veed jeg, at Du ogsaa har

faaet din Betaling. Hvad vil Du her? Skynd Dig herfra." Han vilde gaa forbi.

„Altezza gav mig femten Ducati; men det var kun Penge paa Haanden, meente jeg" — vedblev Battista og fulgte med, idet han holdt sin Hat frem foran den Gamle — „De tredive Guldstykker var saadan Streg nok værd — — naar jeg skal tie dermed, og faa de Keiserlige Nys derom, klynge de mig op — —."

„Hvilket Du ærlig havde fortjent, saadan Kjætring Du er" — brød Prindsen løs, hidsig, men med dæmpet Stemme — „I Nat forraadte Du Sønnen, i Morgen forraader Du vel Faderen — — bort herfra, Bandit! Du faaer ikke en Soldo mere; Du har gjort dit Arbeide samt faaet din Betaling, og tier Du ikke, skal jeg vide at finde Dig."

„Men hvis Altezza udfylde Summen til de tredive Ducati, kunde jeg kanskee endnu være til Tjeneste" — vedblev Banditten.

„Ikke et Ord vil jeg høre og intet mere have med Dig at stasse" — afbrød Prindsen ham barff — „og kommer Du igjen for mine Dine, treffes Du endnu her om en Time, bliver det mig, der lader Dig klynge op." Han stødte ham fra sig og stred rask forbi.

„Diavolo! De Store ville nok bruge os Smaa, men faa sparke de os væk" — mumlede Battista — „Det bliver hans egen Skade, han faaer Intet at

vide; jeg anbringer vel min Bære hos en anden Kavn, der ikke strax hugger Dinene ud paa sin Eige." Dermed slendrede han videre, gjennem Laagen i det forgyldte Gitter ind i Haven og gik bag om Pavillonon. Her blev han staaende ved et lille tilgittret Bindue, saa sig først forsigtig omkring og slog derpaa med de knoklede Fingre paa Ruden.

Han ventede et Par Minutter; nu raslede det forbi Jasminbusken, og med hurtige, lette Tjed drejede Carlotta omkring Muren. Men ved Synet af den lange, sthygge Skikkelse standsede hun og udbrod med skjælvende Stemme: „Er det Dig, Fader! — — For den hellige Tomsrues Skyld! hvorfor kommer Du — — hvad vil Du her? Om Nogen saa Dig!"

„Jeg hytter mig nok, Carlotta!" — nikkede Batista — „og agter heller ikke at blive her længer end nødvendigt. Kan Du skaffe mig din Marchesa i Tale?"

„Madonna er ved sit Toilette, og hun har jo forbudt Dig at komme."

„Det var ikke Madonnas Alvor; siig hende kun, at for nogle saa Guldstykker vil jeg sælge hende en Hemmelighed, som Marschallen kanskee betaler hende med et nyt Marchesato."

„Caro padre! Du tjener jo de Keiserlige — — saa forraader Du jo dine Herrer og bringer Dødsynd over dit Hoved. Povero padre! hør dog engang

op dermed; jeg skjælver ved Tanken om, hvad Ende det vil tage."

"Men jeg fortjener Guld derved, hører Du, Guld! og bryd dig ikke derom, Du enfoldige Barn! Den Dødsfynd kan jeg jo angre og købe Absolution — — har ikke en af de hellige Apostle forraadt sin Herre og har vist faaet Absolution og er bleven salig, da han var en Synder i det Store. Siig kun din Marchesa, at jeg veed, hvor den keiserlige Dragon-lieutenant, der sidst slap ud her af Arresten, i dette Øjeblik er at finde og hvad Krigspuds han har fore."

Oh dio! den smukke unge Signor" — udbrød Carlotta heftig — „Caro padre! hvad har han gjort Dig, at Du vil forraade ham?"

"Det indbringer mig Guld" — lo Battista og fastede et siffigt Blik til sin Datter, hvis heftige Udbrud gjorde ham opmærksom — „Dg han er en Spion ligesom jeg; de ærlige Folk sige jo, at der er ingen Synd i at bringe en Spion i Galgen."

"Men det maa Du ikke, caro padre! det maa Du ikke" — vedblev Carlotta med en bønlig Mine — „Jeg veed ogsaa, at Madonna kjøber aldrig den Hemmelighed af Dig — — snarere kan Du vente hendes Brede og Hævn."

"Diavolo! om end jeg heller gad gjøre en Omvei, faaer jeg da at gaa lige hen til Eccellenza Marschallen; han kjøber nok den Hemmelighed for en Haandsfuld Guld — — kanskee giver han mig en

Haandsfuld til, naar jeg fortæller ham din Marchesas Forstaaelse med Lieutenanten." Han nikkede til sin Datter og gjorde Mine til at gaa.

„Nei, caro padre! det gjør Du ikke; husk paa, Madonna har været en Belgjørerinde mod din Datter — — det var styg Utaknemlighed.“

„Men den indbringer mig Guld“ — lo Battista som før og gjorde atter Mine til at gaa.

„Et Djeblif, mio padre!“ — sagde Carlotta i en roligere Tone og standsede ham — „Hvormeget venter Du at faa af Eccellenza for den Hemmelighed.“

Med et polist Blik til sin Datter svarede han nølende: „Jeg tænker nok at faa de femten Ducati.“

„Saameget har jeg sammensparet af min Løn — — vent lidt.“ Hun iilte bort.

„Cara figliuola! — — kantskee de tyve“ — raabte han med dæmpet Røst efter hende. Han gned sine Hænder og mumlede fornøjet ved sig selv: „Ved de hellige Apostle! den Forretning var god. Ahi! lad see — — ti Ducati af Altezza Tommaso, femten af Altezza Enrico og nu femten eller — — oh santa Maria benedetta! lad det blive de tyve, og jeg vil skjænke Dig to store Børlys, det lover jeg Dig.“

Carlotta kom iilsomt tilbage og rakte ham en lille Silkepung. „Her er Pengene“ — sagde hun stakaandet — „men gaa saa øjeblikkelig herfra og see at komme ud af Staden, uden at Noget seer Dig.“

„Godt nok, Carlotta! men hvor mange er der?“

— spurgte han og klemte den fine Pung mellem de fortebrune Fingre.

„Der er thye Ducati; Du kan stole paa mig — — skynd Dig nu bort herfra.“

„Grazie, cara figlia!“ — nikkede han — „Det er smukt af Dig, Carlotta! at Du hjælper paa din stakkels Fader. Tavist! nu gaaer jeg — — Adio!“ Han vendte sig langsomt om, medens han endnu bestandig følte paa Pungen.

Carlotta blev pludselig bleg og betragtede ham med et mistænksomt, snart gnistrende Blik. Derpaa greb hun ham ved Armen og sagde heftig: „Padre mio! gaa ikke den Vej — — hvad om Du blev anholdt af Bagten og bragt for Eccellenza, og endda lod Dig friste til at sælge noget af Hemmeligheden — — det vilde kun koste Madonna et Ord og Du blev lænket med Ansigtet til Jorden og maaskee hængt som Forrædder, om Eccellenza fik at vide, hvor ofte Du er gaaet de Keiserliges Grinde og agter Dig lige herfra til Fjendens Leir.“

„Maladetto!“ — mumlede Spionen mellem Tænderne, men sagde derpaa høit og med en kort Batter: „Ahi! fanciulla! Du er af mit Kjød og Blod, mærker jeg, og kunde Du have den Tanke, kunde Du ogsaa udføre den, selv om det bragde din Fader i Galgen. Godt! godt! af faderlig Kjærlighed vil jeg da lade mig nøje med den Smule Guld og vogte mig for at komme til Eccellenza.“

„Men, caro padre! Du kunde blive anholdt og komme i Fristelse“ — hvissede Carlotta og holdt ham fast ved Armen. — „Følg heller med mig; jeg vil lede Dig til en anden Udgang, hvor Du useet kan liste Dig bort.“ Hun stræbte at drage ham med sig.

Battista betænkte sig et Øjeblik; men derpaa fulgte han med omkring Pavillonen. „Du har Ret, Bambina!“ — sagde han. — „Jeg gad desuden nødig møde Altezzas onde Dine igjen; han er iilsindet og ærgerlig over at have spillet sin Søn det Puds — — han kunde kanskee gjøre Alvor af sin Trudsel.“

Lysfende paa ham, førte Carlotta ham gjennem Indgangen fra Spilehallen, dernæst ned ad nogle Trin og ind i en Corridor. Hun aabnede en Dør og skjød ham foran sig derind; saa trak hun hastigt Døren fast til efter ham, drejede Nøglen om og skyndte sig bort.

„Maladetto!“ — mumlede Battista atter mellem Tænderne; han begreb nemlig øjeblikkelig sin Datters listige Plan, at indespærre ham, for at være sikker paa hans Tausshed. Det var et til Kjøkkendepartementet hørende Forraadskammer, hvori han befandt sig; gjennem en snever Aabning eller et Lufthul oppe i Muren trængde en svag Lysning ind, og det var saa kjøligt herinde, at det gjøs i ham. Han syntes dog snart at fatte sig og tage Sagen med Koldblodighed, især da han ved Lysstjæret opdagede de mangehaande Spisevarer og de langhalsede Leerdunke, der

laa omkring paa Hylberne. Han strakte sig paa en Bænk ved Muren; han puttede begge Hænder i sine Lommer og medens han frydede sit Hjerte ved at klimpre med Guldpengene, holdt han en Enetale, der omtrent lød saaledes: „Bed de hellige Apostle! naar jeg ret betænker det, har dog Carlotta handlet som en værdig Datter af den siffige og berømte Battista. Ahi! det er dog bedre at hvile sig her en Stund i Sikkerhed og glædes ved Klangen af det vundne Guld, end at indlade sig i fortvivlet Kamp med en hævngjerrig og listig Donna; min List kunde lettelig komme til kort, hvor siffig jeg end er, naar det gjelder at narre de fornemme Signorer. Jeg vil derfor være gudsfrygtig, da jeg nu intet andet har at bestille, og allerførst takke den hellige Jomfru, som nok har indrettet dette saaledes for mig — — ahi! sikkert er hun bleven rørt over mit Løfte om de to store Børllys; dem skal hun ogsaa faa — — ved Leilighed, naar jeg fattige Stakkel faaer Raad dertil.“ —

Kun med et halvt Dre havde Marschallen hørt paa sin Ledfager, Prinds Henri af Baudemonts advarende Raad, der desuden lød noget forblommet, som om den gamle Herre havde Betænkelighed ved at udtale sig usforbeholden; han havde derfor slaaet det af Tanke, da han derhos ansaa sin Stilling for saa sikker og sine her forsamlede Skridskræfter for saa betydelige, at Fjenden efter hans Mening kun maatte være betænkt paa at hytte sig selv. Paa

Prindsens yderligere Opfordring, der fandt ivrigt Medhold hos Marquien af Créqui, gav han ikke bestomindre, endnu medens man var ved Taflet, Ordre til, at et Par franske Batailloner skulde i al Stilhed rykke ud af Poporten og tage Post ved Brohovedet paa denne Side af Floden, for at kunne give Signal, hvis Fjenden uformodentlig skulde vise sig, og for i saa Fald at møde det første Angreb. Dermed antoges den Sag for tilstrækkeligt afgjort; ubekymret om den Dag i Morgen, hengav man sig til Bordets Glæder, til Djebliffets Nydelse, gav Tøilen til Overgiveness og Lunet, noget, der jo var karakteristisk for Datidens moderne Verden, og Videt sprudlede snart om Kaps med den skummende franske Vin.

Fra St. Margaretheporten førte en bred Gade forbi Mariakirken op til Torvet; for Enden af denne Gade laa Hovedvagten, der var omgivet af et Fæstgitter, mellem hvis Sphd nogle smaa Metalkanoner strakte Mundingerne frem. Paa den anden Side af Torvet, ved Begyndelsen af den lange Gade, der endte i Nærheden af Poporten, laa den store Caserne, hvor de to irske Infanteriregimenter vare indkvarterede og hvor det nylig ankomne spanske Cavalleriregiment ligeledes var blevet indlagt; den havde tvende store Indgangsporte, af hvilke den ene var lukket med Portfløje, men den anden, den nærmest Torvet, kun med et Faldgitter. I Byens Castel eller befæstede Slot, hvis Muurtinder man opdagede gennem en

Sidegade, befandt sig Hovedstyrken af den franske Garnison, medens flere Batailloner dog ogsaa vare indlagte omkring i Borgernes Huse. Ikke langt fra Castellets nordøstlige Tilgang laa en anden Caserne og foran den strakte sig en Exerceerplads henimod St. Margaretheporten, skilt fra denne og Gaden ved en lav Jordvold. Ogsaa Allehelgensporten laa for Enden af en Gade, der førte til Torvet; mellem denne og Gaden fra St. Margaretheporten løb en tredje og mindre Gade, der mandede ud i et Hjørne af Torvet, og det var i den at Paladset Capellata var beliggende. Provsteboligen, hvis Gaardsrum jo ved en høj Muur var skilt fra Paladsets Have, havde ingen anden Tilgang end den allerede omtalte Gyde eller Kirkegangen mellem Skolebygningen og Kirken; Gyden førte ud til St. Margarethegaden; Provsteresidenten vendte med sin Bagbygning mod Fæstningsværkerne. I Pavillonens Sidemuur mod Kirkegangen var anbragt en hemmelig Laage, der neppe kunde skjælnes fra den øvrige Muur, til Bekvemmelighed for Marquisen, naar hun vilde begive sig til Mariekirken at forrette sin Andagt.

Allerede gjentagne Gange havde Hornsignaler, saavel fra Castellet og Hovedvagten som fra de forskjellige Caserner, kaldt de jubilerende Krigsfolk hjem til deres Kvarterer; endnu bestandig sværmede Efternølere i store Rhynger omkring Vinboderne eller svang Marketenderster og andet løst Kvindfolk i vild Dans

efter Musikken af de skrattende Fioler. Især gik det lystigt til foran en Barakke paa Hjørnet af Torvet og Gaden til Poporten; her trængde Soldaterne sig sammen om det lange Bord, hvor friske Bindunke bestandig marscherede op. Der var ogsaa en Deel lombardiske Bønder tilstede, lutter svære Skikkelser i den nationale sorte Kavai, der formodentlig vare loffede hid af Lystigheden og med stor Iver toge Deel i Drifkegildet, medens de med en for Folk af deres Stand usædvanlig Raffhed trængde sig frem overalt. Uagtet de gjensidige Meddelelser for det meste udveyles ved halvt forstaaede Ord og levende Gebærdespil, syntes de zirlige franske og spanske Krigsmænd og de plumpe Bønder godt at enes og stadigt at fraternisere eller drikke Broderstab med hinanden, hvilken hjertelige Stemning dog vel snarest var at tilskrive den Omstændighed, at Soldaterne spillede Gjæsternes og Bønderne Værternes Rolle; navnlig var en af disse Sidste — en lavstammet, firskjaaren Person med et mægtigt Skjæg, og han syntes at være den anseligste — Gjenstand for almindelig Opmærksomhed, for Skulderklap og Bisalbsraab, da det egentlig var ham, der betalte Gildet; med forbausende Redebonhed kastede han klingrende Guldstykker hen paa Marketenderskens Bord, hvergang friske Bindunke paa hans Befaling fattes frem.

En fra Hovedvagten under en Officeers Commando udsendt Patrouille gjorde omsider ogsaa Ende

paa denne Vystighed, skjøndt det var med Uvillie og fremmumlede Eder at de vinbegeistrede Soldater skiltes ad og i mindre Flokke tumlede afsted til alle Sider, medens Bønderne forsvandt saa hastigt, som om det skete paa Commando, deels i de tilstødende Gyder, deels i Skyggen af Husene eller de fremspringende Karnapper og Piller. De bortdragende Soldaters vilde Ratter og enkelte syngende Stemmer gjenløde endnu fra det Fjerne, da det nærmeste Taarnuhr med skurrende, ligesom sprukken Klang slog To. Varmen tabte sig meer og meer, Vysene slukkedes i Vinboderne, disse lukkedes og den allerede saa langt fremskredne Nat sænkede sig omsider med sit Mørke, sin Søvn og sin Stilhed over alle Gjenstande fjernt og nær — — men der var noget Uhyggeligt i denne Stilhed, der bestandig afbrødes af en dump, en hemmelighedsfuld Varm, der mere kunde anes end tydeligt fornemmes af den Vaagende, af den i Spænding Ventende; det var som dybe Aandedrag gjennem Naturen, blandede med en sagte Raslen af Vaaben, hist og her, ubestemmeligt hvorfra; det var Lyden af ilende og tunge Fodtrin i Husenes Skygger, der bredte sig meer og meer; det var Mattens Kampraab og den endnu fjerne Dags udæstende Herolder, Hanerne, der gale langt borte.

En Patrouille paa nogle faa Mand, ført af en Sergent, kom med taktfaste Skridt fra Torvet ind i Gaden, der førte til Poporten. Med mistænksomme Blik fulgte Sergenten de mørke Skikkelse, der listede

sig hen langs Husene, skjøndt han paa de sorte Ra-
vaier kunde skjelne, at det var Bønder; men idet
han passerede et Stræde, der krydsede Gaden, kom
flere og flere frem og fra begge Sider. Han stand-
fede og raabte: „Qui vive! hvem der!“ Men i
næste Øjeblik var han og Patrouillen tæt omringet
af de mørke Skikkelser, der syntes i hundredevis at
myldre frem fra alle Kroge; blanke Vaaben blinkede
i Maaneskinnet, der endnu lystede midt i Gaden.

„Stille!“ — sagde den samme firrskjaarne Person,
der ved Marketenderstens Barakke havde kastet om sig
med Gulb — det var Capitain Macdonald, og hans
Røst havde en dyb, en høitidelig Klang, idet han
fattede Sergenten Sværdspidsen for Brystet — „I
staaer her for en Mand, der ligesaa let fælber Eder
som han med en Fluesmække knuser et Insect, der
vover at summe.“

I en Haandevending var Sergenten afvæbnet
tilligemed Mandskabet, og førende Fangerne med sig,
drog den formummede Skare videre hen imod Po-
porten. —

Den store Gaardsplads mellem Provsteboligen
og Kirken frembød paa denne Tid af Natten et
krigerisk Skue og syntes forvandlet til en Vaaben-
plads. De fuldt bevæbnede Sjællændere stode op-
stillede i Rækker paa begge Sider af Pladsen, endnu
med Gevær ved Foden, men med opplantede Bajon-
etter; der herskede Tausshed og Ro mellem Seledderne

og Underbefalingsmændene meddeelte deres Ordre med Tegne eller sagte Stemmer.

„Hvor har I gjort af Fangen, Monsieur Krunse! Har I ham i sikker Forvaring?“ — spurgte Lieutenanten, som endnu engang havde inspiceret Mandskabet og nu traadte hen til Fahnejunkerens, der stod for Fronten af sin Afdeling, ligeledes i Færd med at mønstre den.

„Han skal nok blive i Fælden; jeg indestaar for Krabatens Tilstedeblivelse“ — svarede Hans Krunse og pegede hen til et Vindue i Skolebygningen, der — ligesom næsten alle Vinduer paa terre i de italienske Byer — var forsynet med et Jerngitter.

„Godt!“ — nikkede Lieutenanten — „Jeg tænker, det er nu paa Tide; vi kunne saa smaat begive os paa Marschen — — Enhver har jo sin bestemte Ordre — — god Lykke!“

Ablydende de, atter med dæmpede Stemmer udtalte Commandoord, gjorde Afdelingerne en Vending, den ene til Højre, den anden til Venstre. I Spidsen for sit Mandskab drog derpaa Lieutenanten afsted gennem Kirkegangen; holdende Geværerne fast i Armen og med forsigtige Skridt fulgte Sjællænderne i dyb Tausshed efter, i Hælene paa hinanden.

Idet Lieutenanten passerede forbi Pavillonens Sidemuur, hvor Maanen kastede en Lysstriben hen over Laagen, blev denne sagteligt aabnet og hurtigt igjen trukken til; men Elias Hagen saa sig netop om og

vinkebe med den blanke Klinge ad Folkene, der traadte noget haardt i, saa det undgik hans Opmærksomhed.

Da sidste Mand var passeret, tiltraadte den anden Afdeling Marschen under Jagttagelse af de samme Forsigtighedsregler.

Midt i Kirkegangen standsede Hans Kruuse, idet han nikkede flere Gange hen for sig. Han hvisttede et Par Ord til Underofficeren; derpaa vendte han med lange Skridt tilbage, skyndte sig ind i Skolebygningen, laasede hastigt Døren til Bagstuen op og traadte ind. Dominique, som gjennem Jerngitteret kig ud af Vinduet, saa sig om, men følte sig i samme Øjeblik greben og kastet overende af Fahnejunkerens, som satte ham Raardepidsen for Brystet, med det korte Spørgsmaal: „Hvad er Franskmændenes Felt- raab i Nat?“

Dominique saa i Ræmpens Øje, at det var Alvor, og følte allerede et smerteligt Stik af den kolde Spids — — „Philippe d'Anjou — — var det sidste“ — stønnede han. Kruuse slap ham, løb ud af Døren og laasede den igjen; i næste Minut marscherede han atter rolig fremad i Spidsen for sit Mandskab.

Neppe var den anden Trop kommen forbi Vaagen, før denne paany aabnedes og to Personer kom til Syne i Maanelshjet; den ene var en skøn, i Fløjel og Atlast klædt Dame, den anden en fransk Officeer med fornem Holdning.

„Saa i ham, Monsieur de Créqui!“ — spurgte Damen hvistende — „Det var jo den smukke Dragonlieutenant — — min Gud! hvad betyder dette!“

„Bona notte, Madonna! og luk nu Eders Dør. Jeg maa ud paa Eventyr“ — hvistede Marquien tilbage og trykkede Laagen til.

Han svøbte Klappen om sig og listede frem langs Muren indtil Enden af Kirkegangen; han bøjede om Hjørnet ind i Margarethegaden. Medens Colonnen vedblev at marschere fremad, sprang han let hen over Jordvolden ind paa Exerceerpladsen og tog i Løb Vejens over til Casernen.

Saa vel de foran St. Margaretheportens Vagtbygning posterede Skildvagter som de, der havde Post ved Faldgitteret i Portaabningen, saa med stum Forundring den store Skare Bevæbnede komme frem i Gaden, dog holdende sig i Skyggen af de høje Huse; men i den Tanke, at det var et paa en natlig Expedition udsendt Corps eller maaskee en netop ankommen Forstærkning, der søgte til Kvarteret, tvøvede de med at gjøre Allarm indtil Fortroppen kom nærmere. Da nu den forreste Afdeling, bestandig i hemmelighedsfuld Tausshed, marscherede op langs Vagtbygningen, gjorde Holdt og en Vending foran denne, medens den næste svang om til Højre og fortsatte Marschen langs den indre Fæstningsvold, iilte en af Skildvagterne hen til Døren og slog hurtigt tre Slag paa Vagtkloffen. I samme Øjeblik

rungebe det fra Mariakirkens store Taarnuhr og Kloffen slog Tre.

Vagtmandskabet, der joges op af sin dødsige Ro, tumlede ud og samlede søvndrukne efter deres Geværer, der endnu for et Øjeblik siden stode opstillede ved Væggen bag en Skranke; Vagtcommandøren, som samtidigt trængte sig frem, fulgt af sin Lieutenant, commanderede: „Til Vaaben!“ og ledsagede Befalingen med en kraftig Ed. Men Vaabnene vare allerede borttagne og medens Sjællænderne foran fældede Gevær, marscherede et enkelt Geled op bagom det vaabenløse Vagtmandskab, der saaledes var omringet og med det samme taget tilfange. En Underofficer med fornødent Mandskab afvæbnede til samme Tid Vagtposterne i Porthvælvingen.

Med en militairisk Hilsen opfordrede Elias Hagen den af Forbauselse maalløse Capitain og hans Lieutenant til at aflevere deres Raarder, hvilken Opfordring de med en høflig Gjenhilsen, stiltiende efterkom og vendte tilbage til deres Vagtstuer. Efterat Fangerne derpaa i al Hast vare blevne indespærrede i den store Vagtstue og Skildvagter udstillede, begav Hagen sig op paa Fæstningsvolden; fra det højeste Punkt her, nemlig over Porthvælvingen, havde man et vidt Blik ud over Egnen, og han opdagede lidt efter lidt de forffjellige Afdelinger af den keiserlige Hær, der stode opstillede derude i tætte Rækker, strækkende sig langt tilbage i noget utydelige Omrids.

Der herskede dyb Stilhed overalt, medens de utallige Bajonetter og andre blanke Vaaben blinkede i Maanens Lys over de mørke Masser. Han tændte en medbragt Fakkell og svang den tre Gange over sit Hoved, hvilket var det aftalte Signal; derpaa gav han Ordre til at lade Vindebroen gaa ned og drage Faldgitteret i Veiret. Signalet var blevet seet; der kom pludselig Bevægelse blandt Masserne; gjennem Nattens Stilhed hørte man tydeligt de fremmarscherende Soldaters tunge, taktfaste Skridt og Hestenes Hovslag. En Trop Ryttere var i Spidsen; nu travede de ind paa den ghygende og knagende Træbro.

Prinds Eugen kom ridende i Skridtgang gjennem Porten, ledsaget af Gyldeuløve, og Elias Hagen gjorde med sit Mandstab Honneur for Feltherren.

„Et Compagni Grenaderer har faaet Ordre at besætte Porten her og føre Fangerne ud“ — sagde Prindsen, som et Øjeblik holdt stille og bøjede sig ned til Lieutenanten — „Tag derfor Eders Sjælkædere med og følg mig; I skal være min Veiviser og Adjutant i Nat.“

„Saamænd! det slap I jo godt fra, Monsieur Hagen!“ — smaalo Gyldeuløve og klappede i Forbidtet den unge Mand paa Skulderen. —

Med overordentlig Raskhed i alle sine Bevægelser havde Hans Kruuse fremskyndet Marschen langs Fæstningsvolden og da de tre skjæbnesvangre Slag fra Taarnuhret rungede ud over Byen, var det i halvt

Løb han tilbagelagde den sidste Strækning hen til Allehelgensporten; han var en Snees Skridt foran de tungt fremad sridende Karle.

„Qui vive!“ — raabte den ene Skilbvagt ham med sældet Gevær imøde, medens den anden slog paa Vagtfloffen.

„Philippe d'Anjou!“ — svarede Fahnejunferen, idet han slog Bajonetten til Side; rivende Geværet fra den overrastede Franskmand, kylede han ham ind i Forstuen og kastede i Forbifarten hans Kammerat overende; med et vældigt Spark stødte han Døren op til Vagtcommandørens Stue; den her posterede Skilbvagt styrkede foran ham ind gennem Aabningen og trillede hen ad Gulvet. Sjællænderne fulgte bag efter og trængde ind i den store Vagstue, hvor det overrumplede Mandskab overvældedes før de ret kunde besinde dem paa, hvad der foregik. Overladende det til en Underofficeer at give det foreskrevne Signal fra Bolden, snappede Fahnejunferen Nøglerne ned fra Bæggen over den, uden snyderlige Ceremonier afvæbnede Lieutenants Løibænk og skyndte sig bort. Med egen Haand drog han Faldgitteret op og løsne de Jernkæden for Vindebroen, saa at denne raslede ned. Det Hele foregik med en saadan Precision og i en saadan Fart, at han ti Minutter efter Kloffen Tre havde Alt i Orden, Skilbvagter udstillede og stod selv midt paa den smalle Bro, seende ud efter den keiserlige Fortrop, der nu

nærmede sig; General Palsby kom ridende foran med sin Stab.

Imidlertid havde den skotske Høvidsmand, Capitain Macdonald, med ikke mindre Raskhed og med et lignende heldigt Udfald, paa Slaget Tre iværksat OVERRUMPLINGEN af POPORTENS Vagt og gjort sig til Herre over denne vigtige Post. Da den værdige Høilænder derpaa begav sig op paa Fæstningsvolden, for at give det aftalte Tegn, spejdede hans Faldet dog forgjeves efter Prinds Thomas af Baudemonts Hærstare paa den modsatte Flodbred. Det var øde og thyst histovre, saa langt Øjet kunde naa i det af Maanen oplyste Landskab; men ved Brohovedet derhenne til Venstre og langs Flodbredden paa denne Side vrimlede det, til hans store Forundring, af Krigsfolk. Uvidende, som han var, om den stedfundne hemmelige Udmarsch af de tvende franske Batailloner, var det hans første Tanke, at disse Tropper kunde være en Afdeling af Prindsens Corps, der maaskee allerede havde forceret Overgangen, og for paa sin Side ikke at gjøre sig skyldig i nogen Pligtforsømmelse, gav han Tegnet ved at svinge en antændt Fakkell. Men det Røre, der nu opstod blandt Franskmændene derne, deres Raaben og Banden, idet de flokkeviis kom løbende hid, medens Trommerne rørtes, bragte ham snart ud af Vildfarelsen. Med et hurtigt og sikkert Blik oversoede han Sagerens Stilling og gav derefter sine Befalinger, rigtig nok paa sin egen rolige,

næsten høitidelige Viis, men med en Stemme og Mine, der jøge Grenadererne afsted til deres Iyngnare Udførelse. Vindebroen, der var forbleven nede efter de uddragende Franskmænd, blev trukken op, Faldgitteret sænket og de henved fire hundrede Grenaderer fordeeltes paa begge Sider af Volden, nemlig baade ind mod Byen og ud mod Floden, for at afflaa Angreb fra begge Sider. Den ligesaa modige som snilde Partigænger, der nu kunde imødesee en formelig Beleiring og Stormløb fra alle Kanter, gjorde Regning paa, at Prinds Baudemont, hvis Marsch sandsynligviis var bleven forsinket, hvert Øjeblik kunde ventes at rykke frem og forcere Brohovedet, og saa stod det endnu bestandig i hans Magt at aabne ham Afgangen til Fæstningen.

Ellefte Capitel.

Fra St. Margaretheporten rykkede de Keiserlige i tætte Masser, under dyb Tausshed, baade Infanteri og Cavalleri, frem gjennem den brede Gade, og Elias Hagen, som holdt sig tæt ved Feltherren, meddeelte, hvad der var foresaldet og de Dplysninger, han iøvrigt kunde give om Fæstningsværkerne, Gadernes Retning og Casernernes samt Hovedkvarterets Belig-

genhed. Endnu var det øde og stille paa alle Kanter; kun Baabnens Kirren, de mange Mennefers Fodtrin og Hestenes Hovslag gjenløde i Gaden. Spidsen af Colonnen havde allerede naaet derhen, hvor Jordvolden, der begrænsede Exerceerpladsen, begyndte; i Maanestinnets glimtede blanke Waaben derovrefra og man skjelnede pludselig store Flokke af Soldater, der syntes i Løb at bevæge sig hid.

„De have allerede mærket Uraad“ — udbød Hagen — „Det er et af de franske Infanteriregimenter, der kommer fra Exerceerhusets Caserne.

Prinds Eugen holdt sin Hest tilbage og stirrede derover; men kun et Minut, saa lagde han Haanden paa Gyldeuløves Arm og sagde: „Det var rigtignok noget for tidlig — — modtag dem her med Eders Folk, Herr Feltmarschal! og lad dem ikke slippe igjennem; saasnart jeg har forenet mig med Vaudemont og Palfy, blive vi de Angribende og falde over dem paa alle Punkter — — fremad!“ Dermed red han videre.

Gyldeuløve holdt sig tilbage. Han affendte ifømt et Par Adjutanter med Ordre til Bataillonerne „Sjælland“, „Jylland“ og „Dronningen“; disse, der marscherede nærmest efter Fortrævet, rykkede strax efter til Siden og opstillede sig efterhaanden langs Jordvolden med Gevær ved Foden, medens det første danske Dragonregiment, der fulgte efter, satte sig i Trav, for at udfylde deres Plads i Colonnen.

Med Undtagelse af den dumpe Garm, de store Krigsstarers Fremmarsch nødvendigviis maatte medføre, herskede der endnu et Par Minutters Tausked og No rundtom. Det opstillede Mandskab, hvis tætte Række Bajonetter tog sig ud som et blinkende Gjerde over den lave Vold, vogtede med speidende Blik paa de over Exerceerpladsen fremvældende fjendlige Flokke; disse ordnede sig hurtigt og kom nærmere med een udstrakt Front; man hørte tydeligt Geværlaafenes Knik. En kort Trommehvirvel afbrød paa engang Stilheden og derpaa knaldede en Geværfalve løs. Paa Gyldeuløves Commando fyrede ogsaa hans Folk; springende hen over Jordvolden, løb de med fældede Geværer frem og mødte paa Halvvejen de ikke mindre fjælle Franskmænd, hvis lette Rækker dog snart gjennembrødes under et tordnende Hurra, som de danske Soldater af gammel Vane istemte; Jorden indslugede allerede mangen tapper Krigers Blod.

Dermed syntes Signalet givet til et almindeligt Kampraab over den hele af saa mange tusinde Krigsmænd opfyldte By, som om de alle paa engang joges ud af Søvnens Arme. Trommerne røstes paa alle Kanter, Trompeterne skingrede fjernt og nær.

Den næste Geværfalve knaldede ud over Hovedvagtens Terngitter. Uden at ændse denne Hilsen, der kastede nogle Mand til Jorden, stormede de keiserlige Grenaderer, der commanderedes til Angreb af selve

Feltherren, frem, og inden Lunterne til de smaa Metalstykke kunde pustes i Blød, trængde de ind gennem Laagerne. Det franske Vagtmandskab satte sig til tappert Modværge, men overvældedes hurtigt af Mængden og faldt eller toges tilfange.

„Vi kom da først til Stævnet“ — sagde Prinds Eugen, som med en Deel Officerer traadte frem paa Pladsen foran Hovedvagtens Bygning. — „For Gud! Jeg forstaaer det ikke, hvor Altezza Tommaso bliver af — —.“ Han saa ud over Torvet, der endnu var tomt, og lyttede. De korte Trompetstød og Trommeslag, der hidtil havde lydt i det Fjerne, kom nu nærmere; i Maanens allerede blegnende Skin saaes Spidsen af en Infantericolonne i Stormskridt bøje om Hjørnet af Strædet, der førte fra Castelllet, ind paa Torvet, med en hvirvlende Tromme foran; men i samme Djeblik rystedes Luften af et tusindstemmigt Hurra paa den anden Side, hvor en Trop Keiserlige myldrede frem fra Gaden, der førte til Allehelgensporten.

„Der have vi den brave Balsy — — han har da ikke forsinket sig“ — udbroød Prinds Eugen, og med kraftig, gennemtrængende Røst raabte han: „Fremad, General! grib an!“

Fortfættende Marschen ud paa Torvet, stormede de Keiserlige frem mod Fjenden; under bedøvende Tummel og Musketersnes Knalden begyndte Angrebet; da flere og flere franske Afdelinger strømmede

til, udviklede det sig snart til en haardnakket Fægtning over hele Torvet, der dog omsider endte med, at Franskmændene for en kort Tid dreves tilbage.

„Her have vi kun maadelig Plads til at manøvrere“ — tog Feltherren efter nogen Estertanke til Orde — „og skulde Prinds Thomas svigte os, faa vi at see os for, at de ikke Alle paa engang komme os paa Halsen, faa at vi kansee fortrænges fra denne gode Stilling; vi ville barricadere begge Gaderne her indtil videre.“

Paa hans Befaling satte det nærmeste Compagni Grenaderer deres Geværer i Pyramide og iulte ud paa Torvet, hvor de spredte sig bag de kæmpende Mæsker, der i dette Øjeblik dannede en Linie tværs over Pladsen. De mange Træskure og Barakker, der stode langs Husene paa begge Sider, bleve hurtigt nedbrudte og flæbte hid tilligemed Marktetendernes Borde og Karrer; de stabledes op foran Gaderne og inden en halv Times Forløb vare Barricaderne opførte og besatte med Mandskab.

Under al denne Tummel, der i Forening med de Kæmpendes Raab, de Saaredes Skrig og den heftige Skuden udgjorte et sælsomt Optrin af natlig Rædsel, et vildt, bedøvende Virvar, gif Prinds Eugen med tilhyneladende rolig Holdning og langsomme Skridt frem og tilbage langs Gitteret, idet han med skarpt Blik iagttog Kampens Gang derude og Alt, hvad der foregik, samt fra Tid til anden uddeelte sine

forte, tydelige Ordre; ikke destomindre mærkedes det af en eller anden heftig Bevægelse, at han var i stor Spænding og Uro, som han dog søgte at skjule for sine Omgivelser. Omfider standsede han foran Elias Hagen, som bestandig havde holdt sig i hans Nærhed, og sagde let hen: „Kommer Altezza Tommaso ikke, bliver der dennegang neppe noget af vort Carneval. I siger jo, Monsieur Hagen! at I faaer Courage og Evne, naar man viser Eder Tiltro, og jeg har faaet Tro paa Eders Lykke; tag en Deling med af Eders uforsagte Dragoner og prøv et Ridt ned til Poporten. Bringer I mig Melding om hvordan det forholder sig, saa eller saa, skal det, for Gud! ei være til Eders Skade.“

Lieutenanten hilste og skyndte sig bort. Saa Minutter efter red han med en halv Escadron gennem Barricadelaagen ud paa Torvet, hvor Kampen imidlertid havde opløst sig i Flugt og Forsølgelse. Sporende sin Hest, jog han hen mellem de tilbagevigende Fodknægte og tog Vejen ned ad Gaden til Poporten. —

I Løbet af den sidste Timestid efter Vagtmandskabets Overrumpling var ingen Forandring foregaaet med den skotske Høvidsmands Stilling. I Forventning af, omfider at faa Dje paa Prinds Baudemonts Hærskare, holdt han bestandig skarpt Udsigt over Eggen paa den anden Flodbred og syntes hverken at bekymre sig om Franskmændenes Støjen derne og

truende Tilraab eller om den Regn af Geværflugler, de uophørligt sendte op mod Portens Muurtinde og Fæstningsvolden; de anrettede ikke heller synderlig Skade og han forbød sine ærgerlige Grenaderer at bevare Ilden, for at ikke Skuddene skulde hiddrage Garnisonens Opmærksomhed; Lyden af Geværernes Knalden bernebefra tabte sig i Luften paa Grund af Afstanden og den mellemliggende Vold.

Medens han med opmærksomt Øre lyttede til den begyndende og hurtigt voxende Larm inde fra Byen, vedblev han med ikke mindre Opmærksomhed at lade det speidende Blik fare rundt om Synsfredsen — — histude til Venstre blinkede det i Maa- nens meer og meer blegnende Skin, og snart kunde han tydeligt skjelne de bevægelige Masser, der hurtigt nærmede sig; det var Rytteri, der travede hid langs Flodbredden, og nu saaes en Colonne af Fod- folk, der kom langsommere, ligesom bugtende sig fremad og strakte sig langt tilbage. Men ogsaa Franskmændene bernebef havde faaet Dje paa den, som det syntes, med en heel Armee fremdragende Fjende, for hvilket Tilfælde den commanderende Officeer havde modtaget en hemmelig Ordre fra Créqui. Der lod hurtige Commandoraab; i tilshneladende vild Forvirring strøm- mede de franske Soldater ud paa Broen — — i næste Minut hørtes Djeslag og Knagen — — midt i den tætteste Sværm gnistrede det, gløbede og strax efter slog paa flere Punkter en lille Flamme i Beiret, der

vogede i Omfang og blussede op, knyttrende og skydende. Sappeurerne havde stuet Ild i Broen, hvis tjærede Brædder hurtigt fængede; forinden de paa den anden Side, i Carriere fremjagende Ryttere havde naaet Brohovedet, stege de rødlige Flammer højere i Beiret, sloge hist og her sammen, indtil hele Broen stod i lys Lue og en hvidgraa Røgsky bølgede for Luftningen hen over Flodens Vandspeil.

Capitain Macdonald havde ingenlunde været en ørfesløs Tilskuer ved dette Skuespil, hvis Tilberedelser dog kun medtog kort Tid. Han havde gjentaget det aftalte Tegn til Underretning for de Keiserlige om, at Porten var i hans Besiddelse, uagtet Brohovedet var besat af Fjenden, og saasnart han mærkede dennes Hensigt, at stifte Broen i Brand, lod han fyre den ene Geværsalve efter den anden derned, dog uden at Franskmændene deraf lode sig forstyrre i deres Forehavende. Nu fik han imidlertid andet at tage Vare paa, da der pludselig lød Trommeslag nede i Gaden og flere Stud knaldede løs foran Portaabningen. Han iilte over til Boldranden ind mod Byen og opdagede gennem Skumringen, at der vrimlede af franske Soldater paa Pladsen dernede, medens Støi og Vaabengny opstod ved Opgangen til Bolden; her var Kampen allerede begyndt mellem det der posterede Mandskab og den fremstormende Fjende. Som rimeligt var, havde nemlig den ved Brohovedet commanderende Officeer for længe siden sendt Tilbud

med Melding om det Pasferede; men Budet, der fandt baade Allehelgens- og St. Margaretheporten spærrede, havde maattet gjøre en lang Omvei før han kunde slippe ind i Fæstningen, og derfor varede det saalænge inden Undsætningen kom. Skotten indsaa, at Hensigten med hans Sendelse var forfeilet og at Portens Besiddelse nu var uden Nytte efterat Broen var tilintetgjort; der blev saaledes intet andet tilbage end at overgive sig eller prøve paa at slaa sig igjennem; han valgte naturligviis det Sidste og udstedte sine Ordre med sædvanlig Ro og Høitidelighed. Grenadererne, af hvilke mange dog allerede vare faldne eller afvæbnede, traf sig hurtigt tilbage fra alle Poster og fulgte i en bred, sammentrængt Colonne efter deres Høvidsmand ned ad Voldbakkens med fælbede Geværer ud til begge Sider løb de i Stormskridt frem og trængde som en Kile ind mellem de Franskes Geledder, altid fremad under Hurraraab, stødende med Bajonetten eller slaaende til med Kolben til Høire og Venstre, medens den kæmpesterke Skotte banede sig Vej i Spidsen med sit lange Slagsværd.

Uagtet al personlig Kraft og Kjæthed vilde dog sikkert den hele Flok være segnet under Overmagten, hvis der ikke uventet var kommet Undsætning, netop i det critiske Øjeblik, da de standsedes af et dobbelt Børnehug, som de fyrigt fremtrængende Franskmænd strakte dem imøde og spærrede Vejen.

Jorden gungrede under en fremjagende Rytter-

skare, der i susende Galop brød midt ind i Sværmen; som i et Hagelveir raslede de tunge Klinger ned paa alle Kanter med knusende Slag, der spredte Klyngerne af de overraskede franske Soldater eller kastede dem om, saa at Bejen fremad med Et var aaben. Brydende ud i et nyt Hurra, skyndte Grenadererne sig efter deres Anfører frem gjennem Abningen og fortsatte Marschen i Stormskridt, bestandig omsværmet af de danske Dragoner, der ved idelige Indhug vedbleve at rydde Bejen, medens deres store Heste, fnysende af Smerte over Bajonetstikkene, sparkede bagud eller steilede i Veiret og kastede Alt overende — — indtil hele Skaren naaede frem paa Torvet, ladende Forsølgerne langt tilbage.

Medens de droge over Torvet sagde Skotten, idet han rakte Haanden i Veiret til Elias Hagen, som red tæt ved Siden af ham: „J har i denne Time staaet en Mand bi, hvis Haand er ligesaa mægtig, naar han svinger Sværdet mod en Fjende, som varm, naar han rækker den til en Ven. Mac Donald er Eders Ven ved næste Keilighed.“

De traf Prinds Eugen i Begreb med at forlade Hovedvagten og det i Følge med Provsten. Den ærværdige Herre var nemlig kommen med Budskab om, at en Deel af Byraadets Medlemmer vare forsamlede i St. Mariakirken og ønskede at gaa paa Raad med den keiserlige Feltherre, da de befrygtede, at de mange fremmede Krigsfolk skulde benytte den

herstende Forvirring til at plyndre, i hvilket Tilfælde end ikke de keiserligsindede Borgere vilde være uden Fare for Guds og Liv.

„Brinds Thomas maa have forsinket sig eller er kanslee af Fjenden bleven opholdt under Veis“ — sagde Feltherren efterat have hørt Dragonlieutenantens og Skottens Meldinger — „Det er en slem Streg i Regningen; alligevel vilde vi endnu ikke give Spillet tabt — — og skulde end ikke Monsieur Willeroi komme til at holde sit Carneval i Abbediet, vilde vi, for Gud! dog ikke heller danske for hans Damer i Paladset Capellata; vi maa derfor holde os Tilbage-toget aabent og oppebie Dagen, at vi kunne see for os; saalænge holde vi vel de franske Herrer fra Livet. I, Capitain Macdonald! kan nu tage Commandoen her paa Hovedvagten; Eders Ordre er: at holde Torvet saameget som muligt ryddeligt og allensalds ikke lade Fjenden komme indenfor dette Gitter eller Barricaden; General Balsy vil nok vide at holde ham udenfor sin Barricade histovre. Skulde ellers noget af sær Vigtighed indtreffe, har I at søge mit Hovedkvarter i St. Marie Provstebolig.“

Elias Hagen fik imidlertid et eventyrligt Indfald, som han besluttede, øjeblikkeligt at iværksætte uden at indhente nogen Ordre. Han forlod Hovedvagten, svang sig i Sadlen og, fulgt af sine Dragoner, red han i smaat Trav tilbage til Torvet, hvor hele Troppen svang om Hjørnet ind i det mørke Stræde

mellem de tvende større, af de Keiserlige barricaderede Gader. Sporende deres Heste, gjorde de sig Bei gjen- nem en Sværm af jubilerende Soldater, uvist om Benner eller Fjender, der syntes at være ude paa Tog for egen Regning.

I det franske Hovedkvarter i Marquisens Palads, der — som allerede bemærket — netop var beliggende i dette Stræde, saa det noget forstyrret ud; det lod til, at man her mindre end paa nogetsomhelst andet Punkt af den vidtløftige Skueplads for denne natlige Kamp var bekjendt med Sagernes Stilling. Nede i Soilehallen, hvor nogle halvt udbrændte Faller fastede et rødtligt Skjær over Steensfliserne og de prægtige Marmorstatuer, løb Domestikker og enkelte Soldater mellem hinanden, op og ned ad Trapperne, ind under Colonnaden, med lyttende Miner og urolige Blik, medens et Par Livknyrdserer holdt ude i Gaarden ved Springvandet med dragne Pallaster og en rigt opsadlet Haandhest imellem sig, hvilket Alt tydede paa det næsten Utrolige, at den Overstcom- manderende endnu ikke havde forladt sit Kvarter, og dette forholdt sig virkelig saa. I sit til Billed- galleriet stødende Cabinet var Marschal de Villeroi i travl Bessjefstiggelse med at ordne en Mængde Brev- skaber og Documenter, som han løseligt gjennemsaa og derpaa tilfaste Hovedkvarterets Secretair og første Adjutant, Grev d'Epinaï; denne stod ved Ar- beidsbordet og lagde Papirerne, efterhaanden som han

modtog dem af Feltherren, i en Bunke. Marschallen, hvis Ansigt endnu blussede efter det overdaadige Aftengilde, havde Hastværk; med meer og meer flygtigt Blik undersøgte han Documenterne, medens han med kjendeligt stigende Uro hørte paa den Beretning, Capitain Blainville, som netop var vendt tilbage fra en Udflugt i Omegnen af Paladset, aflagde.

„De flaaes paa Exerceerpladsen, i de til Torvet stødende Gader samt ved Slottet og formodentlig ogsaa ved Poorten“ — saaledes sluttede Capitainen sin Beretning — „og hele dette Kvarteer af Staden mellem St. Margarethe- og Allehelgensporten er besat af Fjenden, som har bemægtiget sig Hovedvagten; den keiserlige Feltherre har med sin Hovedstyrke Kvarteer derinde i Provstegaarden; jeg varer Eder derfor ad, Herr Marschal! at det er paa højeste Tid; Fjenden kunde komme paa Tanke om, at vort Hovedkvarteer er saa nær.“

„Saa lad da dette være nok“ — afbrød Marschallen ham, idet han kastede hele Resten af Documenter over til Secretairen — „Paa min Tre! jeg tænker, endnu at komme tidsnok — — med den Styrke, vi kunne byde over, kan Faren ikke være saa forstrækkelig, og jeg vil selv føre dem i Ilden. Kast den hele Bunke i Kaminen, Monsieur d'Epinaï! for en Sikkerheds Skyld. Hvad var det, I sagde om den fordømte Vandledning, Monsieur de Blainville!

at Fjenden skulde have sneget sig ind gjennem den? Kom frem med Eders Plan, uden Omsvøb."

"Uden Tvivl, Herr Marschal!" — svarede Capitainen — „og giver I mig Fuldmagt, tænker jeg at kunne gaa samme Wei med en halv Bataillon af Regimentet „Mantua“, der er marschfærdig, og overrumple det fjendlige Hovedkvarter, medens I, Herr Marschal! tager Hovedvagten og forcerer Barricaderne; saa kommer Fjenden mellem tvende Ild, og kanskee kunde det lykkes mig at bortføre den keiserlige Generalissimus — — jeg kjender Indgangen; det var der, jeg tog Lieutenant Hagen tilfange. Jeg haaber at kunne slippe ud gjennem den østre Udfaldsport, og inden en Time kan jeg være derinde."

"Godt! saa hast kun afsted, Monsieur de Blainville! I har min Fuldmagt" — sagde Marschallen, og da Capitainen ilte bort, henvendte han det Spørgsmaal til Secretairen: „Hvor er Fru Marquisen — har I hørt fra hende siden Tumulten begyndte?"

"Madonna har lukket sig inde i Pavillonen, saavidt jeg veed" — svarede Greven flygtigt, idet han bøjede sig heelt ned ved Kaminen og skubbede de allerede antændte Papirer længere ind i Ilden.

"Hav den Godhed, Monsieur d'Epinaï! at melde hende fra mig, at hun er ganske sikker her og at hun kan tilberede sit meest fortryllende Toilette til Carnevålets Åbning, jeg haaber, ved Solopgang. Skynd Eder, Monsieur d'Epinaï! og følg saa efter mig; jeg

begiver mig herfra til Slottet." Dermed satte han sin guldrandede Hat med Plumagen paa det stolt løftede Hoved og forlod Gemakket.

Paa Trappen kom Carlotta ham imøde med forstyrrede Miner.

„Ah! Er Du der, Carlotta!“ — udbrød han — „Hvad bestiller Fru Marquisen? Er hun bleven bange?“

„Madonna er i stor Angst og lader Eccellenza spørge, om der er Fare.“

„Paa min Vre! kaldte ikke Pligten mig, vilde jeg personlig berolige vor charmannte Værtinde; men der er ikke Tid dertil — — Du kan imidlertid melde din Frue, at hun er sikker nok her og at hun ikke skal lade sig forstrække af den Vaabenlarm, hun snart vil høre fra Nabohuset; jeg sender en Bataillon gennem Aqueducten, for at fange den keiserlige Generalissimus med samt de andre Prindsfer derinde i Provstens Gaard.“

Fra Perronen i Forhallen besteg han sin prægtige Strids hingst og red ud gennem Portalet, fulgt af de tvende Livkårsfører. Domestikkerne snappede et Par Fakler fra Børningene og løste efter ham ud paa Gaden.

Det hundrede i Fliserne, hvormed Strædet var belagt saalangt Paladsets Facade naaede, og i kort Afstand fra Portalet saa han sig allerede omringet af de fremsprængende Dragoner. Elias Hagen, som i Fakkelskinnet gjenkjendte ham, kastede sin Skimmel

omkring og idet han gjorde et raff Greb i Tøilen af hans Hest, sagde han kort, skjøndt i en høflig Tone: „I er min Fange, Monsieur de Billevoi! og ville behage at følge med.“

Forinden Marschallen kunde faa Tid til at indføre et Ord, følte han sig reven bort i susende Fart; Dragonerne, der øjeblikkeligt havde afvæbnet de tvende Rytserer, fulgte efter i Galop, saa det gnistrede under Hestenes Hove. Det voldsomme Ridt gik atter midt gjennem Sværmen af de fremtumlende Marauderur; bandende og hujende stimeede disse af Veien til begge Sider, men saasnart Lyden af de galopperende Ryttere fjernede sig ved en Omsvøining af Strædet, samlede de sig atter og ilte hen til det endnu oplyste Portal. De stormede derind og da de intet Militair opdagede, søgte de under Jubel og skraldende Patter op ad Trapperne eller hen gjennem Colonnaden, seende sig om efter Bytte.

Grev d'Epinal, som fra Marschallens Cabinet hørte den saa pludselig udbrydende vilde Larm, grebes med det samme af Tanken om Marquisens mulige Fare, og denne Tanke syntes at give ham Vinger. Han kom farende ned fra den brede Marmortrappe; idet han svang sin lange Stødkaarde med Kjæthed og kraftfuld Arm, brød han med Lynets Fart gjennem den opstigende Bande; styrkende flere foran sig ned ad Trinnene, løb han ud i Gaarden, forbi Springvandet, gjennem Laagen i det forghlybte Serngitter og

over til Pavillonon; en halv Snees af de rasende Marauderere forfulgte ham. Han ruskede i Døren under den aabne Spilehal; men den var lukket, og han vendte sig mod de hujende Karle, der allerede havde indhentet ham. Som i Bersærfergang hug han om sig med fortvivlet Kraft, saa Blodet sprøitede hen paa de hvide Søiler, men gjennemboret af flere Klinger, sank han derpaa selv ned paa Fliserne i sit Blod. Maraudererne hamrede med Kolber og Sværdhefter løs paa Døren indtil denne faldt knagende ind; saa sthyrtede de frem gennem Aabningen, hylende af Røvlhst.

Uden at veyle et Ord med sin vigtige Fange, fortsatte Elias Hagen det voldsomme Ridt gjennem Strædet og over Torvet til Hovedvagten; her forefandt han dog ikke mere Feltherren, men derimod Capitain Macdonald, som netop var i Færd med at rette de smaa Metalstykker over mod Slotsstrædet og Irlændernes Kaserne, hvorfra Franskmændene nu brøde frem i større Masser; en levende Geværild vedligeholdtes fra General Palfys Barricade og besvaredes ligesaa heftigt af Fjenden.

Lieutenanten fremstillede Monsieur de Villeroi for Capitainen, der jo for Djebliffet var den Høistcommanderende her og som ogsaa med stor Værdighed modtog Meldingen og hilste paa den fornemme Krigsfange.

„Aha! Monsieur le capitaine Macdonald! I her og i keiserlig Tjeneste?“ — tog Marschallen til Orde i en noget høi Tone; han greb derpaa fortrolig hans

Arm og drog ham med sig et Par Skridt affides. „Tag det ikke fortrydeligt op, at jeg overspringer alle mulige Indledninger, hvortil der ingen Tid er — — I Herrer Partigængere fra de skotske Høilande pleje jo at sælge Eders brede Sværd til den Høistbydende — — forstaa mig ret, jeg mener, at det ene Parties Sag er Eder ikke helligere end det andets samt at I kjender Guldet's Værd, og Eders næste Videnskab er jo Gren. Velan, Monsieur le Capitaine! før mig paa staaende Fod til Slottet; til Gjengjæld byder jeg Eder Bestalling som Oberst for et fransk Cavalleriregiment med fuldstændig Equipage; hvad siger I dertil?“

Skotten rev sin Arm løs og traadte et Skridt tilbage; med et stolt Blik og i en høitidelig Tone svarede han: „Kun en fangen Mand turde gjøre en Mac Donald et saadant Forslag, uden Frygt for, at det skulde blive de sidste Ord, han talte i denne Verden. Herr Lieutenant!“ — tilspøiede han, henvendt til Hagen — „Gren tilkommer Eder at føre Marschal de Villeroi til den keiserlige Feltherre, eftersom det var Eder, der tog ham tilfange; I vil treffe Hans Høihed Prinds Eugen i St. Mariakirken eller i Hovedkvarteret i Provsteresidenten.“ Dermed vendte han sig bort.

Ørgerlig forlod Marschallen Hovedvagten og steg atter til Hest, hvorpaa Toget satte sig i Bevægelse ned ad St. Margarethegaden. I Nærheden af Maria=kirken passerede de et opstillet Infanteriregiment, for

hvis Front General Grev Ruffstein holdt med sin Stab. Med et Udraab af Forundring, næsten Bestyrtelse kom Generalen nærmere, da han under Dragonernes Forbixidt opdagede, hvad det var for en Fange, de førte med sig. „Ei, ei, Herr Marschal! — — Monsieur de Villeroi!“ — raabte han og hilste ved at sænke Haarden dybt ned — „Hvilket sølsomt Tilfælde, at I er geraadet i Fangensstab. Det er godt, Herr Lieutenant!“ — henvendte han derpaa Ordet til denne i en let Tone — „I har opfyldt Eders Pligt, og nu vil jeg nok i egen Person overtage Udførelsen af de videre Forholdsregler med Hensyn til denne høie Krigsfanges standsmæssige Bevogtning — — I Sandhed! Monsieur de Villeroi!“ — vedblev han og red med det samme fremad ved Marschallens Side — „Vi Tybskere maa dog lade see, at vi ogsaa forstaa os paa Galanteri og Ridderlighed, hvorom I Herrer Franskmænd endnu bestandig synes at nære nogen Tvivl — —.“ Resten af Grevens forbindlige Tiltale tabte sig i Varmen af Hestenes Hovslag, saavel som i Kamptumlen og Geværsalvernes Rualden fra Exerceerpladsen, som man nu nærmede sig; her var nemlig Kampen fra en let Skiermydsel efterhaanden gaaet over til en haardnakket og blodig Bataille mellem de fra Slottet og Casernen bestandig tilstrømmende Franskmænd og de danske Batailloner, der havde faaet Forstærkning af et Musfeteerregiment og en Escadron Ryttere; dog holdt Fægt-

ningen sig for det meste langs den lave Jordvold, om hvis Besiddelse der kæmpedes og paa hvis Forsvar Felt-herrens Ordre lød; det gjaldt for Øjeblikket kun om, at holde Tilbagevejen til St. Margaretheporten fri.

Med hemmelig Uvillie havde Elias Hagen højet sig for den keiserlige Generals myndige Mellemkomst og fulgte i nogen Afstand bag efter. Medens Grev Ruffstein og Marschallen derpaa steg af og til Fods, ledsagede af en Deel Officerer, toge Vejen om ad Kirkegangen, gjorde han med sine Dragoner Holdt ved en Kirkedør og sprang af Sadlen. Dragonerne rykkede lidt til Siden, for at gjøre Plads for en Trop Lazarethknægte, der paa Geværer bare nogle faarede Soldater fra Jordvolden. Med en saaret Rytter paa Ryggen skred en kæmpestor Dragonof- ficeer foran. „Naa Gud skee Lov!“ — sagde denne Sidste; det var Hans Kruuse — „at jeg dog seer Eder endnu heel og holden, Mosjø Hagen! Dette er min Ven og Duusbroder, Mosjø Ripert, jeg er un- der Veis med til de fromme Søstres Lazareth — — han har havt den Ulykke, under et Choc over Plad- sen at miste sin Standart og har desuden faaet en Muffetkugle i Ryggen, hvilket er mig ubegribeligt.“ Fahnejunkeren gik uden Ophold videre med sin Byrde, ligeledes ned ad Kirkegangen.

Hagen begav sig ind i Kirken, i hvis oplyste Chor han traf Feltherren i en levende Ordveksel med Raadsherrerne.

„Hvad bringer I, Monsieur Hagen! Er der atter noget Nyt paa Færde?“ — spurgte Eugen med fjendelig Uro og gif ham raskt et Par Skridt imøde.

„Jeg har den Ære at melde Eders Højhed, at jeg for tyve Minutter siden har taget Marschal de Villeroi tilfange, just da han vilde forlade sit Hovedkvarter i Paladset Capellata“ — svarede Lieutenanten.

„For Gud! havde jeg ikke Ret i at tro paa Eders Lykke!“ — udbrod Prinds Eugen med et fornøjet Smil. — „Saa kunne vi jo endnu faa Carneval i Abbediet. Hører I det, mine Herrer Senatorer!“ — henvendte han sig til Raadsherrerne — „Vi have taget Marschal de Villeroi tilfange; have I Herrer endnu Betænkelighed ved at slaa Eder uforbeholdent til keiserligt Parti?“

En af Raadsherrerne slog med Haanden i Beiret som til Vyd — man hørte tydeligt Kampraabene, Geværskuddene og Trommernes Hvirvel. „Endnu er Kampen staaende“ — sagde han alvorsfuld, med sagte Stemme — „Før den er endt, tør Raadet intet decideere, for ei at sætte Byen i den yderste Fare, om Eders Højhed endda skulde bukke under.“

Prindsen rystede paa Hovedet med et næsten foragtligt Blik og vendte sig atter til Lieutenanten, med det Spørgsmaal: „Hvor er Fangen?“

„Paa General Grev Ruffsteins Befaling udlevere jeg under Veis herhen Marschallen til ham“

— svarede Lieutenanten — „omendstjøndt Capitain Macdonald gav mig den Ordre, at bringe ham til Eders Højhed.“

„Hm! ja saa! et vanskeligt Tilfælde nok for en ung Officeer“ — nikkede Prindsen hen for sig — „Men I har endda løst Knuden godt nok ved øjeblikkeligt at melde mig det. Skynd Eder nu til Hovedkvarteret og anviiis Marschallen den galanteste Salon, I kan finde i den ærværdige Provstes Bolig, med al mulig Høflighed, det forstaaer sig, men ikke destomindre med paalidelige Skildevagter ved alle Døre.“

Da Grev Ruffstein passerede forbi gennem Kirkegangen med Marschallen og sit Følge, aabnedes den hemmelige Laage i Sidemuren paa Alem, men droges til igjen; det samme var Tilfældet, da Fahnejunkereren med Monsieur Ripert paa Ryggen og fulgt af Lazarethknægtene kom forbi. Da de alle vare forsvundne, hine opad Vindeltrappen, disse i den hvælvede Gang, aabnedes Laagen for tredie Gang og to kvindelige Skikkelser, af hvilke den ene var tæt indhyllet i en hvid Kappe, traadte ud. De saa sig ængstelige omkring; men baade i Kirkegangen og Gaardsrummet derhenne var Alt for et Øjeblik tomt og øde, medens Varmen og Kamptumlen dog trængde hid fra den mørke Baggrund paa den anden Side, og de listede sig begge med hastige Skridt hen langs Muren.

Det var Marquisen og Carlotta. Opstræffet af Varmen ved Maraudeurernes Indbrud i Pavillonon, var Husets Frue flygtet fra det ene Gemak til det andet, idet hun bestandig laasede til efter sig; men de hujende Soldater havde efterhaanden slaaet alle Døre ind, saa at hun omsider ingen anden Udvei til Redning havde end gennem Laagen ud til Kirken. Der kom endnu en tredje Person ud af Laagen og forsvandt som en Skygge gennem Kirkegangen. Det var Battista; paa Flugten gennem Corridoren havde Carlotta i al Hast aabnet Døren til Forraadskamret og ladet ham slippe ud.

Nu drejede de om Hjørnet ind i Provstegaarden, hvor Marquisen standsede, lyttede og søgte omkring med Dinene.

„Carlotta! Carlotta!“ — løb en hæs, stakaandet Røst gennem Berngitteret for et af Skolebygningens Vinduer — „Kom herind og luk mig ud — — hurtig, hurtig!“

„Det er Domenico“ — hvistede Kammerjomsfruen til sin Herskerinde — „Nu kommer jeg.“ Med skjælvende Hast løb hun derind; hun fandt Nøglen i Døren og aabnede denne. „Poverino! saa du har været fangen!“

Dominique svarede ikke, men skyndte sig forbi hende ud i Gaarden; han var bleg og hans Ansigtstræk fordrejede.

„Dominique! Kjenner du Nedgangen til Aqua=

ducten?" — spurgte Marquisen aandeløs, ibet hun greb ham om Armen, da han ogsaa vilde fare forbi hende.

Dominique, som først paa Stemmen opdagede, hvem det var, svarede flygtigt: „Seg kjender den, Fru Marquise! — — Slip mig! det hafter.“

Han vilde rive sig løs; men med convulsiviff Kraft holdt hun ham fast og vedblev: „Blis mig den; jeg følger med Dig — — en fransk Bataillon er under Veis derigjennem.“

„Men den er aflaaaset.“

„Kan Du aabne den?“

„Seg tænker nok.“

„Saa kom!“

Uden at slippe hans Arm, fulgte hun i Løb med ham over Gaarden, ind i Forstuen til den mørke Krog bag Trappegænderet. Dominique tog fat ved Jernbolten, med al sin Kraft, dog uden at kunne rokke den mere end en Tomme tilbage. Han vedblev at anstrænge sig, saa Sveden sprang frem paa hans Pande; Marquisen lagde Dret til den jernbeslaaede Dør og lyttede; hun troede, igjennem den at skjelne Vyden af Vaabenklirr og mange Stemmer dernebefra.

Der lød hurtige Fodtrin og Klang af Sporer fra Gaarden. En Krigsmand traadte ind i Forstuen og vendte sig mod Bindeltrappen; i samme Øjeblik skinte et Lys fra Omdreiningen derinde gjennem Side-

gangen. Dominique bøjede sig ned, uden at slippe Bernbolten.

„Det er den smukke Signor“ — hviskede Carlotta, som trængde sig tættere til sin Hersterinde op i Krogen.

Bed det pludselige Skin, der faldt paa Dragonlieutenantens Ansigt, havde Marquisen allerede gjenkjendt ham; men nu stirrede hun hen i Gangen, paa den hvide, nonneagtige Skikkelse, der kom hurtigt nærmere, med en Boxjerte eller kort Boxfakel i Haanden.

Lieutenanten, som var begyndt at stige op, standse og vendte sig halvt om mod den skønne Nattevandrerste. Med en Stemme, der baade klang venlig og ærbødig, sagde han: „Veronica! — — Signora! I bør ikke færdes i denne Nat herude, hvor Kamptummelen hvert Øjeblik kan naa hen og bringe Eder i Fare.“

Paa Veronicas blege Kind viste sig et flygtigt Rosenskjær og hendes mørke Dine straaledede, idet hun svarede med bævende Røst: „Tak, Signor! Men der er saa mange Saarede — — og jeg vandrer under Gudsmoders og de Helliges Bessjermelse.“

Elias Hagen nikkede venligt og skynde sig videre op ad Trappen. Veronica saa med et fromt, et søndermerist Smil efter ham; men som om hun instinktmæssigt fornam, at et misundeligt, et truende, et hadefuldt Blik vogtede paa hende, vendte hun det at-

ter blegnende, forskende Afsyn til Siden, og hendes Dine mødte Marquisens Blik fra Krogen derhenne. Ved Kjertens Skin, der belyste dem begge, betragtede de studefende hinanden et Secund — — Ligeheden mellem de tvende skønne Kvinder blev paa en gang paafaldende, kun at den ene var ældre.

Da faldt Veronicas Blik paa Carlotta, paa Dominique, som netop hævede sig op og paany tog fat ved Ternbolten. Som om hun reves ud af en drømmende Tilstand til Virkeligheden, saa hun pludselig klart, hvad der foregik — — det var jo den franske Soldat, der forrige Aften bragdes fangen herind og som nu vilde aabne den af Fahnrejunkerens spærrede Dør og — — ogsaa hun troede at fornemme en dump Maslen af Vaaben, en utydelig Færden som af mange Menneſter derne, gennem den lukkede Kjelderdør — — det maatte være Fjenden, Faren var altsaa overhængende. Hun foer i Veiret med et svagt Skrig; hun gjorde en Bevægelse som vilde hun op ad Trappen efter Elias Hagen; men hun betænkte sig i samme Nu og fløi ud gennem Gaarddøren; hun tabte Boxfaklen paa Trappens nederste Flise, hvor den vedblev at brænde med viftende Flamme.

„Føræderi! — — En Mordergrube!“ — skreg hun i Sjøleangst, idet hun iilte forbi sin Farbroder, der kom ind fra Gaarden.

Provsten saa forundret efter hende; men uden at spørge, traadte han derpaa rast ind i Forstuen.

Synet af den franske Soldat, der med Anspændelse af sin hele Muskelkraft trak paa Vernboltens Greb, lod ham strax fatte Sagens Sammenhæng; han hævede sig i Veiret, strakte Armene ud og gjorde et Skridt derhen — — den gamle Krigeraand syntes at blusse op under de bukkede Bryn; men han standfede som lamslaaet, dog kun et Secund, idet hans Dine mødte Marquisens stirrende Blik og guulblege Ansigt.

„Beatrice! — — Du her!“ — udbød han med et Blik og en Mine, hvori Historien om hans Livs tilintetgjorte Lykke ligesom malede sig.

„Christoforo! — — Bort!“ — stønede hun ghyfende; hendes Blik blev forvirret, og hun foer med Haanden ind paa sin Barm.

„Holdt, Forovne! det gjelder dit Liv“ — vedblev den geistlige Herre med dyb Røst, idet han sprang ind paa Dominique og gjorde et Greb om hans Hals.

De brødes. Dominique, som skjar Tænder og fremmumlede en Ged, var nær ved at bukke under — — som et Lynglimt blinkede den smalle Klinge af en Dolk og sænkede sig mellem de Kæmpende — — Provsten slap og faldt tung ned paa Gulvflisen. Anspændende sin yderste Kraft, trak Dominique Vernboltens ud af Ringen og gjorde et Tag ved den svære Dør, der drejede sig knirkende paa de rustne Hængsler.

Hvad vi her have fortalt, foregik i kortere Tid end et Minut. I det Øjeblik, Dolken blinkede og sænkede sig, løb et Skrig fra Gaarddøren og Veronica styrtede ind; hun snappede i Forbifarten den endnu blussende Voxkjerte fra Trinnet, hævede den med en truende Bevægelse og løb frem mod Marquisen, bleg som en Dødning, men med forunderligt gnistrende Dine. Hjertens Skin faldt gjennem den netop aabnede Kjelderdør ned i det skumle Dyb, hvor det glimtede som blanke Klinger og raslede i Mørket; idet Marquisen saa stirrende derned, fik hun et Slag med Falken; hun viklede og styrtede forover, med den hvide Kappe flagrende efter sig, gjennem Aabningen ned paa de blinkende Baaben — — der løb et Smertensskrig; Dominique vilde skyndsomt følge efter, og han samlede sig frem. Men han grebes pludselig bagfra som af en Jernkrog og blev hængende ved Vandeleret.

Det var Hans Kruuse, hvis Ræmpeskikkelse umiddelbart efter Veronicas Indtræden havde viist sig i Gaarddøren. Efterat have afleveret sin saarede Ven i de fromme Søstres Lazareth, havde han nemlig begivet sig gjennem den hvælvede Gangs modsatte Udgang til Vagstuen i Skolebygningen; da han fandt denne tom og Tungen borte, tænkte han sig et Øjeblik om, medens Blodet steg ham til Hovedet og hans brede Pande slog dybe Rynker; saa skred han med mørke Miner ud i Gaarden. Her kom Veronica

ham farende imøde med det Udraab: „Førræderi! — — fra Aquaducten — — skynd Eder!“ og vindfende ad ham, løb hun tilbage. Han fulgte efter hende og blev Djenvidne til det Optrin, der fandt Sted. Hans ligesom snusende Blik dvælede hverken ved den i sit Blod hensegnede Provst eller ved den nedstjyrtende Marquise; han saa kun sin Fange, for hvis Tilstedeblivelse han havde indestaaet og som nu var i Begreb med at undslippe. At Fjendens Vaaben raslede og blinkede gennem Mørket derne, bekymrede ham slet ikke; med et Par Kæmpestrid var han allerede ved Abningen og steg nogle Trin ned, saa at han endnu kom tidsnok til med Haanden at naa Dominiques Bandleer. Han løstede ham i Beiret med den venstre Haand og holdt ham foran sig som et Skjold; med den Høire svang han sin Pallast mod de nu fremtrængende italienske Soldater, af hvilke flere ramtes og tumlede tilbage, uden at der dog mælede et højrøstet Ord. Vexlende Hug og Stød med de for ham usynlige Fjender, der paa deres Side kunde fra Dybet skjelne Omgivelserne i Faldskinnets deroppe, steg han baglænds op igjen; inden Forsølgerne, der snublede over de forfaldne Trappetrin, kunde komme efter og naa ham, kylede han derpaa sin Fange hen ad Gulvet, smækkede Kjelderdøren i og stød med et eneste Tag Ternbolten for.

Hans Kruse drog dybt Ande og nikkede hen

for sig, som om en Steen var falden ham fra Hjer-
 tet. Han saa sig om; noget, der tydede paa indre
 Bevægelse, næsten Rørelse, viste sig paa hans blus-
 sende Ansigt, medens hans Blik dvælede ved den
 skjønne, blege Somsfru, der halvt knælende bøjede sig
 over Provstens affjælede Legeme, med sænkede Djen-
 laage og foldende Hænderne om Falken; hun tog sig
 ud som Dødens Engel, udhugget i Marmor. Som
 om han frygtede for at forstyrre den Dødes Fred og
 den Levendes Sorg, gik han stille forbi og ruskede
 sagte ved Dominique, som laa ubevægelig ved Gaard-
 døren; han løftede ham op — — han var død; Blo-
 det, der rislede ned fra flere dybe Saar i hans Le-
 geme, randt paa Steenfliserne sammen med en Blod-
 stribe fra den dræbte Provst. Fahnejunkeren tog ham
 op i sine Arme og bar ham over Gaardspladsen til-
 bage til Vagstuen, hvor han lagde ham vaersomt ned
 paa Straalejet; saa bortfjernede han sig igjen ganske
 stille, men laasede Døren af og stak Nøglen til sig.
 Saasnart han var forsvunden omkring Hjørnet til
 Kirkegangen, smuttede Carlotta, der var fulgt efter i
 Skygge af Træerne langs Havemuren, ind i Skole-
 bygningens Forstue; hun famlede ved Døren til
 Vagstuen, og da hun ingen Nøgle fandt, bankede
 hun paa, først sagte, saa stærkere og stærkere, idet
 hun først hvistede og saa raabte, højere og højere,
 med Graad i Stemmen: „Domenico! — — Pove-
 rino! kan Du høre mig — —?“ Men Dominique

svarede ikke; hun hørte kun Lyden af sin egen Stemme i den mørke Gang.

Tolvte Capitel.

Paa Minutter efter det i vort foregaaende Capitel beskrevne uhyggelige Optrin kom Elias Hagen iilsomt ned ad Trappen, fulgt af nogle Dragoner og Musteterer. Han havde Hastværk, men standsede med et Udraab af Forundring og Skræk ved Synet af Provstens blodige Legeme, over hvilket Veronica endnu bøjede sig i en bedende Stilling.

Hun reiste sig og vendte de mørke, taareløse Bine imod ham; med rolig, men dog bævende Stemme sagde hun: „Fjenden er dernede i Aquaducten; Signor Kruuse kom tidsnok at spærre Døren der, men for seent til at redde min Farbroder — — de have dræbt ham, min sidste Slægtning og Beskytter.“

„Stakkels Signora!“ — udbrød Elias Hagen — „Men sandelig! I skal derfor ikke være uden Beskytter. Gaa til Eders Kammer, bort fra dette rystende Syn, jeg beder Eder, Veronica! og overlad det til os at bortskaffe den ærværdige Herres Liig.“

Paa hans Befaling lagde Soldaterne den affjælede Provst over deres Geværer og bare ham ud gennem Gaarddøren, for at bringe ham over til Kirkens Chor, medens et Par Skildvagter toge Post ved

Rjelberdøren; efter endnu engang med nogle hjertelige Ord at have opfordret den blege Pige til at begive sig op paa sit Kammer, skyndte han sig bort.

Med et stille, et veemodigt Smil, men dog et Smil, saa Veronica efter de Bortdragende og hvilede hen for sig: „Saalænge de gamle Træer staa, give de dog Skygge — — nu have de omhugget mit sidste Træ — — oh Madonna benedetta! oh santa Veronica! lad mig vandre videre gennem Verdens gloende Orken i Skygge af Eders Varetægt!“ Gjennem Døren kastede hun endnu et sørgmodigt Blik efter den lille Trop, der med hurtige, taktmæssige Skridt drog over Gaardspladsen med Piget; saa sænkede hun uvilkaarligt den flammende Voxsaffel og gik langsomt, med bøjet Hoved ind i Sidegangen. De to ærlige Sjælkendere, der stode Skildvagt ved Rjelberdøren, skuddrede sammen og kastede betænkelige Blik til hinanden, medens de saa efter den hvide, ligesom bortsvævende Skikkelse, hvis ensomme Skygge strakte sig op ad de graa Mure, indtil Synet forsvandt ved Omdreiningen.

I Kirkegangen traf Elias Hagen paa Fahnejunkereren; denne syntes i en høitidelig Stemning og bekræftede med saa Ord Tjendens Tilstedeværelse i Vandledningen.

„Men Eders Fange, Monsieur Kruuse! er han da undsluppen?“ — spurgte Lieutenanten i en noget skarp Tone.

„Min Fange forsøgte rigtignok derpaa, men undslap ikke, eftersom jeg havde indeستاet for hans Tilstedeblivelse“ — svarede Kruuse med stor Rolighed — „Ikke heller skal han gjøre flere Forsøg paa at løbe bort fra sit Leje i Vagtsluen; han ligger udstrakt der og har intet mere at vente paa i denne Verden end at blive baaren bort.“

De gik ind i Kirken, hvor Prinds Eugen endnu opholdt sig, og Lieutenanten meldte det Foresaldne.

Feltherren rynkede Brynene med en saare eftertænksom Mine. Han havde netop faaet en Melding fra Vagtkommandøren ved Allehelgensporten om, at de udstillede Forposter troede at see fjendligt Infanteri og Hestfolk drage ad en Omvei frem fra Poporten. „Vi maa under alle Omstændigheder holde dem fra Livet indtil Daggrøet“ — sagde han efter et Øjebliks Overvejelse — „Skynd Eder til Hovedvagten, Monsieur Hagen! og bring Capitain Macdonald den Ordre, at han har at afgive Commandoen til sin Lieutenant og selv uopholdeligt begive sig til Casernen paa den anden Side af Torvet, hvor han nok slipper ind, naar han forlanger at føres frem for Oberst D'Donnel, som efter de Herrer Senatorers Forsikkring skal være villig nok til at skifte Fahne og kun venter paa et fordeelagtigt Tilbud. Han kan byde Obersten Generals Rang i den keiserlige Armee samt Mandstabet dobbel Lønning i et Aar, saafremt han endnu i denne Time gaaer med sine Irælændere

over til os. Det er bedst, at I ledsager ham, Monsieur Hagen! og i Egenkab af min Adjutant bekræfter Tilbudet. Endnu Et" — tilføiede Prindsen — „Naar I kommer tilbage fra Casernen, har I at bringe General Palsy den Ordre: at lade fornøden Besætning tilbage ved Barricaden og med Resten af sin Styrke drage ud af Allehelgensporten, saaledes, at han ved Daggrøn kan staa opmarscheret foran det fremrykkende fjendlige Corps, der, efter hvad jeg har Grund til at formode, ikke kommer før, og med det samme affsjære de franske Bovehalse Tilbagevejen fra Bandlejningen. Det første danske Dragonregiment skal faa Befaling at slutte sig til ham. Fremad, Monsieur Hagen! jeg stoler endnu bestandig paa Ederes gode Lykke.“ Han vinkede med Haanden, og Lieutenanten iilte bort. Fahnejunkeren, som i beskedent Afstand havde hørt Ordren, fulgte stiltiende efter ham til Hovedvagten.

„Bisfelig skulde det være heldigt for den keiserlige Sag, om Irlænderne med flyvende Fahner vilde gaa over til os; men jeg haaber, til Gode for dem selv, de gjøre det ikke“ — sagde Capitain Macdonald med et høit Smil, efterat have hørt opmærksom paa den Ordre, Hagen bragde ham — „Og ved Alverdens Hellige! det er egentlig et stærkt Stykke, at stikke en Mac Donald i et saadant Grinde; men en Ordre maa adlydes, hvor ilde den end klinger i Soldatens Dre; vent lidt!“ Han tog fat ved nogle

af de smaa Metalkanoner og rettede dem, den ene efter den anden, over til Høire mod Casernen; paa hans Commando affhyredes de Skud i Skud.

Ilden og de skarpe Knald fore ud over Torvet og blandede sig med, eller rettere, overdøvede den uophørlige Mustetild til Benstre ved Barricaderne.

Dernæst gav Capitainen sin Lieutenant Ordre til at overtage Commandoen under hans, som han haabede, korte Fraværelse og paalagde ham i den høitideligste Tone, at lægge Besindighed, men fremfor Alt Bravour for Dagen. Idet han derpaa stirrede gennem Dæmringen og Krudtrøgen ud i Skudenes Retning, sagde han: „Det kalder jeg at skøde Bresche i Fjendens Geledder; I seer, Monsieur Hagen! hvorledes de allerede stime fra hinanden, og nu kommer en Mac Donald i Hælene paa sine Kugler — — lad os gaa, Bejen er ryddet.“ Dermed løfede han sit store Slagsværd op under Armen og gik med Dragonlieutenanten gennem Gitterlaagen ud paa Torvet, idet han dog snildelig holdt sig i Skyggen af Husene til Høire og langs dem fortsatte Bejen over til Casernen. Skøndt han ingen Ordre havde faaet i saa Henseende, fulgte Fahnejunkeren med, bestandig stiltiende og tæt bagefter sin Lieutenant.

I den Forvirring, de smaa Kanoners pludselige Affhyring paa denne Kant havde afftedkommet, lykkedes det virkelig de tre dristige Officerer, uden synderlige Hindringer at naa ind i den nærmeste af Casernens

tvende Porte. Faldgitteret var sænket for Indgangen; men da Capitainen paa bredt Engellst og i en myndig Tone befalede at lade ham komme ind, med Tilføjende, at han havde et vigtigt Grinde til Oberst D'Donnel, adløde Skilbvagterne, der vare posterede paa det under Portens Kofthvælving anbragte Galleri, og trak Gitteret op. De kom over en snever, af skumle Bygninger omgiven Forgaard, derpaa gjennem en aabenstaaende Gitterport, hvor en Afdeling spanske Dragoner holdt Vagt, ud i den store Casernegaard. Her stod det ene af de tvende irske Regimenter opstillet, og ved Skinnet af nogle Stanglygter saa man en Deel Officerer forsamlende foran Fronten.

Macdonald, som tilligemed sine Ledsagere standfedes af Vagtposten ved Gitterporten, gjentog sit Forlangende, at tale med Oberst D'Donnel; Spanierne forstode ham ikke; men da de hørte Navnet D'Donnel, red en af Dragonerne med dem hen til Officeersgruppen og afgav sin Melding.

„Hvem er I og hvad vil I?“ — spurgte en af de høje Officerer i en barsk Tone og traadte dem nærmere; det var Marquien af Créqui.

Den skotske Høvidsmand hævede sig stolt i Beiret og svarede: „Jeg er en Mac Donald og staaer for nærværende Tid i keiserlig Tjeneste som Capitain — — dog, jeg seer nok, I er ikke Irlanderne's Chef, den værdige Oberst D'Donnel; det er med ham jeg ønsker at tale.“

„Dog uden Vidner — — vogt Eder, Herr Capitain!“ — hvistede Elias Hagen, som havde gjenkjendt Marquien og allerede tvivlede om et heldigt Udfald af deres Sendelse.

Marquien af Créqui, hvis skarpe Dre havde opfanget Ordene, saa til Dragonlieutenanten og rystede Brynne; han vendte sig om og raabte: „Monsieur le Colonel! Her er nok et Gesandtskab til Eder fra den keiserlige Generalissimus; lad os høre, hvad de Herrer maatte have at forebringe, men hurtigt! Tiden er knap.“

D'Donnel, en høi Krigerstikkelse med et vældigt rødt Skjæg, forlod Officeersgruppen og kom langsomt nærmere; han standsede tæt foran Skotten. De to Partigængere nikkede først til hinanden, saa hilste de koldt og begge med overordentlig Værdighed.

„Hvad er Eders Grinde, Capitain Mac Donald!“ — begyndte Irlænderen, og han tiltalte ham i deres fælleds Modersmaal — „Om end vi for Tiden tjene under forskjellige Fahner, tænker jeg dog, at medens Sværdet hviler i Skeden, kunne vi i al Venfabelighed sige hinanden vore Tanker i det Sprog, der klinger baade i Skotland og paa den grønne Ø, men som hverken høres eller forstaaes i Frankerig eller Italien“ — han kneb ved disse Ord det ene Dje til og stottede med det andet til Siden.

„Skjøndt de D'Donneler ere Irlændere, men Mac Donalderne derimod Høiflotter, er det vistnok

faa, at det er i det samme Tungemaal vi begge fra Buggen af have lært at udtrykke vore Tanker, hvor forskellige disse end ellers have kunnet være" — gjemælede Skotten med et høit Smil — „og er det just ikke mine egne Tanker, jeg agter at meddele Eder, skulde det dog være mig kjær, om I i al Venfabelighed, som I siger, vilde høre paa min Meddelelse og det Forslag, jeg har Ordre at gjøre Eder — —.“

„Saa kom frem dermed, min høibaarne Højskotte!“ — faldt Irlænderen ham med et spottende Smil i Ordet — „Bed St. Patrick! Eders Omsvøb kunde ellers lettelig gjøre mig Forslaget mistænkeligt endnu førend jeg kjender det.“

„Hans Høihed Prinds Eugenius tilbyder Eder en Generals Rang i den keiserlige Armee og i et heelt Aar dobbel Lønning til Eders Mandskab, saafremt i endnu i denne Time vil gaa over til de Keiserlige med begge Eders irske Regimenter“ — vedblev Macdonald, uden at lade mærke nogen Uvillie over Oberstens spottende Tone.

„Jeg har for Øjeblikket kun det ene Regiment her tilstede; det andet er ude at slaaes med de Keiserlige“ — sagde Irlænderen med uforandret Mine, idet han saa sig tilbage og med det samme kastede et hemmeligt Blik paa Marquien.

„Nuvel, Monsieur le Colonel! saa har I jo hørt Budskabet“ — tog de Créqui raskest til Orde — „og saameget har ogsaa jeg forstaaet deraf, at jeg

kan gjætte mig til Indholdet; men den Sag kan jo snart afgjøres — — stille der i Geledderne!" — vedblev han med højere Røst og traadte et Par Skridt frem — „Her er Bud fra den keiserlige Dvergeneral Prinds Eugen, der byder Eder dobbel Lønning i et Aar, hvis I ville svige den Herre, I nu tjene, og løbe over til hans Fjende. Hvad er Eders Mening derom, Soldater! Skulde I maaskee have Ryst dertil?"

En uvillig Murren bruste gennem Rækkerne, hvorpaa Fahnebæreren marscherede en halv Snees Skridt frem foran Fronten og raabte: „Jeg vil ikke svigte min Fahneed."

Dette Raab gjentoges i Chor af flere hundrede Stemmer; med raslende Baaben og tunge Trin marscherede hele Regimentets udstrakte Linie frem efter Fahnebæreren, gjorde Holdt og rettede sig atter, uden Commando.

„Der hører I selv, Capitain Mac Donald! hvad mine Irlænderes Mening er om det Forslag" — sagde D'Donnel med et noget tvivlsomt Smil — „og mit Svar, kan I nok tænke, lyder ligedan — —."

„Som det var at vente af en D'Donnel" — faldt Skotten ind og hilste med alle Tegn paa virkelig Agtelse; men saa tilføjede han: „Det glæder mig, og det saameget mere, som jeg beghyndte at tvivle."

„I tvivlede, min høibaarne Høiskotte!“ — udbrød Obersten med hævet Røst og fastede atter et hemmeligt Blik paa Marquien af Créqui — „Saa har I da ikke hørt, at de D'Donneler altid vare berømte for at have en fast Character, en Character af Jern?“

„Det har jeg rigtignok hørt, ædle Oberst D'Donnell!“ — gjenmælede Skotten i en rolig og værdig Tone — „men jeg frygtede for, den kunde være bleven angreben af Rust — —.“

„Godt, godt!“ — afbrød Irlænderen ham med endnu højere Røst — „Men nu, Capitain Mac Donald! gjør I vistnok klogest i, ufortøvet at skynde Eder herfra med mine tappre Irlænderes Svar, der lyder ligesom mit, paa det Forslag, I har rovet at være Dverbringer af.“

Der opstod Uro blandt Soldaternes Rækker og mange truende Stemmer lode mellem hinanden: „Det er en Skotte — — det er en Forræder, en Spion — — lad os skyde ham — — hæng ham!“

„Stille der!“ — raabte de Créqui atter med bydende Røst, og da der øjeblikkelig indtraadte Stillehed, vedblev han: „Disse Sendebud skulde være sikke paa deres Liv, da de kun have handlet efter Ordre; men det gaaer ikke an at lade dem nu vende tilbage. Til Eders Gæde, Monsieur le Colonel! betroer jeg Capitain Macdonald, som paa en Maade er Eders Landsmand, og de to andre Officerer skulde

holdes tilbage indtil Kampen her er endt, saa kunne de blive udløste."

"Jeg troede, at Oberst O'Donnel var den Høftcommanderende her" — begyndte Skotten en Indvending.

"Saa sagte! saa sagte! gode Capitain Mac Donald!" — tysfede Irælenderen paa ham — "Marquien af Créqui er for Djeblicket saa omtrent den Høftcommanderende i Cremona. Men bryd Eder ikke derom, I skal saa godt Kvarteer og upaaklagelig Forpleining hos mig indtil videre."

Paa Marquiens Befaling bleve Lieutenanten og Fahnejunkeren førte tilbage til det skumle Gaardsrum mellem Bernporten og Faldgitteret, hvor de foreløbigt overgaves til de spanske Dragoners Bevogtning.

Man hørte Commandoraab inde fra Caserregaarden, hvor Trommerne rørtes og Geværerne raslede, og Regimentet satte sig i Marsch med tunge, eensformige Skridt; det syntes at forlade sin Samlingsplads gjennem den anden Port i den vestlige Ende af denne vidtløftige Bygning. Samtidigt opstod der Bevægelse og Tummel i Nærheden udenfor Faldgitteret, der spærrede Porten fra Gaden. Her hørtes Hovslagene af fremjagende Rytteri; ogsaa her rørtes Trommerne; der lød Kampraab og Skrig og Geværskud. De kæmpende Fodfolk syntes i Forvirring at vige tilbage for Rytteriets Indhug. Tumlen og Larmen, der tiltog med hvert Djeblick, kom bestan-

dig nærmere og lød pludselig i et bedøvende Virvar ind gennem Porten; nu kæmpedes der lige ud for Faldgitteret.

I mørk Taushed, men med stigende Uro havde Elias Hagen lyttet til Armen. Det var næsten fort Nat mellem de høje, skumle Mure i det snevne Gaardsrum, hvor de to Arrestanter befandt sig, og kun derudefra faldt en Lysning ind gennem Gitteret; men idet han saa i Veiret, troede han at bemærke et Skjær i Luften som af det vaagnende Daggrø; knugende Haanden om sit Sværdhæfte, udbrød han: „Seg maa, jeg vil herfra — — og bringe Ordren til Palsk — —.“ Han gjorde en heftig Bevægelse hen imod Lysningen.

„Tøv kun lidt, Mosiø Hagen!“ — hviskede Fahnejunkereren, som hidindtil havde iagttaget den samme mørke Taushed. Han greb Lieutenanten ved Armen og drog ham tilbage i Skyggen, medens den spanske Dragon, som bestandig red i langsom Skridtgang frem og tilbage gennem Gaardsrummet, atter nærmede sig fra Fernporten.

Den noget spærlemmede Rytter holdt stille foran Portaabningen og bøjede sig lyttende forover, saa at Lyskjæret derudefra faldt paa hans fortsnuttede Ansigt.

Hans Kruuse krømpede sit store Legeme sammen; med krummede Knæer, vaersomme Skridt og en snigende Bevægelse, der gav ham Lighed med en hen-

listende Kæmpekat, nærmede han sig bagfra, bøjede sig heelt ned paa Siden af den høje, spinkle Hest og bragde sit Hoved og sine brede Skuldre ind under dens Bug, hvorved det kom ham til Nytte, at den lille Dragons Fodder ikke naaede længere ned end til Bugremmen. Han støttede Hænderne mod sine Knæer og uden stor Anstrængelse løstede han Hesten med samt Rytteren en halv Alen fra Jorden. Det ædle Dyr gjorde en øjeblikkelig Bevægelse og udstødte ligesom et Angstens Skrig; men saasnart det tabte Fodfæste, lod det Hovedet synke og hang ubevægeligt over Kæmpens Ryg. Spanieren, som saa pludselig og paa en saa ubegribelig Maade følte sig løftet i Veiret tilligemed sin Hest, syntes ligesom denne at gribes af Angst; han antog det for Kogleri, for Trolddom, og blev end mere forfærdet ved at støde med Fodderne mod en bevægelig, levende Gjenstand; han skreg op, slog omkring sig med Sværdet og udstødte en Mængde spanske Eder. Flyttende forsigtig den ene Fod efter den anden til Høire, bevægede Kruuse sig imidlertid paa Siden fremad med sin Byrde gennem Portaabningen, saa at Rytteren syntes at ride ligefrem imod Gitteret.

De irske Skildvagter oppe paa Galleriet, der vare aldeles optagne af den, saa tæt udenfor stedfindende Kamp, bleve, uagtet den bedøvende Larm, opmærksomme paa Dragonen; da de nu gennem Halvmørket saa ham komme ridende mod Faldgitteret

og svinge Sværdet, og hørte hans Raaben, dog uden at forstaa ham, antog de, at det spanske Rytteri havde faaet Befaling at rykke ud til Undsætning, og uden Betænkning trak de Gitteret op.

Kruuse flyttede bestandig den ene Fod efter den anden til Siden indtil han var naaet gennem den yderste Portaabning; saa bøjede han sig ned og lod Hesten igjen saa Fodsæste, hvorpaa han med en hurtig og kraftig Bevægelse trak sig ud fra sin, nu farlige Stilling. Den spanske Dragon befandt sig forsat mellem de danske Ryttere, der huggede ind paa de irske Fodfolk; men neppe følte han sig selv fast i Sadeln og sin Hest igjen paa den faste Bund, før ogsaa hans Mod vendte tilbage og med løftet Klinge foer han kjæk frem mellem de Kæmpende.

Som man vel kan tænke, havde Elias Hagen ikke været seen med at følge efter den sælsomme Rytter gennem Porten. Det var hans egne Folk, han traf paa, nemlig det første Dragonregiment, der under Oberst Rodsteens Commando kort forinden var rykket frem gennem St. Margarethegaden, for efter Ordre fra Feltherren at slutte sig til det Palskiske Corps, men nu var stødt paa det udmarscherende irske Regiment. I næste Minut var han til Hest og uden at bekymre sig videre om Kampen her, der desuden allerede var saagodt som forbi med Irlændernes Tilbagezog, jog han bort over Torvet og naaede endnu til rette Tid indenfor Barricaden

foran Allehelgensgaden med den vigtige Ordre til General Palfy.

Trettende Capitel.

Det gryede ad Dag. Stjernerne funklede mattere og mattere i det blege Dagsfjær, der udbredte sig, og de forsvandt lidt efter som slukkede af det friske Vandepust, der syntes at gaa gjennem Naturen, da en svag Purpurstriben viste sig ved Kanden af den østlige Synskreds. Det var hine Minutter af dyb, anelssesfuld Stilhed i det uhyre Rum og over den endnu halvt slumrende Jord, der plejer at gaa forud for Lysets Komme, som om Verden paa den ene Halvdeel af Kloten beredte sig til festlig Modtagelse af Dagens Dronning og til at begynde Livet forfra. Kampens Larm var som en forsvindende Lyd i den derude og beroppe herskende Stilhed, som var det Myrernes travle Færden i en Tue. Striben i Øst rødmede stærkere og stærkere, bredte sig meer og meer; Morgenrøden farvede Alt med sit varme Skjær og kastede sit Purpur gjennem de lette Morgenfyer, som var det Roser, den strøede paa Vejen for sin fremdragende Herskerinde, der fulgte bagefter og nu med Et spredte sit straalende Lys over Jorden,

hilst af de vingede Sangeres tusindstemmige Chor. Gjennem den hvidgraa Taage, der som et Slør var bredet over Egnen, brøde Straalerne frem og spillede paa Foslodens Vandspeil, der bugtede sig hen i Sydvest mellem de fastiggrønne Enge og mørke Olivenstove.

I de samme Straaler, der vækkede Verden til Liv og Lyst, der lod den hyppige Natur rundt om vise sig i al sin Herlighed og Fuglene juble i højen Sky, glimrede tusinde Bajonetter og Sværd over de tætte Masser, der bevægede sig frem langs Floden; Hestene vrinskede og dansede hen ad Jorden og Fodfolket skred rast fremad med viftende Fahner — — som drog ogsaa de afsted til Liv og Lyst. Nu standsede de forreste Rækker og ordnede sig, Rytteriet svang ud i Linie; Trommerne hvirvlede og Trompeterne sfingrede — — et Hejn af blinkende Bajonetter kom dem i Stormskridt imøde og Jorden gungrede under det noget længere henne fremjagende svære Cavalleri — — Geværerne knalbede lystigt paa alle Kanter, Luften rystedes af Hurraraab, idet de dræbende Baaben mødtes, og Rytteriets udstrakte Linier stormede i et voldsomt Choc mod hinanden, saa Hest og Mand hist og her vælte overende, Hjelmbuske segnede ned, Standarder forsvandt og kom atter til Syne, smaa Skyer af Krudtrøg bølgede hen over de kæmpende Masser. Langsomt og endnu bestandig kæmpende, Mand mod Mand, vege de fra Boporten

hidbragne Skarer tilbage og lode ved hvert Skridt Døde eller Saarede ligge paa Grønsværet, medens deres Cavalleri gjentagne Gange sprængtes, atter samlede sig, men sprængtes paany — — indtil Kampen opløste sig i vild Flugt og Forsølgelse, der først standsede i nogen Afstand fra Poporten. Derhenne, i Nærheden af Allehelgensporten, hvor de to store Cypresser hævede sig op i Luften, drog en afvæbnet Skare Soldater frem ad Vejen under Escorte. Det var den halve mantuanske Bataillon, der var tagen tilfange i Aquaducten; dog var det lykkes Capitain de Blainville at undslippe gjennem Cactuskrattet.

Dernebe i Cremona, hvis vidtløftige Fæstningsværker næsten i en Miils Omkreds strakte sig om den store By, kæmpedes der endnu bestandig paa flere Punkter: ved Jordvolden foran Exerceerpladsen, hvor Gylbenløve med sine danske Batailloner og det keiserlige Infanteriregiment havde afflaaet vel en Snees Stormløb af Fjenden; ved Slottet, hvorfra der bestandig skete Udfald med afvejlende Lykke; paa Torvet, deels foran Barricaderne, deels paa Strækningen ned mod Irlændernes Caserne, hvor de udsendte Afdelinger idelig mødtes til morderisk Stævne. Begge Parter havde mangfoldige Døde eller Saarede; mange vare ogsaa fangne paa begge Sider. En graalig, med Krudtrøg svanger Taage hvilede endnu over Byen; som frem af en bølgende Sø hævede sig derover de henved fyrgethye Kirkers og Capellers

Spire; de forgyldte Kors glimrede i Morgensolen, hvis Straaler legede paa Domkirkens uhyre og pragtfulde Façade af rødt og hvidt Marmor. Ud over den vilde, støjende Kampplads, fjernt og nær, lode hver Time Taarnuhrenes rungende Slag; Sangværkets dybe Psalmetoner blandede sig høitideligt i Trommernes Hvirvel, Musketernes Knalden og de Kampendes Raab. Men rundt i den store Stad forbleve Porte og Døre stængede; kun hist og her teg et Ansigt med angstfulde Miner ud gjennem Binduesaabningen.

Det hele storartede Skuespil iagttoges af Prinds Eugen fra Toppen af de tvende ottetekantede Obelisker, der danne Domkirkens henved fire hundrede Fod høje Klokketaarn. Det undgik ikke den erfarne Feltherres skarpe Blik, at Sagerne havde taget en uforudseet og uheldig Vending, fornemmelig som Følge af Prinds Thomas af Baudemonts forsinkede Ankomst. Uagtet den Raffhed, hvormed hans Ordre udførtes, og den Kjækhed, hvormed Tropperne skred til Angreb eller forsvarede de fra Begyndelsen af besatte Punkter, saa han klart, at de indtagne Stillinger ikke kunde holdes i Vængden og at der ikke kunde være Tale om at overvælde den i Antal langt overlegne Besætning, allermindst nu, da Fjenden kunde see for sig og planmæssigt anvende sin hele Styrke. I Franskmændenes Anstalter og Bevægelser sporedes derhos en Sikkerhed og Energi, der havde manglet dem i Begyndelsen af den natlige Kamp og

som maatte tilskrives den Omstændighed, at Prinds Henri af Baudemont var traadt i Marschal de Ville-
rois Sted som Oberstcommanderende og fandt en
kraftig Støtte i Marquien af Créqui. Den oprin-
delige Plan maatte altsaa opgives; man maatte nøjes
med Gren, at være trængt midt ind i den befæstede
By og fra selve den mandstærke Fjendes Hovedkvar-
teer at have hentet Overgeneralen. Nu gjaldt det
kun om, at trække sig med Snildhed tilbage, saa at
Tilbagetoget i alt Fald ikke fik Udseende af Flugt.

Under disse Betragtninger tiltraadte Eugen med
de ham ledsagende Officerer Nedstigningen fra Taarnet.
Da han i Taarndøren mødte Elias Hagen, som havde
skyndt sig hid for at bringe Melding, var hans Be-
slutning tagen, og det var med smilende Afsyn at
han hørte paa Lieutenantens Beretning om hvad der
var forefaldet i Irælændernes Caserne og udenfor
Allehelgensporten.

„For Gud! saa havde I jo ogsaa dennegang
lykken med Eder, at I saa eventyrligt slap ud af
Fangensskabet og kom tidsnok med Ordren til General
Palsy“ — sagde han — „Franskmændene ere trængte til-
bage til Poporten og paa intet Punkt af Fæstningen have
de med al deres Overmagt mægtet at forcere vor
Stilling. Velan, mine Herrer!“ — vedblev han,
henvendt til de Officerer, der omgave ham — „Nu,
da vi have indjaget vor overmodige Fjende en gavnlig
Skælf og hentet Monsieur de Willeroi ud af sit

prægtige Hovedkvarter, er Expeditionen at betragte som lykkelig tilendebragt, og vi maa være betænkte paa et snarligt Tilbagetog. Dog, for at de tappre Herrer fra Versailles ikke skulle falde paa den forfængelige Tanke, at vi flygte for dem, maa de først fuldstændigt drives tilbage fra alle af os besatte Poster, og medens de sunde sig, drage vi derpaa ud med flyvende Fahner og klingende Spil. Skynder Eder, mine Herrer Officerer! til Eders Afdelinger og meddelers vedkommende Commanderende min Befaling, der uopholdeligt skal iværksættes; jeg tiltræder nu Udmarschen. I, Monsieur Hagen! kan bringe Ordre til Obersterne Rodsteen og Suel af første og andet Dragonregiment, at de have at rykke frem og drive Fjenden bort over Torvet, medens Infanteriet trækker sig tilbage fra Hovedvagten og Barricaderne, og have de dernæst at følge efter saa smaat og dække vor Udmarfch.“ —

Ved Exerceerpladsen havde Gyldenløve nu kæmpet uafbrudt i fem Timer og tilbageflaaet alle Angreb; men Mandesaldet havde været stort; Trosknægtene vare i uophørligt Arbejde med at borthæve de Saarede; Geledderne bleve noget tynde, medens derimod Fjenden bestandig kunde føre friske Kræfter frem. Det endnu kampdygtige, men udmattede Mandstab begyndte at see sig om efter Afløsning eller Forstærkning. Feltherrens Ordre, der overbragdes af en Adjutant, var ham derfor saare vel-

kommen. „Saamænd! nu ere vi strax færdige med Arbejdet“ — raabte han til det nærmeste Compagni, der netop var i Færd med at lade paany — „Kun endnu et lille Anløb for at drive Fjenden af Bejen, paadet Hans Høihed, der retnu kommer forbi paa Udmarfchen, uhindret kan drage frem — — Naa da, Karle!“ — tilføjede han, da det mod Sædvane forblev taust mellem Geledderne — „J ville dog ikke lade Hans Høihed og de tydske Krigsfolk mærke, at end danste Soldater kunne blive forknytte — — der komme de ansættende igjen, ha! ha!“ — lo han, da det knalbede fra Exerceerpladsen og en Kugleregneraslede ind over Jordvolden — „Fremad! — — Er der ingen Frivillige?“

„Her er det tredie Compagni“ — raabte Capitain Mathias Rosenørn, en kjæf og resolut Officeer med et af Krudtrøg sværtet Ansigt, og han sprang op paa Volden — „Fremad, Karle! og ind paa dem forinden de kunne fyre igjen.“

Han gjorde et Spring ned paa Pladsen og løb fremad, idet han svang sin Kaarde.

Mandskabet af hans Compagni myldrede hen over Jordvolden og iulte flokkeviis efter ham med fælbede Geværer; brydende ud i et vældigt Hurra, stormede de ind paa Fjenden, der i Løb kom dem imøde. Hurraet istemtes af de næste Compagnier, der efterhaanden satte væk over Volden og fulgte deres Kammerater — — til et voldsomt og blodigt

Møde; men efter ti Minutters Kamp med Bajonetten og Geværkolben fastedes Fjenden paa den hele Linie.

Prinds Eugen, som midt under dette morderiske Haandgemænge kom ridende i Skridtgang, omgivet af sin Stab, i Spidsen for det første Grenadeerregiment, standsede et Minut hos Gylldenløve og sagde i en munter Tone: „Gi, Herr Feltmarschal! Eders Fyder og Sjællændere falde jo over Fjenden som sultne Ulve og Bjørne — — for Gud! og i ret Alvor, det forundrer mig, at de Karle endnu have saadan Fyrighed, eftersom de nok kunde være trætte efter fem Timers natlig Kamp.“

„Saamænd! Eders Høihed! de kunne nok blive sultne, men aldrig trætte før Kampen er endt og Vejen til Kvarteret ryddelig“ — smaalø Gylldenløve.

Eugen red videre; paa hans Bink hamrede Trommeslagerne løs paa deres skrattende Instrumenter og Regimentsmusikken spillede op. Under Forbimarschen svang hvert Grenadeercompagni sin Fahne, hvilken Hilsen de fra Kampen nu i opløste Hobe tilbagevendende Batailloner besvarede med Hurra. —

Fra alle Kanter droge Franskmændene frem i Retning af Torvet, hvor der endnu kæmpedes foran Barricaderne, og det lod til, at Marquien af Créquien vilde rette Hovedangrebet mod de Keiserliges faste Stillinger her. Trommerne hvirvlede i Gaden, der førte fra Slottet; drivende en Afdeling Grenaderer

foran sig, kom et fransk Infanteriregiment i Stormskridt gjennem Gaden; Grenadererne, der bestandig gjorde Holdt, hvergang de havde ladet, for at sende Forsølgerne en Kugleregn, kom nu frem omkring Hjørnet og toge Bejen over til Hovedvagten, hvis Vagtcommandør affyrede sine smaa Kanoner over Hovedet paa dem, hvilket dog kun havde til Følge, at Kuglerne sloge ind gjennem Casernens Binduer paa den modsatte Side. Gjennem Gaden fra Poporten travede det fra det mislykkede Udfald tilbagevendende Cavalleri frem, og et af de irske Infanteriregimenter marscherede ud af Caserneporten, omsværmet af det lette spanske Rytteri.

Forinden disse forstjellige Corps'er vare naaede saa vidt frem, at de kunde indtage deres Stillinger, hørtes Trompetsignaler til Angreb fra begge de barricaderede Gader; ført af den kjække Oberst Gregers Suel, rykkede andet Dragonregiment i skarpt Trav, Escadron efter Escadron, ud fra St. Margarethegaden, og første Dragonregiment fra Allehelgensgaden; medens det fjendlige Fodfolk, der imidlertid havde vedligeholdt Ilden mod Barricaderne, spredtes ad eller redes ned, svang de op til begge Sider og dannede snart en levende, glimrende Muur tværs over den udstrakte Plads.

Hans Kruuse, som med Standartremmen om den venstre Arm og den løftede Pallast i Haanden tumlede sin normanniske Hingst tæt bagved sin Vieu-

tenant, udbrød med en Røst, som om han lo af inderlig Fornøjelse: „Gud skee Lov! vi igjen kom paa Hesteryg, saa vi kunne aande frit og see os om — — Nu da! det bliver et Choc!“

Et nyt Trompetsignal skingrede; svingende de blanke Klinger, der syntes at gnistre i Solskinnet, satte den hele Linie sig i Bevægelse, i susende Galop. Det franske og irske Infanteri, der hverken havde Tid eller tilstrækkelig Plads til at udfolde sig, bragdes ved dette Indhug øjeblikkelig i Forvirring; de forreste Rækker gjenembrødes og redes overende. Men nu stødte Dragonerne paa det allerede i Linie opsvungne franske Rytteri, der sprængde hidsigt frem og bød dem tappert Spidsen, for at hævne det for saa Timer siden lidte Nederlag. Sværdene raslede ned paa alle Kanter; hist og her sank en blødende Rytter fra den steilende Hest; men endnu veg ingen tilbage, og mangen ridderlig Kamp fandt Sted Mand mod Mand.

Omfigder brøde Dragonerne paa flere Punkter gjennem de tæt sluttede Rækker og der skete en tilbagegaaende Bevægelse. Dog samlede Franskmændene sig hurtigt igjen til fornyede Angreb; i Spidsen for en frisk Escadron sprængde Marquien af Créqui selv frem; med tordnende Røst commanderede han til Indhug og løftende sig i Sadlen svang han sin Klinge til Høire og Venstre og brød igjennem — — han mødte Elias Hagen, som ligeledes jog frem med sin

Afdeling. De tvende ridderlige Skikkelser hilste hver fra sin Side og toge hinanden skarpt i Dje; saa fore de sammen og viklede lynsnare Sværdsflag, idet de kastede deres Heste hid og did og drejede i Kredse om hinanden; de syntes omtrent lige i Kraft og Vaabensfærdighed. Denne Tvekamp havde neppe varet et Minut, da Lieutenantens tunge Klinge ramte Modstanderens Hjelm og Marquien vaskede tilbage i Sædlen; men Hertugen af Grammont, som i samme Djeblif kom galopperende hid og saa Marquiens Fare, jog i Forbiridtet Elias Hagen Spidsen af sin Klinge i Brystet; Lieutenanten lod Armen med Sværdet synke og sank selv tilbage, idet hans Hest steilede i Veiret.

„Uha! — — Væk der!“ — raabte Hans Kruuse tæt ved, og hans Stemme lød som Thyrens Brøl. Med uimodstaaelig Kraft brød han paa sin snysende Hingst gjennem Sværmen; hans Pallast faldt tungt til Høire og Venstre, saa flere Hjelme forsvandt.

„Frem! frem! — — Hug ind!“ — lode Commandoraabene rundtom. Sporende deres Gangere, fore de øvrige Dragonescadroner frem fra begge Sider. Franskmændene gjorde endnu et fortvivlet Forsøg paa Modstand; men de forreste Rækker styrtedes bogstaveligt overende og de næste søgte Redning i Flugten, der gik tilbage gennem Bogaden.

Fahnejunkeren havde imidlertid afleveret sin Standart til Corporal Klim og var sprungen af

Hefsten for at ile sin Lieutenant til Hjelp, der i halvt bevidstløs Tilstand kun med Møje holdt sig i Sadlen. Han løftede ham ned og bar ham paa sine Arme bort gjennem Rhyngerne af de villigt tilbagevigende Ryttere, over Torvet og indenfor St. Margarethegadens Barricade. Her traf han en af de store Marktetenderkarrer, der jo udgjorte en Bestanddeel af Forskandsningen, frem og lagde den Saarede vaersomt tilrette paa de mange Packer og Klædningsstykker, hvormed den ambulante Boutik var rigeligt forsynet. Derpaa spændte han sig selv for og traf langsomt afsted med Rjoretøjet til Mariakirken, hvor han drejede ned ad Kirkegangen.

Efterat de tvende Dragonregimenter, som berettet, havde udført den dem givne Ordre, at rydde Torvet, formerede de atter en Linie tværs over samme med Front mod Bogaden, Casernen og Slotsstrædet, hvor de sprængte fjendlige Afdelinger nu begyndte at samle sig igjen. Imidlertid var Hovedvagten bleven forladt af de Keiserlige, der marscherede efter Barricadens Besætning bort gjennem St. Margarethegaden, medens det Palsyske Corps ligeledes tiltraadte Vortmarschen, men gjennem Allehelgensgaden. Først da Bagtropperne næsten vare forsvundne af Syne i begge Retninger, satte Dragonerne sig atter i Bevægelse og rede tilbage gjennem Barricaderne, det 1ste Regiment ned ad St. Margarethegaden, det 2det ad Allehelgensgaden. Der løsnedes intet Skud mere, og kun i

lang Afstand fulgte en Deel franſke Afdelinger efter, for at iagttage de Bortdragende.

Paa Tilbagetoget havde Prinds Eugen gjort Holdt ud for Kirkegangen og ſendte en høi Officeer op til Provſtegaardten for at afhente Marschal de Villeroi og den til hans Bevogtning efterladte Bagtpoſt. Høitideligt og med udmærket Galanteri hilſte de to Feltherrer paa hinanden. Paa Prindsens Befaling førtes en opſadlet Haandheſt frem, ſom Marſchallen beſteg, og hans guldfjeſtede Kaarde, ſom Elias Hagen havde ladet Bagtpoſtens Commandør beholde i Forvaring, gaves ham tilbage. Side om Side forſatte de derpaa Vejen under en beſtändig Udvevling af høflige Talemaader og gjensidige Complimenter; men da de rede over Portens Vindebro og Marſchallen ſaa ſig tilbage op ad de mægtige Fæſtningsværker, foer et baade ſarcaſtiſt og fornøjet Smil over Prindsens ſkarpe Anſigtſtræk.

Udmarschen foregik iøvrigt i den ſtørſte Orden og uden det ringeſte Tegn paa Haſtværk. Under Trommeſlag, klingende Spil og flyvende Fahner drog det ene Regiment efter det andet, den ene Bataillon efter den anden, ſkjøndt alle med meer eller mindre forthyndede Rækker over Broen i taktfaſt Skridtgang; ſaa fulgte Krigsfangerne, dernæſt en Colonne af Troſknegte med de Saarede, der deels transporteredes paa Vogne, man havde hentet ud fra Borgernes Gaarde, deels paa Marketenderkarrer fra Barrica-

derne. Dette Tog sluttedes af Hans Kruse, som trak den store Karre, hvorpaa Elias Hagen laa udstrakt. To Kvinder fulgte med, en paa hver Side af Karren. Den, der gik til Høire, var en ung og deilig Pige i en hvid, nonneagtig Dragt med det sorte Slør bundet ned om Ansigtet og med en lille Kasse under Armen; hendes store, mørke Dine hvilte ufravendt og med et forskende Udtryk paa den saarede Officeers blege Ansigt; det var, som bemærkede hun intet andet i den hele Verden end dette Ansigt, og allermindst de beundrende Blikke, der fra alle Kanter fulgte den hellige Veronicas barmhjertige Søster. Selv Hans Kruse, som hvert Minut drejede sit store Hoved, for at nikke med et bekymret Smil til sin Lieutenant, saa ogsaa hvergang baade forundret og fornøjet paa den smukke Nonne, af hvis Bøn han forleden Nat i Mariakirken havde opsnappet nogle Brudstykker. Den anden Kvinde, der gik paa venstre Side af Karren, var ingen anden end den skjelske Kammerjomfru Carlotta; men den stakkels Piges skjelske Dine havde ogsaa faaet et tankefuldt, melankolisk Udtryk. Da hun havde seet sin Hersterinde styrte ned gennem Kjelderdøren og derpaa forgjeves havde banket paa sin Elfers Dør, var hun i sin Forvirring og Angst over den rundtom herskende Kamptummel flygtet tilbage over Gaarden og ind i den hvælvede Gang; her traf hun Veronica, hvem hun anraabte om Beskyttelse. Den barmhjertige Søster havde med nogle venlige Ord

søgt at berolige hende og derpaa tilladt den forvildede Pige at ledsage hende paa hendes Vandring.

Da de to danske Dragonregimenter, der dækkede Udmarschen og sluttede hele Toget, vare redne ud over den ghyngende Vindebro, blev denne pludselig trukken op efter dem og Faldgitteret i Porten sank ned. Et fransk Regiment, der gjennem St. Margarethegaden, men i forsigtig Afstand havde fulgt de Keiserlige til Dørs, stod allerede opmarscheret indenfor; paa Fæstningsvolden over Porten kom nogle Officerer til Syn.

„Ret betænkt, var det egentlig et dristigt Bovestykke, disse Herrer der have udført, som man næsten kunde misunde dem“ — bemærkede Hertugen af Grammont — „og om end de ere drevne eller, naar vi ville være oprigtige, dragne ud igjen med uforrettet Sag, er det alligevel en slem Historie, der vil gjøre uhyre Opsigt i Versailles, at de have bortført Monsieur de Billeroy.“

„Destoværre!“ — nikkede Marquien af Créqui.

„Ja, ikke sandt! destoværre“ — bekræftede Hertugen.

„Men for Prinds Eugen“ — tilføjede Marquien med et ironisk Smil — „og desto bedre for os Franskmænd, at han har befriet os for en slet Anfører.“

Tjortende Capitel.

Som Hertugen af Grammont havde forudsæet, vakte Overrumplingen af Cremona og Marschallen af Billerois Bortførelse stor Opsigt i Versailles. Det var en slem Historie, nemlig for Marschallens militaire Anseelse, og ærgerlig for hans Bestytterinde; den gav Anledning til skadesfro Latter paa hans Beføstning og til vittige, spydige Bemærkninger i alle Saloner og Boudoirer, medens man i de offentlige Beretninger dog fremstillede Begivenheden som i det Hele taget hæderlig for de franske Vaaben, som en haardnakket Kamp, der var endt med de Keiserliges Nederlag og Fordrivelse. Dernæst forhandlede om det store Spørgsmaal, til hvem Overcommandoen i Italien nu skulde overdrages; dette Spørgsmaal satte alle Hofpartierne i Bevægelse, lod Intrigernes udviklede, hemmelighedsfulde Spil begynde forfra og opflammede Ergjerrigheden til de yderste Anstrængelser. Blandt den Skare af høje Officerer, der beilede til Overcommandoen, der løb om Kaps til Belæringen af Madame de Maintenons Boudoir og trængde sig sammen i hint historiske Forværelse til Ludvig den Tjortendes Sovegemak, var Hertugen af Vendôme den meest fremtrædende. Hertugen var — maaskee i endnu højere Grad en Billeroi — en Typus af Datidens franske Adelsmænd: forfængelig, pragtsyg, tapper indtil Dumdriftighed, men ubesindig,

som en lidenskabelig Spiller, der gjerne vover Alt paa eet Kast, hvilke Egenskaber han i tidligere Felttog ved mange Leiligheder havde lagt for Dagen, og han var bleven nævnet i næsten enhver fra hans Overgeneral indløbende Rapport. Da nu Ludvig den Fiortende hørte ham omtales med Roes i Madame de Maintenons Salon og næste Morgen ved sin Lever saa ham forrest i Kredsen af Hofmændene ved den gyldne Skranke foran den kongelige Tronseng, sagde han halvt høit til sin Kammerjener: „Han er ligesom Monsieur de Villars — — der kan ikke fyres et Skud noget Sted i Verden, uden at han dukker op af Jorden, for at see hvad det er og være med.“

Marquien af Villars, der i Vetsind, Tapperhed og urolig Aand havde stor Fighed med Vendôme, beilede nemlig ligesom denne uophørlig til en Feltherrepost; han commanderede iøvrigt for Djeblikket under den gamle Catinat, men opnaaede endnu i Aarets Løb at optræde med en selvstændig Commando paa Krigsstuepladsen ved Rhinen og at maale sig med Churfyrsten af Baiern i en eventyrlig Kamp.

Enden paa disse Intriger og Bæddeløb i Versailles blev dog, at Hertugen af Vendôme udnævntes til Overstcommanderende i Italien, hvorhen han kort efter begav sig og marscherede over Alperne med en Forstærkning af attentusind Mand.

Uagtet det med Overfaldet paa Cremona tilsigtede Djemed ikke opnaaedes, havde denne Begiven-

hed dog forsaavidt ikke uvigtige Følger, at Franskmændene pludselig fik Dinene op for den energiske Aand, der styrede de Keiserliges Foretagender, og begyndte, som det hedder, at see Spøgelsler ved høiheds Dag. Paa alle Kanter indtog de nu en kun iagttagende Stilling og afholdt sig en Tid fra ethvert Forsøg paa Angreb. Prinds Henri af Vaubemont, som havde overtaget den midlertidige Commando indtil Hertugen af Vendômes Ankomst, trak sig med Hovedstyrken tilbage hin Side Abdafloden, medens Eugen bemægtigede sig de hidindtil endnu af Franskmændene besatte Byer i det Parmasanske og ved Ogliofloden samt forstærkede Blocadelinien foran Mantua, saa at General Tessé paany saa sig affkjaaren fra al Forbindelse med det franske Hovedkvarter. De Keiserliges Hovedkvarter forlagdes imidlertid til Ostiana, uden at Eugen mødte nogen Modstand paa Marsken derhen. For at holde Dje med Cremona, hvis Garnison dog nu forholdt sig aldeles virksom, lod han en anseelig Besætning blive tilbage i Abbediet, hvor navnlig Oberst Rodsteen fik sit Standkvarter med det første Dragonregiment, hvis Saarede desuden vare bragte herhen og betroede til Munkenes Cuur og Pleje; adskillige af de fromme Fædre vare lægekyndige, og Regimentet havde Mangel paa dygtige Feltstjærere.

Elias Hagen, hvis Saar var af en alvorlig og betænkkelig Bestaaffenhed, var indlagt i en

af Abbediets større Celler; men Veronica, som var fulgt med, havde overtaget hans Pleje, hvorved hun trolig understøttedes af Hans Kruse; den vældige og noget raa Krigsmand lagde ved denne Leilighed en opoffrende Omhyggelighed og Godmodighed for Dagen, som man neppe skulde have tiltroet ham. Han skiftede med den barmhjertige Søster i at vaage ved Lejet, hvor Lieutenanten fastede sig hid og did i heftig Saarfeber og fantaserede halve Nætter igjennem. Ogsaa Carlotta tog af og til Deel i den smukke Signors Pleje, skjøndt hun havde faaet en ganske anden Bestjefstivelse, der mere stemte med hendes Charakter og Tilbøjelighed; hun var nemlig bleven Marketenderste ved det første Dragonregiment, og Fahnejunkereren havde væsentligt bidraget dertil ved at skjænke hende den godt forsynede Marketenderkarre, paa hvilken han havde kjørt sin Lieutenant til Abbediet og som han ansaa for sin lovlige Erobring. Den forhenværende Kammerjomfru gjorde iøvrigt stor Lykke ved Regimentet; hendes bevægelige Vinbød var gjerne om Aftenen Samlingspladsen baade for Officererne og de menige Dragoner, der omsværmede den nette og mundrappe Marketenderste og alle besluttede de sig paa at vinde hendes Gunst. De seneste Begivenheder syntes dog at have gjort et dybt og varigt Indtryk paa denne før saa livsglade og letsindige Skabning; vel havde hun endnu bestandig et Smil, et skjelmst Blik tilovers for enhver Krigsmand, der

nærmede sig, samt et treffende Svar paa Tiltale, og det, efter ikke lang Tids Forløb, endog paa taaleligt Dansk; men hun forstod alligevel at trække sig tilbage i rette Tid og at afvise den Paatrængende. Desuden havde hun en mægtig Støtte i Fahnejunkeren, der under de forhaandenværende Omstændigheder var nærved at betragte sin Lieutenant, dennes tvende Plejersker og sig selv som een Familie — — han havde aldrig kjendt hverken Fader eller Moder eller andre Slægtninge; han var et Hittébarn og opdraget ved Regimentet.

Det var ud paa Aftenen; der var for længe siden trommet og blæst til Retraite. Kun de mandstærke Patrouiller, baade til Hest og til Fods, bevægede sig i forskjellige Retninger i den nærmeste Omegn af Abbediet; Skildvagterne i den store Klostergaard vandrede taus frem og tilbage og lyttede til Munkesangens dybe Toner, der trængde ud fra den lille Kirkes buede Vinduer derhenne i Hjørnebygningen.

Paa Lejet i den rummelige, men skumle Celle laa Elias Hagen ganske stille og syntes at slumre. Blusset af Lampen paa det plumpe Fyrrebord formaaede ikke ganske at sprede Mørket, der rugede i Krogene og under det graa, hvælvede Loft; men det kastede et klart, rødtligt Skin paa hans smukke, blege Ansigt og paa det lille i Træ udstjaarne Postement af den hellige Zomfru med Barnet, der var opstillet ved Hovedgjerdet. Veronica stod tæt ved Lejet og havde foldet sine Hænder over Barmen; med et mørkt,

stirrende Blik iagttog hun enhver Fortrækning, enhver febrilff Zittren paa den Saaredes Ansigt. Paa Sengen kanten ved Fodstykkefod sad Hans Kruuse med sin Hjelm paa Hovedet og støttede de brede Hænder til Sværdhestet. Ogsaa han betragtede Lieutenantens blege Ansigt, men med et bekhymret Smil, idet han dog fra Tid til anden nikkede langsomt hen for sig, som om han i Tanken søgte at berolige sig selv med godt Haab. Det var saa thyst og stille derinde; man hørte kun den Slumrendes korte, stundom pibende Aandedrag og nogle svage Toner fra det Fjerne af Munkenes Sang.

Elias Hagen slog Dinene op; hans Ansigt begyndte at blusse og en forvirret Ild brændte i det Blik, hvormed han stirrede i Veiret, som forfulgte han et Aandedshyn. Saa begyndte han at tale med stakaaandet Stemme, der snart klang hæst og barsk, snart blød og kjærlig, alt som Fantasiens foregjøgledede ham Billeder fra Nutiden eller Fortiden, og disse Billeder tiltalte han da snart paa Dansk, snart paa Italiensk. Idet hans Blik faldt paa Fahnejunkerens, gjorde han en Anstrængelse som for at bøje Hovedet til en Hilsen og sagde: „Seg takker for den Ære, Monsieur Jofias Rantzau! — — Saa I er den franske Marschal, der er tagen tilfange — — men hvorledes er det gaaet til? Hænger I ikke i et Galleri i Versailles? I har havt den Uleilighed at træde ud af Rammen og begive Eder hid for at see til en saaret Landsmand, som dog følger de Keiserliges Fahne —

— I har jo i Eders Campagner mistet hele den ene Side, paa Hjertet nær, og jeg har nok alene mistet Hjertet — —." Han gjorde en Bevægelse med Haanden op mod Panden, hvor Sveddraaberne brøde frem; men da Fahnejunkeren i det samme bøjede sig nærmere til ham med et næsten leende Ansigt, tilføjede han sagte: „Ja, ja, nu seer jeg, det er Eder, Monsieur Kruuse!"

Han lukkede Dinene et Minut; da han atter slog dem op, mødte de Veronicas forskende Blik; en Zittren foer over hans Ansigt, idet han udbrød: „Hvi har I lagt en Krands af hvide Roser om Eders Kinder, skønne Signora! — —. Tak, min ædle Tomsfru!" — vedblev han strax efter med en blød Overgang i Stemmen — „Hav Tak for de livsalige Ord, der som med Trolddoms Magt forvandlede Røbberstillingen til en Guldmønt, der kan klinge paa Verdens Spillebord — — Hav Tak for den kostelige Gave! de yndige smaa Blomster dulme Smerten herinde og dufte i Sjælen — — Hav Tak for det sidste kjærlige Blik! Jeg hilser Eder endnu engang, min ædle Tomsfru! Farvel! — —." Han drejede Hovedet lidt og stirrede paa Veronica. „O, Madonna! har I laant det forskende Dje af vor Herre til at see paa mig med, saa giv ham det nu tilbage, da I har seet mig ind i Sjælen." Han sank atter hen i et uroligt Blund og Sveddraaberne trillede ham ned ad Panden.

Hans Kruuse, som med stigende Forundring

havde hørt efter, rystede paa Hovedet og saa spørgende paa den alvorlige Pige.

„Carlotta skulde lave en kjølede Drif“ — hvistede Veronica — „Jeg beder Eder, Signor Kruuse! gaa og see, om hun ikke kommer snart.“

Han reiste sig vaersomt fra Sengenanten og listede sig bort.

Da Døren var lukket efter ham, tog Veronica det Linnedklæde, hun bar om Hals og Barm, af; hun sank ned paa det ene Kne og en sværmerisk Ald luede op i hendes store Dine, medens hun sagte og med let Haand trykkede Klædet gjentagne Gange til den Syges Pande og blussende Ansigt.

„Tak, ædle Somfru! det svaler“ — hvistede han, og derpaa saa han op — „Madonna! eller hvo I er, som kjøler mig saa med Eders Vingeflag, vil I kanskee hente mig?“ Hans Djenlaage sank til og han slumrede ind.

Veronica reiste sig og blev et Øjeblik staaende som fortabt i Beskuelse. Saa gik hun sagte omkring Hovedgjerdet og sank med foldede Hænder ned for det lille Madonnabillede. Hun bad stille et Par Minutter; men hendes Barm hølgede og en pludselig Rødme farvede hendes Kinder, som om hun var i heftig Bevægelse. Hun reiste sig hurtigt og vendte sig mod Lampeblusset, idet hun med skjælvende Hænder udfoldede Linnedklædet og betragtede det — — med glødende, næsten forvirrede Blik. „Tilgiv mig For-

mastelige! oh santa Veronica!" — mumlede hun og trykkede Svededugen til sit Bryst.

„Jeg har vist sovet længe — — jeg tørster“ — sagde Elias Hagen med sin sædvanlige Stemme, men endnu næsten hvissende; han løstede Hovedet op og saa hen til hende med et mat Smil — „Er det Eder, Signora Veronica!“

Ved den første Lyd af hans Stemme foer Veronica sammen med en lyttende Bevægelse og hendes Kind blev atter bleg; men idet hun derpaa slyngede Klædet igjen om Hals og Varm, saa hun med et taknemligt, et straalende Blik til Gudsmoders Billede og hastede hen til Døren. Denne gik op i det Samme; fulgt af Hans Kruuse, traadte Carlotta ind med den kjølede Drif.

Det havde nok været en Crisis, der lykkelig var overstaaet; Feberen udeblev og Saaret begyndte efterhaanden at læges. Alt som Faren fjernede sig og Lieutenanten lidt efter lidt kom til Kræfter igjen, bleve ogsaa Veronicas Besøg ved hans Leje kortere og sjældnere, hvorimod Fahnejunkerens, som opmærksom hørte paa hendes Anordninger og med stor Nøjsagthed fulgte dem, offrede al den Tid, han havde tilovers fra sine Tjenestepligter, til sin Vaabenbroders Pleje. Den barmhjertige Søsters Skjønhed, hendes sjensynlige Omhu og stadige Nærværelse i Lieutenantens Celle havde i Førstningen vaakt Opsigt blandt Regimentets unge, lystige Officerer og ikke sjelden

givet Anledning til skjæmsomme, vel ogsaa letfærdige Bemærkninger om Faren ved at plejes af saadanne Hænder og bestandig at sole sig i saadanne Blik; men naar denne junoniske og dog saa jomfruelige Skikkelse i den nonneagtige Dragt, med det sorte Slør om de marmorhvide Kinder, nærmede sig med sin Lægedomsklasse under Armen og gik stille forbi med disse graciøse Bevægelser, indtraadte Taushed blandt Grupperne og det spottende Smil fik et beundrende Udtryk; ved at møde disse store, mørke Dines snart kolde, snart ligesom forklarede Blik, bøjede de unge lystige Krigsmænd sig uvilkaarligt og stirrede efter hende, forundrede over deres egen Beskedenhed. Da hun nu, efterat Lieutenantens fremadskridende Bedring ikke længer gjorde Krav paa hendes udeelte Opmærksomhed, daglig gjorde Vandringer gjennem Lazarethet og med ikke mindre Omhyggelighed deeltog med de lægekundige Munkke i de andre Saaredes Pleje, forstummede snart alle letfærdige Yttringer og Beundringen gik over til Agtelse, næsten til Erfresygt, men til Taknemlighed hos de saarede Soldater; thi dem bragde hun Lindring og altid venlige, opmuntrende Ord; for den Døendes omtaagede Blik syntes hun en Trøstens Engel, der svævede forbi hans Leje. Man var omsider bleven saa vant til, daglig at møde og hilse den skjønne, tause Jomfru i de halvt mørke Gange og skumle Lazarethceller, at Alle savnede og spurgte efter den barmhjertige Søster,

da hun en Dag pludselig var borte. Det var netop paa den Dag, da Dragonlieutenanten som Reconvalescent første Gang forlod sin Celle og ved Fahnejunkerens Arm atter traadte ud blandt sine Baabenfæller, i Foraarssolens varme, lysende Straaler. Sjelden og da altid med kjendelig Forbeholdenhed havde han yttret sig til sin trofaste Baabenbroder om Veronica, og paa sin Side syntes Hans Kruuse ogsaa at undvige enhver nærmere Udtalelse i saa Henseende; vel lovpriiste han hendes Fagerhed og Omhu ved den Saaredes Leje; men han rystede gjerne derved paa Hovedet med en høitidelig Mine — han havde en dunkel Aelse om et Forhold mellem hende og Lieutenanten; men han kunde ikke blive rigtig klog derpaa og fandt det derfor passende at beholde sine Tanker desangaaende hos sig selv. Paa Lieutenantens ivrige Spørgsmaal om, hvor Veronica var henne, svarede han kort: „Carlotta siger, at Signora er vandret til Cremona for at besøge Provstens Grav.“

„Det ligner hende, det stakkels fromme Barn —“ sagde Elias Hagen — „Men den Vandring kunde være forbunden med Fare; naar de galante Franskmænd kun ikke holde hende tilbage og antage hende for en Spion. Vidste I noget derom, Monsieur Kruuse!“

„Signora taler ikke meget, veed I nok, Moses Hagen!“ — svarede Fahnejunkereren — „og hun har

ikke sagt mig et Ord derom; men skulde de beholde hende derinde, saa vi hente hende; vi have jo været der før. Vore saarede Dragoner ere allerede utaalmodige formedelst hendes Fraværelse denne ene Dag."

Dermed endte Samtalen om denne Gjenstand, da flere Kammerater nu ilede hid for at lykønske Hagen til hans første Udflugt.

"Ogsaa jeg lykønsker Eder, Monsieur Hagen! men derhos af en anden Grund" — sagde Regimentets Oberst, Christian Rodsteen, som ligeledes kom til og bød den unge Mand Haanden — „Blandt de brave Officerer, vi destoværre have mistet i den sidste Affaire, maa nu ogsaa regnes Ritmester Eichel, og Generalseltmarschallen har i sin Dagsbefaling, som jeg modtog i dette Øjeblik, foreløbigt beordret Eder til at tage Commandoen over den første Escadron."

Hans Kruse vilde neppe tro sine egne Øren og Blodet steg op i hans Vasunenglekinder.

„Det gaaer jo i styrrende Carriere og der er slet ingen Maade med — allerede saagodt som Ritmester" — brummede han ved sig selv; men i næste Øjeblik havde en bedre Følelse overvundet Misundelsen; han nikkede med et godmodigt Smil til Elias Hagen og tilføjede høit: „Til Lykke, Herr Ritmester! skjøndt I nu begynder for Alvor at ride fra mig paa den lille Skimlede."

Henimod Aften samme Dag, da Skildevagterne

atter vandrede frem og tilbage i Klostergaarden og lyttede til Munkenes Sang, standsede de pludselig i deres Vandring ved Synet af en hvid Skikkelse, der traadte ind gjennem Portlaagen; da den kom nærmere og de saa, det var den savnede barmhjertige Søster, gjorde de uvilkaarligt Honneur medens hun gik forbi.

Veronica bar en stor Bouket Blomster i Haanden. Med hurtige Skridt tog hun Vejen over til Kirken og med sænket Hoved betraadte hun det hellige Huus, fra hvis svagt oplyste Chor Psalmetonerne rungede hende imøde, dybe og skurrende som Stemmer fra Graven.

Hun nærmede sig det lille Sidecapel, paa hvis Alter den pyntede Gudsmoder tronede med Barnet. Pigesom hin Nat i Mariakirken, tændte hun et Par medbragte Voklys, som hun stillede op paa Skranken; hun knælede paa Bedestamlen og bad en inderlig Bøn. Saa lagde hun Bouketten hen foran den hellige Jomfrues Fødder og skuende op til hende med et ubeskriveligt vemodigt Udtryk i de sorte Dine, sluttede hun sin Andagt med følgende Ord: „Er Jorden ikke gjødet med Millioner Sjæle og Hjerter, og ere ikke Blomsterne deres Tanker og Bønner, der gjennem de bristende Grave stræbe opad til din Himmel? — — See, Madonna! derfor lægger jeg disse Blomster, som jeg har hentet fra min Farbroders Grav, her paa dit Alter, til Tak fordi Du

bevarede den skønne Kjætters Liv, og for at deres Duft kan gaa i Forbøn for mig Synderinde." —

Derude paa Krigen's Skueplads havde det imidlertid seet temmelig fredeligt ud, skjøndt Hertugen af Vendôme allerede mod Slutningen af Februar havde holdt sit Indtog i Hovedkvarteret ved Abbafloden og var kommen med store Planer og Forhaabninger. Ludvig den Fjortende havde ladet ham rigeligt forsynes med Guld, Kanoner og frisk Mandskab og befalet ham, hvad det end skulde koste, at fortrænge de Keiserlige fra Italien, for at man kunde faa friere Hænder ved Rhinen og i Nederlandene, hvor de allierede Magters omfattende Rustninger lode forudsee en storartet Kamp, en Kamp om Herredømmet i Europa. Det vedholdende Regnveir, Vejenes, som Følge deraf, bundløse Tilstand og Forstærkningernes forsinkede Ankomst havde dog i al den Tid hindret Hertugen i ethvert større Foretagende. 3 Marts Maaned gjorde han vel en fremadgaaende Bevægelse med en bethdelig Hærstyrke, i den Hensigt at lokke de Keiserlige frem af deres Forstændsninger; men da han ikke opnaaede sin Hensigt, lod han Tropperne gaa tilbage til deres Kvarterer. Fjendlighederne havde derfor indskrænket sig til de sædvanlige Sammenstød mellem begge Parters Fourageercorps'er og Patrouiller. Medens Franskmændene, der ikke syntes at holdes under nogen synderlig streng Disciplin siden den nye Overgenerals Ankomst, nu atter

begyndte at sværme omkring, søgende Kamp og Eventyr, brandskattende Vandet rundt om og borttagende, ikke alene Fourage og Levnetsmidler, men Alt hvad de foresandt paa deres Tog, eller med andre Ord, plyndrede baade Venner og Fjender, overholdt Prinds Eugen en streng Mandstugt blandt sine Tropper; derved vandt han den italienske Befolkning for sig og det blev ham saameget lettere at forsvare de mange befæstede Byer, han havde inde, mod de idelige Angreb fra Fjendens Side. Uagtet hans paa saa mange Punkter fordeelte Hærstyrke kun beløb sig til lidt over tredive tusind Mand, medens hans Modstander havde henved halvtredsinthve tusind Mand til sin Raadighed, foruden General Tessés Corps i Mantua, fortsatte han med usvækket Energi denne Fæstnings Blocade og lod Prindsen af Commercy indtage en fast og truende Stilling Nordost for Fæstningen. Tessé gjorde flere heltedige, men frugtesløse Forsøg paa at gjennembryde denne Stilling.

Saaledes omtrent stode Sagerne, da Hertugen af Vendôme uventet den første Mai 1702 brød op fra sit Hovedkvarter og gik med en Deel af Armeen over Adasfloden i Nærheden af Cremona, hvor den optages af Po; Resten af Hæren, der havde været posteret paa den høire Bred, satte samtidigt over sidstnævnte Flod under Marquien af Créquis Commando. Efter et Par Dages Ophold tiltraadte Hertugen med sin hele Armee Marschen henimod Oglio.

Paa Efterretningen herom samlede Prinds Eugen i al Hast en Deel Tropper paa Oglioslodens venstre Bred, for at modsætte sig Obergangen, og saa stor var endnu de Franskes Respect for ham, at Hertugen, uagtet sin overlegne Styrke, betænkte sig paa Forsøget og gjorde Holdt. Medens begge Hære iagttog hinanden, marscherede de Créqui i Spidsen for et betydeligt Troppecorps, med klingende Spil afsted i Retningen af Cremona, og enten det nu var fordi den keiserlige Feltherre dennegang lod sig føre bag Lyset og antog Retningen for den i Alvor tilsigtede, eller fordi han ikke turde svække sin allerede ringe Styrke, forblev han rolig paa sin Post. Men Marquien af Créqui forandrede paa Halvvejen den tagne Retning og begav sig i Zilmarsch til Pontevico, hvor han ved Nattetid gik over Oglio; Bendôme, som snart fulgte efter, iværksatte ligeledes Obergangen forinden Eugen kunde naa derhen. Denne Begivenhed var skjæbnesvanger for de Keiserlige; de maatte nu i aaben Mark vige tilbage, dog under bestandig Kamp, for de med saa store Troppemasser fremrykkende Franskmænd, der med stormende Haand bemægtigede sig de fleste af de paa denne Kant af Eugen besatte Byer, navnlig hans tidligere Hovedkwarteer Ostiana, dernæst Canneto, Castiglione della Stivera og Castel Goffredo. Prindsen af Commercy maatte skyndsomt forlade sin faste Stilling Nordost for Mantua og trække sig tilbage til Hovedarmeen.

Den store og vigtige Fæstning, om hvis Indtagelse eller Forsvar der havde været kæmpet et Aar og som havde kostet saa meget Blod, var da endelig befriet og alle de Keiserliges Erobringer Nord og Ost for Fæstningen bleve Slag i Slag tagne tilbage. Men de af Seiren beruste Franskmænd, der under Jubel, Sang og Musik holdt et Triumfintog i Mantua, lode til at ansee Krigen dermed for saa godt som endt; de syntes ganske at have glemt den endnu for kort siden saa frygtede Fjende, der stod bag ved dem. Som om de nu ikke havde andet at gjøre end at hvile paa deres Laurbær og udsøve Rusen, leirede de sig ved Landsbyen Nivalta og tæt under de sydstlige Fæstningsværker, hvor de atter overlode sig til det lystige Liv, den forgløse Sværmen, der altid var characteristisk for den franske Soldat i Felten, naar han ikke netop stod med Vaaben i Haand ligeoverfor sin Fjende.

Prinds Eugen var imidlertid marscheret i Afstand bagefter, idet han efterhaanden drog de i alle Retninger detascherede Corps'er og mindre Afdelinger til sig. I al Stilhed indtog han en Stilling et Par Mil mod Sydvest fra Mantuas yderste Fæstningsværker, paa Sletten mellem Flækkerne Pietole og Montagnara, hvor Prindsen af Commercy stødte til ham med sine Tropper. Her slog han Leir og lod opkaste Skanser omkring den; Fahnen reistes udenfor hans Hovedkvarter midt i Leiren, en Barakke af

sammentømrede Brædder, ikke synderligt forskjellig fra de øvrige Træhytter, der tjente til Kvarter for Officerer og Mandskab. Han gjorde Regning paa, at Fjenden, der nu var kommen i Lande igjen, skulde prøve paa at fordrive ham; med hver Dag ventede han at see dem marschere frem og gjøre Stormløb; herpaa var han forberedt og havde truffet sine Anstalter. Men dette skete ikke; man syntes i det franske Hovedkvarter at lade uvidende om de Keiserliges Nærhed; kun smaa Afdelinger viste sig af og til, dog i det Fjerne, som for at recognoscere Stillingen, og de forsvandt da igjen, uden at der løsnedes et Skud fra nogen af Siderne.

Eugen, som nok havde en Anelse, men endnu ingen sikker Kundskab om Grunden til denne Uvirk-somhed fra den ellers saa hidfige Fjendes Side, især nu efter de vundne Fordele, besluttede omsider et dristigt Forsøg paa at ægge ham til Kamp; uagtet Modstan-derens store Stridskræfter var han ikke bange for at byde ham Spidsen, ja, han ønskede et Sammenstød og det med Forhaabning om et heldigt Udfald nu, hvilket derimod kunde være tvivlsomt, hvis Kampen udsattes indtil Hertugen af Savoyen maaskee indtraf med sit Armeecorps; et troværdigt Rygte var nemlig kommet ham for Dre om, at Franskmændene kun ventede herpaa.

Femtende Capitel.

Mantua var og er mod Vest, Nord og Ost omgivet af en, af Minciofloden dannet Sø, der næsten har Form af en Trekant med Toppunkt mod Nordost. Staden, der var vidtløftigt befæstet mod Syd, havde paa de modsatte Bredder mod Nord og Ost ligeledes betydelige Fæstningsværker; disse vare ved Broer eller Dæmninger forbundne med Hovedfæstningen. Som bemærket, havde de Franske slaaet Leir tæt under den sydlige Deel af Fæstningens Udenværker, medens de Keiserliges Leir laa et Par Miil endnu sydligere. Som Følge af disse af de krigsførende Parter indtagne Stillinger vare Skandserne paa den anden Søbred mod Nord mindre strængt bevogtede, ja, det yderste Udenværk, kaldet St. Antonio, var saa godt som forladt eller havde i alt Fald en ubetydelig Besætning. Herom havde Eugen ved sine Spioner faaet Underretning, og det var paa dette Udenværk han besluttede at gjøre et Skinangreb, for at bringe Fjenden i Gæver; om at gjøre noget alvorligt Angreb paa selve Fæstningen kunde der ligesaalidt nu som tidligere være Tale; dertil havde han ikke tilstrækkelig Magt og manglede desuden Beleiringskøts.

Hertugen af Vendômes paafaldende Uvirksohmhed var ingenslunde at tilskrive Forsigtighed, ikke heller Mangel paa Dygtighed til at forfølge en Seir; tværtimod, han havde paa sin Stormmarsch til Mantua

viist, at han baade besad Feltherreblik og et frygt Mod, og han brændte af Begjærlighed efter, i et staaende Slag at maale sig med sin allerede navnkundige Modstander. Men ikke alene forholdt det sig saa, at Hertugen af Savoyens Ankomst med italienske Hjelpetropper kunde imødesees med hver Dag; der var endnu en anden Omstændighed, der tvang ham til Uvirkfsomhed. Det var blevet forkyndt, at Philip den Femte kunde ventes til Mantua med en spanst Hær; den unge Konge vilde vinde sine Riddersporer ved i egen Person at erobre og tage sin Krones italienske Provindser i Besiddelse. Uagtet den spanste Samarillas Modforestillinger vandt denne Beslutning Bifald i Versailles; i en Haandbillet til Hertugen af Vendôme gav Ludvig den Fjortende et Bink om, at større Fjendligheder og især et Hovedslag burde undgaaes indtil Kongen af Spanien kunde indtrefte og selv føre Hæren til en afgjørende Seir.

Skjøndt det var med ilde Anelser og hemmelig Uvillie, maatte Hertugen af Vendôme rette sig efter det givne Bink, og da han saaledes for Djebliffet ikke kunde følge sin krigeriske Lyft, gav han sine andre Tilbøjeligheder Tøilen, blandt hvilke Pragtsyge og Hang til et hyppigt Levnet jo vare de meest fremherskende; til deres Tilfredsstillelse vare desuden alle Betingelser forhaanden. I Spidsen for en stor Krigsmagt, under en stærk Fæstnings Mure havde han intet at frygte af Fjenden, hvis truende Nærhed kun

gav Sagen et Anstrøg af Romantik. Han saa sig omgivet af en Skare unge, livsglade Adelsmænd, der alle meer eller mindre deelte hans Tilbøjeligheder og af Hjertenslyst fulgte deres Feltherres Exempel, og det saa meget heller, som Mantua med dets rige Adelslægter og skønne Signoraer og Madonner, der frygt kom de unge Krigere ind paa Halvvejen, frembød en viid Tumbleplads for deres Galanteri og ridderlige Sværmen. Denne fine, aristocratiske Kreds fik derhos Tilvæxt af franske og spanske Damer af den fornemme Verden, der efterhaanden fandt Vejen hid over Alperne med deres Egtemænd eller mandlige Slægtninge, enten af egen Drift eller paa givne Bink fra Versailles, for at den unge Konge ved sin Ankomst kunde forefinde et, midt i Baabenlarven improviseret Hof. At der blandt disse fine Damer fandtes en og anden af tvivlsom Egthed, gjorde intet til Sagen; det var kun pikant.

I Staden og Leiren herskede uophørlig Jubel og Varm; istedetfor Geværernes Knalden og Sværdenes Raslen hørtes Fløite- og Citharspil, Improvisation og Sang; paa alle Kanter saaes omvandrende Skarer af pyntelige Officerer og straalende Damer; Dands og Concert afveklede med Skuespil og Balletter, hvori de unge Adelsmænd optraadte som Hyrder og Fauner, de fornemme Damer som Hyrdinder og Nymfer, eller der foretoges Ridetoure i Omegnen, paa hvilke de skønne Signoraer som Amazoner tum-

lede deres prægtigt opsadlede Gangere, omsværmede af de unge Officerer i middelalderlige Costumer, eller der gjortes Udflugter paa Søen i rigt udstyrede Gondoler, fra hvilke Musikens og Sangens Toner lode tryllende over til begge Bredder. Det var en Gjentagelse af det lystige Liv i Cremona under den uheldige Marschal de Villerois Forsæde, men dog under saare forskjellige og mere eventyrlige Forhold; det var jo nu midt i Sydens Sommer, da den blaaliggrønne Himmel som et skinnende opad vendt Dyh hvælvede sig over Naturens yppige Pragt, over de glindsende Søer og Floder, over de lyse Enge og dunkle Lunde, hvor blanke Vaaben blinkede i Solens Straaler, Fahnerne viftede for Luftningen over de hvide, rødbræmmede Telte, Hestene vrinsfede og hvor overalt saaes Grupper af hvilende eller omvankende Krigsmænd; det Hele frembød et saa broget, saa fantastisk Skue, havde et saa ægte sydligt, næsten orientalsk Præg, saa man kunde tro sig forsat til Asien, til en Dase i den syriske Orken, hvor en tyrkisk Pascha, medførende sit Harem og al sin vanlige, af Rosenolie duftende Herlighed, havde slaaet Leir paa sit Krigstog mod en eller anden oprørske Stamme. Ligheden i saa Henseende blev end mere skuffende paa Grund af Hertugens Skjodesynd: Dovenskab. Med stor Livlighed deeltog han i den lystige, støjende Færd inde og ude, i Dands og Skuespil, i Ride- og Seiltoure, og ved et overdaadigt Taffel steg denne

Livlighed ikke sjelden til Begeistring, der dog for det meste httrede sig i Galanteri mod Damerne; men han vilde tidlig til No; han holdt meget af at sove — som en Krønikeskriver fortæller — og under fredelige Forhold begyndte hans Morgen først ved Middagstide. At røre en Tromme, ride i skarpt Trav forbi eller at føre en højrøstet Samtale i Morgen-timerne i Nærheden af hans Kvarter, ansaaes for en stor Forseelse og drog Straf efter sig. Da det midt imellem saa store Masser af Krigsfolk baade i Staden og Veiren alligevel faldt vanskeligt at forebygge hyppig Forstyrrelse af hans Morgenslummer eller Siesta i Middagstimerne, blev Hovedkvarteret, paa Marquien af Créquis Forslag, forlagt til en rig mantuanst Adelsmands Villa, der var beliggende ved Spøns romantiske Bred, et tusind Alen fra Veirskanden. Her blev nu Samlingsstedet for Mantuas fornemme Verden og Armeens højeste Aristocrati; fra Middagstide var Villaen forvandlet til et Glædens Tempel, hvor Gæsterne mhlrede ind og ud, og om Aftenen til et Feepalads, i hvis Marmorhaller feiredes Orgier under støjende Jubel, Sang og Musik. Ogsaa Marquien af Créqui var en daglig Gæst her og deeltog i alle Festligheder; men kun som en filosofisk Dagttager bevægede han sig i den brogede Sværm og betragtede Alt, hørte paa Alt med sit sædvanlige sarcastiske Smil. Ved et af disse Orgier, hvor den ædlest Druesaft flød i Strømme, hvor Herrerne syn=

tes befrandsede med Vinløv og Damerne at bevæge deres Vister som Thyrusstave, tog Hertugen af Grammont ham under Armen og udbrød i sin begejstrede Stemning: „Min Gud! I seer saa dybsindig ud som en Tydsker, Monsieur de Créqui! — Men I maa dog indrømme, at der nu er kommet ægte fransk Liv i vor Leir og at vi gaa rast fremad.“

„Ja, men i Søvn“ — nikkede Marquien.

En Morgenstund — det var mod Slutningen af Mai Maaned — red General Trautmannsdorff, til hvem Eugen havde betroet Expeditionen mod Fortet St. Antonio, i al Stilhed ud af Leirskandsen i Nærheden af Pietole, i Spidsen for tvende Escadroner ungariske Husarer; de øvrige til Toget udsendte Tropper fulgte ligesaa stille efter, nemlig et keiserligt Infanteriregiment og en af de danske Batailloner, „Prinds Carl“ under Generalmajor Johan Haxthausens Commando; Colonnen sluttedes og dækkedes af det første Dragonregiment. Elias Hagen, som nu havde overtaget Befalingen over den første Escadron, travede frisk og munter afsted paa sin Skimmel, efter Obersten, Christian Rodsteen, og den nye Oberstlieutenant, Georg Møsting, som netop i disse Dage var ankommen fra Danmark. Hans Kruse, som havde ladet sig forsette til den første Escadron, tumlede sin noget halstyrige normanniske Hingst tæt bag efter den unge Ritmester; Fligene af hans Standart viste sig hid og did i den friske Mor-

genluft og Fahnejunkeren syntes i et fornøjeligt Lune. Mellem Regimentets første og anden Escadron rullede en Karre hen ad den kalkhvide Vej, trukken af et stort Muuldyr; fra Karrens Forsæde styrede Marfetendersken Carlotta Farten; over det ravnførte Haar bar hun noget kofet en lille Soldaterhue, medens en Daggert hang i Beltet, der omsluttede hendes smælfre Liv. Paa Sædet bagved sad Veronica i sin hvide Dragt, med det sorte Slør knyttet under Hagen; Lægedomskassen laa paa hendes Skjød og med foldede Hænder over den stirrede hun ud i det endnu taagede Fjerne med et tankesuldt Blik.

Uden Trompetklang eller Trommeslag fortsattes Fremrykningen ad en Omvei, der i betydelig Afstand førte omkring de franske Leirskandsøer og den sydlige Arm af Mantuas Sø eller Nedersøen. Først efter flere Timers Marsch nærmede man sig atter Søens Bredder; her gjortes Holdt og Cavalleriet sad af, for at Mandskab og Dyr kunde forfriske sig og lade den varmeste Tid af Dagen gaa forbi. Carlotta styrede sit Muuldyr over paa det indbydende Grønsvær og standsede ved Kanden af en jevn Skraaning, der strakte sig ned til Bredden.

Det var et fortryllende Punkt, Generalen havde valgt til Siesta; selv Soldaterne af Bataillon „Prinds Carl“ — for det meste jevne, enfoldige Bønderkarle fra den danske Halvø — saa sig baade fornøjede og forbausede omkring, saasnart de vare

komne til Ro og havde faaet Madposerne frem. En varm, farverig Tone hvilede over det blomstrende Landskab, der langt ude i Nord og Nordvest begrændses af Alpernes bølgeformede, fiolette Vinier; Mantuas vældige Fæstningsværker, Kirkekupler og Taarnspire hævede sig histovre i den klare Luft, hvor man ogsaa kunde skjelne de lange Rækker hvide Telte i Franskmændenes Leir. I kort Afstand fra Leiren skintte en hvid, ligesom tempelagtig Bygning med Marmortrapper ned til Søbredden; det var den franske Overgenerals Hovedkvarter. Solens Straaler stode lodrette ned i Søen, saa Djet næsten blendedes, og den spejllære Flade syntes omslynget af en broget Krands af Syrener, Jasminer, Orange- og Laurbærtræer; derhenne til Venstre, ved Foden af den sig høinende Bred laa et Fisserleies Hytter malerisk adspredte, derimellem Vaade med Kjolen i Veiret; røde Fissergarn vare udspændte over Engen, over dennes skinnende lyseblaa Tæppe af Forglemmigeier; paa Randen af dette Tæppe, op mod et Fjeldstykke stod et lille Capel, kun bestaaende af tvende Nischer; i den ene saaes en med skrigende Farver overmalet Træstatue af Apostelen Petrus med Fiskernettet i Haanden, og i den anden sad Jomfru Maria i en kirsebærfarvet Silkekjole med BARNET, den vordende Gud, paa Skjød.

Medens Carlotta var i travl Bestjefstigelse med at dække op paa sit vandrende Marketenderbord, stod

Beronica længe fortabt i Bestuelsen af det storartede Maleri, der ligesom oprulledes for Blikket, naar man traadte frem til Randen af Skraaningen; forfølgende sine Tankers snart vildsomme, snart didop stræbende Flugt, vandrede hun derpaa langsomt nedad og nærmede sig Capellet. Herneved var saa thyst og stille rundtom, som om hele Naturen slumrede; her var saa ensomt, at hun ved at staa i saadan Nærhed foranden hellige Jomfru, der ligesom Jesusbarnet stirrede paa hende med de vandblaa Glassøine, bævede tilbage; det forekom hende, at de hellige Skikkelser pludselig fik Liv, at de saa bebreidende paa hende, og med sænkede Blik knælte hun ned paa det af Forglemmigeier vævede Tæppe.

Hun var dog ikke saa ene som hun troede. Derhenne i den snevre Bugt, der skjar sig ind mellem det høie Buskads af Camelier og Rhododendrontræer, af Myrter og Ahynger af duftende Blomster, under Guldbregdens rige Hang, laa et Par Gondoler og ghyngedes sagteligt i den næsten umærkelige Dønning fra Søen. I Dæmringen derinde spillede sig de af glødende Blomsterbægere byggede Bægge og Loft i det olivengrønne, gjennemsigtige Vand, hvilket i Forening med Guldbregdens Glands i Solffinnet derudefra bredte et mangefarvet Skjær i den luftige Grotte, medens Sommerfugle og andre Insecter med brogede, glimrende Vinger, som flyvende Blomster slagrede om mellem Roser og Heliotroper. Der herskede for

Djebliffet dyb Stilhed, skjøndt der var meer end en halv Snees Personer tilstede; man hørte kun Smaabølgerne sagte Skulpen op ad den hvide Sandstriben paa Bredden og stundom en enkelt Drossels Slag, der lode som Toner fra Drømmenes Verden. Paa Tofterne i den ene af de tvende Gondoler, der laa jevnfides i saa Allens Afstand fra hinanden, sadde de pyntelige Koerkarle og et Par Spillemand i sammenbøjede Stillinger og saa taus, med søvndrukne Blik paa de underfjønne Speilbilleder i Vandet; de saa ogsaa der deres egne Billeder som malede paa en Blomstergrund. Paa de røde og hvide Fløjelspunder i det andet, langt større og prægtigere Fartoi laa flere krigeriske Skikkelser henstrakte i forskjellige mægtige Stillinger, som det lod til, i Begreb med at slumre ind. Ottomanen i Gondolens Midterhytte, der saa ud som en tilbageflaaet Galesche, indtoges af en, vistnok fornem Officeer; det var en høi, temmelig svær Mand med et aristokratisk Ansigt, hvis fine Træk dog fik et martialsk Anstrøg af det sorte Skjæg à la Henri Quatre; paa den krøllede, pudrede Haartoupet sad en guldbremmet trefantet Hat, hvilken han, sandsynligviis for at ligge mageligere med Hovedet, havde rykket saa langt fremad, at den store Plumage hang ham som et Slør ned for Ansigtet. Ogsaa denne Herre syntes paa Nippet at slumre ind eller i det mindste at stræbe derefter; hvergang en Bølge skulpede lydeligere op over Sandstriben eller en

Drossel slog for høit i Drømme, gjorde han en virrende Bevægelse med Hovedet og blinkede med det ene Øje.

Det eneste endnu lysvaagne Medlem af Selskabet var en ung Officeer, der havde taget Plads paa den smalle Hynde i Forenden. Han lænede sig op til den forgyldte, snabelformede Stævn og saa ufravendt gjennem Guldbregdens Blomsternet over til Capellet ligesfor, der kun laa et halvt hundrede Skridt fjernet fra Indløbet til Grotten. Han syntes pludselig at opdage noget Mærkeligt og udbrød, dog med dæmpet Røst: „Ved Gud! det er hende, det er den hellige Veronicas Søster.“

„Hvad nu, Monsieur de Blainville!“ — foer Herren i Talesken op — „Er I ugubelig nok til at drømme om en Helgeninde, som jeg maa formode, skulde I dog gjøre det saa sagte, at I ikke forstyrer min Søvn.“

„Tilgiv, Herr Hertug!“ — sagde de Blainville i en temmelig let Tone og uden at vende Dinene bort fra Capellet — „Men er det just ikke en Helgeninde, er det dog en saa skjøn Skabning, at man nok kunde offre sin Søvn og de meest forføreriske Drømme for at saa hende at see.“

„Belan! I gjør mig saa nysgjerrig, at jeg vil bringe det Offer; men svarer hun ikke til Eders pompeuse Beskrivelse, faaer i tolv Timers Arrest, Monsieur le Capitaine!“ — hvisttede Herren — det var

Hertugen af Vendôme — men med et halvt Smil, idet han reiste sig og bøjede Blomstergrenene til Side, for at see ud — „Bed Gratierne og alle Kirkens Helgeninder!“ — vedblev han derpaa — „I har Ret; denne Veronica, som I kalder hende, er skjønnere end noget Billede af hendes hellige Navnesøster, og I slipper dennegang for Arresten — — men saa har I da seet hende før? Kjender I hende?“

En mørk Sky foer som en gribende Erindring over de Blainvilles vakre Ansigt, idet han svarede med dyb Røst, i afbrudte Sætninger: „Bisfelig har jeg seet hende før, sidste Gang den Nat, da de Keiserlige overfaldt os i Cremona og Marquisen af Caspellata spedebedes paa vore Bajonetter i Aqueducten — — hun er barmhjertig Søster, men kan være ubarmhjertig, og hun er af adelig Slægt, en Cassoli — — hendes Fader, Marchesen af Cassoli faldt for et halvt Aarstid siden i Kamp mod en Tunefer, og Provsten, der dræbtes i Cremona, var hendes Farbroder — —“

„Det er jo et heelt Eventyr, I der fortæller mig, Monsieur de Blainville!“ — afbrød Hertugen ham med stigende Interesse — „og hvorledes kommer hun nu herhen?“

„Hun flygtede bort med de Keiserlige; men for nogen Tid siden saa man hende i Cremona, hvor hun plukkede Blomster paa Provstens Grav og var strax efter forsvunden“ — svarede de Blainville.

„Saa er hun jo en Overløberstue, kanske en farlig Spion“ — hviskede Hertugen ivrig, medens han med brændende Blik betragtede den bedende Kvinde — „og ved den hellige Zomfru! som hun nu synes at anraabe med saa stor Andagt, det vilde være usvarligt at lade hende undslippe igjen. Kom, Monsieur de Blainville! vi maa bemægtige os hendes skjønne og farlige Person, om saadant end kunde faa Udsende af Kvinderov; det er dog egentligt kun Selvforsvar.“ Han var allerede sprungen ud af Gondolen og arbejdede sig gjennem Blomsterkrattet, fulgt af Capitainen og de andre Officerer, der imidlertid vare komne paa Benene.

Grenenes Raslen jog Veronica i Veiret og Synet af de franske Officerer bragte hendes Tanker tilbage til Virkeligheden. Hun bortffjernede sig fra Capellet og vendte sig mod Stien, der førte opad. Da Hertugen her kom hende imøde, gjorde hun et Par Skridt til Siden og vilde gaa forbi, idet hun saa paa den høje Mand med et Blik, hvori alt Andet end Frygt malede sig; men Hertugen traadte hende atter i Vejen med en dyb Hilsen.

Høit deroppe løb et Skrig og derpaa Raab af flere barske Stemmer.

„Vi maa haste, Herr Hertug! — — der er Fjenden“ — hviskede de Blainville og pegede i Veiret.

Paa Høiden deroppe viste sig en Deel Krigs-

mænd, der gjorde truende Gebærder, og Carlotta ilste allerede over Steen og Stub ned ad Skraaningen med den blanke Daggert i Haanden; et Par Dragoner fulgte hende, men langsommere og forsigtigere ad den halsbrækkende Bei.

Et Blik derop overbeviste Hertugen om, at der ingen Tid var at spille. „I maa tilgive, Signora! — — det er den dyre Nødvendighed“ — udbrød han med en ny Hilsen og et høfligt Smil. Han slyngede uden videre Armen om Veronicas slanke Liv og rev hende med sig ind gjennem Blomsterkrattet, hvor han løftebe hende over i Gondolen. Hun sagde ikke et Ord, gjorde ingen Modstand; men hendes store Dine saa paa ham med et gjennemborende Blik og hun famlede med Haanden ind paa Varmen, som søgte hun noget. De Andre fulgte hurtigt med om Bord; Roerkarlene grebe hastigt til Rorerne og stagede sig ud. Et Minut efter glede Gondolerne, den ene efter den anden, frem under Guldbregnen, og endnu førend Carlotta med Dragonerne naaede til Bredden, svømmede de ude paa Søen, pilende afsted for de kraftige Rørefast over den skinnende Flade. De styrede over til Villaen paa den modsatte Bred, og Spillemandene blæste en douce Musik paa Horn og Fløite.

Commandoraabene deroppefra nødte Carlotta og Dragonerne at vende skyndsomt tilbage. Siestaen var endt; der skulde atter siddes op og Marschen

fortsættes. Modfalden sad nu Marketendersten alene paa sin Karre; hun lod Brede gaa ud over Muuldyret, der bøjede Dreene frem og tilbage under Svøbens Slag. Hendes Beretning om Veronicas Bortførelse, der gik fra Mund til Mund i hele Regimentet, vakte almindelig Beklagelse, men meest Harme over denne dristige Streg af Franskmændene, der var udført lige for deres Dine, især da de passerede et Sted, hvor der atter var fri Udsigt over Søen og de tydeligt saa Gondolerne lægge til ved Marmortrappen op til Hertugens Hovedkvarter. Elias Hagen vendte Dinene bort fra dette Syn og red stille videre med sænket Hoved og estertænksumme Miner; men Hans Kruse gjorde ligesom Carlotta, idet han lod sin Harme gaa ud over Dyret, der bar ham; hans Ansigt blussede og medens han ufravendt saa over til Villaen indtil Udsigten skjultes af mellemkommende Gjenstande, nikkede han gjentagne Gange med det store Hoved, som om han igjen havde undfanget en Idee.

Da man efter endnu et Par Timers Marsch nærmede sig Udenværket St. Antonio, foresandedes dette ganske rigtigt forladt. De noget uanselige Bordfandsler vare uden Skyts og Besætning, Fæstningsgravene næsten udtørrede; Alt syntes øde derindenfor, ligesom i hele Omegnen, hvor Gaarde og Huse efterhaanden vare blevne udplyndrede eller nedbrændte og Beboerne forjagne. Ved en palisaderet Vei stod det

dog endnu i Forbindelse med de paa denne Side Søen beliggende store Fæstningsværker, hvis Mure og Volde hævede sig i et Par tusind Alens Afstand. Medens de i Skandsen anbragte Udfaldsporte opbrødes og Infanteriet rykkede ind under Trommeslag, kom pludselig fransk Cavalleri til Syne fra en bred Huulvei, der førte langs Palisaderne ned til Søen. Det var dog kun en enkelt Escadron; men uden at bekymre sig om den betydelige fjendelige Styrke, der udbredte sig paa Sletten foran, svang den op og sprængte løs paa de ungarske Husarer, der holdt nærmest Huulvejen. En hidsig Rytterkamp paafulgte, der dog efter faa Minutters Forløb endte med den franske Escadrons Forjagelse.

Udenværket blev nu i al Hast taget i Besiddelse; Skandserne besattes med Mandskab og den keiserlige Fahne plantedes paa Volden, hvorfra Infanteriet skjød Victoria. Dette havde ogsaa snart den tilsigtede Virkning, nemlig at bevæge Fæstningens Garnison, der af de tilbageprængende Ryttere allerede var bragt i Allarm, til at bryde frem. Nogle Kanonskud dundrede ud fra Fæstningsmurene og Ordonnanser joge over Broerne ind til Mantua. Trommerne rørtes og det varede ikke heller længe før en stærk Colonne mantuansk Infanteri rykkede frem ad den palisaderede Wei; tæt foran Udenværket gjorde den Holdt, sendte en Hagl af Musketkugler ind over Skandsen og gjorde saa et Stormløb derop. De keiserlige Grenaderer

besvarede denne Hilsen med en morderisk Salve, medens Thyderne paa deres Chefs Commando strax modtog de hidsigt fremstormende Italiener med Bajonetten og Geværkolben. „Ned paa dem, Karle! inden de kunne faa Fodfæste“ — raabte Generalmajor Harthausen, der var en Ræmpe af Skikkelse, og lod sig glide ned ad den just ikke høje Skraanings dufte Blomstertæppe, og han kom i en saadan Fart, svingende Klingen foran sig, at han rev flere af de opad stræbende Italiener ned med sig, saa de væltede over hinanden. Som sædvanligt brøde Thyderne ud i deres cimbriske Hurra og glede i tætte Rhynger ned efter deres Chef. Med voldsomme Bajonetstød og knusende Kolbeslag faldt de over den allerede tilbagevigende Fjende, hvis Linier gjenembrødes og sank sammen; seende sig tilbage med rædde Blik, skyndte Resten sig i vild Flugt tilbage til Fæstningsporten.

Kanonerne dundrede atter, baade fra de nordlige Skanser og fra Mantuas indre Fæstningsvold; paa alle Kanter hvirvlede Trommerne, skingrede Trompeterne; store Infantericolonner marscherede frem paa den vestlige Bro, medens den østlige bugnede under det svære Cavalleri, der red i skarpt Trav, utaalmodigt efter at komme itide til Kamppladsen. Det var Fæstningens Commandant, General Tessé, der selv rykkede ud med en Styrke af tre tusind Mand. Overfaldet var skeet saa usforvarende og paa et svagt Punkt,

hvor man aldrig havde ventet det, saa at han netop derfor befrygtede en dybere liggende Plan, en farlig Krigslist; Begivenheden i Cremona var endnu i friskt Minde.

„Naa, der have vi dem da endelig engang og for ramme Alvor, som det lader“ — sagde General Trautmannsdorff, henvendt til sine Adjutanter, og strøg med Haanden ned ad sit mægtige Stjæg — „Nu maa vi først prøve en lille Dyst, og saa trække vi os listeligt tilbage og see at lokke dem efter os. Medens Infanteriet heroppe fra Volden, der rigtig nok kun er som et Muldvarpestub, stanger dem med Bajonetten, skal Cavalleriet tage dem imod foran Huulvejen derhenne og opholde dem saalænge til vi med Honneurs kunne drage ud — — Marsch, 3 Herrer! og bringer Ordren videre.“

Saa Minutter efter rede Dragonerne og de ungarske Husarer, hvilke Sidste fordeeltes paa Regimentets Fløje, frem og gjorde en Svingning op paa Sletten foran den allerede omtalte Huulvei, hvor Spidsen af det fjendlige Rytteri snart efter kom til Syne. Det fjendlige Infanteri rykkede samtidigt rask frem, deels ad den palisaderede Bei, deels ad en parallel med denne beliggende smal Engstrækning, der paa den anden Side var begrændset af en Canal. Med mindre Cavalleriet trængde igjennem og skaffede ham Luft, maatte Desfé saaledes indskrænke sig til et Angreb med Colonnefront, skjøndt rigtignok paa tvende

Punkter; han var ikke istand til at udfolde og anvende sin hele Styrke.

Atter hvirvlede Trommerne og der fyredes den ene dødbringende Muffetsalve efter den anden, baade dernede og deroppefra. Med stor Fyrighed stormede de franske Soldater frem og op ad Volden, hvor de modtoges af de blinkende Bajonetter og løftede Kolber — — i hele Rækker væltede de tilbage i deres Blod; nye Skarer fulgte efter og havde samme Skjæbne; men lige uforfærdede stormede de næste til, Flok efter Flok, i hundredevis; paa et enkelt Punkt lykkedes det omsider de Kjøkkeste at faa Fodsæste; en skjægløs Fændrik plantede den hvide Fahne paa Boldranden. Under uhyre Jubel stormede flere derop og en morderisk Kamp fandt Sted om Fahnen mellem Franskmænd og Syder; ingen af Parterne veg, men omkring Fahnen sammendyngebes en Skandse af faldne Mænd.

„Tilbage, Karle! saa smaat — — Generalen lader blæse Retraite“ — Lød Haxthausens Stentorrøst.

Med blussende Ansigter og harmfulde Blik til de jublende Franskmænd og de faldne Kammerater, trak Syderne sig tilbage, medens de dog endnu bestandig støbte til med Bajonetten eller løftede Kolben med senestærk Arm, og Franskmændene fulgte kun langsomt efter — — indtil Skandseporten, gennem

hvilken Trautmannsdorff allerede var dragen ud med Grenadeerregimentet.

Sextende Capitel.

Dragonerne og Husarerne havde imidlertid be-
 staaet en ikke mindre voldsom og for begge Parter
 hæderfuld Kamp med det tappre franske Cavalleri.
 Tvende Gange var det lykkedes de Franske at bryde
 igjennem fra Huulvejen; men hver Gang havde Hans
 Kruuse kylet sin Standart ind blandt de fjendlige
 Rhynger og hver Gang havde han hentet den igjen,
 fulgt af de i brølende Hurra udbrydende Dragoner,
 der stormede frem med uimodstaaelig Kraft og sablede
 ned. Med en Deling Dragoner og Husarer gjorde
 Oberst Rodsteen og Oberstlieutenant Møsting endnu
 et Angreb, for at trænge Fjenden længere tilbage og
 skaffe det bortmarscherende Infanteri Tid til at vinde
 Forspring. Møsting var med nogle Husarer kommen
 foran og midt ind i en Rhyng af franske Ryttere,
 hvor han svang sin Hest i en Kredts og huggede vildt
 omkring sig; Rodsteen sprængte efter ham og for-
 svandt et Øjeblik. Elias Hagen, som havde fulgt
 ham med Dinene, banede sig Vej med vældige Sværd-
 slag — næsten ligesaa vældige som de, Hans Kruuse,
 der holdt sig i hans Nærhed, uddeelte — og naaede

med en Flok Dragoner Kamppladsen, medens Obersten endnu tumlede sig kraftig og holdt Tjenden fra Livet. Men Møstings Hest var truffen af en Musketkugle og styrtet; flere Musketklub knalbede løs fra Sidevejen til Høire, der førte til en af Skandseportene og hvor fjendligt Infanteri rykkede frem.

„Nu er det nok — — omkring!“ — commanded Rodsteen, og Trompeteren, som ikke havde forladt ham, blæste et Signal.

Dragonerne svang deres store Heste omkring og sprængte tilbage, frem fra Huulvejen, ud paa Sletten, hvor de hurtigt samlede sig; med Escadrons Frønt satte de sig i Trav efter Infanteriet, der allerede var kommet et godt Stykke forud; Husarerne jog endnu frem og tilbage for at iagttage Tjenden. Det franske Cavalleri fulgte dog kun i Afstand efter og kun et kort Stykke Wei, saa vendte det tilbage, sandsynligviis ifølge Ordre fra General Tessé, som var tilfreds med at have erobret Udenværket tilbage og tvunget de Keiserlige til Bortmarsch; saadant stemte ogsaa med det Bink, man havde faaet fra Versailles. Oberstlieutenant Møsting var sluppen uskadt fra sit Fald med Hesten, men var tagen tilfange. —

Det var ud paa Aftenen, da Trautmannsdorff naaede tilbage til Høisletten ved Søen, hvor man om Middagen havde holdt Siesta. Tropperne vare noget medtagne, saavel af den hidfise Kamp som af

den anstrængende Marsch; Generalen besluttede derfor atter at holde et Par Timers Rast her. Infanteriet stillede Geværerne i Pyramider og Cavalleriet sad af; efterat Forposterne derpaa vare udstillede og Hestene satte under Bevogtning, leirede Mandskabet sig rundt om paa det dustende Grønsvær, Madposerne kom frem og Marktenterbordene dækkedes.

Det var en deilig Aften, næsten lummervarm; men en svalende Kjøling kom dog af og til ind fra Søen. Fra den endnu lyse vestlige Himmelhvælving bredte sig et klart Skjær over den store Stad og Fæstning histovre; Maanen, der var i første Kvarteer, stod som en frum Guldklinge paa den østlige Himmels dybe Blaa med den funklende Aftenstjerne ved sin Side og kastede en skinnende Straale ned i Vandspeilet.

Fahnejunkereren, som i fortrolig Samtale med sin unge Ritmester havde nærmet sig Høislettens Rand, udstrakte Haanden mod Villaen, der i det klare Skjær hævede sig tydeligt frem paa den anden Side af Søen. „Histovre sidder nok i dette Øjeblik vor barmhjertige Søster og venter paa os“ — sagde han. — „Hvad tykkes Eder, Mosiø Hagen! kunde vi ikke hente det stakkels Pigebarn? Bore saarede Dragoner ville i Morgen vaande sig, naar de ikke see hende, og Carlotta har ganske tabt sit lystige Humør.“

Ritmesteren fulgte med Dinene den Retning,

hvori han pegede, men rystede paa Hovedet, idet han svarede: „Det mangler mig sandelig ikke paa god Villie dertil, Monsieur Kruuse! men Sagen kunde dog have sine Vanskeligheder og medtage for lang Tid.“

Fahnejunkeren førte Haanden op til sin Hjelmskygge og rettede sig: „Vil Herr Ritmesteren kun give mig Ordre dertil, tager jeg en halv Snees Mand med mig og gaaer derover; inden to Timer er jeg i alt Fald her tilbage og bringer sagtens Signora Veronica med.“

„Og hvordan vil I naa derover?“ spurgte Ritmesteren med en estertænksom Mine.

„Hvad Befordringen angaaer, har det ingen Nød“ — smaalo Fahnejunkeren af inderlig Fornøjelse over den Idee, han havde undfanget, og han pegede ned til Fisserlejet. — „Derne ligger Søheste, paa hvilke vi nok kunne ride over, om end vi kun ere maadelige Sømcænd.“

„Nuvel da! jeg vil tage det Ansvar paa mig“ — nikkede Escadronschefen. — „Men saa skynd Eder, Herr Fændrik! Tag saa meget Mandskab af Escadronen med, som I selv anseer fornødent, og forsøg det Bovestykke; dog husk paa, vi have kun to Timers Rast.“ —

Men lad os ile forud for den saaledes besluttede natlige Expedition til det franske Hovedkvarter og først aflægge et Besøg der.

Som tidligere bemærket, førte en Perron, en stor Trappe med brede Balustrader af hvidt Marmor fra Søens Bred op til Portalet af den mægtigste Adelsmands Villa, hvor de Franskes Felt-herre havde taget Ophold. Paa den øverste Affats skred en Livknyttede med draget Sværd frem og tilbage, idet han dog ofte standsede og vendte Hovedet til Siden; han lyttede efter den forvirrede Larm af høirosteede Stemmer, Tubel, Patter og Glasfenes Kirren, der i Forening med Musikens Toner trængde ud til ham fra Forhallen, hvergang Døren aabnedes af de galaklædte Domestikker eller nye ankommende Gjæster. Gjennem denne Forhal kom man ind i Marmorgalleriet, Festsalen, der laa par terre lige for Portalet, medens hele det øvre Stokværk var afdeelt i mindre Gemakker; af disse vare de i det ene Fløi optagne af Feltherren, og det andet Fløi benyttedes af Eieren og hans Familie.

I Marmorgalleriet saa det omtrent ud som i Marquisen af Capellatas Festsal, dog, om muligt, endnu prægtigere. Ogsaa her, mellem tvende Spilerækker af rødstribet Marmor, sad den Høistcommanderende til Bords med et halvt hundrede Gjæster, af hvilke omtrent en Trediedeel var unge, af Skjønhed og kostbare Smykker straalende Damer, og adskillige af de tilstedeværende Officerer vare de samme, som vi saa hin Aften i Paladsset Capellata. Hertugen af Vendôme havde Plads mellem tvende

Damer; den ene af disse — Signora Beatrice, Datter af den mantuanske Adelsmand, i hvis Villa man befandt sig — bar en carmoisinrød Fløjels Robe og Gyldenstykkes Corset; over det sorte, i Lokker nedhængende Haar sad en turbanagtig Hue, besat med Perler og Juveler. Den anden var, i sælsom Modfætning, iført en simpel hvid og folderig Dragt samt et sort Slør, der faldt ned over Baghovedet og hvis mørke Rand drog sig hen over den marmorhvide Pande; hun bar ingen Perler, ingen Juveler, intetsomhelst glimrende Smykke, undtagen sin blendende Skjønhed. Det var den barmhjertige Søster.

Ivertimod hvad man maaskee skulde have ventet og hvad baade de Blainville og Vendôme havde befrygtet, var hverken under Overfarten eller ved Ankomsten til Villaen nogen Klage eller Udbredelse over den lidte Medfart kommen over hendes Ræber, ligesaalidt som hun i Miner eller Udsærd tilkjendegav Frygt, ei heller Brede. Det i Dagens Løb stedsfundne Angreb paa de nordlige Skandser havde kun vaakt en forbigaaende Bevægelse i Leiven, men derimod givet Overgeneralen en velkommen Anledning til at holde en Slags Forhør over Veronica, dog under fire Dine og under de høfligste, galanteste Former. Han havde intet andet Udbytte deraf, end at den unge Pige med et koldt Blik og usforstyrret Sindsro traadte frem for sin høje Dommer og afgav den ligefremme Forklaring, at hun om Morgen

var fulgt med General Trautmannsdorffs Corps, da dette rykkede ud af Leiren til en Expedition, hvis Formaal var hende ubekjendt og hvorom hun ikke heller havde bekymret sig, da hun kun vilde røgte sit Kald som barmhjertig Søster. Hvor fuldentd Verdensmand og Cavaleer han end var og uagtet den høje Stilling, han indtog, kom Hertugen i Bilderede med, hvad Tone han skulde anslaa ligeoverfor denne besynderlige Skabning, hvis store Dine saa paa ham med et Blik, der baade opflammede den lidenskabelige Mand og holdt ham i ærbødig Afstand. Idet han tog den kvindelige Forsængelighed med i sin Beregning, valgte han imidlertid den Udvei, at behandle hende som den fornemme Dame, hun ifølge sin Fødsel virkelig var; hendes Families tragiske Skjæbne og hendes Bortførelse i Dag omgave desuden Sagen og hende selv med et eget romantisk Skjær. Med en fransk Adelsmands fine Anstand og Vethed havde han derpaa ført hende ind i Kredsen af de mantuanste adelige Familier og høitideligt forestillet hende som Contessa Casoli, Novice i den hellige Veronicas barmhjertige Søsterorden. Ved hans Haand var hun, i Førstningen som med stille Ydmyghed, skjøndt med fortryllende Ynde, traadt op i Marmorgalleriet; men efter den høitidelige Forestillelse havde hun med ikke mindre Anstand gjengjeldt de Tilstedeværendes Hilsener og snart med et roligt Blik seet sig omkring i den glimrende Forsamling. Denne Episode i Hoved-

kvarterets Hofliv havde vaakt almindelig Interesse og Alles Bifald, om ogsaa en og anden af de straalende Skjønheder maaffee kastede et misundeligt Blik til den i al sin Simpelhed faa indtagende unge Pige. Da Ideen saaledes syntes at flaa an, var det med dristige Forhaabninger at Hertugen havde ført sine tvende Damer til Bords, og han havde givet den barmhjertige Søster Plads ved sin høire Side.

Som sædvanligt ved disse aristocratifke Orgier, hvor det pragtfulde Taffel bugnede under Vægten af Sølvfade med de udsøgtefte Netter, hvor den ædleste Druesaft fra alle Sydens berømte Vingaarde perlede eller skummede i de venetianske Glas, hvor kæmpemæssige Blomsterbouketter ubaandede en bedøvende Duft og hvor Harpens, Citharens, Fløitens og Hornets Toner vuggede Fantasiens og Følelsens, steg Tilfredsheden gradviis til Glæde, til ubunden Lystighed, til Begeistring, og Begeistringens gav sig da snart Luft i sværmeriske, erotiske Udbrud, i Løfter og Besværgelser, der som affludte Pile krydsede hinanden i alle Retninger og opfangedes af Damerne, hvis Dine funkede over Biftens Rand. Ogsaa Hertugen af Bendøme svælgede i denne Begeistringens Ruus; skjøndt han syntes lige forekommende mod begge sine Damer og at dele sin ridderlige Opmærksomhed imellem dem, dvælede hans Blik dog længst og hvergang med et beundrende, stundom lidenskabeligt Udtryk paa hende til Høire.

Med uforandret Ro over det blege Ansigt, over de regelmæssigt skjønne Træk havde Veronica i Førstningen besvaret de Spørgsmaal, og stundom med et flygtigt Smil de venlige Ord, der af Naboer eller Gjenboer rettedes til hende, men med næsten høje Miner afviist enhver Ytring af erotisk Klang. Dog efterhaanden som Larmen og Jublen steg og den begejstrede Stemning syntes at ville gjennembryde alle Stranker, blev hun stillere og stillere. Som om hun kun med Legemet var tilstede, medens Sjælen med Tankerne dvælede langt borte, saa hun hen for sig, snart med et stirrende, snart med et forklaret Blik; de mange Stemmer lode som fjerne Klokkers Klang for hendes Øre, uden at hun opfattede Ordene, og hun mærkede det ikke engang, at man i den nærmeste Omgivelse netop talte om hende, baade sagte og højrøstet; thi Begejstringen var ved Vinens Hjælp omsider kommen til det Stadium, da Enhver tænker høit og gjendrøver sin Naboes Mening uden først at høre den.

„Bed Elskovsgudens Moder! havde hun kun en Dreng paa Armen, vilde jeg antage hende for en spartansk Kvinde, der gennem Tid og Rum pludselig var forflyttet herhen“ — sagde Hertugen af Grammont, der hyppigt løftede sit store Glas til Munden og med et flammende Blik betragtede Veronica, som sad ligeover for ham. — „See kun hvor den hvide

Tunica falder i classiske Folder ned om de yndige Former."

"Det er Illusion, intet andet" — indvendte Greven af Ferté, hvis Livsaander, som det ofte hendes ham ved Tasset, havde taget en vranten Retning — "For mine Dine sidder hun der som en Marmorstatue, og hvor classisk skjøn den end maatte være, er den mig for kold — — hendes Blik er jo isnende."

"Det er umuligt andet, end at der maa være pulserende Liv i det Marmor, der kun venter paa at opflammes" — fortsatte Hertugen af Grammont sine begejstrede Betragtninger — "Det gløder under Lavaen."

"Og I, Monsieur de Grammont! agter vel at prøve Eders Lykke som en ny Pygmalion" — lo Oberst de Chavigni.

"Bed alle Olympens Guder! jeg gad forsøge det" — udbrød de Grammont med blussende Ansigt. — "Contessa di Cassoli! — — Madonna!" — vedblev han og bøjede sig frem over Bordet — "De sige her, at I er som en Marmorstatue og kold som den — — det er Ufornuft, ikke sandt, Madonna! Det er ikke saa, og var det ikke grusomt af Elskovsguden, at han skulde have saaret mig saa dybt og ladet Eder gaa fri? Ja, jeg siger det for den hele Verden, I har i denne Time tændt en uudslukkelig Ild i mit Hjerte."

Den unge Hertugs højrøstede Erklæring drog

Alles Opmærksomhed hen paa ham og Gjenstanden for dette lidenskabelige Udbrud. Men Veronica, som kun havde hørt Slutningen af hans Tirade, rykede paa Hovedet; hun vendte de store, mørke Dine imod ham med et endnu næsten aandstraværende Blik og sagde med klangløs Stemme: „Den affvider kun Livets Blomster og den kan pustes ud af et Mundsveir.“

Hertugen af Grammont, hvis glødende Blik havde sænket sig i hendes Dje, blev pludselig bleg og foer med Haanden over Panden.

„Bravo!“ raabtes i Chor rundtom; som om en Snebold var kastet ind i Begeistringens Ild og sprudede og sydede til alle Sider, grebes den barmhjertige Søsters filosofiske Bemærkning øjeblikkelig af den hele Forsamling og gjortes til Gjenstand for spottende, billigende eller sværmeriske Ytringer.

„Har Amor virkelig saaret Eder saa dødeligt, Monsieur de Grammont! maa det være fordi Knægten er blind, ligesom I selv“ — løb Greven af Fertés skjærende Røst gennem Larmen af de mange Stemmer.

Hertugen af Vendôme, som imidlertid havde betragtet Grammont med ærgerlige, skinsyge Miner, udbrød: „Retop! fordi Knægten er blind; Monsieur de Ferté har Ret, ikke saa, Signora!“ — henvendte han Ordet til Veronica. — „Men Monsieur de Grammont har ogsaa Ret, naar han paastaer, I

er ikke kold som Marmor, og Eders egne Ord forraade Eder. Ved Eders Skytshelgeninde, den delige Veronica! jeg længes efter mere af Eders Kjærlighedsfilosofi; siig Eders Mening, Madonna! hvi skal Amor være blind?"

Veronica saa hen for sig med et melankolsk Smil og svarede paa dette bestemte Spørgsmaal, dog dennegang ikke med klangløs Stemme: „Fordi han skal ledes af Psyche.“

Med et brændende Blik højede Hertugen sig nærmere til hende og sagde: „Ved Oldtidens Filosofer! der er Aand i den Forklaring, og Synd var det, om saa megen Skjønhed og Følelse skulde begravnes under Fromhedens Slør og bedrøvelige Tanker — — o, Madonna! vend om, kom tilbage til vor Verdens Herlighed og Lyst — — kast af den andægtige Maske, og jeg vil være den Første, der synker ned til Eders Fod for at tilbede Eders Skjønhed.“ Han vilde gribe hendes Haand.

Veronica højede sig tilbage med Værdighed, dog uden at hendes Miner forraadte nogen indre Bevægelse; hun saa paa ham med et frit, et klart Blik og sagde med en sælsom dyb Røst: „Hvad er Eders Verdens Herlighed og Lyst mod een salig Tanke?“

Capitain de Blainville, som sad ved Siden af Marquien af Créqui, havde under Samtalen med denne flere Gange fæstet sit Blik med et alvorstfuldt Udtryk paa den barmhjertige Søster. „Der er mig

noget Ubegribeligt ved den unge Kvinde" — sagde han. — „Hendes mørke Dine have et uudgrundeligt Dyb — — jeg glemmer ikke Optrinnet den Nat, da hun svang Falken over Marquisen, som en Furie og endda saa himmelsk skøn.“

„Efter hvad I har fortalt mig, Monsieur de Blainville! maa de Dine jo enten dølge en Afgrund eller en Himmel“ — bemærkede de Créqui.

„Men hvad de saa dølge, lader det til, at Monsieur de Vendôme aldeles fortaber sig i dem“ — vedblev Blainville med en spøgfuld Overgang i Stemmen. — „Og see kun, Monsieur de Créqui! kan hun ikke pludselig slaa Dinene ned for hans forelskede Djekast med saa bly en Mine, at man uvilkaarlig maa tænke paa en Due under Høgens rovgjerrige Blif.“

„Eller paa en Høne under Hanens skingrende Sang“ — tilføjede Marquien med sit ironiske Smil.

Kort efter hævedes Taflet. De mantuanske Familier og Størstedelen af Officererne toge Afsted, under hvilken Ceremoni al Jubel og Latter et Djeblik forstummede for den af Convenientsen paabudte stive, høitidelige Tone. Medens Equipagerne derpaa rullede bort, omringede af de elegante Ryttere, hvis Lystighed paany gav sig Lust i Latterchor og høirostet Ordvejel, førte Signora Beatrice, til hvis Omsorg Overgeneralen havde betroet sin interessante Fange, den barmhjertige Søster op til det for hende bestemte

Sovegemak. Dette var beliggende lige over Portalet med Balkonvindue ud til Søen; gjennem de aabne Vinduesfløje listede Maanen og Aftenstjernen med deres blaalige, zittrende Straaler sig derind; i For- ening med det lille Lampeblus paa Cariatidens ud- strakte Marmorhaand over Lejet bredte de en dæm- rende Belysning i det pragtfuldt udstyrede Gemak.

Da Villaens unge Værtinde havde forladt hende, blev Veronica i flere Minutter staaende ubevægelig foran Vinduet, som lyttede hun efter den bortdragende lystige Verdens lidt efter lidt hændende Arm, men uden at høre; som tabt i Beskuelsen af det storartede Panorama, der var indfattet i Vinduets Ramme, men uden at see; hun sank i Rnæ og strakte de foldede Hænder i Beiret.

Døren aabnedes sagteligt og Hertugen af Ven- dôme traadte over Tærskelen; men han standsede, som greben af uvilkaarlig Frefrygt, og betragtede den hvide knælende Pige, der ligesom var overgydt af de blaalige Straaler. I den opildnede Stemning, hvori han befandt sig, forekom det ham som en Aaben- baring, som saa han en Engel, der netop var stegen herved fra det mørke og dog glimrende Dyb derude; idet en bedre Følelse vaagnede i den lidenskabelige, men ikke fordærvede Adelsmands Sjæl, gjorde han en Bevægelse som for at trække sig tilbage.

Heven ud af sin Andagt ved Lyden af hans Skridt, drejede Veronica Hovedet ad den Kant. Hun reiste

sig hurtigt; hun gif med løftet Bænde hen imod ham, idet hun famlede med Haanden ind paa sin Barm. Hun saa stift paa ham; hendes Dine skinte som Steenfulsperler i Sne, da hun med fast Stemme spurgte: „Hvad vil I mig, Monsignore!“

Hertugen bævede næsten tilbage for hendes Blik og svarede: „Tilgiv, Signora! Jeg vilde kun selv see, om man tilbørligt havde sørget for Eders Bekvemmelighed — — felicissima notte!“ Med en dyb Bøining forlod han atter Gemakket.

Veronica traadte ud paa Balkonen; hun lænede sig til Rækværket og faldt paany hen i Tanker; dog syntes disse efterhaanden at blive mindre sørgmodige og det lod til at Billeder af en lysere Farve stege frem for Sjælen. Hun indaandede den balsamiske Duft fra Blomsterbussene derne; gennem Nattens Stilhed lød de fremrislende Smaabølgers Murrel som dybe Suk, som usynlige Væsners Nynnen i Drømme, og i Orangelunden derhenne slog en Nat-tergal. Hun hørte det og lyttede med et vemodigt Smil over den svagt rødrende Kind. Hun løstede de meer og meer sværmeriske Blik i Veiret og saa ind i den klare Nathimmels Dyb, hvor Stjernerne glimrede og vinkede; saa lod hun Blikket fare hen over den blanke Sø, hvor Maanen og alle Stjernebillederne speilede sig. Hun bøjede sig længere fremad med en lyttende Bevægelse og stirrede skarpt derud. Det bares hende fore at høre Slag af Klarer i det

Fjerne, fra den modfattede Bred, og en glad Anelse gjennembævede hende. Lyden kom kjendeligt nærmere; gennem Maanens Straalenet, der spillede midt paa Vandfladen, gled et Fartøi frem og som om det droges hid af hendes higende Tanke, skjød det en raskere og raskere Fart; hun kunde allerede skjelne de enkelte Skiffelser, hvis Hjelme og Vaaben glimrede i Maanelyset — — aandeløs, med næsten blussende Kinder vedblev hun at stirre derud, som stræbte hun at opfangne et Glint af det, hun haabede paa. Men alt som det kom nærmere og alt som hun forgjæves søgte med Blikket, blegnede Blusset paa hendes Kind og slukkedes Straalen i hendes Dje.

Syttende Capitel.

Fartøjet, Veronica havde seet nærme sig — det var en stor Fiskerbaad med Halvdæk — skurede langsomt hen ad Marmortrappens nederste Trin. Der vexledes ikke et Ord mellem de tolv danske Dragoner, der udgjorte Besætningen; men paa et Bink af Kruuse, som med listende Bevægelser steg ud og op ad Trappen, fulgte sex af dem efter ham, hvorpaa de andre med en Vaadshage støbte Fartøjet

et Par Favne ud paa Søen og satte sig tause tilrette paa Tosterne.

Midt paa Trappen standsede Kruuse og saa sig lyttende omkring. Alt var stille, ikke den ringeste Lyd var at fornemme; kun Nattergalen slog endnu i Orangelunden. Han saa i Veiret og opdagede nu, at det hvide Punkt, han allerede fra Søen havde seet skinne oppe paa Balkonen, var en Dame i hvid Dragt; holdende Dje med hende, fortsatte han derpaa Opstigningen og han kom i det samme paa Tanke om, at det maaskee netop var den barmhjertige Søster.

Livkvartereren, der forrettede en Skildvagns Tjeneste paa den øverste Affats af Perronen, havde, saasnart han mærkede, at Feltherren var gaaet til Ro og følgelig alle Villaens øvrige Beboere med, indtaget en magelig Stilling paa Fodstykket af en Spile; der var jo intet at befrygte, da Villaen paa den ene Side var i ikke stor Afstand omkredset af Mantuas Fæstningsværker, medens paa den anden Side Veirskandsen kun laa et tusind Alen derfra, og han var sikker nok paa at kunne holde sig vaagen indtil Afløsningen. Den lummervarme Luft, Nattergalens Slag og den bedøvende Blomsterdust i Forening med Virkningen af det store Væger Vin, han havde tømt før han indtog sin Post, inddrysede ham dog lidt efter lidt, saa at han omsider lukkede Dinene og slumrede sødeligt ind; men hans Slummer blev snart urolig; han drømte om en Barke, der

skurede sig hen ad Marmortrappen — — en let Klirren af Sporer vækkede ham og han soer op. Da han til sin store Forundring saa en Trop Krigsmænd med en Officeer foran komme op ad Trappen, strakte han Sværdet frem og lagde den venstre Haand paa Skjeftet af den store Pistol, han bar i Beltet. „Qui vive!“ — raabte han, men ifølge Dagsbefaling, med dæmpet Stemme.

„Veronica! — — Er det Eder?“ — raabte i samme Djeblik Fahnejunkeren, som endnu bestandig havde Djet fæstet paa Balkonen og ikke opdagede Skildvagten, før denne pludselig sprang op fra sin halvt liggende Stilling.

„Passer!“ — sagde Skildvagten endnu søvndruffen og skuldbrede sit Vaaben. Feltraabet var nemlig for de næste tolv Timer „Veronica“, maaskee en fin Opmærksomhed af Hertugen mod Contessa Casfoli.

Fahnejunkeren, som jo var tankefnar i Alt, hvad der angik Tjenesten, var strax paa det Nene med, at Tilfældet havde givet ham Feltraabet i Munden. Han skred tæt forbi Skildvagten, men vendte sig med det samme om; han sprang til, gjorde et voldsomt Greb om hans Hals og kastede ham ned. Den overraskede Fransmand gispede under Kæmpens Haand og lod sig uden Modstand kneble og binde af Dragonerne; disse vare forberedte paa et saadant Tilfælde og havde medbragt de dertil fornødne Redskaber.

En af dem forblev paa Perronen og de andre fulgte efter deres Officeer gjennem Portalet.

Hans Kruuse standsede atter et Øjeblik i Forhallen og saa sig lyttende omkring; men da Alt endnu var stille, nærmede han sig, bestandig listende, til den store Dør ligesom; med et vaersomt Greb ved Laasen aabnede han den paa Klem og krog derind — — i Marmorsalen. Maanens Skin og Skjæret fra den klare Nathimmel faldt gjennem de høje Vinduer ind i den mægtige Hal og udbredte en dæmrende Belysning — — over de slanke Spiler, de hvide Statuer og det aflange, kun halvt afdækkede Bord, ved hvis øverste Ende en Flok Krigsmænd havde leiret sig i al Gemhytlighed; Maanens Straaler spillede mat og flygtigt paa Hjelmene, paa Crystallflaskerne og de store Pokaler; det var Vagtmandskabet, der stille og under hvistende Samtale gjorde sig tilgode med Levningerne fra det aristocratiste Festmaal. Kruuse nikkede hen for sig; ganske sagte trykkede han Døren til igjen; paa hans Bink blev en Dragon med dragen Pallast tilbage og med de andre gik han videre, op ad den brede Trappe, der i flere Affætter førte op til det øvre Stokværk; paa hver Affæts blev ligeledes en Dragon tilbage; Alt foregik i den dybeste Tausshed.

Ankommen paa den sidste Affæts, var Kruuse alene; baade til Høire og til Venstre strakte sig en Gang eller Colonnade med halvt fremspringende

Spiler og med flere Døre mellem disse; gjennem Gangen fra Vestre kom den barmhjertige Søster ilende hid med lydlose Skridt.

„Gud skee Lov! I er der, Signora!“ — sagde Kruuse fornøjet og med en dæmpet Røst, der dog flukkede som af indvortes Vatter — „Jeg kan tænke, I ventede os. Gaa kun ned — — Karlene staa paa Vagt og kjende jo Eder; hast kun om Bord; men kanske man kunde forsøge — — kan I sige mig, hvor Feltherrrens Dør er?“

„Den sidste derhenne“ — hviskede Veronica og pegede til Høire. Hun steg ned ad Trappen, forbi de vagthavende Dragoner, der sænkede deres Vaaben, da hun gik forbi.

Fahnejunkeren sneg sig paa Tærne gjennem Gangen til Høire; han aabnede den betegnede Dør og gik ind. Han befandt sig i et lille Forværelse, og der var ingen derinde, hverken Domestikker eller Vagt; men et Lysstjær trængde gjennem en Rift eller smal Aabning i den sorte Fløjels Portiære ligesom. Han listede sig derhen og løstede Fligen af det svære Tæppe til Side, men satte af Vandare Foden paa den anden Flig, saa Fløilet brast med en raslende Lyd, idet han traadte ind i Feltherrrens Sovegemak. En Natlampe stod paa det lille forgyldte Bord ved den prægtige Tronseng, hvor Hertugen af Vendôme laa udstrakt under et rødt Silketæppe.

Kruuse standsede paa Tærstelen og betragtede

lidt forbløffet de pragtfulde Dmgivelser og den sovende Feltherre. Han var en ærlig Kronhjude, fra Randers, og kjendte godt sin Fødebyses Krønike, især Capittlet om Niels Ebbesen, der havde været hans Yndlingslecture fra Barnsbeen af; Tanken derom dukkede nu op, han vidste ikke selv hvorfor; som om han ikke kunde magte denne Tanke eller dog undsaa sig ved at blotte Bærge mod en sovende Krigsmand, blev han et halvt Minut raadvild staaende.

„Hvad er det! — — hvo vover“ — udbrød Hertugen, idet han reiste sig halvt overende og saa vredt derhen; men da han ved Lampens Skin fik Dje paa den svære Skikkelse i den røde Uniform, begreb han øjeblikkelig hvad det var og foer med eet Spring ud af Sengen.

Med det samme var den Raadvildhed eller Fortryllelse, der havde grebet Fahnejunkeren, ogsaa løst. Han rørte sig ikke fra Pletten, men drog sin Ballast og sagde med rolig og sagte Stemme: „J er min Fange, Herr Hertug! Jeg raader Eder paa det høfligste at følge med uden at gjøre Allarm.“

„Er J gal! vogn Eder selv!“ — fnyste Hertugen; som med Lynets Fart rev han Tæppet fra Sengen, slyngede det et Par Gange om sin venstre Arm og greb sin Kaarde, der laa dragen paa Bordet. „Afsted! Paa Døren med Jer!“

Endsfjøndt Feltherren tog sig underlig ud, da han løb frem i Gemakket i sin lette linnede Natdragt,

med det røde Tæppe slæbende efter sig, var det med Kjæthed og Kraft at han svang den lange Kaarde og angreb sin herculiske Modstander. Der vexledes flere Stød og Hug, uden at noget af dem ramte. Kruuse, som i Betragtning af Modstanderens daarligere Beklædning og kun af en sølvbrocades Nathue beskyttede Hoved, i Førstningen gif forsvarsviis tilbærks og nøjedes med at asparere hans hidfige Anfald, begyndte imidlertid at blive varm og da han mærkede, at det var en jernfast Haand, der førte Klingen imod ham, veg hans Betænkelse; han gif efterhaanden over til Angreb. Svingende sit brede Sværd som en Kjep, slog han til fra Høire til Venstre, fra Venstre til Høire, og trængde Hertugen Skridt for Skridt tilbage — — endnu et susende Hug — — Kaarden fløi hen ad Gulvet og Hertugen, som havde faaet Benene indviklede i Silketæppet, styrtede baglænds hen over Sengen; i samme Øjeblik faldt et Skud derne.

„Herr Fændrik! jeg har at melde, at Fjenden bryder ud fra Salen“ — raabte en Dragon, som viste sig under Portiøren med sænket Sværd og den venstre Haand paa Hjelmfyggen.

Der hørtes Vaabengny og raabende Stemmer derne; uden at give videre Agt paa Hertugen, forlod Fahnejunkeren hurtigt Gemakket.

Det var ogsaa paa høje Tide. Et Par Ryttere af det i Marmor salen omkring Vinflasterne leirede

Mandskab, der enten skulde afløse Skilbvagten eller maaskee fandt det pligtmæssigt at gjøre en lille Runde, vilde begive sig udenfor; men til deres store Forundring mødte de en firrskjaaren Dragon, der med løftet Klinge stødte dem noget ublidt tilbage, smækkede Døren atter i og stemmede sig imod den. De kaldte paa deres Kammerater, og under Raab og Forbandedser stormede de nu alle løs mod Døren. Dragonen, der bevogtede den bundne Skilbvagt, ansaa det for rigtigst at komme sin Kammerat til Hjælp, medens de fire paa de forskjellige Affatser posterede Dragoner, der ikke uden Ordre turde forlade deres Poster, lode Melding gaa opad fra Post til Post indtil Skilbvagten paa den øverste Affats overbragde den til sin Officeer. Kyradsjeren paa Perronen, som i al Stilhed havde lirket ved de snærende Baand, benyttede sin Bevogters Bortgang til at gjøre en Kraftanstrengelse; da det lykkedes ham at faa den ene Haand løs, trak han Pistolen, som man havde glemt at fratage ham, ud af Beltet og affyrede den.

I det Øjeblik Fahnejunkerens med de fire Vagtposter kom farende ned ad Trappen, maatte de to Dragoner give efter for det voldsomme Tryk indenfra; Døren fløi knagende op og en halv Snees Ryttere stormede ud med dragne Sværd og modtoges af Dragonerne. Der udspandt sig en heftig Kamp i den halvt mørke Forhal, hvor Ben vanskeligt kunde

skjelnes fra Fjende, og de tunge Sværds slag klang mod Hjelme og Ryradsjer.

Knaldet af det løsnebe Skud, der løb skarpt gjennem Mattens dybe Stilhed, havde i næste Øjeblik til Følge, at en Tromme rørtes i den nærmeste Leirskandsse, og det varede ikke mange Minutter før der hørtes Trampen af Hestehove fra den Kant.

Hans Kruuse, hvis skarpe Øre midt i Larmen opfangede denne Lyd, begreb, at det hastede; opbyggende sin hele Kraft brød han igjennem og naaede til Udgangen, fulgt af sine sex haandsfaste Karle, som han med stor Skjønksomhed havde udvalgt blandt Escadronens bedste Mandskab. I een Linie, med Fahnejunkereren i Midten, gik de baglænds ned ad Marmorfliserne, idet de med kraftige Sværds slag holdt Fjenden fra Livet. Paa en af de nederste Trappesfliser gjorde Fahnejunkereren pludselig et Sæt igjen op ad og slog til; tvende Skud knaldede i det samme bagfra væk over deres Hoveder og to af Forsølgerne sank ned, medens de øvrige trak sig tilbage, et Par Trin opad. Benyttende Øjeblikket, sprang Dragonerne over i Fartøjet, der laa halet tæt ind til Trappen, og det stødtes hurtigt fra. De beleilige Skud hidrørte fra Vaadens Vagtmandskab, der havde affyret tvende medbragte Musketter. En stor Trop Ryttere kom allerede sprængende hid fra Leirskandsen med en blæsende Trompeter foran. Man saa Rytterne springe

af og flokkes ned til Bredden, hvor den franske Overgenerals to Lystgondoler laa forstøje.

Fjisterbaaden drejede Stævnen udad og gled frem i Søen for fire Aarer; men uagtet de stærke Karle halede ud, saa det knagede i Aaretoldene, bevægede det klodsede, af saa mange Menneſker thygede Fartøi sig kun langſomt fremad.

Hans Kruuse, ſom ſtod paa Halvdækkets Loft agterud, ſaa ſkarpt ind til Søbredden og ſagde i en oprømt Tone: „Hal godt ud, Karle! Jeg troer ellers, vi ſaa en Søbataille — — ha, ha! de ville jage og overhale os, ſom en beget Fløiteſkipper derhjemme nok vilde ſige — — og de ride viſt ſkrappere end vi — — men om nu ſaa var! hvad mene I, Karle!“

„Saavel! det gaaer ſagtens, Herr Fændrik!“ — brummede Corporal Klim, ſom trak paa en af Aarerne, og paa den korte Latter mellem de midt i Baaden ſammenſtuede Dragoner kunde man mærke, at han ſvarede paa Alles Vegne.

„Gud være lovet! vi have her en Rahyt“ — vedblev Fahnejunkereren og nikkede med ſin venligſte Mine til Veronica, ſom ſad ſammenbøjet ved Koerpinden — „Der er Skjul for Eder, Signora! og ſaa ſaa vi Andre lidt mere Plads til at tumle os.“

Veronica reiſte ſig og gif derved, taus og med ſænket Hoved.

Det ſaa virkelig ud til Allehaande. De to lang-

snablede Gondoler vare i Løbet af faa Minutter blevne bemandede og havde stødt fra; de skarpt byggede Baade skjode en rask Fart, hver ligeledes for fire Rarer, af hvilke dog de tvende havde sløvformede Blade, og kun vrikledes hid og did af de italienske Roerkarle, der stode paa den forreste Tofte i en forover højet Stilling. I Maanelshet glimrede Hjelmene og de blanke Sværd i Rader langs Baadreilingen. Begende med de forgyldte Snabler forud og sprøitende det glindsende, perlende Skum foran sig, kom de i pilende Fart nærmere og nærmere; man hørte allerede Franskmændenes høirøstede Commandoraab, deres Eder og Latter.

Saagodt det indskrænkede Rum paa Fisserbaaden, der i ingen Henseende egnede sig til Krigsbrug, tillod det, havde Dragonerne, med Opgivelse af ethvert videre Forsøg paa at undslippe, taget Post, sex paa hver Side af Fartøjet, hvor de med dragne Ballaster imødesaa Angrebet; Fahnejunkerens mægtige Skikkelse kneisede endnu paa Halvdækket agterud, hvorfra han agtede at styre Søbataillen, som han, inderlig fornøjet, gjentagende kaldte den forestaaende Kamp.

De forgyldte Snabelspryd ragede frem, et paa hver Side; Rarerne lagdes ind og idet Gondolerne skjode frem Side om Side med Fisserbaaden, raabte en Officeer fra Chaisen midtskibs i Gondolen til Høire: „Vil I give Eder eller vil I slaaes?“

Dragonerne, der havde lært saameget Fransk,

at de godt forstode Meningen, svarede med et tordnende Hurra og svang deres Vaaben mod Fjenden, der strax begyndte Angrebet fra Fartøjernes Rand. Utter klang Staal mod Staal, Eder og Commando-raab løde forvirrede mellem hinanden og en eller anden Krigsmand sank blødende tilbage, medens mange vaandede sig eller skjære Tænder over de modtagne Saar. Hans Kruuse, som fra sit ophøjede Standpunkt kunde overse Kamppladsen, foer frem og tilbage over Halvdækket og hans tunge Klinge faldt knusende ned, snart til Styrbord, snart til Bagbord, for at tale i Sømands sproget; under hans Hammer-slag forsvandt flere end een med Plumage smykket Hjelm, og han afbødede mangt et kraftigt ført Raardestød.

„Der komme vore Folk“ — brølte Corporal Klim, som havde svunget sig op paa Gondolnablen til Høire, hvor han sad som til Hest og med reglementerede Cavallerihug søgte at drive Franskmændene tilbage fra Forenden; han pegede til Siden med den venstre Haand.

Under al denne Larm og Kamptummel havde nemlig ingen af Parterne bemærket et fjerde Fartøj, ligeledes en svær Fisserbaad med en Snees Dragoner ombord, der fra Søens modsatte Bred stræbte herover. Nu gled den op om Siden af den største og prægtige Gondol.

„Fremad! — — Hug ind, Karle!“ — lod Elias

Hagens klare Røst, og som en Hagelbyge raslede Sværdene ned over Franskmændene, af hvilke flere styrtede ned med spaltet Hjelm og Hoved; men de øvrige vendte sig dog uforsærbede mod den nye Fjende.

Ritmesteren, som havde været tilstede ved sin Fahnejunkers Afstart og med speidende Blik seet ud i den Retning, han styrrede, var med stigende Urolænge vandret omkring paa Bredden; da han efter en Times Venten endnu hverken hørte eller saa noget derovrefra, havde han i al Stilhed hentet Mandskab og ladet det største af de ved Fisserlejet beliggende Fartøjer gjøre flot; da Pistolen derpaa knalbede og et Par Muskeikud fulgte efter, var han usfortøvet stukken i Søen.

Som fremmanet ved Lyden af hans Røst, hævede Veronica sig op fra Dækslugen; uden at ræddes for Synet af den morderiske Kamp, søgte hendes funklende Blik hen over Gondolen til det ny ankomne Fartøj, og hendes Kinder blussede.

Fahnejunkeren og hans endnu kampdygtige Mandskab, der nu havde faaet Undsætning paa den Styrborsside, vendte sig med forenet Styrke mod Fjenden til Bagbord, og under brølende Hurra fra begge Dæksbaadene fortsattes Kampen, men kun et Par Minutter. Franskmændene, der havde mistet en Deel Folk og nu fra at være de Angribende paa engang saa sig angrebne af en i Antal overlegen Fjende,

stræbte kun at holde denne fra Livet eller fra en formelig Entring, medens Koerknægtene stødte fra og derpaa af al Magt trak paa Alarerne. Corporalen sad endnu over Skrævs paa den forghlybte Snabel, da Gondolen gled baglænds bort; idet Snabelen passerede Fisserbaadens Agterdeel, gjorde han et forvovent Spring, som fra Sæden, og kom lykkelig til at staa midt paa Dæksloftet.

Dermed var denne Søbataille endt. Medens Gondolen pillede affted tilbage til Villæen, lagdes Alarerne igjen ud paa begge Fisserbaadene; halende ud af alle Kræfter, dreve Dragonerne dem fremad i den modsatte Retning, og fem Minutter før Raftens Udløb stege de Alle i Land ved Fisserlejet. —

Hele Expeditionscorpset satte sig atter i Bevægelse paa Tilbagemarschen til Pietole, dog i en noget forandret Orden og under Bagttagelse af større Forsigtighed, som det pludselig opstaaede Røre paa den anden Søbred syntes at udkræve, da man kunde befrygte, at de Franske havde en eller anden Plan fore og maaskee endda kom efter dem ad en Gjenvei. Trosknægtene med de Saarede drog frem bag Dragonerne og Infanteriet fulgte efter, medens de ungarske Husarer deels sværmede om paa Flankerne, deels dækkede Marschen som Bagtrop.

General Trautmannsdorff, som nu, tilligemed Oberst Rodsteen, ved i Spidsen for Dragonregimentet, nikkede og strøg sit Skjæg, da Commandøren

for den første Escadron i en halvt tjenstmæssig Tone afgav Melding om den lille Expedition, han paa eget Ansvar havde ladet foretage til det franske Hovedkvarter for at hente den bortførte barmhjertige Søster tilbage, samt hvad der var foresaldet paa dette Tog. „Da I har havt Pylken med og ikke forarsaget noget Dphold, tør jeg nok see gennem Fingre med Eders Egenraadighed“ — sagde Generalen — „og det kunde være, at Hans Høihed vil synes godt om, at Eders forvovne Karle have jaget Hertugen af Vendôme op af Søvn, hvilket dog noget nær var Hensigten med hele vor Expedition. Men den barmhjertige Søster synes jo at have forhezet det hele Dragonregiment“ — vedblev han og lo saa smaat — „Hum! vist er det et deiligt Pigebarn og en omhyggelig Sygevogterfke; alligevel, Herr Ritmester! skulde I vogte Jer for at see for dybt i Signora Veronicas sorte Dine; jeg selv, som dog er en gammel erfaren Krigsmand, vover det neppe og er reent ud sagt lidt bange derfor — — vore italienske Officerer fortælle jo adskilligt om, at visse Personer have farlige eller onde Dine, som de kalde det. Men nok derom, nu kan I selv tænke efter, skjøndt I unge Herrer gjerne lee i Skjægget ad deslige Raad, endnu førend det rigtigt groer Eder om Hagen.“ Dermed nikkede Generalen, strøg sig atter ned ad det lange Skjæg og satte sin Hest i Trav. Med et undertrykt

Smil og en militairist Hilsen trak den unge Ritmester sig tilbage til Fronten af sin Escadron.

Veronica havde imidlertid indtaget sit Sæde paa Markेतenderkarren; men hun var udmattet og synligt angreben, vistnok som Følge af de mange, tildeels rystende Begivenheder, hun havde oplevet i Løbet af de sidste tolv Timer. Hun havde sænket de store sorte Dine, til hvis formeentligt farlige Blik Generalen paa en saa forblommet Maade havde hentydet, og snart lod hun ogsaa Hovedet synke ned paa Carlottas Skjød og syntes at falde i Søvn.

Aftende Capitel.

Skjøndt det var langt ud paa Natten, da Expeditionscorpsen naaede Skandsporten paa den anden Side af Pietole, kom hele Leiren i Bevægelse. Ved Indrykningen modtoges Tropperne med Trommeslag og klingende Spil, og fra alle Kanter strømmede man til, nysgjerrig efter at erfare, hvorledes Expeditionen var løbet af. Medens General Trautmannsdorff med en Deel højere Officerer begav sig til Hovedkvarteret, for at aflægge Rapport til Feltherren, samlede Soldater af alle Vaaben i tætte Rækker omkring Markेतenderboderne for endnu at

tømme et Bæger Vin til Velkomst og høre samt fortælle Nyt. De fra Expeditionen medbragte Saa-rede bleve bragte til Lazarethbaraffen; her indfandt sig ogsaa Veronica for, som sædvanligt, at bringe Trøst og Lindring, uagtet hun selv høilig trængde til Hvile.

Elias Hagen stod for Fronten af sin til Fods opstillede Escadron, bestjefstiget med at inspicere og uddele Ordre, da Feltmarschal Gylbenløve kom til. Som han havde for Skik, naar han var tilfreds med den Paagjeldende og i godt Lune, klappede han Ritmesteren paa Skulderen og sagde: „Saamænd! Monsieur Hagen! ogsaa dengang slap I jo godt og vel derfra og — — hører I det, Karle!“ — vedblev han og vendte sig til Dragonerne, der gjorde Honneurs — „General Trautmannsdorff roser Eders Courage og Flinkhed, saa jeg har Ære af Jer. Men følg nu kun med, Monsieur Hagen! Hans Høihed Prinds Eugenius vil høre noget om Eders Eventyr.“ Han gjorde et Par Skridt frem, men vendte sig atter og tilføjede: „Ogsaa Monsieur Kruuse kan komme med; han havde jo Deel i Eventyret.“

Fulgt af Ritmesteren, som beordrede sin Lieutenant at fortsætte Inspiceringen, og af Fahnejunkereren, som neppe vilde tro sine Øren, da han hørte den i en saa usædvanlig Form medbeelte Ordre, tog Feltmarschallen Bejen til Hovedkvarterets store Baraffe;

de traadte ind i Kredsens af de forsamlede Generalspersoner og andre høje Officerer.

Prinds Eugen, som stod midt i Kredsens, nikkede til den unge Ritmester. „For Gud!“ — tog han til Orde — „Det fornøjer mig, at det Saar, I hentede i Cremona, ikke har svækket Eders Førlighed, Monsieur Hagen! Jeg hører af General Trautmannsdorff og Eders Oberst, at I har brugt Eder som en brav Karl og ført Escadronen med stor Bravour — — og Lykken havde I da med, som altid, paa et Eventyr, der jo rigtignok var lidt dumbristigt og lidt meget paa egen Haand; men lad gaa! og lad mig saa høre, hvordan det saa ud i de franske Herrers stadfælige Kvarter.“

„Derom vil Fændrik Kruuse kunne give Eders Høihed en nøjagtigere Rapport“ — gjenmælede Elias Hagen — „Jeg gav ham kun Ordren paa mit eget Ansvar og kom ham til Undsætning paa Tilbagevejen; men det var ham, der iværksatte Overfaldet og det baade resolut og med Bravour.“

Eugen nikkede til ham med et paa engang skarpt og velvilligt Blik, og paa Gyldeuloves Vink traadte Hans Kruuse frem.

Det var første Gang at Fahnejunkerens befandt sig ligeover for den fyrstelige Feltherre, og det var kjendeligt paa hans Miner, hvorledes han anstrængte sig for at samle sine Tanker til den størst mulige Landsnærvarrelse; han rettede sin Kæmpesikkertelse til

dens fulde Høide, førte den høire Haand op til Hjelmfkyggen og klemte den venstre om Sværdgrebet.

„Nu, Monsieur Krunse! lad saa høre, kom frem med Eders Rapport“ — sagde Feltherren noget barsk, men tilføjede med et halvt Smil: „Fortæl kun ligefrem og uden Ceremonier hvad I har seet og hørt.“

Denne sidste Deel af Ordren og den gemyttige Tone, hvori den udtaltes, virkede beroligende paa Fahnejunkerens. Med frisk Mod begyndte han paa sin Beretning, der rigtignok i Begyndelsen lod lidt forvirret; men alt som han talte, kom der større Orden i hans Tanker, saa at det omsider lykkedes ham at vække baade Prindsens og de andre høje Officerers Munterhed ved den lunefulde Maade, hvorpaa han fortalte, især det heldige Tilfælde med Feltraabet og Tvekampen med Hertugen af Vendôme, hvis natlige Costume han beskrev i saare naturlige Udtryk.

„For Gud! I danske Bjørne kunne jo undertiden vise Eder galante trods de fineste Riddere“ — sagde Eugen leende, da Beretningen var endt. — „Den rige Hertug, hvis Tilfangetagelse kunde have indbragt Eder en stjern Løsepenge, lod I slippe, men befriede den fattige Dame.“

„Eders Høihed veed kanske ikke, at Signora Veronica er som en Trøstens Engle for vore saarede Krigsfolk“ — udbrød Fahnejunkerens ivrig, men stand-

fede, deels af Forundring over sin egen Veltalenhed, deels af Frygt for at tale i en respectstridig Tone.

„Det veed jeg“ — nikkede Eugen. — „Den smukke barmhjertige Søster er jo bleven Eders Regimentshelgeninde, og jeg roser just Eders uegenyttige Abfærd, Herr Fændrik! — — eller Lieutenant!“ Han vinkede med Haanden til Tegn paa at Samtalen dermed var endt, og han saa med et talende Blik hen til Gyldeuløve, som paa sin Side tilkjendegav med et Nik, at han havde forstaaet og indvilgede.

Fahnejunkeren rettede sig paany, hilste, gjorde omkring og gik hen imod Døren.

„Saamænd!“ — sagde Feltmarschallen, som var fulgt efter og holdt ham tilbage ved Armen. — „Hvorlænge har I nu tjent som Fahnejunker, Monsieur Kruse!“

Kruse rettede sig igjen og svarede i en melankolsk Tone: „I samfulde otte Aar og lidt derover, Eders Excellence! Jeg gjorde hele det irske Felttog med som Fændrik.“

„Efter som flere Officerer ere saarede og Oberstlieutenant Møsting er geraadet i Fangenskab og det kan tage Tid med hans Udløsning, vil der skee en Oprykning i Regimentet, saa der bliver kanskee flere Officeersposter ledige“ — vedblev Feltmarschallen — „Nu kan I foreløbigt indtræde som ældst Lieutenant i den første Escadron; vi saa da siden see, naar jeg gjør min Indstilling til Hans Majestæt.“ Med et

godmodigt Smil til den af Overraskelse maalløse
Officeer bortfjernede han sig.

Hans Kruuse saa efter ham og nikkede tre Gange
hen for sig; idet han derpaa skred ud gjennem Ba-
rakkens Dør og med sær Værdighed gjengjeldte Skild-
vagtens militaire Hilsen, løftede han Hovedet høit i
Veiret, som for at snappe efter Luft, og et ubeskri-
veligt glad Smil udfoldede sig over hele hans brede
Ansigt.

Beronica, hvis Kræfter vare saa udtømte, at
hun følte sig en Almagt nær, havde omsider forladt
Bazarethet og vendte med vakkende Skridt tilbage til
Carlottas Barakke. Baade uden- og indenfor denne
vrimlede det af danske og keiserlige Dragoner, der
klinkede, lo og sang, og kun med deelt Opmærksomhed
hørte man paa, hvad en og anden af de Hjemkomne
endnu fortalte om Dagens Begivenheder. Og saa den
tidligere omtalte Fændrik, Monsieur Ripert, var til-
steede, og paa Grund af hans Rang var det ham,
der især førte Ordet og angav Tonen. Det var en
lang, lysshaaret Krigsmand med lidt skelende Dine;
han syntes at have offret vel stærkt til Bacchus og
være paa Rippet at falde ud af sin militaire Hold-
ning. Hans blussende Ansigt, der ellers snarere bar
et godmodigt Præg, havde for Djeblikket antaget et
maliciøst Udtryk; med et stærkt skelende Blik til Cor-
poral Klim, som i de sidste Minutter havde maalt
ham med alvorlige Djekast, raabte han: „Naar man

seer rigtig i Tingen, have I dog baaret Eder ad som nogle Grødhoveder, at vove Trøjen samt Liv og Lemmer, hvilket Altsammen keiserlig Majestæt betaler Eders Konge, for en smuk Løses Skyld, istedetfor at tage den franske Feltherre ved Bingebenet og gjøre Bytte i hans Kvarter, hvilket kunde have været til Gavn for den keiserlige Tjeneste samt have fyldt Eders tomme Lomme — — har jeg kanskee ikke Ret? — — I seer saa suurt paa mig, Corporal!”

De keiserlige Ryttere, der øjensynligt hørte paa dette spydige Udfald som paa en drukken Mands plumpe Skjemt, ledsagede det med Latter, hvorimod de danske Dragoner lyttede i Beiret, men dog forholdt sig rolige og overlode Svaret til Corporal Klim. „Jeg seer ellers som jeg har lyst til, saavel!“ — svarede denne — „I maa vide, Herr Fændrik! at vi Grødhoveder — — hvilket Ukvemsord man saaer tilgive Eders Hoved, der nok for nærværende Tid er fyldt med Dunst — — baade kjende Tjenesten samt vor Pligt og Subordinationen; men vi lide ei saadan Olsnak her — — om Forladelse, Herr Fændrik!“

„Det maa I nok bede om to Gange, Corporal!“ — foer Fændrikken op; men da han i det samme fik Dje paa Veronica, som netop traadte ind og syntes at gysse sammen for Larmen af de raa Stemmer og den kvalme, vinsvangre Luft, vedblev han med smidskende Røst: „Der have vi jo den smukke Løs

— — for Pokker! hvad det betrefser, have I ikke viist Jer som Grødhoveder, og dermed slutte vi Forlig. Giv mig et Kys, lille Mamsel! til Besegling af Forliget." Han gif med udbredte Arme hen imod hende.

„Holdt nu, Herr Fændrik! paadet vi Grødhoveder ikke skulle glemme Subordinationen" — udbrod Corporal Klim, idet han traadte til og greb Fændriikken om Armen. Dragonerne trængde fremad, en og anden med Haanden ved Skjæftet.

„Væ! Corporal!" — lo Fændriikken og rev sig løs — „Have vi ikke sluttet Forlig — — og det er en Ære, jeg vil vise hende." Han slyngede Armen om hendes Liv under de Keiserliges fornyede Latzer.

Beronica, der var bleg som Døden, støttede sig med Haanden mod Bræddewæggen og udstødte et Skrig.

„Komme hvad vil, saavel!" — mumlede Corporal Klim mellem Tænderne, idet han med den ene Haand atter gjorde et Greb om Fændriikkens Arm, og han lettede paa sin Pallast i Skeden, hvilket Dragonerne, der vogtede paa hans Bevægelser, ogsaa gjorde. De Keiserlige, hvis Latzer pludselig forstummede, saa med tvivlsomme Miner til.

I det Øjeblik, da Veronicas Skrig gjennemskjær Luften, ragede Hans Arnusens Skikkelse frem i Indgangen. „Hvad er det for Staahei herinde!" — raabte han med barsk Stemme.

Dette Udbrud og Synet af hans Kæmpeskikkelse gjorde en Virkning som om et nyt Optrin nu begyndte. Alim slap Fændriffsens Arm og traadte tilbage; Dragonerne rettede sig.

„Oho! der er jo min Duusbroder, Monsieur Kruuse“ — lo Ripert med overstadig Vystighed — „Hvad siger Du dertil, Kammerat! dine ubehøvelede Bjørne ville forbyde mig at kysse dette Pigebarn — — mig, Fændrik Ripert, ville de forbyde at være galant — — for Satan! hvad feiler Dig!“ — tilføjede han i den yderste Forbauselse, da hans Duusbroder uden videre gav ham et Skub, saa han tumlede flere Skridt tilbage.

Hans Kruuse traadte frem fra Døren og gjorde Plads for Veronica, som med usikre Skridt skyndte sig ud; Carlotta, som med ængstelige Miner havde været Vidne til Optrinnet, fulgte paa hans Bink efter hende. Henvendt til sine Dragoner, sagde han: „Hvad nu, Karle! have I ikke hørt, at der er blæst til Retraite? — — Og det undrer mig, at I, Herr Fændrik! endnu lader Eder antrefse her svirende med Folkene og selv gjør Optøjer.“

„For Satan og alle hans Engle! hvad gaaer der af Dig!“ — skreg Ripert opbragt og lagde Haanden paa Sværdgrebet. — „Vel er Du min Duusbroder og har engang baaret mig paa din Ryg til Bazarethet, men hvor tør Du tiltale mig i saadan Tone, som var Du højere paa Straa end jeg — —.“

„Lad det nu være godt, Ripert! paadet jeg ikke skal bære Dig derhen igjen“ — faldt Kruuse ham med uforstyrret Ro i Ordet, men tilføjede derpaa med hævet Røst: „Skulde I ellers ikke kjende mig, Herr Fændrik! saa er jeg for Tiden ældst Lieutenant i Hans danske Majestæts første Dragonregiments første Escadron, og eftersom der ingen af Eders egne Forsatte er tilstede her, befaler jeg Eder, ufortøvet at gaa i Eders Kvarteer og sove Rusen ud.“

Med oppilede Dine og næsten maalløs af Brede saa Fændriken et Djeblif paa ham og snyste saa: „Pralhans! Grødhoved! Du vil give mig, Fændrik i keiserlig Majestæts tredie Cavalleriregiment, Befaling og en uforstammet Befaling. — — Træk, Canaille!“ Han rev Ballasten ud af Skeden.

Men inden han kunde løfte sit blanke Vaaben, omspændtes hans Arm som i en Sernring af Kruuses venstre Haand; i næste Djeblif styrtede han baglænds overende og tørnede med venstre Arm og Skulder mod Dørstolpen, hvor han et Minut blev liggende i en halv bevidstløs Tilstand.

En ildespaaende Mumlen gik gjennem de keiserlige Rytteres Klynge og de trak Ballasterne halvt ud af Skederne; det samme gjorde Dragonerne; men de lyttede alle op, da en Trompet i det samme skingrede udenfor; det var anden Gang, der blæstes Retraite.

„Stik Ballasten ind!“ — commanderede Hans

Kruuse i tjenstmæssig Tone, henvendt til sine Folk —
— „Fremad, Karle! med Svingning til Høire!“

Dragonerne aabløde og travede med klingrende Sporer og med Haanden paa Hjelmstyggen ud af Døren. Da den sidste var kommen ud, commanderede han atter, henvendt til de Keiserlige: „Stil Ballasten ind! Fremad! med Svingning til Venstre!“

Mekanisk stødte Rytterne deres Sværb tilbage i Skeden; med en militairist Hilsen passerede de forbi, uden at bekymre sig videre om deres Fændrik, og fulgte efter Dragonerne gjennem Døren, men komne udenfor, drejede de til Venstre.

„Naa, Ripert! hvorledes har Du det?“ — henvendte nu Kruuse i en venstabelig Tone Ordet til Fændriksen, som imidlertid havde fundet sig lidt, men dog endnu ikke var kommen paa Benene.

„For Fanden! hvordan skulde man vel have det, naar man har faaet et saadant Dast af din Bjørnelap“ — brummede Ripert i en aldeles nøgterne Tone og gjorde Anstalter til at reise sig — „Jeg troer næsten, Du har knækket min venstre Arm.“

„Gud være lovet! det ikke var dit venstre Been, da Du saa kanskee neppe var kommen i Sadlen igjen“ — trøstede hans Duusbroder ham. — „Men det er sagtens ikke slet saa farligt, det kan vel heles igjen, og allensalbs havde det været værre, om Du i din Ruus havde brugt Klingen og saa ved Krigsretsdom

var kommen til Beirs. Lad mig hjælpe Dig tilrette og, om fornødent gjøres, til Lazarethet, hvorhen jeg da dennegang ikke behøver at bære Dig; der kan Du i al Magelighed udsøve Rufen." Dermed hjalp han Fændriksen paa Benene; han tog ham under den sunde Arm og drog ham med sig gjennem Døren. —

Carlotta havde ført sin syge Signora ind i Barakken ved Siden af; det var Elias Hagens Kvar-
teer. „Signor kommer ikke saa hastigt tilbage“ — sagde hun tilfærdig — „Hvil Eder kun her saalænge, til Krigsmændene ere borte — — stakkels Signora! Jeg maa tilbage at see hvad Enden bliver — — en Lykke var det dog, at Signor Kruuse kom til.“ Hun skyndte sig bort igjen.

Beronica sank ned paa det eneste Sæde, der fandtes, en Bænk ved Feltfengen. Det svimlede for hende; hun bøjede Hovedet og greb for sig; saa gled hun ned paa Vejet og blev som livløs liggende. Carlotta kom flere Gange listende ind for at see til hende og i den Hensigt at tage hende med sig til deres fælleds Sovested, der var indrettet i en særskilt Afdeling af Marktetenderbarakken; men hun fandt hende bestandig sovende, og den godmodige Skabning kunde ikke bringe det over sit Hjerte at vække hende. Med den Beslutning at forblive vaagen, fastede hun sig selv paa sit Veje; men ogsaa hun var mødig og flumrede lidt efter lidt ind.

Det gryede allerede ad Dag, da Elias Hagen omsider vendte tilbage. I det han gjennem det aabne Træskuur, der dannede en Slags Forstue til Escadronchefens Kvarter, traadte ind i Barakken, standfede han og studsede ved Synet af den hvide Skikkelse paa Feltfengen. Saa gik han sagteligt nærmere; med meer og meer beundrende Blik betragtede han den deilige Kvinde; i det hvide, folderige Klædebon, med de lange sorte Djenhaar sænkede paa de marmorhvide Kinder, med de tykke Haarfletninger, der kom til Synne under Sløret, og med den ene af de smukt formede Arme under Hovedet, medens den anden Haand ligesom var trykket til Hjertet, saa hun ud som den sovende Venus. Han smilte hen for sig, da Generalens forblommede Ytringer om hende randt ham i Tanke, og han smilte endnu engang — — ad den gamle Krigsmands Raad.

Beronica foer pludselig op og aabnede Dinene; i en halvt opreist Stilling og med hiint dybe, forskende Blik stirrede hun ham ind i Øjet, medens en svag Rødme farvede hendes Kinder; hun gjorde en flygtig Bevægelse, som vilde hun bort, men sank kraftesløs og atter blegnende tilbage.

Det gjøs i Elias Hagen og han greb sig til Panden. „Bliv kun, Signora! I er vist syg“ — sagde han med næsten skjælvende Stemme. — „Jeg vilde kun hente noget og maa atter bort — — I

kan være tryk og sove rolig her." Uden at see sig tilbage forlod han hurtigt Barakken.

I Skuret kastede han sig ned paa den for Ordonnantsen bestemte Sovebrix og svøbte sig ind i sin Feltkappe. Det varede kun faa Minutter før han, med Haanden i Brystlommen, hvor han gjemte sin Reliquie i Brevtassen, lukkede Dine og Tanker for de forvirrede Billeder, der svævede forbi hans Blik. Sjælens Dje, der vendte sig indad, mødte her en Skare af Drømmens Genier, der drog Tæppet op for de hjemlige, tryllende Grindringer; atter og atter steg det frem i hans Tanke som liflig Duft af Reseda og Fioler.

Først flere Timer efter Solens Udgang vaagnede han og saa ind i Barakken; Felt sengen var tom. Da han kort efter begav sig ud i Leiren, mødte han og hilste Veronica, som gik stille forbi med sin Væge=domskasse under Armen.

Mittende Capitel.

Medens Ludvig den Fjortende efter en storartet Maaalestok udrustede Hertugen af Vendôme med alle Midler til Krigens energiske Fortsættelse og bestandig opfordrede ham til at sætte Armeen i en saadan Stand, at den ved Philip den Femtes Ankomst uop=

holdelig kunde rykke i Marken og tilintetgjøre Tjenden med eet Slag, manglede det ikke paa indtrængende Opfordringer fra Wien til Prinds Eugen om, under alle Omstændigheder at holde sig tappert og ikke lade sig fordrive fra den italienske Krigsskueplads; men der fulgte hverken Forstærkninger eller Penge- midler med, da den keiserlige Regering havde ondt nok ved at forsynne de til Rhinen og Nederlandene marscherende Generaler med det Fornødne. Eugen havde saaledes en saare vanskelig Opgave: med en af uophørlig Kamp og Strabadser svækket Hær, der snart led Mangel paa Alt og hvis Vønning var udebleven et halvt Aar, at holde sin ærgjerrige Modstander Stangen, hvis vel udrustede og godt betalte Armee var mere end dobbelt saa stor som hans. Men med usvækket Mod og med Miner, der kun thuede paa Fortrøstning om Seir, saa han Fæerne og Vanskelighederne under Dine. Han bar sig ad ligesom sit — — Efterbillede, kunde man maaskee sige, hiin Hærfører, der hundrede Aar senere og netop paa den samme Krigsskueplads begyndte at sætte Verden i Forbauselse ved sit militaire Geni og som, da en gammel Grenadeer i sin forrevne Mundering traadte frem af Geleddet, præsenterede og forlangte en ny Uniform, sagde til Adjubanten: „Forfkriv strax fra Paris en Uniform med Silkefoer og Guldgalonex, saadan som Garnisonsløverne bære den i Champs-Élysées.“ Dgsaa Eugen imødegik alle Klager med

Ujæmte Bemærkninger og spottede leende over de pyntede Fjender, idet han pegede paa sin opkrampede Hat, hvis Guldguloner vare afblegede eller bortrevne af Muffetflugler og af hvis prægtige Plumage der kun var faa Fjer tilbage — indtil Soldaterne lo med og selv hødede deres hullede Munderinger.

I Wien havde man udkastet en Plan, som man haabede skulde aldeles forandre Sagernes Stilling i Italien; den gik ud paa at fremkalde en Opstand mod det spanske Herredømme i Neapel, hvor det østerrigiske Huus dengang havde mange Tilhængere. Sagen var bleven dreven hemmelig og med stor Iver og Prinds Eugen sat i Kundskab derom, for at han kunde tage sine Forholdsregler derefter og navnlig undgaa alvorlige Sammenstød med Franskmændene indtil disse bleve nødt til at sende en Deel af Hæren Syd paa. Hos de Sammensvorne var der skjult store Mængder af Vaaben, hvormed man vilde bevæbne Lazaronerne, der vare vundne ved rigelige Pengeuddelinger. Den keiserlige Regering troede at være gaaet til Værks med en saadan Forsigtighed og Klogskab, at Sagen, uagtet de mange Medvidere, endnu var en Hemmelighed; den anede mindst, at man fra Begyndelsen af havde Nys derom i Versailles og at Ludvig den Fjortende sad der med alle Complottets Traade i sine Hænder. Paa den til Opstandens Udbrud bestemte Dag mæledede Hovedmændene med de hujende Skarer af Lazaroner gjennem Gaderne og

udraabte Erkehertug Carl til Konge; men da de derpaa stormede frem til Fængselsbygningen, for at slippe Forbryderne løs og bevæbne dem, standsedes de af de allerede opmarscherede spanske og franske Regimenter under Vicekongens Anførsel, og hvorhen de vendte sig, fandt de Vejen spærret af Bajonetter. Efter et voldsomt Blodbad og mange Arrestationer sprængtes de oprørske Hobe og næste Dag var Roligheden gjenoprettet. Philip den Femte, som fra Spanien var gaaet under Seil med en heel Flaade, landede ikke længe efter i Neapel, hvor han blev hylbet under almindelig Jubel.

Kongen indskibede sig derpaa igjen og fortsatte Seiladsen til Livorno; her gjortes formelig Landgang under torbnuende Salut fra hele Flaaden, og man tiltraadte Marschen Nord paa til Krigens Skueplads. Det gik dog kun langsomt fremad, snarere som et Triumftog end en Marsch til Valpladsen. Vel droge de smukke spanske Infanteri- og Cavalleriregimenter afsted med vaiende Fahner, klingende Spil, under Trompeters og Paukers Klang, og med modige Minder, med slyrige Blik saa Soldaterne ud efter Tjenden; men mellem de krigeriske Skarer bevægede Hoffet sig fremad med al den spanske Grandezza og sin langsomme Majestæt. Der var lange Rækker af tunge, svært belæssede Carrosser, hvori de spansk-indiske Kongedømmers stolte Herrer og Damer fulgte efter den unge Konge, der som en jordist Gud tronede

alene paa Forsædet af den uhyre, heelt forghlde Karet, der raslende og knagende rullede hen ad Bejen, trukken af otte Muuldyr, med Forridere og omsvæmet af unge Adelsmænd i glimrende, halvt østerlandste Dragter. Da man langt om længe ankom til Cremona, gik Indtoget for sig under Kloffernes Ringning, under Løsning af alle Fæstningens Kanoner og skingrende Fanfare af vel hundrede Trompeter. „Det kalder jeg et kongeligt Optog“ — hvistede Hertugen af Choiseuil til Marquien af Créqui, som modtog Kongen med sine i Parade opstillede franske Batailloner. „Det forslaaer ikke; siig heller: et Bacchustog“ — svarede Marquien, idet han med sænket Kaarde red nærmere til den forghlde Karet.

Philip den Femtes endelige og pompeuse Optræden paa det store Krigstheater fremkalde, saa at sige, stormende Applaus, ikke alene fra Verdens Tilskuersplads, men blandt selve de mange Tusinder af Medspillende. Kun Hertugen af Savoyen, Victor Amadeus, som imidlertid var ankommen til Mantua med sine italienske Hjelpetropper, og Hertugen af Vendôme vare lunkne Deeltagere i Jublen, da de nu kun vilde faa underordnede Roller at udføre i Dramaet; ikke destomindre iilte de med at iværksætte de Operationsplaner, der for længe siden vare udskafte eller foreskrevne fra Versailles; at den franske Feltherre i høje Toner og uden at gaa paa Raad med Victor Amadeus, udstedte alle Befalingerne,

tjente just ikke til at opklare dennes mørke Lune. Der var iøvrigt ikke Tale om at angribe Eugen, som endnu bestandig laa stille i sin befæstede Leir; man syntes at have Betænkelighed derved, og Planen gik foreløbigt kun ud paa at lokke ham frem af sine Forskandsninger. Vendôme deelte sin, nu over halvfjirfindsthye tusind Mand stærke Armee i tvende Dele; Prinds Henri af Baudemont fik Commando over den ene mindre Halvdeel, der skulde blive tilbage i Mantua, medens den anden større Halvdeel var bestemt til, i Forening med Spanierne at gaa angrebsviis til Værks og gjenerobre de mange befæstede Stæder, navnlig i det Parmasanske og Modenesiske, der endnu vare i de Keiserliges Besiddelse, og derpaa i forenede Mæsser at falde over den fjendlige Hovedstyrke, saasnart denne viste sig i Marken. Et betydeligt Troppescorps var allerede under Marquien af Créquis Ansørsel afgaaet til Cremona; daglig fulgte større eller mindre Afdelinger efter, rigtignok først i en forsigtig Afstand omkring Eugens Leir, som omkring den søvende Løves Hule, men efterhaanden nærmere og nærmere, med den sædvanlige franske Sorgløshed; der skete jo intet Udfald, ingen Overrumpling fra Leiren; desuden havde Dagens store Begivenhed, Kongens Ankomst, vaakt et saadant Røre, bragt alle Gemytter i en saadan Spænding, at Alverden kun hastede derhen, forglemmende alt Andet, tilsidst ogsaa Eugens Nærhed, ja, man var ikke langt fra den

vildfarende Tanke, at selve Fjenden maatte være blendet af den spanske Majestæt, saa han neppe vo-vede at slaa Dinene op, end mindre at forgribe sig paa dens Straaler. Nu brød ogsaa Hertugen af Vendôme op med Resten af Angrebshæren og med ham fulgte den kvindelige Afdeling af det lille Hof, der havde samlet sig i Mantua til Kongens Modtagelse paa italiensk Grund; som galant Ridder vilde han selv escortere de mange skønne mantuanske og franske Damer, da disses sædvanlige Cavalerer og ledsagere for Størstedelen vare ilede forud til det kongelige Hovedkvarter.

Det var en lys Julimorgen, da Hertugen af Vendôme forlod Rivalta med sit Tropicorps og et stort Vogntrein med de fornemme Herstaders Domestikker og Bagage. Marschen gik gjennem den betydelige Skovstrækning af smaa Ege og andre Løvtræer, der et Par Mil Sydvest for Mantua bødæffede den noget flade Egn henimod Ogliofloden. I den endnu friske Morgenstund og i de kjølige Skygger var Hovedcorpsset skredet rask fremad og havde næsten naaet Udkanten, hvor Feltherren, som selv havde begivet sig til Fortrævet, lod gjøre Holdt og udsaa en bekvem Plads til Rast, fremfor Alt til Damerne. Disse, der alle vare til Hest og udgjorte et smukt Amazoncorps, vare endnu langt tilbage, midt inde i Skoven, under særlig Escorte af en Escadron fransk Ryttere, anførte af

Hertugen af Grammont og Greven af Ferté. Gjennem det grønne, luftige Tag kastede Solen sine Straaler ned paa det prægtige Tog, der bevægede sig frem i Skridtgang; munter Latter, højrøstede, klare Stemmer gjensløde under de hvælvede Løvsale; fordybet i den levende Samtale, det gjækkende Rofetteri, de sværmeriske Udbrud, havde ingen lagt Mærke til den fære Raslen i Understoven paa begge Sider eller til den, snart fjernere, snart nærmere Hestetrampen i den bløde Skovgrund, hvilket den øvrige Escorte, der ligesom den aristocratiske Deel af Selskabet var i en lystig Samtale, desuden antog for Gjenlyd af deres egne Hestes Hovslag eller at hidrøre fra udsendte Cavalleripatrouiller. Det kom ikke i Nogets Tanke, at Fjenden kunde være nær.

Toget havde naaet til et Sted, hvor Bejen bugtede sig, hvor der til Venstre og Højre bredte sig en Lysning i Skoven, paa hver Side en Eng med sit deiligt spraglede Blomstertæppe.

„Fremad!“ — løb der pludselig en barsk Stemme fra Venstre, og en Trop røde Dragoner sprængte ud fra Engen; der hørtes et lignende Commandoraab og raske Hovslag længere tilbage paa Bejen.

„Der er Fjenden!“ — udbrød Greven af Ferté. Raabet gjentoges af hele Escorten; det raslede gjennem Rækkerne og de blanke Klinger glimrede allerede i Solens Straaler; paa Grevens Vink svang en

Snees Ryttere op foran Damerne. „Fremad! —
— Hug ind!“ — commanderede han.

En Officeer af de røde Dragoner red frem; det var Christian Gyldenløve, som havde lagt sig i Baghold med det første Dragonregiment. „Giv Eder kun, I Herrer! I ere omringede“ — raabte han.

„For Damerne! Fremad!“ — udbrød Hertugen af Grammont; svingende den lange Kaarde, hug han Sporerne i sin Hestes Side, saa den gjorde et voldsomt Sæt frem.

„Saamænd! naar I endelig vil“ — sagde Gyldenløve og jog ind paa de nærmeste Ryttere.

Damerne strege i Veiret; i en forvirret Klynge toge de Flugten til Høire, ind paa Engen; men her prellede de mod en Række Dragoner, der med sænkede Pallaser og leende saa smaat, spærrede dem enhver Udvei. Med ængstelige Miner og Udraab rede de hid og did og havde Møje med at holde sig i Sadlen paa deres opstrækkede Pasgængere.

Paa den indskrænkede Skovvei tumlede Dragonerne og Escortens Ryttere sig et Par Minutter i en vild Kamp, hvis Udfald dog ikke kunde være tvivlsomt, uagtet den glimrende Tapperhed, hvormed Franskmændene satte sig til Modværge eller huggede ind paa den langt stærkere Fjende.

Flere Ryttere vare blevne sabelløse for Gyldenløves vældige Sværds slag; han sprængte frem mod

Greven af Ferté, der som en Rasende havde hugget om sig.

„Ah! Monsieur le comte de Gyldenløve!“ — udbrød Greven forundret og hilste med Raarden.

„Her er ikke Tid til Complimenter“ — nikkede Gyldenløve og hug til, saa hans Klinge gjensløb paa Modstanderens Hjelm.

Greven sad dog fast i Sadeln og gjengjeldte Hug for Hug. Men Lieutenant Kruuse, som med vanlig Kraft havde banet sig en Vej gjennem Sværmen, foer med sin normanniske Hingst saa voldsomt ind paa ham, at Grevens Hest sank i Haserne og dernæst rullede hen paa Jorden over sin Rytter.

„Til mig, Monsieur!“ — raabte Elias Hagen, som samtidigt havde hugget sig igjennem og nu i den franske Officeer, der under det bestandige Raab „for Damerne!“ slog saa drabeligt om sig, gjenkjendte Hertugen af Grammont, for hvis mindre cavaleermæssige Raardestød han paa Torvet i Cremona var segnet til Jorden.

„Til Eders Tjeneste, Monsieur!“ — svarede Hertugen, skjøndt med et forlegent Smil, da han ligeledes gjenkjendte Ritmesteren. De svang Hestene et halvt Minut i Kredse om hinanden og vekslede Sværdslag, der fra begge Sider førtes med senestærk Arm; men idet deres Klinger klirrede mod hinanden, gif Hertugens Raarde itu ved Skjæftet.

Elias Hagen hilste ved at sænke Pallasfen. „S

er min Fange, Monsieur de Grammont!" — sagde han og jog videre frem.

Da begge Officererne nu vare afvæbnede og en halv Snees af Escortens Ryttere faldne eller gjorde ukampdygtige, overgave sig de øvrige, der desuden vare omringede paa alle Kanter.

Kampen havde neppe staaet paa i ti Minutter; i Løbet af de næste ti bleve Fangerne afvæbnede og bortførte, de Faldne kastede ind i Krattet, de Saarede bragte bort, og Dragonerne rede op i Række paa begge Sider af Bejen.

„Det er et farligt Embede at passe paa Krigsfanger, der bære Silkestjorter og fagre Ansigter med sorte Dine" — sagde Gylbenløve til Elias Hagen — „I kan tage en halv Snees Mand med samt en Trompeter med et hvidt Klæde om Instrumentet og føre hele denne Flok Damer tilbage til den franske Feltherre, hvem I sagtens treffer ved Udkanten af Skoven, og I kan sige ham et Par høflige Ord ved Afleveringen. Skynd Eder saa, Monsieur Hagen! Vi Andre rykke saa smaat tilbage til Leiren med Fangerne. — — Saamænd! det var dog Skynd og Skam at berøve de skjønne Damer deres tappre Ridere" — tilføjede han — „I kan ogsaa tage Greven af Ferte og Hertugen af Grammont med og under Veis give dem at forstaa, at de selv maa bestemme Løsepengene, hvilke jo tilkomme Eder og Lieutenant

Kruuse, og I kunne vel trænge dertil formedelst den udeblivende Lønning."

Damernes Overraskelse og Glæde var ikke ringe, da Ritmesteren forkyndte dem Feltmarschallens ridderlige Beslutning. Farven vendte tilbage paa den blegnede Kind, de rappe Tunger kom atter i Bevægelse og de mørke Dine begyndte igjen at spille, medens det prægtige Amazoncorps i skarpt Trav fjernede sig fra Skuepladsen for den nylig stedfundne Kamp, ledsaget af Elias Hagen og Hans Kruuse; en halv Snees Dragoner sluttede Toget, der havde en Trompeter i Spidsen, og en af Damerne, Signora Beatrice, gav sit hvide Kniplings Lommetørklæde til at binde om Instrumentet som Parlamentairflag. Hertugen af Grammont og Greven af Ferté rede jevnfides i dyb Tausshed, men paa Bejens Yderkant, i saa lang Afstand fra Damerne som muligt; den Første kastede skinsyge Blik til den unge Ritmester, som var i levende Samtale med Signora Beatrice, og den Anden saa med ærgerlige Miner paa den kæmpemæssige Lieutenant, men især syntes dog dennes store og styrige normanniske Hingst at være Gjenstand for hans Opmærksomhed.

Toget kom forbi en Huulvei; gjennem Løvet i den dæmrende Baggrund opdagede man ogsaa her Dragonernes røde Uniformer og de blinkende Baaben; i Forgrunden tæt ved Bejen holdt Carlotta med sin Marketenderfarre. Veronica, som stod i Nær-

heden, saa op paa det prægtige Optog, der kom forbi; hendes Dine syntes at udvide sig, hendes Kinder fik Farve, da Ritmesteren netop, og det med ivrig Omhu, gjorde et Greb ved Tøilen af Beatrices urolige Ganger; men han drejede dog Hovedet, han hilste hende, og hun fulgte ham med et straalende Blik; ogsaa Lieutenanten hilste og vendte sig i Sælden.

„Min Gud! det var jo Contessa Casoli“ — udbrød Beatrice, som havde opfanget de, som det forekom hende, betydningsfulde Njefast og nu saa sig tilbage.

„Det er vor barmhjertige Søster“ — bemærkede Ritmesteren flygtigt — „Kjender I maaskee hende, Signora!“

„Jeg kjender hende“ — nikkede den mantuanste Frøken med et fint Smil — „Hun er smuk, ikke sandt! og hun er af fornem Familie.“

„O! Signora! hun er mere end det“ — forsikrede han i en livligere Tone og saa hende frit i Djet — „Hun er god og opoffrende, en sand Engel for vore Saarede og Syge — —.“

„Ah! I bliver jo ganske begejstret ved at tale om hende“ — faldt Beatrice ham lidt spottende i Ordet. Med en let Overgang i Stemme og Miner vedblev hun: „Men siig mig, Signor Capitano! er det virkelig saa, at der ogsaa blandt de blonde Kvinder i Eders kolde Fødeland findes smukke Damer?“

Elias Hagen saa forundret paa hende og Blodet

steg ham til Hovedet; medens han derpaa vendte Dinene bort og stirrede hen for sig, som paa et Tankebillede, svarede han smilende: „Det er virkelig saa, Madonna! — — og hvis Kvinderne i Danmark ikke vare delige og elskværdige, hvor var det saa muligt, at en danskt Ungersvend kunde modstaa en italienskt Madonnas henrivende Skjønhed?“

Beatrice tilfastede den smukke unge Krigsmand et mørkt Blik, der dog snart antog et næsten melankolskt Udtryk; hun trak Tøilen til sig og saa bort. Et Minut rede de begge videre i Tausshed.

„Men, Monsieur de Grammont! og Monsieur de Ferté! hvi berøve I de skjøne Damer ganske Eders Selskab?“ — henvendte Ritmesteren Ordet til de tvende Krigsfanger og holdt sin Skimmel lidt tilbage for at komme dem paa Siden — „Ikke kan jeg tro, det er af Undseelse over at være tagne tilfange i deres Paasyn; thi i Eders Sted, mine Herrer! vilde jeg sandelig føle mig lykkelig over at have kæmpet saa tappert og ridderligt under deres Dine.“

De to Adelsmænd hilste med tvungen Høflighed og Grammont sagde: „Jeg takker Eder, Monsieur d'Hagen! for den uden Tvivl velmeente Trøst — — og maaskee kan I talke min Baabensmeds daarlige Arbeide for den Lykke, I nu nyder, at være Damerens Ridder.“

„Maaskee, Monsieur de Grammont!“ — smilte Ritmesteren med et klogt Blik — „Jeg har jo engang

før følt Virkningen af den Færdighed, hvormed I forstaaer at føre en bedre smedet Klinge."

"Sandt at sige, Monsieur le capitaine! lider ikke heller jeg af Undseelse, men kun af Ergrelse over, at jeg skulde kastes til Jorden netop af dette prægtige Dyr" — sagde Greven af Ferté med et ondskabsfuldt Smil og pegede paa Lieutenanten.

Ritmesteren blev saa forundret, skjøndt han uvilkaarlig maatte smile, over denne Impertinence, at han havde Umage med at sætte en alvorlig Mine op, idet han fulgte Retningen, hvori Greven pegede. Lieutenanten gjorde store Dine og trak Brynene i Beiret, som naar man anstrænger sin Eftertanke.

"I maa vide, Monsieur! — — chose — — undskyld, jeg veed ikke Eders Navn" — vedblev de Ferté og nikkede skjodesløst til Lieutenanten — „det er egentlig min Hingst, I rider paa; i Cremona overlod jeg den en Aftenstund til Capitaine de Fleuri, som var commanderet ud paa en Recognoscering; men han bares Dagen efter hjem af sine Folk og Hingsten var borte. Skulde I kanstee vide nogen Besked med den Affaire? Vil I i alt Fald give mig Hingsten tilbage, maa I gjerne selv bestemme Løsepengene."

Hans Kruuse blev rød i Hovedet, saaledes anstrængde han sine Tanker for at finde et passende Svar paa den stolte Adelsmands baade spottende — det mærkede han nu — og overmodige Tiltale. Han havde en Følelse af, hvad han skyldte sin nuværende

Stilling, men ogsaa det Selskab, hvori han befandt sig. Endelig tog han saaledes til Orde: „Hvis den Capitaine de Fleuri, Herr Greven taler om, var den samme Officeer, der en af de sidste Dage i Januar red denne Hingst i Spidsen for en Cavalleripatrouille, saa var det mig, Lieutenant Hans Kruuse af Hans danske Majestæts første Dragonregiment, der med mine tre Dragoner sloges med ham, og han forsvarede sig som en tapper Mand; men han kom, formodentlig af Banvare til at jage sin Klinge gennem Bringen paa min Hest — — og jeg kan forsikre Eder, at min Brune var i sin Tid en ligesaa kraftig og fyrig Hest som denne her — — saa jog jeg til Gjengjæld min Klinge gennem ham og tog Hingsten med mig som min lovlige Erobring. Nu holder jeg af dette prægtige Dyr og er ikke til Sinds at skille mig ved det; men den ene Høflighed er den anden værd, og jeg overlader det derfor til Eder, Herr Greve! at bestemme Løsepengene for Eder selv.“

Greven maalte den store Krigsmand med et ærgerligt Blik; saa foer atter et ondskaabsfuldt Smil over hans skarpe Ansigt, idet han mumlede mellem Tænderne, dog høit nok til at den Baagjeldende kunde høre det: „I passe jo ogsaa sammen, og jeg kan tænke, I vil nødigt skilles fra en Landsmand — —.“ Han standsede, da han mødte et fast, næsten truende Blik fra Kæmpens mørkeblaa Dine; men han gjengjældte Blikket og tilføjede i uforandret Tone: „Er

det ikke en normannisk Hingst og nedstamme Normannerne kanstee ikke fra Eders Forfædre?"

Hans Kruse smagde lidt derpaa, som man siger i daglig Tale; hans Miner tydede atter paa indre Anstrængelse, men dennegang for at bekæmpe den opblussende Bredde; i en rolig Tone svarede han: „Undskyld, Herr Greve! jeg er en daarlig Karl til at fægte med spidse Ord og formummede Talemaader; men ride vi engang igjen sammen i et Choc og I beholder Rlingen i fri Haand, skal jeg have den Ære at svare Eder.“ Dermed hilste han, og han nikkede hen for sig med en tilfreds Mine, da han bortfjænnede sig i rask Trav.

Man havde naaet Udkanten af Skoven, hvor der hørtes Larm og Tummel af Tropperne, der allerede havde leiret sig paa Engen. En stor Skare Officerer med Hertugen af Vendome foran kom travende frem ad Bejen. Hertugen standsede ved Synet af de røde Dragoner og den hele glimrende Trop. Alle udbrøde de i forbausede Raab og vidste ikke, hvad de skulde tro; af den franske Escorte saaes kun de to vaabenløse Officerer.

Toget gjorde Holdt i kort Afstand; Trompeteren løftede sit Instrument med det slagrende Anplingslommelørklæde og blæste et Signal. Saa red Ritmesteren frem med sin Lieutenant.

„Paa Ære! det forstaaer jeg ikke — — hvad

skal dette Optog bethde og hvem er I?" — raabte Hertugen ham imøde.

„Ritmester Hagen af Hans danske Majestæts Dragoner" — svarede Elias Hagen og hilste med stolt Anstand — „Feltmarschal Grev Gylbenløve har befaleet mig at ledsage disse ædle Damer, der tillige med deres Escorte for en halv Time siden toges tilfange i Skoven, og atter stille dem under Herr Hertugens Beskyttelse, efter som Greven ikke betragter Kvinder som Krigsfanger, men alene har beholdt Escorten tilbage i Fangenskab, dog med Undtagelse af disse tvende Adelsmænd. Iøvrigt har jeg kun at tilføje, at saavel Rytterne som de Herrer Officerer forsvarede Damerne med ridderlig Tapperhed til det Yderste."

„Aha! Er Monsieur de Gylbenløve Eders Chef, saa kan jeg forstaa den dristige Streg, der er spillet os" — sagde Hertugen med en noget forlegen Mine, skjøndt den stolte Mand kun vilde lade forundret — „Greven har hentet sine Sporer under Kong Ludvig den Fjortendes Banner og han er godt bekjendt i selve Versailles. Det var ellers uheldigt nok, at højere Pligter et Djeblik skulde kalde mig bort fra Damernes Side — — men, ved Hercules og alle de classiske Kæmper!" — afbrød han sig selv, idet hans Dine faldt paa Lieutenanten, der holdt bag ved sin Ritmester — „Seer jeg ikke der den forvovne Officeer, der uanmeldt gjorde sin Opvartning ved min

Lever i Rivalta — — Vil I have den Godhed at forestille ham, Monsieur le Capitaine!"

„Monsieur Kruuse, Lieutenant i Kong Frederik den Fjerdes Dragoner“ — sagde Ritmesteren, paa hvis Vin Hans Kruuse nu red frem og hilste.

Hertugen nikkede til ham og vedblev med et fornemt Smil: „Paa min Ære! Monsieur de Kruuse! I er en sjelden dygtig og heldig Fægter; I kan prale af at have været ude for Haanden med en Generalissimus over de franske Hære i Italien — — Eders Dragonsabel, der har maalt sig med Hertugen af Vendômes Kaarde, kan I hænge op som et historisk Mindesmærke. Men nu tør jeg ikke lade vore skønne Damer vente længer og jeg vil heller ikke opholde Eder, mine Herrer! Vil I, Monsieur d'Hagen! overbringe Greven af Gyldenløve mine Complimenter i Anledning af hans fine Galanteri, der minder om hans Ophold i Versailles. Paa et — — snarligt Gjensyn, mine Herrer Officerer!“ Han gjorde en hilsende Bevægelse med Haanden.

Med sænkede Ballaster kastede Hagen og Kruuse deres Heste omkring og joge tilbage efter Trompeteren, som allerede var forud og blæste en munter Melodi. I Forbivdret hilste de atter og atter den lange Række af Amazoner; flere end een af de skønne Damer fulgte med Dinene den unge Ritmester, indtil han med sit Følge forsvandt under Skovens Skygger.

Tyvende Capitel.

Det mislykkede Forsøg med Opstanden i Neapel havde kun tjent til at styrke de Franskes Stilling i Italien. Ved de af Gylbenløve medbragte Krigsfangers Udsagn kom Prinds Eugen imidlertid under Veir med Fjendens Operationsplaner og det gjaldt nu om at lægge ham Hindringer i Vejen for deres Udførelse og nøde ham til at dele sin Magt, dog uden derfor at opgive den faste og endnu bestandig truende Stilling, de Keiserlige indtog foran Mantua. I denne Hensigt affendte han et mindre Troppescorps til det stærkt befæstede Borgoforte med Ordre til, under Fæstningens Kanoner at opkaste en retrancheret Leir som til en bethdelig Hærstyrke; Meningen dermed var, deels at henlede Fjendens Opmærksomhed til dette Punkt, deels at sikke sig Overgangen over Floden, paa hvis høire Bred Franskmændene allerede bevægede sig frem mod Parma og Modena. Samtidigt, og for ved en Diversion i større Stil end mere at dele Fjendens Opmærksomhed, lod han General Visconti begive sig paa Marschen med tre tusind Ryttere, der omtrent udgjorte hele det keiserlige, endnu slagfærdige Cavalleri, dog med Undtagelse af de tvende danske Dragonregimenter, som han beholdt tilbage; Generalen skulde ved den lille By San Vittoria ligeledes affstikke og opkaste Skanser til en befæstet Leir. Det lykkedes Visconti, ubemærket af

Tjenden, der endnu ikke var trængt saa langt frem ad denne Kant, at naa sit Bestemmelsessted, og der lagdes uopholdeligt Haand paa Værket.

Fra Cremona havde Philip den Femte atter sat sig i Bevægelse med sin Hoffstat og de spanske Tropper, for at begive sig til Sorbolo, hvor de forskjellige Armee-corpser skulde forene sig; her vilde han selv overtage Commandoen og tiltræde det afgjørende Felttog Syd paa, ind i det Modenesiske. Ogsaa Hertugen af Vendôme var med sin hele Styrke paa Marschen derhen og havde allerede passeret Castel Novo, hvor der var holdt længere Raft.

Det var en Morgenstund kort efter Solens Opgang, henimod Slutningen af Juli Maaned. Saa langt Djet kunde naa, opdagede man de glimrende Infanteri- og Cavallericolonner bugte sig hen ad de hvide Beje eller over de grønne Enge, forbi San Vittoria, dog i et Par Miils Afstand derfra. I Spidsen for et prægtigt Kyradseregiment og omgivet af sin talrige Stab, drog Overgeneralen frem langs med et skovbevoret Bakkestrøg, der i bølgefornige Linier hævede sig til Høire; til Venstre aabnede sig en vid og malerisk Udsigt over det skønne Landstæb, der i Morgensolens Straaler viste sig i al sin frodige, farverige Herlighed, gjennemkrydset af de halvt udtørrede Floders smalle Vandløb, der glindsede som Sølvtraade, medens hist en Villa, her et Kirkespir eller en mørk Kæmpechypres speilede sig i den lille

Sø, som man ved første Djekest havde antaget for en lysgrøn Eng.

I muntre Samtaler tumlede de unge Adelsmænd deres Gangere hen over de dugsprængte Blomstertæpper, lyttede til Sangfuglenes Slag og Triller mellem Træers og Buskes luftige Løv, saa sig med livsglade Blik omkring og overbøde hinanden i Løfter om Bedrifter, i overmodige Udfordringer til Skjæbnen.

De rede forbi Ruinen af et nedbrændt Bondehuus, der laa paa en Klippestrænt tæt ved Bejen. Paa en af de omstyrte, forkullede Dørstolper, i den sparsomme Skygge af et Laurbærtræ paa den ene Side og paa den anden et Orangetræ, mellem hvis glindsende Blade Frugten stinte som Guldbæbler, sad en lurvet klædt Karl med en lang Knortestav i Haanden; den lusludte Trøje hang som Drapperi paa hans ene Skulder; paa det ravn sorte Haar, over det olivengrønne Ansigt bar han en hulet, rødbrun Filtehat.

„En superb Bandit og hvilken pittoresk Omgi-
velse!“ — sagde Hertugen af Vendôme, som ogsaa var kommen i en oprømt Stemning og pegede derhen — „Jeg sagde det nok, Monsieur de Chavigny! det var en stor Feil, at vi ikke fra Paris toge et Par af vore Malere med, der kunde have optaget saadanne Billeder — — ved Apelles og Raphael!

dette her og med os i Forgrunden vilde have frydet mange skjønne Dine i Versailles."

Banditten, der havde tilbraget sig Hertugens Opmærksomhed, reiste sig og kom nærmere, dog uden at løfte sin Hat eller paa anden Maade lægge Erbødighed for Dagen.

Oberst de Chavigny tog ham skarpt i Ojesyn og udbød: „Paa Er! jeg skulde tage meget feil, om jeg ikke har seet det Banditansigt før."

„Det har I vistnok, Monsieur de Chavigny!“ — bekræftede de Blainville, som for kort siden var bleven forfremmet til Oberst og Regimentschef — „Nu kjender jeg ham — — det er jo Battista, en stor Kjeltring, selv af en Spion at være, men som før har givet os nyttige Vink. Det var ham, der førte Prinds Thomas af Baudemont vild paa Marschen til Cremona, og Prinds Henri havde nok selv kjøbt ham dertil; han lader sig gjerne betale af begge Parter og tjener saa den, der gav meest, hvis han ikke narrer dem begge."

Battista, som imidlertid var kommen ned paa Bejen, gik med lange Skridt tæt ved Feltherrens Hest og skottede op til den fornemme Rytter med en Mine som om han kun ventede paa at blive tiltalt.

„Hvad vil Du — — grove Rucegt!“ — sagde Hertugen ærgerlig — „og er din snavsede Hat kan skee groet fast til dit Bandithoved, at Du ikke kan faa den af?"

„Ahi! Jeg tænkte, Eccellenza vilde mig noget“ — svarede Banditten og rev den bulede Hat af Hovedet.

„Hvad skulde jeg ville Dig — — veed Du kanske noget, som det kunde være Umagen værd at erfare?“ — spurgte Hertugen videre, men i en mindre ærgerlig Tone, da de Blainville gav ham et Bink med Dinene.

Banditten rakte sin Hat i Beiret med en ydmyg Tiggermine og svarede: „Ved den hellige Jomfru! jeg skamme mig ved at hilse saadan Herre med denne snavsede Hat; men vil Eccellenza give mig noget til at kjøbe mig en ny for, kunde jeg nok til Gjengjæld give en Efterretning, for hvilken Eccellenza kanske tager sin egen skjønne Hat af.“

Hertugen tog et Guldstykke frem og kastede det i Hatten med et foragteligt Smil. Men Banditten rystede paa Hovedet og sagde med et ligesaa foragteligt Griin: „Det slaaer ikke til, Eccellenza! og neppe skulde tredive saadanne Guldstykker opveje den Efterretning, jeg kunde give.“

Hertugen betænkte sig et Djeblif og saa ham skarpt ind i Ansigtet; saa tog han stiltiende en halv Snees Guldstykker frem af sin Sidetaste og lod dem regne ned i Hatten.

„Godt, Eccellenza! det vil jeg tage paa Haanden“ — nikkede Battista og talte Pengene efter med et lynende Blik; han udstrakte den sortebrune Haand

mod Bakkestrøget til Høire, og med pludselig forandrede Miner vedblev han i en alvorlig Tone: „Historie ved San Vittoria, neppe to Miil herfra, kan Eccellenza træffe General Visconti med tre tusind Ryttere; Hestene ere koblede sammen i et Indelukke og Mandskabet arbejder paa Skandserne til en stor Veir.“

Alle Officererne lyttede forundrede op; men Hertugen holdt sin Hest tilbage og udbroød: „Du har Ret, Bandit! den Efterretning er nok de Guldstykker værd, hvis Du ikke bedrager mig — — men i saa Fald veed Du vel, hvad der venter Dig.“

„Mit Navn er Battista“ — nikkede Kjeltringen med en næsten stolt Mine, idet han antog en Gladiators Holdning — „og har jeg først taget Guld paa Haanden, kan Eccellenza stole paa mig, som var jeg en af de hellige Apostle; det vide de galante franske Krigsmænd nok — —.“

„Det er godt!“ — afbrød Hertugen ham barsk — „Kan Du føre os ad en Veir, saa vi usforvarende kunne komme over dem?“

„Det kan jeg, Eccellenza! der gaaer mere end een Sti mellem Bakkerne“ — forsikrede Battista.

Hertugen saa sig om, først hen i den Retning, hvori Spionen havde peget, saa tilbage over de fremdragende Troppers lange Rækker. „Har Karlen sagt Sandhed, hvilket dog ikke er saa usandsynligt“ — henvendte han derpaa Ordet til sine Stabsofficerer

— „maa vi uden Ophold benytte det heldige Tilfælde, for ikke at blive overbudte af Fjenden. Jeg vil selv undersøge det og tage Kyradsfererne samt femte og sjette Dragonregiment med. I, Monsieur de Chavigny! kan imidlertid tage Commandoen og føre Tropperne saa smaat videre ad Sorbolo til; førend I naaer derhen indhenter jeg Eder nok. Skynd Eder, mine Herrer! at give de fornødne Ordre. Og nu fremad, Battista! men tag Dig i Vare, et Pistol-løb peger efter Dig.“

Medens et Par Adjutanter joge tilbage for at udføre Befalingen, slængede Spionen sin lasede Trøje med et clasfist Kast over den anden Skulder, satte sin Knortestav frem og gjorde et Spring over det rindende Vand, der som Grøft begrændsede Bejen; Trop efter Trop satte Kyradsfererne nu efter og snart ligeledes de nævnte tvende Dragonregimenter. I smaat Trav bevægede hele Cavallericolonnen sig henover den mørkegrønne, hist og her rødbrune Mosegrund; Hertugen red tæt i Hælene paa Veiviseren, som med utrolig Hurtighed skridtede afsted og sprang med kraftige Sæt hen over Vandpytterne. Sordsmonnet blev efterhaanden ujevnt og Omgivelseserne skjultes af Krat og Buske, indtil det begyndte at gaa opad, gjennem en Huulvei mellem og hen over Bakkerne, hvor fremspringende Klippestykker afveklede med lavstammede Skovpartier. Marschen fortsattes en halv Timestid opad, saa hen ad Rygningen, taust og

stille; man hørte kun Hovslagene, naar det gik over Klippegrund, og hvissende Samtale.

Nu lysnede det igjen; over Krattet og de lave Cactuustræer, der som et milelangt Gjerde strakte sig hen til begge Sider af Høidedragets Rand, kunde Blikket ise ud, fremad til de fjerne skinnende Alpe-toppe, og tilbage over de blomstrende Sletter til de af mørke Skove omkrandsede Apenniner.

Veiviseren iilte forud med fordoblede Skridt; men Hertugen sporede sin Ganger efter ham og trak en Pistol ud af Sadelhylsteret. Battista saa sig skulende tilbage og sagtnede sin Gang; han syntes et Øjeblik tvivlraadig; derpaa blev han staaende ved en bred Abning i det naturlige Gjerde, hvor han pegede ud med sin Knortestav. I nogen Afstand skinte Kirkespirets forgyldte Kors over San Vittorias hvide Huse med de flade Tage; paa Sletten i Forgrunden, kun i et Par tusind Alens Frastand, vare talrige Klynger af keiserligt Krigsfolk i travlt Arbeide med at opkaste Jordvolde, afflikke Skandser eller nedramme Palisader; gjennem Kirkeklokkernes Klang fornam man tydeligt Lyden af deres Arbeidsredskaber; Slag af Ører og Jernhakker hørtes ogsaa i Nærheden, derhenne ved Skraaningen, hvor man ligeledes syntes i Færd med at anlægge en Skandse; en keiserlig Dragon lod netop der Hakkens synke og stirre herop, idet han med Haanden skyggede over Dinene for det blendende Sollys. Noget længere

til Høire, paa den udstrakte Eng saaes store Kobler af opsadde Heste under Bevogtning af Stald- og Trosknægte, medens andre Flokke gif løse omkring og græssede.

„Eccellenza seer selv, at min Beretning var rigtig og nok de tredive Guldpenninge værd“ — sagde Battista med et listigt Griin og rakte sin Hat frem.

„Hvor stor Kjeltring Du end ellers maatte være, har Du denne gang holdt Ord“ — nikkede Hertugen og kastede atter nogle Guldstykker i hans Hat.

Et Skud knalbede derhennesfra; med Hafferne paa Nakkem og raabende af alle Kræfter, løb Skandsfearbejderne bort over Grønsværet.

„Vi maa haste“ — udbryd Hertugen — „Monsieur de Blainville! rid I med Dragonerne derover og see at bemægtige Eder Hestene, medens jeg griber an med Kyrdsererne — — fremad!“ Han sporede sin Hest ned ad den kun jevnt skraanende Vej. Samtidigt rullede Battista, som var truffen af Kuglen, ned over Skrænten og blev livløs liggende paa Vejen; han holdt endnu Hatten i den sammenknugede Haand; Hertugens Hest gjorde fnyfende et Spring hen over hans Legeme.

Skuddet og Skandsfearbejdernes Raab bragde Mandskabet i den endnu næsten aabne Leir til at vende Blikket ad den Kant, og det var baade med Forbauselse og Skræk at de saa det svære fjendlige

Cavalleri i større og større Afdelinger komme ansættende over Sletten. Kastende deres Redskaber bort og raabende i Munden paa hinanden, strømmede de hid fra alle Kanter med dragne Pallasser og samlede sig i tætte Rhynger, som for at søge Beskyttelse hos hinanden og i Masse modtage det første Angreb. De tililende Officerer vinkede og udstødte høje Commandoraab, Trompeterne sfingrede og besvaredes øjeblikkelig fra Byens Udkant, hvor man strax efter hørte Hovslagene af det til Undsætning fremjagende Reservercavalleri. Forvirringen var dog saa stor, at man neppe forstod hverken Commandoraabene eller Trompetsignalerne, og der var ikke heller Tid dertil, da Kyradsfererne allerede faldt over de tæt sammentrængte keiserlige Ryttere; disse satte sig vel i Førstningen til tappert Modværge, men kunde ikke længe staa imod deres beredne og pantserklædte Angribere; den ene Rhynges sprængtes efter den anden, og efter saa Minutters Forløb var Grønsværet bedækket af Døde og Saarede, medens de øvrige i hundredevis styrte afsted i alle Retninger og søgte at undkomme over de halvt opkastede Jordvulde, ind i Kratskovene.

Trompetstødene lode nærmere og nærmere; i Spidsen for et keiserligt Kyradsfeerregiment, der fra Byvejen svang op paa Sletten, sprængte General Visconti frem mod Fjenden, der hurtigt havde samlet sig igjen og i en glimrende Linie kom ham imøde under Hertugen af Vendömes Commando. Det var

et prægtigt Choc og et voldsomt Sammenstød; dog, Visconti, som troede Fjenden langt borte og nu pludselig saa sig overrumplet og ved det første Angreb bibragt et Nederlag, tabte Hovedet, som man siger; hans øjensynlige Forvirring meddeelte sig til Mandskabet, der vel udførte det befalede Indhug, men derhos kastede skye Blik til den allerede blodige Balplads og Kammeraternes vilde Flugt; de kunde ikke modstaa Franskmændene, der jog frem som en Stormvind under høje Jubelraab og kappedes om at aflægge Prøver paa Mod og Tapperhed. I sluttede Rækker trængde de lidt efter lidt de Keiserlige tilbage, indtil den første Linie gjennebrødes, vendte om og rev den anden med sig paa Flugten.

Da Geirherrerne, der forfulgte Visconti og hans opløste Escadroner ind til Byen, kaldtes tilbage af Trompetsignalerne, bragde flere af de unge Adelsmænd Standarter med, som de havde erobret under Kampen og derved indfriet de gjorte Løfter om Bedrifter, en og anden vel ogsaa vundet et betydeligt Væddemaal. Hertugerne af Grammont og Choiseuil, der ligeledes havde lovet at hjembringe Trofæer, førte hver et Par Pauker hængende tværs over Sadlen med sig tilbage.

Oberst de Blainville havde imidlertid med Dragonerne bemægtiget sig de henved tusind Heste, der vare indelukkede paa Engen. Med dette værdifulde Bytte og førende over tre hundrede Fanger imellem

fig, forløbe Franskmændene en Timestid efter Balpladsen, der var bedækket med næsten fire hundrede faldne keiserlige Ryttere, medens Hertugen af Vendôme kun savnede faa af sine Folk.

Denne for Franskmændenes Vedkommende glimrende Fægtning, vakte pludselig alle Parter til fornyet Virksomhed og gav Krigen langsomme Gang et rask Stød fremad. Efter at have afgivet Commandoen over den i Sorbolo sammendragne Hovedarmee til Philip den Femte, gik Hertugen af Vendôme frem i det Modenesiske og besatte Modena; Marquien af Créqui rykkede mod Reggio, som han bemægtigede sig næsten uden Sværdsflag, derpaa Carpi og flere af de mindre Byer.

Rytteriets Nederlag og Tabet af de mange Feste syntes at maatte bringe de Keiserlige i en fortvivlet Stilling; ja, i det franske Hovedkvarter frygtede man endog for, at det ikke skulde komme til Slag, at man en stjern Dag skulde see dem bryde op og søge Nord paa, for at frelse hvad der var tilbage af den sammensmelte Hær. Virkelig blev den faste Leir foran Mantua, mellem Pietole og Montagnara, nu ogsaa opbrudt og saasnart Bisconti havde indfundet sig med Levingerne af sit sprængte Corps, begyndte en Fremrykning; men mod al Forventning gik denne Syd paa, til Borgoforte, hvor Prinds Eugen førte Tropperne over Po. Ankommen paa Flodens sydlige Bred, holdt han Krigsraad og op-

fastede det ligefremme Spørgsmaal: hvad der nu var at gjøre? Som sædvanlig hørte han opmærksom og stiltiende paa Generalernes saare forskjellige Meninger, af hvilke dog de fleste løde derhen: at man nu kun havde Valget, enten at søge hjemad over Alperne eller med Fortvivlelsens Kraft kaste sig over Tjenden, hvor man traf ham, forinden han kunde samle sin hele Styrke.

„Det er klart nok, men afgjør dog ikke Spørgsmaalet“ — yttrede Feltherren — „Hvad siger I dertil, Herr Feltmarschal!“

„Saamænd!“ — nikkede Christian Gyldenløve, som endnu ikke havde udtalt sig — „Sag siger, at ere vi rykkede frem, maa det vel være for at gribe an, og at jo dristigere og hurtigere vi fare ind paa Tjenden, jo mindre faaer han Tid til at komme sin Styrke ihu, og det kunde kanskee hendes, at han snublede over sine egne stærke Been. Jeg er villig til at hugge ind, hvorsomhelst Eders Høihed commanderer det, og mine Karle ere kun utaalmodige over det ørkesløse Liv, de saa længe have døjet, uden at tale om den magre Kost i Leiren.“

„For Gud! det kan jeg forstaa“ — udbrød Feltherren med en oprømt Mine — „og da vi nu ere enige, ville vi skynde os at opsøge Tjenden, hvor han kan findes — og hvorom Alting er, kræver jo Høfligheden, at vi gjøre Hans spanske Majestæt vor

Opvartning og spare ham al videre Uleilighed med at søge efter os."

Dagen efter rykkede Eugen fremad, men efterlod nogle Batailloner til Dækning af Brohovedet ved Borgosorte. Marschen gik langsomt for sig og i al Stilhed, for det meste ad ubanede Veje, gennem den, snart af Moser og Kratkov opfyldte, snart af Høidedrag gjennemkrydsede Egn, bestandig langs Po, der her løber i stik sydlig Retning, men dog i flere Miles Afstand fra Floden. Han httrede sig ikke videre om sin egentlige Hensigt; men at han havde en bestemt og dristig Plan fore, blev Generalerne klart af den Omstændighed, at der hyppigt indfandt sig kostekædte Personer, med hvilke han havde hemmelige Samtaler og som atter forsvandt, uden at man vidste, hvorfra de kom eller hvorhen de gik. Feltherrens faste Blik og næsten altid muntre Miner indgjøde Mandskabet Tillid; med frisk Mod og uden at bekymre sig om, hvorhen han førte dem, marscherede Fodfolket i spredte Flokke, tumlede Rytterne deres Heste paa de frodige Enge; her var Overflødighed af Fourage, og i denne af Krigen mindre medtagne Egn fandtes overalt i Flækker og paa Herresæder Forraad nok til at Madposerne kunde forsynes og Feltflasterne fyldes.

Det forholdt sig rigtigt, som Eugen havde hmtet om, at Fjenden søgte efter ham. Prinds Henri af Vandemont havde strax efter hans Vortmarsch besat

den opbrudte Veir mellem Montagnara og Pietole, og med et Hjelpecorps, som han affendte til Hovedarmeen, var Efterretningen derom kommen til Sorbolo. Man vidste nu ogsaa, at de Keiserlige vare ved Borgoforte gaaede over Posloden og Syd paa; men her tabte Sporet sig og de syntes aldeles forsvundne. Hertugen af Vendôme og Marquien af Créqui begave sig ad forskjellige Veje tilbage gjennem det Modenesiske, i Haab om at affjære de Keiserliges sandsynlige Fremtrængen paa denne Kant, og begge Hærførere rettede Marschen mod Luzzara, hvor de ankom uden at have hørt eller spurgt til Fjenden. Denne lille By, der er beliggende i ringe Afstand fra Po, netop der, hvor Floden gjør en skarp Bøining mod Vest, i et af Skov og Bakker couperet Terrain, var endnu i de Keiserliges Besiddelse; Garnisonen trak sig skyndsomt tilbage til det befæstede Slot og aabnede derfra en levende Ild mod de fremrykkende Franskmænd. Men Kuglerne gif for det meste uskadelige væk over Sletten, hvor Vendôme lod slaa Veir mellem Byen og Floden, tæt ved Kratstoven og de store levende Hegn, der strakte sig hen omkring Høidedragene mod Nord.

Et og Tyvende Capitel.

Det var om Eftermiddagen den femtende August 1702. I Veiren, paa hvis vidtløftige Forskandsninger der arbejdedes med stor Iver Nat og Dag, herskede støjende Liv og Virksomhed; det noget lavt liggende og forholdsvis indskrænkede Rum — med den brede Flods henilende Bænde mod Vest, med de grønklædte, skovomkrandsede Høider mod Nord, og mod Ost den smukke By Luzzara med sit middelalderlige Slot — frembød et broget og malerisk Billede af Feltlivet. De mange tusinde Krigsmænd af alle Aar og Maaned, mæltede her mellem hinanden, deels i lystige Rhymer om de allerede reiste Marktetendeboder og de luftige Telte, hvor Infanteriets Fahner eller Hestfolkernes Standarter viste for den lette Luftning fra Floden, deels opstillede i snorlige Rækker eller marscherende under klingende Spil til de affrukne Kvarterer; hist et Train af Feltstyks, der placeredes bag Skandserne, hvor tusinde Hakker og Ører endnu oprobode Jorden eller tilspidsede Ballisader; her et Dragon- eller Ryadseerregiment, der under Trompeternes Klang rykkede ind, og endelig Kanonstubbene, der fra Tid til anden dundrede ud fra Slotsmurene; Røgen hvirvlede som spiralformede Smaastyer op i den klare Luft, Kuglerne slog ned i Floden og krusede Vandspeilet.

Ved en i al Hast opkastet Dæmning langs den synligt svulmende Flod holdt Hertugen af Vendôme

paa sin isabellefarvede Hest, omgiben af flere høje Officerer; han fulgte med Dinene Oberst de Blainville, som netop gif henad Dæmningen, for at see til Arbejderne. Af og til kastede Hertugen dog et Blik over til Slottet, hvorfra Skuddene fulgte hurtigere paa hinanden. „De slyde hidfigt og sigtede de bedre, kunde de forstyrre os i Arbeidet og nøde os til et Stormløb“ — sagde han smilende, da et Par Rugler i dette Djeblik pladskede ned i Floben, i kort Afstand fra dem — „Men lykkeligviis slyde de kun Huller i Vandet, som Monsieur de Tourville sagde om Englænderne og Hollænderne i Søbataillen ved Dieppe.“

„Men ulykkeligviis sagde Monsieur Lord Russel det samme om os i Søbataillerne ved Barfleur og la Hogue“ — bemærkede Marquien af Créqui med en usædvanlig alvorlig Mine — „Denne uskadelige Kanoneren synes mig snart for højrøstet til at den ikke skulde have noget Særdeles at betyde — — som om den skulde henlede vor Opmærksomhed alene til denne Kant.“

„Paa Gre! I seer paa engang saa alvorlig ud, Monsieur de Créqui, som saa I Spøgelseser“ — sagde Hertugen endnu bestandig smilende. „Nubel, Monsieur de Blainville!“ — henvendte han Ordet med højere Røst til Obersten, som kom hurtigt tilbage — „Troer I, at Dæmningen nu er forsvarlig og lang nok?“

„Kun endnu nogle faa Allen længere derop“ — svarede Obersten; han vendte sig om og pegede mod Nord, men standsede pludselig, idet han dog vedblev at pege — „Mort de ma vie!“ — udbrød han saa — „Der kommer jo Fjenden.“

„Det er mine Spøgelses“ — mumlede de Créqui med et sarcastisk Smil.

Deroppe over den ikke synderlig høje Bakke kom en Standart, saa en Fahne og i næste Øjeblik en Trop Ryttere til Syne — — og histhenne Spidsen af en Infantericolonne og nok en.

„Der er Fjenden! — — Til Baaben! blæs væk!“ — raabte Hertugen og alle Officererne gjentog det samme, idet de fulgte efter Feltherren, som i fuldt Fiirspring jog tilbage ind i Leiren. Her havde man ligeledes opdaget det fjendlige Fortræv og Raabene forplantede sig fra Bataillon til Bataillon, fra Regiment til Regiment, Trommerne rørtes, Trompeterne svingrede; Alle grebe til Gevær og efter saa Minutters Forløb svang Rydserer og Dragoner med dragne Klinger op og galopperede hen omkring Krattkoven, medens Fodfolket i tusindviis og allerede med fældede Geværer strømmede frem og opstillede sig langs Gjerderne — — der knalbede en Gevær-falve ud over Krattet, men uden Virkning, da det keiserlige Fortræv paa det første Allarmraab havde gjort Holdt og endnu var udenfor Skudvidde.

„Rast Eder paa en Hurtigløber, Monsieur de

Blainville!" — raabte Hertugen af Vendôme, som med blussende Ansigt og gnistrende Dine saa derud — „Spræng afsted i Retningen af Sorbolo — — Kongen maa for længe siden være under Veis — — meld Hans Majestæt, at vi have fundet Fjenden, og bed ham, saameget som muligt at paaskynde Marschen hid med sine Don'er, paadet Hans Majestæt selv kan nyde Dagens Ære."

Eftermiddagssoolen kastede sine glødende Straaler hen over det blomstrende Landskab, hvor det kongelige Tog drog frem i al sin Pomp og Majestæt. Som om hele Naturen og Menneffene med endnu holdt Siesta, herskede Stilhed rundtom, eller snarere, en døsig Ro, der ikke afbrødes, men blev end mere søvndyssende ved den eensformige Ryd af Hestenes Hovslag, ved Synet af de tausø Ryttere, der sadde dorstke i Sæblen, de fortsnuttede Soldater, der med Geværerne bagover og med halvt lukkede Dine bevægede sig ligesom mekanisk fremad, flokkeviis, uden at holde Skridt eller Geled. Den lumre, med de fra Enge og Smaasøer opstigende Dampe svangre Luft var gjennemtrængt af et svagt Purpurstjær, der bredte sig over de blomstersmykkede Sletter, over Skov og Krat, over den usle Bondehytte, den prægtige Mar-morvilla og de fjerne Bjergtoppe. Kun i Nærheden

af og omkring den af de otte Muuldyr dragne Carrosser, der som et forgyldt Huus rullede hen ad Vejen i Spidsen for Bogntoget, sporede man endnu det vaagne Liv. Paa hver Side af Kareten tumlede en Flok fornemme Ryttere deres ædle, med gulds- eller sølvbroderede Skaberækker næsten heelt bedækkede Gangere, til Høire de spanske Grander og til Venstre de franske Adelsmænd. Deres Samtaler førtes dog med hvissende Stemmer, og kun paa venstre Side hørtes af og til et muntert Udbrud, saaes et smilende Ansigt, naar en og anden af de unge Herrer kastede et nysgjerrigt Blik gjennem de store, opspærrede Karetvinduer, medens Herrerne paa høire Side bare alvorfulde Miner til Skue og sjelden vovede sig med et flygtigt Blik ind i Helligdommen.

Derinde i Kareten kunde man tro sig i en lille Salon, hvor Bæggene vare betrukne med sort, af Sølvblomster gjennemvævet Atlass, med et aabent Balkonvindue til hver Side, med en rød Fløjels Ottoman til Forsæde og en lignende til Bagsæde, begge bræmmede med brede Guldfryndser; en tredie mindre kostbart udstyret Ottoman var derhos anbragt ved Forgrundens Bæg. Paa Forsædets svulmende Hynder havde Philip den Femte indtaget en halvt liggende Stilling; lige for ham paa Bagsædet havde tre unge Damer Plads, og ved første Djekast kunde det have været vanskeligt nok at sige, hvem af dem der tilkom Prisen for Skjønhed. Den tredie, for

de tjenestegjørende Hofcavalerer bestemte Ottoman var for Djebliffet tom, da disse Herrer havde udbedet sig Tilladelse til at ombytte det magelige Sæde her med det friere i Sadlen. De tilstedeværende fire Personer syntes iøvrigt hensunkne i vaagne Drømme; Samtalen var i nogen Tid gaaet i Staa eller fortsattes dog kun med afbrudte Sætninger, med tankefulde Djekest og stille Smil.

Kongen var en næsten smuk Yngling; den spanske Dragt klædte ham godt, skjøndt han just ikke tog sig frigeriff ud i den sorte Silketrøje med Kappe og posede Beenklæder af samme Stof og Farve, med den svære, med Juveler besatte Guldkjæde over Brystet og Baretten over den hvide, endnu glatte Pande; men den svarede til hans fine, bløde Ansigtstræk, hvis Linier dog tydede paa, at de med Tiden kunde blive skarpe nok. Medens han støttede sit Hoved til Haanden og stirrede ud paa det fortryllende Landskab, bredte sig Alvor over det ungdommelige Ansigt, men afløstes snart af smilende Begeistring i Blikket, som om han vel et Djeblif grebes af Tanken om Storheden af den Opgave, Skæbnen havde givet ham at løse, men derpaa gav sig til at lege med lette, spøgefulde Tanker, for ei at ghyse over den store, alvorfulde. Han gjorde en Bevægelse og nikkede til Damen, der sad lige for ham; det var Signora Beatrice, den mantuanske Frøken; hun havde en Vidiekurv paa

Skjødet, fyldt med store Druerklaser og glødende Dranger mellem Vinløv.

„Behager maaskee Eders Majestæt?“ — spurgte Beatrice og rakte Kurven frem.

Kongen brød stiltiende en af de store Druer af og lænede sig igjen tilbage. Han holdt det glindsende Bær i Beiret mellem tvende Fingre og stirrede paa det med et Udtryk af Beundring; paa Druens blanke, rundede Overflade viste sig et lille blaaligt Speilbillede af Landskabet derude.

„Et deiligt Miniaturbillede — — hvor vidunderligt! — — See kun, Signora!“ Han holdt Druen hen imod hende.

„Det er et yndigt Billede“ — sagde Beatrice, som bøjede sig fremad med et straalende Blik — „Men, Sire! det er intet Vidunder — — hele Landet speiler sig jo i Eders Majestæts Dje og Tanken rummer Millioner Mennesker.“

„Bravo! et charmant Ord“ — hvistede Marquisen af Joyeuse.

„Men Tanken havde ogsaa jeg; Comtesse Beatrice var kun lykkelig nok til at udtale den først“ — tilføjede Grevinden af Feria.

Kongen smilte hen for sig og vedblev at betragte Billedet. „Vinhaver og Cypresser og see, Villæen med de slanke Spiler“ — forklarede han og pegede derud, uden at vende Blikket fra Druen — „Og der! det prægtige Laurbærtræ paa Engen — — men

hvi staaer det dernede ved Mose og Rjær!" — tilføjede han efter et Øjeblik's Estertanke — „Det burde kun voxe i Høiden, paa den steileste Skraent — —.“

„Nei, Sire! overalt, hvor Helten strider frem" — faldt Marquisen af Joyeuse ind.

Kongen smilte som før; han tog en Orange fra Kurven og legede med den i Haanden, medens han atter saa tankesuld ud over Egnen.

„Jeg gad vide Eders Majestæts Tanke om, hvor der er skjønnest, bag Pyrenæerne, i Valencias Dale, eller her bag Alperne" — afbrød Beatrice den igjen indtraadte Tausshed.

„Bed Gud! — Spanien er et skjønt, et meget skjønt Land" — udbrød Kongen levende — „men dets Skjønhed forekommer mig i Et og Alt af en alvorstfuld Character, ligesom Folkets; her i Italien er Alt saa lyst, saa yndigt — —.“ Han standsede og kastede et Blik til Grevinden af Feria.

„Deri maa jeg give Eders Majestæt Ret" — tog Grevinden rask til Orde — „I Spanien har maaskee Skjønheden ligesom en junonist Character, hvorimod Italien — —.“

„Kan sammenlignes med Venus, mener I vel, Frue Grevinde!" — faldt Marquisen af Joyeuse hende leende i Ordet — „Min Gud! og om mit skjønnne Frankerig tales slet ikke; det maa vel nøjes med at lignedes ved Athene, skjøndt Alverden sikkerligt vilde see ad en saadan Sammenligning.“

„Ah, Frankerig! mit Frankerig!“ — hvistede Kongen og et næsten vemodigt Træf viste sig flygtigt paa hans Ansigt.

„Men med Eders Majestæts Tilladelse vil jeg foreslaa, at vi et Øjeblik antage os forflyttede til Arcadien, de Guders og Gudinders, de Hyrders og Hyrdinders fortryllede Land“ — vedblev Marquisen, som altid bestræbte sig for at holde Samtalen i Gang og i en munter Retning — „Eders Majestæt sidder jo der som den ideale Hyrde, som Prinds Paris med Guldcæblet i Haanden, og her sidde vi tre olympiske Gudinder og vente ængstelige paa, hvem af os Eders Majestæt allernaadigst vil tilkjende Prisen.“

„Men, Marquise! I faaer ikke Cæblet, da I selv udgiver Eder for den ærbare Minerva“ — sagde Kongen, som villig gik ind paa Spøgen og kastede Drangen fra den ene Haand i den anden.

„Ak nei!“ — sukede Marquisen med comisk Bedrøvelse — „men deri er Frue Grevinden Skyld, som har uddeelt Kollerne, og jeg maa vel nøjes med min Biisdom.“

„Og Juno trøster sig med at have Gang og Sæde hos Olympens Behersker“ — tilføjede Grevinden af Feria og gjorde en hilsende Bevægelse med det stolte Hoved.

„Nei, nei!“ — kaldt Beatrice hurtigt ind, da Kongen nu vendte sig til hende — „Hans Majestæt kan umuligt forestille Prinds Paris — — det var

en kjælen Hyrde, og Hans Majestæt drager som en vældig Krieger i Kamp."

„Saa maa vi lægge Scenen et andet Sted hen" — sagde Kongen leende — „kanskæe til Paradiset — jeg gad nok være Adam og at I, Madonna! var Eva, der gav mig Eblet."

„Nei, Sire!" — forfikkrede Beatrice og lo med — „Seg vilde aldrig friste Eders Majestæt til at bide i Eblet."

„Saa kom vi da til at bytte Roller, Signora Beatrice! thi jeg vilde vistnok friste Eder dertil — —."

Her afbrødes Samtalen, da højrøstede Stemmer lode sig høre paa Bejen. Kongen saa ud, i samme Øjeblik som Marquien af Joyeuse viste sig for Vogn døren.

„En Coureer fra Hertugen af Vendôme" — meldte Marquien, som blottede sit Hoved og holdt Hesten stramt i Tømme — „Befaler Eders Majestæt, strax at modtage hans Efterretning?"

Kongen nikkede, og paa Marquiens Bink tvang Oberst de Blainville sin skummende Hurtigløber tæt hen til det aabne Karetvindue og hilste.

„Ah! Monsieur de Blainville!" — sagde Kongen med en let Hovedbøining — „I kommer nok fra Luzzara; hvad kan I have at melde os derfra?"

„At de Keiserlige ere rykkede frem og maaskee allerede i dette Øjeblik gjøre Stormløb mod den

endnu aabne Veir" — svarede Obersten og bøjede sig dybt.

Kongen skiftede Farve, idet han udbrød: „Have I endelig engang opjaget Tjenden? og hvi meldes det os først nu?“

„For en halv Time siden viste han sig pludselig paa Høiden, paa Skrænten af Bakkerne, der skjule Udfigten til den Kant“ — fortsatte Obersten sin Beretning.

„Ah! ah! som et Laurbærtræ“ — afbrød Kongen ham med et smilende Blik og en høi Rødme farvede hans Kinder.

„Monsieur de Vendôme beder Eders Majestæt, saa meget som muligt at paaaflynde Marschen, paadet Dagens Væe kan blive Eders Majestæt til Deel“ — tilføjede de Blainville.

„Velan! vi ville ile derop, at plukke vore første Blade“ — udbrød Kongen med tindrende Dine og gjorde en rask Bevægelse, som vilde han ud — „Min Hest! — — mine Vaaben!“

„Sire! Jeg har netop givet Befaling, at man skal bringe Eders Majestæts Equipage“ — lod en Køst foran den anden Bogndør; det var Greven af Feria, som med en alvorfuld Mine gjorde en dyb Bøining, men uden at blotte sit Hoved.

Den første Kammertjener iilte allerede hid fra en af Vivognene, fulgt af Garderobebetjentene. Med utaalmodige Miner og skyndende paa Tjeneren, der

gik ceremoniøst og noget langsomt til Værks, lod Kongen sig iføre den med Sølvzirater belagte Rhyrads, ombyttede de høihælede Safians Sko med lange, besporede Støvler, Silkebaretten med en forgyldt Hjelmhue og den guldstjeftede Paradedkaarde med en større og prægtig Damascenerklinge.

Straalende som en Krigsgud, der træder frem af sit Tempel, steg Philip den Femte derpaa ud af det forgyldte Ræmpebuur og svang sig i Sadlen, uden at oppebie sin Staldmesters Hjelp. De alvorlige spanske Herrer rystede hemmeligt paa Hovedet over dette uceremonielle Hastværk, medens de franske Adelsmænd jublende omringede den kongelige Feltherre, der nu satte sig i Spidsen for sit eget Rhyradsfeerregiment og travede lystigt fremad; han var nær ved at istemme Jublen. Fodfolket, der var kommet i Fyr og Flamme ved den bragte Efterretning og ved at see deres unge Konge saa freidigt ile til Balpladsen, fulgte i forceret Marsch efter.

Da man naaede Luzzara, var Kampen, der imidlertid havde udviklet sig til et formeligt Slag, i fuld Gang.

To og Tyvende Capitel.

Prinds Eugen var ved sine Speidere sat i bestandig Kundskab om de fjendlige Hærføreres Bevægelser; han havde kunnet følge dem, saa at sige, Skridt for Skridt, og om Morgenen den femtende August var han underrettet om, hvorvidt man var kommen med Keirskandsferne ved Luzzara, ligesom det ogsaa var efter hans hemmelige Ordre, at der ved hans Fremrykken fyredes saa heftigt fra Slottet, for at aflede Fjendens Opmærksomhed. Han var rykket frem i tvende store Colonner, i den Hensigt, uden at standse, lige fra Marschen at bryde ind i Leiren. Da Spidsen af hans Fortrav imidlertid opdagedes lidt for tidlig og han saa Fjenden mere aarvaagen og kampfærdig end han havde gjort Regning paa, indsaa han Nødvendigheden af at gaa planmæssigere til Værks og først stille sig i regelmæssig Slagorden. Med sit skarpe Blik havde han hurtigt overskuet saavel Fjendens som sin egen Stilling og ligesaa hurtigt og bestemt udstedt de fornødne Ordre. Men uagtet Udførelsen af hans Befalinger og Troppernes Opstilling neppe medtog tredive Minutter, havde Franskmændene benyttet Tiden saa vel, at da Angrebet begyndte, vare alle Punkter, til begge Sider i stor Udstrækning, tæt besatte med tre eller firedobbelte Geledder af Infanteri, med store Mængder af Rytteri bagved.

Eugens høire Fløi, der førtes af Prindsen af Commercy, bestod af fire Regimenter Fodfolk og tre danske Batailloner, nemlig: „Dronningen“, „Prinds Christian“ og „Prinds Carl“, med det keiserlige Cavalleri og de tre danske Batailloner: „Sjælland“, „Fylland“ og „Prinds Georg“ til Reserve; den syvende danske Bataillon „Marinerne“ var bleven tilbage ved Borgoforte. Af det øvrige Infanteri og de tvende danske Dragonregimenter dannedes venstre Fløi under Commando af General Grev Stahremberg.

Trommerne rørtes paa alle Kanter, og Marsjerne, der i samme Djeblik fatte sig i Bevægelse, syntes at komme vældende frem ned over den nordlige Skraaning. Commercy førte sine Tropper i Stormskridt over Sletten, og denne Marsch gik snart over til Løb. Man kom forbi Udkanten af en lille Skov, der bredte sit Løvtag henimod Flodbredden; en og anden af de forbiilende Officerer fastede mistænksomme Blik derind og troede at fornemme en uheldsvanger Raslen gjennem Skyggernes Tusmørke. Men Trommerne larmede højere og højere og Reservens Musik spillede op. Over Gjerderne ligesom, saa langt man kunde øine, blinkede Tusinder af Bajonetter; den forreste Række af dette frygtelige Baaben sænkede sig, det knaldede Skud i Skud, som en strattende Trommehvirvel, og Ruglerne gjorde lyst i de Keiserliges Geledder. Grenadererne besvarede denne Hilsen med en lignende Salve, saa styrte de

med fældebe Geværer frem og søgte at bryde gjennem Hegnet; mange faldt, spiddede paa de franske Bajonetter; men paa Commerchs opmuntrende Raab trængde de atter og atter paa. Hylende af Smerte over de modtagne Bajonetstik og drevne frem af deres Bagmænd, brøde de forreste Rækker omsider igjennem, paa flere og flere Punkter af Linien, styrtebe rasende ind paa det franske Infanteri, der Skridt for Skridt drevs tilbage, medens det ene Compagni efter det andet slap igjennem. Den tilbagevigende Bevægelse gik snart over til Opløsning og Flugt.

Prindsen af Commerch var netop i Begreb med at sende Ordre til Reserven om at rykke frem og besætte Gjerderne, for at han selv kunde trænge videre frem, da en heftig Geværild derhenne ved Skoven bragde ham til at standse og see sig om. Her var nemlig Generalmajor Haxthausen, som med sin Bataillon fulgte i anden Linie efter det første Grenaderregiment, i vild Kamp med den fra Skoven pludselig frembrydende Fjende. I Spidsen for sine Folk gjorde han det ene Bajonetangreb efter det andet; men der laa en bethdelig Styrke, fire franske Batailloner, skjult derinde; hvergang den tappre Chef, som selv svang Geværkolben istedetfor Raarde, havde gennembrudt et Geled, mødte han et nyt Jernhegn og trængdes efterhaanden tilbage, medens Fjenden omgik ham og kastede sig over Grenaderernes høire Flanke.

Prindsen af Commercy maatte nu forandre Front og gaa tilbage gjennem Hegnet, for at modtage dette uventede Angreb. Benyttende sig af denne Omstændighed, stormede det franske Fodfolk inde fra Veiren atter fremad, fyrende Salve paa Salve ind mellem de Keiserliges Geledder, og den fra Skoven kommende Fjende sendte en Kugleregns fra den anden Side. Commercy, som havde svunget sig i Sæden, galoperede frem mellem de i Uorden bragte Geledder, for at gjenoprette Orden — — det knaldede fra alle Kanter; han greb sig til Brystet og sank ned paa Siden; Hesten slæbte ham en Strækning med ved Stigbøilen, men standsedes af Haxthausen; da denne saa, at Prindsen var død, raabte han: „Fæld Gævær! frem, Karle!“ og hele Bataillonnen myldrede efter ham ind paa Fjenden. Dette gav ogsaa et Djeblik Luft; Prindsens Vegeme bares bort; men da Fjenden nu atter stormede frem fra begge Sider og i større Masser under Anførsel af General Tesfé, som commandede paa de Franskes venstre Fløi, maatte Grenadererne og efterhaanden de øvrige Tropper af det keiserlige høire Fløi vige tilbage. De forfulgtes ikke, dog forbleve Gjerderne og Skoven foreløbigt i Franskmændenes Besiddelse. De tre danske Batailloner commandedes tilbage til Reserven, bag hvilken de opløste Regimenter atter formeredes i Slagorden.

Med ikke mindre Kjæfhed end den nu faldne

Commercy havde Grev Stahremberg ført sine Tropper mod det franske høire Fløi, der under den tappre Marquis af Créquis Anførsel indtog en Stilling paa selve Sletten mellem Leiren og Vhen. Her var Kampen nok saa voldsom og blodig, men syntes derhos at have en, maaskee mere ridderlig Character; thi selve Philip den Femte søgte — som han jo havde udtrykt sig — at plukke nogle Blade til en Seirskrands. Medens Infanteriet først vexlede Musketsalver og derpaa under Trommeslag og flyvende Fahner stormede frem mod hinanden med Bajonetten, red Cavalieriet i udstrakte Linier sammen i flere glimrende Choc. Kongen, som var en udmærket Rytter, gjorde personlig, i Spidsen for sine Kyradferer et Indhug og lagde derved baade Mod og Vaabenfærdighed for Dagen; dog maa vi tilføje, at han var omgivet af en Skare Adelsmænd, der vogtede paa ham, medens de for deres eget Vedkommende syntes at lege med Døden, med en saadan til Daarsskab grændsende Forvovenhed kastede de sig den hvert Øjeblik imøde — for at vinde et Bisaldsfnil af den store Ludvigs Sønneson. De Créqui, som kraftig og besindig ledede Slagets Gang, udførte tilshneladende de hos den kongelige Feltherre indhentede Ordre. Han jog uophørlig hid og did, uddelende Befalinger, Dabel eller Opmuntring, førte de vigende Batailloner tilbage i Alden, samlede de sprængte Escadroner til gjentagne Indhug, og kun naar han opdagede Kongens Hjelm=

buss i Nærhed af Kamptumlen, blev hans ellers saa levende Blik mørkt.

Christian Gyldenløve havde taget den umiddelbare Commando over sine tvende Dragonregimenter, for hvilke — som overhovedet for de danske Auxiliærtropper i Italien — den femtende August 1702 var en Hædersdag. Han havde ført dem frem i fire morderiske Choc og hvergang sprængt Fjenden; men det franske Cavalleri havde bestandig samlet sig igjen og kom atter og atter tilbage. Nu red han for femte Gang frem, med det første Regiment, og Oberst Gregers Suel svang op med det andet. I tusende Fart gik det afsted over det nedtrampede, med Blod besprængte Grønsvær, og det fjendlige Cavalleri kom stormende frem til det farlige Stævne. Et spansk Ryradsferregiment med firedobbelte Rækker kom dem først imøde, men i en tilbagebøjet Linie, i hvis Midte saaes en Flok glimrende Ryttere; en prægtig Standart slagrede over de brogede Hjelmbusse; der hørtes Paukeslag og Klang af mange Trompeter.

„For en Ufærd! der var Bytte at erobre“ — smaalo Corporal Klim, som red tæt efter den ældste Lieutenant og hævdede sig i Sadelen med opspilede Dine — „Jeg troer, de have baade Hjelme og Trompeter af Sølv.“

„Men hvad tykkes Jer om Standarten, Corporal! Gid de vilde kyle den ind i vort Regiment“ — meente Hans Kruse; han saa skarpt derover og

nikkede hen for sig med en Mine, som om han havde opdaget noget.

Elias Hagen betragtede ganske forbausset og med funklende Bine det prægtige Dptog, idet han uvilkaarligt sporede sin Skimmel fremad og udbrød: „Det er et skjønt Syn — — som en Skare Riddere fra Middelalderen.“

„Saamænd! det er sagtens Hans spanske Majestæt“ — svarede Ghldenløve, som red saa Skridt fra ham og havde hørt hans beundrende Udbrab — „Jeg gad ellers vidst, hvad han vil her.“

Rytterstyrkerne tørnede mod hinanden og det første Dragonregiment var i næste Øjeblik halvt omringet af de spanske Ryradsrerer og det franske Cavalleri, der sluttede sig til dem. Der paafolgte en haardnakket, en blodig Kamp; thi der stredes paa begge Sider med glimrende Tapperhed. Op- løsende sig i enkelte Grupper, svang de kæmpende deres fnysende, steilende Gangere rundt omkring hinanden, bødende og huggende til, saa Hjelmruste forsvandt, Ryradsrer brast og Hest og Mand væltede hen paa Jorden; hist og her saaes en Hest med tom Sadel sparke bagud og sætte afsted gjennem Sværmen.

De svære danske Dragoner, der vare komne i Hede og ansporedes af deres modige Officerer, hævede sig i Sadlen paa deres store jydskke Heste og huggede med en saa rasende Kraft ind til Høire og Venstre, at det snart blev lyst mellem de spanske Ryradsrerers

Rækker; disse sprængtes en efter en og Dragonerne maatte hvert Øjeblik sætte hen over styrtede Heste og faldne Ryttere.

Gyldenløve gjorde selv et Indhug, fulgt eller omgivet af den første Escadron, der var kommen et Stykke forud og nærmede sig Rytterflokkens om den kongelige Standart. Elias Hagen sporede bestandig sin Skimmel fremad; med Blikket fæstet paa hiin sorte og hvide Tjærbuss over den forgyldte Hjelmskive, brød han sig med høit svungen Pallast en blodig Vej gennem Trængslen, midt ind i den glimrende Skare, hvor mange Riddersværd løstedes mod den Forovne. Men Hans Kruuse var allerede ved hans Side og hans tunge Klinge hamrede løs paa de blanke Sølvhuer og Ryradsfer. Nu brød Lieutenanten frem gennem den inderste Række og nikkede til Greven af Ferté, som bar Standarten; han sporede sin normanniske Hingst hen imod ham og raabte: „Jeg er Eder et Svar skyldig fra sidst forleden, Herr Greve!“ Dermed hævede han sig i Stigboilerne og svang sin Klinge. De Ferté lo og bøjede sig til Siden, saa stødte han til med kraftig Arm; men Lieutenantens Klinge sænkede sig allerede knusende paa hans Hjelmskive og han væltede bagover. Med et rask Greb vristede Hans Kruuse Standarten fra den Hensegnende og løstede den med et Subeltraab høit i Veiret — —.

„Mort de Dieu! den kongelige Jeg kunde retnu

tage en bedrøvelig Ende" — mumlede Marquien af Créqui mellem Tænderne. Han havde seet den sorte og hvide Fjærbuss vifte i Fjendens umiddelbare Nærhed; ledsaget af en halv Escadron, sprængde han til, svang omkring den glimrende Rytterflokk og raabte med høi Røst: „Frem! for Kongen!“

„Ah! I selv, Monsieur de Créqui!“ — jublede Hertugen af Grammont, som netop i Enekamp havde gjort en Dragon sadellos — „I seer, vi kunne beslytte Hans Majestæt — —.“

„Ha, ha! men jeg seer min Achilles“ — mumlede Marquien med et sært Smil og tilføjede høit: „See at faa Kongen bort — — skynd Eder, Monsieur de Grammont!“ Han søgte med Dinene hen til Elias Hagen, som nu brød frem gennem den inderste Række Adelsmænd og endnu bestandig stirrede fremad, som til et efterstræbt MaaL.

Ligesom ved deres sidste Sammenstød paa Torvet i Cremona, hilste de to ridderlige Skikkelser hinanden før de joge sammen; kun een Gang svang de deres slyrige Gangere i Kredts og udvexlede kun faa Sværdslag. Elias Hagen, som var utaalmelig over dette Møde og vilde skynde sig med at blive færdig her, trængde sin Skimmel lige ind paa Modstanderen, saa den steilede — — han hug til og den skarpe Klinge bed gennem Ringkraven dybt ind i Halsen paa de Créqui, som styrte af Sadlen.

Elias Hagen saa sig om med et næsten vildt

Blik; saa sporede han sin Skimmel atter fremad; men Kongen var med hele sin glimrende Trop allerede forsvunden bag de franske Ryttere, der med kraftige Sværds slag dækkede hans Tilbagetog. I forvirrede Masser svang, trængte, tumlede sig de Ræmpende mellem hinanden.

„Fremad! — — Hug ind!“ — Lød Oberst Suels Stentorøst gennem Larmen, og det andet Dragonregiment kom sprængende hid fra venstre Side med Escadrons Front, medens de øvrige Escadroner af første Regiment samtidigt gjorde Indhug fra Højre. Uimodstaaeligt trængte de frem, Alt sank eller veg for dette Angreb, og efter en ti Minutters Kamp var det fjendlige Cavalleri for femte Gang sprængt og brevet af Marken.

De franske Dragoner havde dog gjort saa længe og tappert Modstand, at Marquien af Créqui kunde bæres bort ind i Leiren. Men han havde forblødt sig; en halv Timestid efter, ved Solnedgang, drog han det sidste Suk — — med et Smil paa Læben, netop da Philip den Femte traadte ind i hans Telt med en Skare Hofmænd. Marquien var den sidste af Créquiernes berømte Slægt, og Efterretningen om hans Død vakte megen Beklagelse i Versailles.

Paa det af Krat og smaa Vandløb gennemskjaarne Terrain langs Leirskandsjerne, der paa denne Kant vare fuldstændigt opkastede, fandt en ikke mindre voldsom og blodig Kamp Sted mellem det franske

og det keiserlige Infanteri, og med afvejlende Held. Grev Stahremberg havde ved det første Angreb, i et rast Stormløb trængt de fjendlige Linier tilbage, Skridt for Skridt, lige ind under Skandserne; her samlede dog Bataillonerne sig igjen og fulgte under jublende Raab deres Officerer, der flokkeviis stormede frem mod de Keiserlige, gjennebrøde deres Geledder og dreve dem paa Flugt, men maatte saa selv igjen vige tilbage for de paany fremrykkende Grenadeer- eller Musfeteerregimenters Stormløb. Solen nærmede sig allerede den vestlige Horizont; den kastede sine sidste, glimrende Straaler over de dampende Enge, der vare bedækkede af Døde og Døende; den spredte et rødtligt Skjær gennem det lette Taagesløv af Røg og Damp, der bølgede over Balpladsen, og skinte skarpt paa de af Blod purpurfarvede Blomsterbuske og Vandløb. Men endnu bestandig svang Krigens Furie sin Fakkell, bølgede de kæmpende Masser frem og tilbage, løb hele Batailloner i udstrakt Linie sammen med fældede Geværer, og der flød Strømme af Blod, Alt under larmende Trommeslag, klingende Spil, under de Fries og Frelstes Subel over Livet, de Saaredes og Faldendes Raab paa Døden, de tusinde og atter tusinde Musfeters Knalden og Trompeternes fjernere Klang fra de andre Punkter af den store Kampplads.

Efter det sidste Choc, der havde tvunget det fjendlige Rytteri til at rømme Marken, samlede

Gyldenløve sine spredte Escadroner; med begge Regimenter rykkede han derpaa i skarpt Trav til Venstre omkring de østlige Jordskandsler. Sættende væk over Vandløb og Krat, juste de store Rytterskarer affted; Mosegrunden ghyngede under dem; de nærmeste Batailloner standsede i Stormløbet og saa sig om. Escobronerne svang op og gjorde et voldsomt Indhug paa Flanken af det franske Infanteri, saa hele Geledder reves overende. Denne Undsætning opflammede de Keiserliges Mod; under Hurra vendte de om og trængde frem overalt; Franskmændene maatte atter vige, først langsomt og kæmpende, men efterhaanden hurtigere og hurtigere, indtil omsider de opløste Batailloner i forvirret Flugt over den hele Linie søgte i Løb tilbage til Keirskandslerne. De Keiserlige forfulgte dem hidst, gennem Mose og Krat, som i et rasende Væddeløb, og affyrede i Løbet deres Musketter, naar de ikke kunde naa de Flygtende; af disse indhentedes ogsaa mange og nedsabledes af Dragonerne.

Levningerne af Stahrembergs Grenadeerregiment forfulgte i uordentlige Hobe en fransk Bataillon, der vel ligeledes var paa iilsomt Tilbagetog, men dog holdt sig samlet omkring sine Officerer og endnu bestandig adlød disses Commandoraab; der gjortes flere Gange Front mod Forsølgerne og sendtes en Kugleregning tilbage; med fælbede Geværer og Muskettskud afviste Franskmændene derhos med stor Kjækhed de

omsværmende Dragoners Angreb paa Flankerne; de søgte nu at naa ind til Skandseporten ligesom, hvor Artilleristerne stode med brændende Lunter ved de smaa Feltkanoner, men ikke turde fyre, af Frygt for at nedskyde deres Kammerater. Da spærredes Vejen af en fremsprængende Escadron og Grenadererne rykkede nærmere med fældede Geværer. Franskmændene trængtes længere og længere hen til Siden, bestandig kæmpende; dog nu vare de omringede paa tvende Sider og standsedes i videre Flugt af Palsaderne og Voldskandsen.

Gylbenløve ved frem foran sine Dragoner; gennem den forvirrede Kamptummel hørte man ham raabe: „Giv Eder kun, I tappre Herrer! nu kan I ikke mere — — tilbage der, Karle! — — Hvad Regiment høre I til?“

De forreste Rækker af Grenadererne løstede deres Bajonetter i Beiret og Dragonerne rykkede lidt tilbage.

Oberst de Blainville traadte frem mellem sit murrende Mandskab; han hilste med Raarden og raabte tilbage: „Regiment «Royal Danois», min General!“

Feltmarschallen gjorde en heftig Bevægelse, som af pinlig Overraskelse, idet han dog nikkede til Obersten, i hvem han nu gjenkjendte sin fordums Adjutant. „Pardieu!“ — udbrød han, og hans ellers saa rolige, malmsfulde Røst lød næsten sfrigende —

„Det Regiment maa ikke give sig, heller dø — — fremad, Karle!“

Han kastede sin Hest til Siden og jog bort. Dragonerne fulgte ham.

„Royal Danois! en avant!“ — commanderede de Blainville.

Han styrtede frem, midt ind blandt de keiserlige Grenaderer, der mindst ventede dette Udfald. Med fælbede Geværer og brydende ud i vild Jubel, stormede hans Folk efter, gjennembrøde Rækkerne med fortvivlet Kraft, stødte ned for Fode og sloge sig igjennem. De naaede indenfor Skandseporten, dog kun Halvdelen af Bataillonon; den anden Halvdeel blev liggende derude mellem de slagne Fjender.

Paa Eugens høire Fløi syntes Slaget imidlertid at vilde tage en mindre heldig Vending; det var som om Udsigterne til et feirrigt Udfald bleve meer og meer mørke, alt som Daglyset svandt. Hele Stillingen og Terrainet gave ogsaa Franskmændene en ikke uvigtig Fordeel, saavel ved deres fremrykkende som tilbagegaaende Bevæggelser. Med Skandserne paa den sydpøstlige Kant var man, som allerede bemærket, nogenlunde bleven færdig; mod Vest begrænsedes Leiren af Floden med den der opkastede Dæmning; men mod Nord var den endnu saagodt som aaben, dog med de naturlige Gjerder foran og den lille Skov ned mod Flodbredden. Kampen drejede sig derfor egentlig ikke om et Forsvar af Leiren, men

snarere om, hvo af Parterne, der kunde slaa sin Modpart af Marken, som i et sædvanligt Feltslag. Mod Nordost, Slagliniens midterste Parti, var Terrainet saa opfyldt af Moser og uigjennemtrængeligt Krat, at ingen Tilnærmelse her fra nogen af Siderne kunde finde Sted. Medens man paa begge Fløjene kunde rykke frem mod hinanden, uden at møde synderligt andre Hindringer end dem, selve Baabnene lagde i Vejen, havde Franskmændene saaledes i Centrum et fast Punkt, et sikkert Tilflugtssted, hvor de spredte Batailloner atter kunde samles, de sprængte Escadroner igjen ordne sig til nye Angreb og hvorfra man kunde overflue Fjendens Bevægelser.

Efterat Prindsen af Commercy var falden, havde Feltherren givet Commandoen over sit høire Fløi til Fyrsten af Lichtenstein. De opløste Regimenter samledes hurtigt igjen og stillede i Slagorden med en udstrakt Linie; derpaa rykkede Fyrsten rask frem og det lykkedes ham rigtignok at kaste Franskmændene ud af Gjerderne; men da et Angreb paa de i Skoven opstillede Batailloner affloges med stort Tab og det franske Infanteri med friske Kræfter fra Veiren atter marscherede frem, maatte han igjen forlade Stillingen. Flere Gange gjentoges Angrebet, dog bestandig uden Held. Endnu engang gjorde Fyrsten af Lichtenstein et Stormløb; men General Tessé rykkede ham imøde med en Deel af Reserven; de Keiserlige dreves da paany ud af Gjerderne og for-

fulgtes en Strækning over Sletten, medens flere og flere Troppemasser droge frem fra Leiren. De Flygtende søgte hen til de i Reserve opstillede danske Batailloner.

Eugen, som saa, at Faren var overhængende, at et almindeligt Nederlag lettelig kunde blive Følgen, saafremt Fjenden vandt Tid og Pusterum til at udfolde sine Stridskræfter, jog over Bakkens Rygning, hvorfra han havde holdt Dje med og styret Slagets Gang, de tilbagevigende, næsten opløste Infanteriregimenter imøde. Han søgte at standse dem ved at vinke med Kaarden; han tilraabte dem: at gjøre Holdt, at vende om og paany at see Fjenden under Dine. Men de gamle Grenaderer rystede paa Hovedet; tauske skyndte de sig forbi, i tætte Flokke; Kraften syntes udtømt og Modet borte.

Fra høire Side lode tunge, taktfaste Skridt af marscherende Troppemasser. Solen, der netop var ved at synke ned bag Alpernes Toppe i den fjerne Horizont, kastede endnu en blendende Straale paa Dannebrogens Silkeflige; Korsene skint saa hvide som Sne i den blodrøde Dug, der viftede over de henved fem tusind blinkende Bajonetter. Under klingende Spil, med Bataillons Front drog Troppecorpsset i skjøn Orden frem omkring Straaningen. Paa Officerernes Commando gjorde alle sex Linier Holdt og Musikken taug.

Generalmajor Johan Hartzhausen traadte nærmere og hilste med Kaarden. „Hvis Eders Høihed

faa befaler, er Reserven parat til at gribe an" — sagde han — „Mine Karle ere hjertelig kjede af at see til.“

Lidt forundret over denne, endnu ikke befalede Fremmarsch, havde Feltherren vendt Hovedet mod den Kant. Men et tillidsfuldt Smil vaagnede pludselig paa hans Ansigt, lyfte i hans skarpe Blik, da han udbrod med høi Røst: „I har Ret, Monsieur Harthausen! og jeg vil selv gaa i Spidsen for Eders uforsagte Syder og Dboere, der jo ikke pleje at eftertælle andre Fjender end de slagne og fangne — — saa ville nok mine tyske Grenaderer skamme sig og komme med.“ Han red hen mod den forreste Linie, kastede her Hesten omkring og svang sin Kaarde over mod Fjenden.

Luften syntes at komme i en zittrende Bevægelse af det brølende Hurra, der rungede hen over Linien og voxede i Kraft, alt som det forplantede sig tilbage gjennem alle Seledder. Trommerne rørtes i højere og højere Hvirvler, blandede med Hornsignaler og Musikens Toner. Alle sex Batailloner tiltraadte øjeblikkelig Marschen, „Prinds Carl“ og „Sjælland“ ligeud, medens „Dronningen“ og „Prinds Christian“ gjorde en Bending til Venstre og „Prinds Georg“ og „Sjælland“ til Høire. I en bugtet Linie, der næsten naaede over hele Sletten, gik de fremad i Stormskridt med Bajonetten foran mod Fjenden, der kom dem imøde paa Halvvejen og fyrede en Salve;

uden at give sig Tid til at besvare denne dødbrin-
gende Hilsen, der lysnede i deres Rækker, istemte de
et nyt Hurra og styrtede fremad. I den nu paaføl-
gende rasende Kamp, under hvilken gruvækkende Op-
trin forekom, gjødedes Jorden med nye Strømme af
Blod og bedækkedes atter med Hundreder af Faldne
og Saarede. Franskmændene modstode dog ikke ret
længe de stærke Karle, der skred frem som i Bersærker-
gang; deres Linier gjennembrødes efterhaanden og da
den fjerde var kastet, vendte de Ryggen til og stræbte
tilbage til Leiren. Sletten frembød et Djeblig det
forvirrede Syn af flere tusinde Flygtende og andre
tusinde Forsølgende; af enkelte endnu kæmpende
Grupper; af Krigere, der vare for stolte til at flye
og kun søgte at sælge Livet saa dyrt som muligt.

Ved Hegnene, bag hvilke de Flygtende standsede
og atter ordnede sig i lange Rækker, syntes Kampen
at skulle begynde forfra. Men uden at standse, uden
at puste, kastede Forsølgerne sig derind og kege gjen-
nem Abningerne. Det knagede og raslede i Krattet,
hvor mange snublede, for aldrig at reise sig igjen;
dog de næste stege hen over de Faldnes Legemer,
brøde igjennem, trængde frem, stødte til med Bajon-
netten, huggede løs med Geværkolben, medens Fransk-
mændene Skridt for Skridt ogsaa her vege tilbage,
endnu fyrede et Par Salver, men saa vendte sig
til Flugt.

Trompeterne sfingrede længere inde i Leiren og

alle Trommer røstes som i ængstelige Hvirvler; med firedobbelte Geledder rykkede en frisk Vinie af fransk Infanteri frem, der optog de Flygtende.

Capitain Johan Bornesfeldt, der med tredie Compagni af Bataillonnen „Sylland“ just var sluppen ind gennem det halvt nedtraadte Gjerde, vendte sig mod sine Folk og pegede med Klingen til Venstre og Høire. Soldaterne, der forstode hans stumme Commando, samlede sig hurtigt i Række og Geled; saa løb de efter ham, ind paa en fjendlig Flok, der netop gjorde Front imod dem og skrede — —.

Capitainen svang atter sin Raarde, men greb i det samme med den venstre Haand om et Orange- eller maaskee et Laurbærtræes smækkre Stamme og sank ned.

„Uha! det var da fælt — — er I saaret, Herr Captæn! — — kom! kom!“ — skrede de ærlige Syder, der holdt meget af deres Compagnichef, i Munden paa hinanden og flokkedes om ham; et Par af dem toge fat, for at løfte ham op. De trængtes i næste Djeblig til Siden af det fremilende første Compagni, med hvilket Bataillonsfahnen fulgte.

Bornesfeldt, som var en noget lavstammet, men bredskuldret Krigerstikkelse med et lyst, skjægget Ansigt, løstede Hovedet lidt, medens det ene Geled efter det andet drog tæt forbi i Stormmarsch med den flyvende Fahne, der i Forbifarten viftede og løstede Silkedugen lige over ham. Med et sidste straalende,

begeistret Blik saa han op til den; han udstrakte Haanden og sagde med endnu kraftig Røst: „Fremad, Karle! efter Dannebrog! — — Jeg trænger nu til ingen Andens Hjælp end vor Herres — —.“

Han sank blegnende ud af sine Soldaters Arme, ned i sit Blod; han var truffen af syv Kugler. Adlydende hans sidste Ordre, iilte Compagniet afsted efter Fahnen.

Det var Hertugen af Vendôme, som rykkede frem med Halvdelen af den hele i Veiren sammendragne Styrke; den anden Halvdeel forblev under Kongens Befaling tilbage paa højre Fløi, da man befrygtede et Angreb af Grev Stahremberg paa selve Skandferne. Med Overgeneralen fulgte en Skare af de unge Adelsmænd, der som sædvanlig vare foran mod Fjenden. Ogsaa Hertugen gik i Spidsen for en Angrebscolonne; alle afslagde de Prøver paa Tapperhed og Dødsforagt, hvilket ansporede Soldaterne, og det var maaskee den meest morderiske Kamp paa denne Slagdag, der nu fandt Sted baade paa selve den affstukne Veirplads og langs Gjerderne, snart indenfor, snart udenfor disse, alt som de kæmpende Masser trængde hinanden frem og tilbage. Kampen og dens Tummel bleve endnu uhyggeligere, da Aftenen begyndte at brede sit dæmrende Halvmørke over den blodige Skueplads, saa at man ikke altid kunde skjelne Ven fra Fjende; de sammenstødende Partier anraabte

stundom hinanden, for paa Maalet at forvise sig om, hvem man havde for sig.

Feltstykkernes Torden fra Kongens højre Fløi tydede paa, at Stahremberg var skredet til Angreb; da de keiserlige Grenadeerregimenter, der efter Reservens Afmarsch havde samlet sig igjen og tilfomt fulgte efter, nu sluttede sig til de danske Batailloner og stormede frem om Kaps med disse, vege Franskmændene, rigtignok Fod for Fod og endnu kæmpende, men de vege dog tilbage. Hertugen afsendte allerede en Adjutant til Kongen, for at forlange Forstærkning; men Trommeslag og Hornsignaler løde fra den anden Side, hvor de fjendelige Linier og Colonner efterhaanden gjorde Holdt, medens Afstanden mellem dem og de franske blev større og større. Bendøme ilte nu med, ligeledes at lade give Signaler til Retraite, hvorved det fik Udseende af, at hver af Parterne frivilligt, som efter stilliende Overeenskomst standsede Slagets Gang, for at gjøre Ende paa en Kamp, der snart kun var et Myrderi halvt iblinde.

Eugen, som efter Omstændighederne var tilfreds med det vundne Resultat, nemlig med Vren af at have kastet den i Antal overlegne Fjende tilbage paa alle Kanter og at være forbleven i Besiddelse af Balpladsen, havde klogelig først givet Signalet. Med en betydelig Styrke besatte han nu Gjerderne saavel som den af Franskmændene, mod Slagets Slutning

forladte Skov, og lod i Løbet af Matten slaa Veir paa Sletten og opad Skraaningen.

Blandede mellem hinanden og uden at nogen Fjendlighed derved fandt Sted, vandrede store Flokke af keiserlige og franske Tros- og Lazarethknægte omkring paa den gjennemblødte Balplads, for ved Maa-nens Skin at opsoge og bortstaffe de Saarede eller grave Kuler i Mosejorden, hvor de Faldnes Legemer slængtes ned. Mellem fire og fem tusind Franskmænd vare faldne eller saarede, og omtrent ligesaa mange Keiserlige, deriblandt ni danske Officerer.

Tre og tyvende Capitel.

Slaget ved Luzzara, hvor begge Parter tilskrebe sig Seiren, var egentlig den sidste Baabendaad af større Betydning, der foresaldt paa den italienske Krigsskueplads i dette Felttog, af hvilket vi paa de foregaaende Blade have søgt at give en, skjøndt vistnok saare mangelfuld Beskrivelse. Vel fortsattes Krigen ogsaa her endnu en Tid; men den havde fra nu af en slæbende Gang, bestod kun i Smaasægtninger, i gjensidige Forsøg paa Ovrerrumplinger eller i Blokering af de befæstede Smaastæder, af hvilke adskillige efterhaanden og som oftest uden Sværdslag overgave sig til Franskmændene ved Capitulation, naar

Besætningerne vare halvt udhungrede. Dagen efter Slaget, da Artilleriet var ankommet, aabnede vel de Keiserlige en levende Kanonade, som de Franske besvarede med deres Feltstykker; men derved blev det og begge Parter sloge sig foreløbigt til Ro i deres Leire; disse omgaves paa alle Kanter med Palisader og med Jordskanser, fra hvilke Modstanderne kunde iagttage hinanden. Philip den Femte ilte med at tilskrive sin Bedstefader i Versailles, at Fjenden var omsider overvunden og fordreven; i sin omstændeligere Indberetning berigtigede dog Hertugen af Vendôme denne ungdommelige Seirsbulletin derhen, at de Keiserlige havde truffet sig tilbage og indtaget en stærk Forsvarsstilling i Nærheden. Smidlertid forholdt Sagen sig i Virkeligheden saaledes, at Prinds Eugen, hvis Hovedopgave bestod i at holde sig fast paa italiensk Grund, havde ved dette Slag givet Modstanderne en eftertrykkelig Erindring om sin Nærværelse, og nu indtog han med sin forholdsvis ringe Styrke atter en, ikke alene defensiv, men truende Stilling, der gjorde Kongen og hans Hærførere ethvert større Foretagende for Djeblikket umuligt, idet de stadigt maatte vogte paa ham og hans Bevægelser. Eugen saa rolig til, da Puzzaras Besætning, der havde bortskudt sin Munitioen og manglede Levnetsmidler, overgav sig paa Discretion, og da Franskmændene sloge en Bro over Pofloden, for at sætte sig selv i Communication med den anden Bred og affjære ham

fra Forbindelsen med den; ligeledes da der fra Kongens Leir udsendtes et Corps mod det noget sydligere beliggende Guastalla, hvis Commandant, saasnart der var stude Bresche, capitulerede og fik fri Afmarsch med Vaaben og Bagage. Han vidste nemlig ret godt, at Fjenden bestandig kun søgte at lokke ham ud af hans Stilling; men han maatte indskrænke sig til at holde denne, da han ikke var stærk nok til at bide Fjendens fyrgethye tusind Mand Epidfen i aaben Mark. Desuden var han endnu i Besiddelse af de anselige Fæstninger Mirandola, Borgoforte med de godt bevogtede Brohoveder over Po, og Barcello, hvilken sidste Plads forgjeves blev beleiret og stormet af Franskmændene. Følgende sin sædvanlige Taktik, der nu i halvandet Aar havde sat ham istand til at holde sine mægtige Modstandere Stangen, vilde han derfor oppebie, at et beleiligt Øjeblik, et eller andet heldigt Tref atter skulde vise sig.

At Philip den Femte, utaalmodig over Krigens langsomme Gang, der hverken gav ham Leilighed til Bedrifter eller Seirsbulletiner, ud paa Efteraaret forlod Armeen med hele sit glimrende Følge, gjorde dog en Forandring i Sagernes Stilling. Hertugen af Vendôme, som derved fik friere Hænder, besluttede sig til en raff og kraftig Anstrængelse, i det stadige Haab om, endelig engang at faa Bugt med sin haardnakkede, seige Medbeiler til Berømmelse; om Natten fra den 4de November forlod han pludselig

Luzzara og satte sig med hele Armeen i Bevægelse mod Mirandola. Han opnaaede ogsaa sin Hensigt forsaavidt, at Eugen, hvem Bevarelsen af den nævnte Fæstning var magtpaaliggende, nu ligeledes opbrød sin Leir og fulgte efter, men omgik ham og tog Vejen til Grændsen af Ferrara. Medens han her atter slog Leir og forstaaede sig, benyttede Vendôme hans Bortfjernelse fra Postboden til et Angreb paa Borgoforte, hvorhen General Tessé begav sig med et betydeligt Troppecorps. Eugen, som endnu bestandig var godt betjent af sine Speidere, fik Nys derom og affendte General Stahremberg til Undsætning med et Par Infanteri- og Cavalleriregimenter samt en af de danske Batailloner. Men Franskmændene vare denne gang komne ham i Forkjøbet; forinden de Keiserlige kunde naa derhen, havde Borgofortes Garnison allerede overgivet sig, og med blanke Vaaben maatte Stahremberg bane sig Vej gjennem de franske Troppemasser tilbage til Ferraras Grændser.

Nu laa begge Parter i Vinterkvarter, hver i sin retranscherede Leir, der dog støttede sig til den nærmeste Fæstning, hvor Feltherren da for det meste tog Kvarter. Man holdt Dje med hinanden ved udsendte Patrouiller; disse gjennemstrøfede Landet i alle Retninger, saavel for at udspeide Modpartens Foretagender som for at fouragere, og sjelden hengif en Dag uden at der foresaldt Smaafægtninger, der stundom vare blodige nok.

En Dag midt i December fik Eugen ved sine Speidere Underretning om, at et Corps paa tre tusind Mand Infanteri og sex hundrede Ryttere havde Dagen forinden forladt Vendômes Hovedkvarter og begivet sig paa Marschen til Governolo, med Ordre at bemægtige sig Byen og det befæstede Slot, hvor den keiserlige Hærs Magaziner befandt sig. Det var sandsynligt, at Fjendens Forspring var for stort til at han kunde indhentes eller selve Angrebet forebygges; Spørgsmaalet var kun, hvorledes man skulde forhindre, at Magazinerne faldt i Franskmændenes Hænder, og Eugen sendte Bud efter Gylldenløve, som jo i længere Tid havde havt sit Standkvarter der. Da Feltmarschallen indsendt sig, ledsaget af Chefen for det første Dragonregiments første Escadron, som tillige forrettede Adjutanttjeneste hos ham, raabte Eugen dem imøde: „For Gud! der have vi jo Manden — — skynd Eder, Monsieur Hagen! at lade Eders Folk sidde op og rid til Governolo, hvor I jo er velbekjendt. Fjenden er allerede paa Marschen derhen og kommer sagtens førend I; men hvordan I end bær Eder ad, maa I see at naa foran de tappre franske Herrer ind i Slottet, og har I min Fuldmagt til, saafremt det ikke kan holdes, at stifte Magazinerne i Brand og lade Besætningen drage væk eller slaa sig igjennem. Rid nu afsted, Monsieur Hagen! ventre à terre — — som jeg I allerede efter en Majorsbestalling i Eders unge Alder“

— tilføjede han smilende og nikkede til Gyldenløve; denne lo og klappede Ritmesteren paa Skulderen, idet han skubbede ham hen mod Døren.

Ti Minutter efter var den første Escadron i Sadeln og forlod Veiren, uden at nogen af Dragonerne havde kunnet besvare Kammeraternes ivrige Spørgsmaal om, hvorhen Toget gik. Veltilfredse med denne Afbrydelse af det kjedelige Liv i Vinterkvarteret, travede de lystigt hen ad Vejen i nordlig Retning, efter Ritmesteren, der syntes at dansede fremad paa sin vrinskende Skimmel; efter Lieutenanten, hvis normanniske Hingst huggede i Bidslet og vistede med den lange Hale; efter Monsieur Klim, som var avanceret til Fahnejunker og førte Standarten med stor Værdighed. Luften var kjølig, Solen ved at gaa ned og Maanens halve Skive viste sig allerede med et blegt Skin paa den skyfrie Himmel. Uden at der gjortes flere end de høist nødvendige Ophold, for at lade Heste og Mandskab puste og forfriske sig med de medbragte Høknipper og Madposernes Indhold, fortsattes det iilsomme Ridt til Ostiglia; her gik man over Po og drog derpaa videre i nordvestlig Retning henimod Minciofloden, som oftest over Enge og ubanede Veje. Lieutenanten, som af sin unge Chef underrettedes om Hensigten med deres Tog, gjorde udmærket Tjeneste som Veiviser, da han fra sine mange Strøiftoure paa denne Kant af Landet vidste god Bested med alle Gjenveje og Stier.

Da man var kommen over Minciofloden og nærmede sig Maalet, sporedes Liv og Bevægelse i Omegnen. Alt som det gik fremad, hørtes derpaa Trommeslag, Trompetklang og en heftig Skyden fra den Kant, hvor Governolo var beliggende.

Stønnende arbejdede de stærkt medtagne Heste sig op ad Huulvejen langs det høje Gjerde til Vestsiden. Nu naaede Spidsen af Escadronen derop og Ritmesteren saa skarpt ud over Byen, hvis forreste Huse de allerede vare passerede og hvor det myldrede af fjendtligt Fodfolk og Rytteri — — paa den ene Side af Gjerdet, neppe i et halvt hundrede Skridts Afstand, marscherede en Colonne afsted i samme Retning, dog uden at lægge videre Mærke til Rytterne, der endnu vare halvt skjulte af Vinløvet og i hvem de allermindst anede Fjenden. Foran Indgangen til Slottet hidt hen stod et fransk Grenadeerregiment opstillet; Musikken spillede, Trommerne hvirvlede og — — den optrukne Vindebro begyndte at sænke sig ned; man hørte Jernkæderne rasle.

„Ballast ud! fremad, Karle!“ — commanderede Elias Hagen og sporede sin Skimmel, der fuhsende jog afsted. I strakt Carriere, med løftede Klinger sprængte Escadronen efter, forbi Musikken paa Regimentets høire Fløi; Række efter Række svang de ind paa den nu sænkede Bro, i hvis Planker det hundrede under Hestenes Hovslag.

Franskmændene bleve i den Grad forbausede

over denne ligesaa uventede som forvovne Manøvre, saa de neppe vilde tro, hvad de saa, at det virkelig var Tjenden, og allerede var Escadronen næsten kommen over Broen, da Musikken pludselig forstummede og Grenadererne under deres Officerers høje Commandoraab, i sammentrængte Flokke stormede efter den, frem paa den smalle Bro.

Medens Ritmesteren med en Deel af sine Følk fortsatte det dundrende Ridt ind under Borthvælvingen, commanderede Hans Kruuse: „Omkring, Karle! — — Fremad! hug ind!“ Dragonernes bageste Rækker kastede deres Heste omkring og jage efter ham tilbage til Broen, hvor de med raslende Sværdsflag faldt over de fremstormende Grenaderer; disse vare saa sammenklemte, at de ikke kunde bruge deres Baaben; den forreste Række, der desuden neppe var mere end sex Mand høi, rebes overende, den næste fabledes ned og de efterfølgende standsede, vaklede og vege tilbage i vild Forvirring og Trængsel.

„Tilbage, Karle! omkring!“ — Løb atter Lieutenantens Commando; hele Troppen sprængde derpaa tilbage over Broen og ind gennem Borthvælvingen, hvis Faldgitter raslede ned efter dem; der blev ikke Tid til at faa Portfløjene lukkede.

Inde i Slotsgaarden stod Garnisonen opmarscheret med fuld Oppakning og syntes ikke mindre overrasket end Franskmændene ved Dragonernes pludselige Ankomst. Ritmesteren red lige hen mod Com-

mandanten, som holdt til Hest midt i Gaarden, sprang af Sadeln og raabte til ham: „Hans Høihered befaler, at Magazinerne skulle stikkes i Brand — — vil Herr Majoren lade bringe Fakler eller Brande, men hurtigt — —.“

„Fakler eller Brande — — skynd Eder!“ — gjentog Commandanten, som blev noget besippet; han sporede sin Hest efter Trosknægtene, der allerede løb afsted for at udføre Ordren.

„Hvor er Krudttaarnet?“ — spurgte Ritmesteren barsk — „Bring Nøglerne“ — han fulgte efter Soldaterne, der pegede paa et fremspringende Fløi af Slotsbygningen og løb foran.

En gammel Depotsfergent kom ilende til med sit vældige Nøglesnippe og medens han aabnede den tunge, jernbeslagne Taarndør, kom allerede Trosknægtene tilbage med et Par Begfakler, som de i fuldt Løb tændte ved en gnistrende Brand fra Kjøfkenets store Ildsted.

Elias Hagen greb en af de tændte Fakler og traadte ind i det skumle Steenkammer, hvor man gjennem Halvmørket opdagede en Mængde Foustager og Kasser. Soldaterne myldrede til, men udenfor Døren, og lege ind paa Ritmesteren; med Skjæftet af sin Ballast knuste denne Laaget paa en Krudtkasse og satte Faklen ned i Hullet. „Bring nok en Fakkel“ — befalede han og knuste Laaget paa den nærmeste Foustage. Soldaterne taug og hummede sig

tilbage; men Hans Kruse trængde sig gennem Sværmen og rakte en blussende Begfælle frem. Ritmesteren satte den fast i Hullet paa Fougstagen; saa gik han tilbage gennem Døren og lukkede den. „Drei Røglen om og tag hele Knippet med“ — sagde han til den gamle Sergent, og idet han derpaa svang sig i Sadlen, raabte han: „I Feltherrens Navn — — hele Garnisonen marscherer ud og slaæer sig igjennem; fremad! til Udfaldsporten.“ Han red i Spidsen for Dragonerne over Gaarden; Sergenten skyndte sig med Røgleknippet foran, omkring det nordre Slotsfløi til Muren, hvor han aabnede Porten til Udfaldsbroen og Gitteret udenfor. Ud den, kun tre Planker brede Bro rede Dragonerne, en efter en, over Slotsgraven; Commandanten fulgte stiltiende efter, dernæst Mandskabet i smaa Klynger. De naaede lykkelig over paa Engen foran Huulvejen, hvor de høje Gjerder slap. Da Depotsergenten laasede Porten og Gitteret, hørte man hvorledes Franskmændene, der imidlertid havde faaet Faldgitteret op eller gennembrudt, stormede under Jubelraab ind i Slotsgaarden.

Med sine Dragoner fortsatte Elias Hagen Ridtet ned ad Huulvejen og Fodfolket fulgte iilsoomt med i uordentlige Hobe. For Enden af Vejen modtoges de af en Rusketsalve og de franske Bajonetter blindede dem ind i lange Rækker. Løstende sig i Sadlen jøge Dragonerne efter deres Officerer og gjorde et voldsomt Indhug; adskillige styrte og bleve lig-

gende i deres Blod, baade Hest og Mand, men de tre Fjerdedele af Escadronen sloge sig igjennem. Commandanten, som nu var kommen til Besindelse, lod sine Folk sælde Gevær og fulgte i Stormskridt efter Cavalleriet gennem den tilvejebragte Abning i Fjendens Rækker. Under en vild Kamp, der krævede mange Offre, fortsatte han derpaa Marschen; denne gik over til Løb, medens dog Fodfolket, der fik Luft ved de frem- og tilbagesprængende Dragoners Indhug, gjorde tapper Modstand, af og til standsede og sendte en Kugleregner tilbage. Vel en halv Fjerdingvei fortsatte Franskmændene Forsølgelsen; men saa tiltog Afstanden mellem de Kæmpende og Hornsignaler kaldte Forsølgerne tilbage.

Paa Sletten foran Byens yderste Huse gjorde Rytteriet Holdt og Commandanten begyndte at samle sit spredte Fodfolk. Med noget mørke Miner red Ritmesteren i Skridt hen ad Dragonernes Front og kastede utaalmodige Blik over til Slottet. Han savnede mange af sine tappre Karle, og uagtet Escadronens uforandrede Holdning, uagtet de alle atter sadde som fastmurede i Sadlen med skuldret Pallask, blødte flere end een af de modtagne Saar; dog, Blodet kunde ikke sees paa de røde Uniformer.

Det lød som et Tordenslag histovre og Torden syntes at ryste som i Jordstjælv.

„Gud være lovet! nu gaaer det i Spring“ —

raabte Hans Kruuse og lo, idet han med Klingen pegede over mod Slottet.

Med et vældigt Brag sprængtes en Deel af Taget i Luften; tykke Røgskyer steg i Veiret, Luerne flakkede efter, Stene og Bjelker regnede ned paa alle Kanter.

Elias Hagens Ansigt opklaredes, idet han udbrød: „Saa er jo Ordren efterkommet. Fremad, Karle! Svingning til Høire!“

Dragonerne travede rask assistet; i ordnede Gælledder fulgte Fodfolket efter, under lystige Hurraraab, medens forvirret Rarm, Trommehvirvler og Trompetstrald løde bagved dem. Det var Krudttaarnet, der var sprunget i Luften; inden Franskmændene kunde slaa Døre og Porte ind, udbredte derpaa Flammerne sig til alle Sider og ødelagde næsten hele Magazinbygningen med en stor Deel af de der opbevarede Forraad.

Fire og tyvende Capitel.

Tabet af Magazinerne i Governolo saavel som de Franskes dristigere Optræden og den Energi, der begyndte at gjøre sig gjeldende i Hertugen af Vendômes Forholdsregler, tvang efterhaanden de Keiserlige til at opgive alle deres Poster ved Boslodens

Bredder, alene med Undtagelse af Ostiglia, og at indskrænke sig til Forsvaret af de endnu besatte Fæstninger Syd for denne Flod samt af den forskandede Veir, i hvis Nærhed Fjenden dog sjelden viste sig. Eugen søgte vel endnu bestandig at indgyde Tropperne Mod ved sine tillidsfulde Miner og Forsikringen om, at han i den nærmeste Fremtid igjen vilde see sig istand til at gaa angrebssviis til Værks og da føre dem frem til nye Erobringer og Seire; men de fra Tid til anden fra Tydskland lovede Forstærkninger og Krigsfornödenheder udebleve, ogsaa den resterende Lønning, medens hans Stridskræfter med hver Dag smeltede meer og meer sammen. For ikke saaledes at gaa Foraaret imøde, med Udsigt til fortsat Uvirkomhed eller maaskee til noget endnu Værre, besluttede han omsider at begive sig til Wien, for ved sin personlige Nærværelse at anspore Regeringen til kraftige Anstrængelser. Til General Grev Stahremberg overgav han den øverste Commando, hvorpaa han mod Slutningen af Januar Maaned forlod Armeen og reiste gjennem det Tyrolske til den østerrigiske Hovedstad. Her fandt hans Forestillinger imidlertid luttet døve Øren; istedetfor at lade ham vende tilbage til Italien med friske Tropper, udnævnte Keiseren ham til President i Hofkrigsraadet, hvilken indflydelsesrige Post han ogsaa modtog, dog kun foreløbigt, kun for, uden at adspørge Hofpartiet, at kunne paa egen Haand sende Forstærkninger til sin Arme.

Omtrent paa samme Tid forlod ogsaa Christian Gyldenløve Armeen og begav sig, først til Wien med det Hverv, at gjøre den keiserlige Regering alvorlige Forestillinger i Anledning af at de danske Auxiliærtropper nu havde Sold tilgode for over et halvt Aar og at de iøvrigt stipulerede Subsidiesummer ikke heller bleve regelmæssigt betalte. Derfra reiste han til Kjøbenhavn, for at aflægge Frederik den Fjerde nøiagtig Rapport, saavel om Udfaldet af Underhandlingerne i Wien som om de paa Krigsskuepladsen forefaldne Begivenheder samt om de danske Troppers Forhold; forskjellige andre Sager, navnlig betreffende Officerernes Forfremmelse, skulde ogsaa bringes i Orden. Under hans Fraværelse, der varede indtil ind i Mai Maaned, commanderedes Auxiliærcorpset af Generalmajor Johan Haxthausen, da Grev Trampe, som egentlig var udnævnt dertil og senere blev Gyldenløves Efterfølger i Commandoen, ligeledes var sendt til Wien i et diplomatisk Grinde.

At Eugen forlod Armeen havde vakt saa stor Utilfredshed blandt Soldaterne, at man i Førstningen frygtede for Optøjer og Opøsning af al Disciplin. Men de Commanderende havde været i en god Skole, de havde lært Adskilligt af den store Feltherre, og Grev Stahremberg viste ogsaa snart, at han noget nær var sin vanskelige Opgave voksen. Hans hele Styrke beløb sig til omtrent tre og thye tusind Mand, hvoraf de fem tusind vare Hestfolk, medens

de Franske kunde stille henved fyrgethyve tusind Mand i Marken; ikke destomindre holdt han Vinteren igjennem Fjenden i tilbørlig Afstand fra sit Hovedkvarter og alle Angreb paa de af de Keiserlige endnu besatte Byer afvistes. Med Foraarets Indtræden kom der imidlertid Røre blandt Franskmændene og de forskjellige Hærafdelinger satte sig paany i Bevægelse. Stahremberg, som omsider havde modtaget en Forstærkning, bestaaende af flere tydske Infanteriregimenter, gjorde ligeledes Mine til at gaa angrebsviis til Værks, idet han detascherede nogle Troppecorps, deels til den høire Pobred i Retning af Ostiglia, deels hen imod Mirandola, for at recognoscere de af Fjenden indtagne Stillinger. Dermed aabnedes da Felittoget i 1703. Vendôme smigrede sig med det Haab, at kunne tilendebringe det hurtigt og paa en glimrende Maade, med Fjendens endelige Tilintgjørelse. Overeenstemmende med sin lagte Plan, der gik ud paa at affjære de Keiserlige fra Tilbagevejen over det Tyrolske og derpaa omringe dem, trak han sig selv Nord paa med et Armecorps paa tyve tusind Mand; Prinds Henri af Baudemont skulde med femten tusind Mand drage frem paa den høire Pobred mod den keiserlige Hovedstyrke, og General Albergotti med tre tusind Mand Fodfolk og et tusind Ryttere i al Stilhed indtage en Stilling ved Finale di Modena og fra denne By pludselig falde Fjenden i Flanken.

Stahremberg, der ligesom Prinds Eugen betalte sine italienske Spioner godt, var itide bleven underrettet om denne Plan og tog sine Forholdsregler derefter. Da Vendôme, som marscherede frem paa den venstre Bøbred, nærmede sig Ostiglia, bleve Dæmningerne langs Floden gjennemskjaarne, hvorved Eggen vidt og bredt fattes under Vand, og Hertugen maatte skyndsomt trække sig tilbage. Stahremberg fulgte ham i Afstand med fire Infanteriregimenter og de danske Batailloner, disse sidste under Anførsel af Ghldenløve, som atter havde indfundet sig ved Armeen. Da Operationsplanen saaledes fra Begyndelsen af syntes forseilet, blev Henri af Baudemont, som samtidigt var rykket frem paa den høire Bøbred til det vestligere beliggende San Benedetto, kaldt tilbage og en lignende Ordre affendtes til General Albergotti. Denne var allerede trængt frem til midt imellem Mirandola og Finale, da han modtog Ordren og vendte om; han var desuden kommen til Kundskab om, at Prinds Thomas af Baudemont havde samlet en overlegen Troppestyrke paa den anden Side af Finale og var forberedt paa hans Komme. En Afdeling Fodfolk og Ryttere, der af Baudemont var skicket ud for at iagttage ham, traf under Veis sammen med et større, af Stahremberg detascheret Corps, bestaaende af tre tusind Mand Infanteri og begge de danske Dragonregimenter, der medbragde den Ordre, at angribe Albergotti. Corpset, der comman-

beredes af en østerrigsk General med det i den danske Krønike saa tragisk klingende Navn Ulfeldt, rykkede i Silmarscher videre, for at opsøge Fjenden.

Det var en af de sidste Dage i Mai. Naturen stod atter i sin fulde Pragt, som smykket til Høitid; Solen straalende atter fra den skyfri Himmel over det italienske Landskab, hvor den hyppige Blomsterflor spredte sin Duft, over de mørke, kneisende Cypresser, det lyse Vinløv, de dunkle Oliven- og Laurbærlunde og Guldbreguens Hang, hvor Sværme af Smaafugle jublede i Chor, over de fastiggrønne Enge, over Flo- dernes og Søernes glimrende Bænde. Og saa de store Skarer af Krigsfolk, skjøndt de hastede afsted, over Steen og Stub, for at bringe Døden eller hente den, syntes besjælede af det Liv, af den Glæde, hele Naturen aandede; saa lette, saa bevingede vare deres Fjed, saa sorgløs deres Latter, saa jublede de om Raps med Fuglene, saa lystigt tumlede Rytterne deres Gangere og kastede frydfulde Blik paa Naturens Herligheder. Selv Muuldyret for den store Marketenderkarre, der rumlede hen mellem første og anden Escadron, skridtede villigere fremad, nikkede med Hovedet og viftede med Ørene; Carlotta nyn- nede en gammel Melodi og accompagnerede sig selv med Pibstøsmeld. Veronica, som den hele Vinter havde tilbragt sin meste Tid i Lazaretherne, sad som sædvanligt paa det andet Sæde og hun syntes i fulde Drag at indaande den balsamiske Luft; hun løftede

det junoniske Hoved, slog Sløret længere tilbage og saa sig om med et mindre dybt, mindre forskende Blik, og hun havde smykket sig med en Rose, men en hvid Rose, der vuggedes ved den kydft tilhullede Barm.

Marschen gif nu opad over et Bakkestrøg; deroppe saa man ud over et nyt og smilende Landskab, hvor Vinhaver og grønne Enge afveklede med Kratstov og Vandløb. Til Venstre laa en Landsby eller Flække foran Skoven; omgivet af Ræmpechypresser, hævede det forgyldte Taarnspir sig over Kirken og Klokkerne rungede høitideligt ud over Eggen; ligesom, i neppe en halv Fjerdingveis Afstand, slyngede sig den brede Vandvei, overstjærende den Retning, hvori de Keiserlige, med det første Dragonregiment til Fortrav, rykkede frem.

Det glimrede over Buss og Krat, gjennem de smækkre Træers luftige Løv — — det var Albergottis Corps paa Tilbagetoget; de lange Colonner af Infanteri og Hestfolk bugtede sig forbi ad den kalkhvide Wei. Omkring Kirken og Flækkens spredte Huse kom bestandig flere blinkende Bajonetter, Hjelmhuer og blanke Sværd frem.

„Der er Fjenden!“ — bruste det gjennem Rækkerne og gjentoges længere tilbage. Der hørted hurtige Commandoraab; under Trommeslag marscherede Fodfolket op, Compagni efter Compagni, i Linie, uden at gjøre Holdt. Trompeterne klang; Carlotta

drejede med sin Karre af til Venstre, og Dragonregimentet satte sig i skarpt Trav.

Trommerne rørtes nu ogsaa histovre og Trompeterne svingrede. De franske Colonner standsede efterhaanden i Marschen og gjorde en Bending, medens de nærmeste Escadroner svang op; men forinden de kunde indtage en ordnet Stilling, faldt allerede det første Dragonregiment over dem og huggede ind; Jorden gungrede under det andet, der sprængte frem i strakt Carriere, Escadron efter Escadron, og første Linie af det keiserlige Infanteri stormede ind med fældede Geværer; de modtoges af Musketsalver; men under Hurra og Trommehvirvel gik det ustandselig fremad, ind mellem de Franskes Rækker, der strax kom i Forvirring, gjennebrødes, kastedes, stødtes ned eller opløstes i Flugt. Under Halloh og høje Raab, under rasende Angreb og fortvilet Forsvar gik den vilde Jagt hen ad Bejen, over Vandløb og Enge, gennem Busk og Krat. Ikke heller det franske Rytteri, der kom ansættende i enkelte Hobe, kunde modstaa Dragonernes voldsomme Indhug i Masse; ogsaa det kastedes, spredtes til alle Sider.

Under Kampen var Albergotti, som netop befandt sig ved Bagtravet, bleven affjæaren fra Hovedcorpset; da dette nu var sprængt og opløst i forvirret Flugt, gjorde han med en anselig Flok Ryttere en Svingning til Venstre og jog ind i Skoven, i den Hensigt

at vinde et Forspring og kanskee omgaa Fjenden, medens denne var bestjefstiget, deels med at forfølge, deels paa Engen foran, hvor Cavallerikampen endnu var staaende. Men det andet Dragonregiment svang omkring og sprængde tilbage over Rygningen af Høiderne, for at stoppe ham ved Skovens Udkant paa denne Side; Albergotti, som nu ogsaa her mødte Fjenden og efter en kort Fægtning kastedes, maatte derpaa søge samme Vej tilbage gjennem Skoven.

Det første Dragonregiment, der imidlertid havde sprængt, nedfaldet eller omringet det øvrige franske Cavalleri, samlede sig atter og rykkede i Linie, skjøndt med bethdeligt udluftede Rækker, frem paa Bejen og gjorde Holdt ligesom Kirken, hvis Klokker endnu bestandig lød. Horn- og Trommesignaler kaldte allerede Forsølgerne tilbage; Balpladsen syntes fuldstændig i de Keiserliges Besiddelse, og de flygtende Høbe begyndte at forsvinde mellem Krattet eller bag Høiderne. Bejen og Engen rundtom vare bedækkede med Faldne og Saarede, deriblandt omtrent halvtredie hundrede Franskmænd; ligesaa mange havde maattet strække Gevær og vare tagne tilfange.

Skraas overfor Kirken, ved et Huus, der dannede Hjørnet af den brede, gjennem Flækken førende Gade, holdt Marketenderkarren. Den var omringet af nogle tørstige Dragoner, der et Øjeblik havde fjernet sig fra det paa den anden Side af Kirken opstillede Regiment; medens de i al Hast modtog

og førte Vægeret med den stummende Drif til Munden, viftede de Svæb og Blod af Ansigtet. Og saa Chefen for den første Escadron kom langsomt ridende herover paa sin slynligt anstrængte Skimmel, der blødte af et let Sabelhug over Mulen; den ældste Lieutenant fulgte efter ham, men i nogen Afstand og ligesom nølende; han saa speidende ned ad den bugtede Gade, der paa begge Sider var beplantet med Løvtræer, og gjorde en lyttende Bevægelse med Hovedet.

Carlotta var beffjæstiget med at skjænke i og dele om til Dragonerne. Veronica, som stod hos, fyldte hurtigt et Væger og gif et Par Skridt frem mod Ritmesteren; hun rakte det i Beiret med et Smil, der bragde Elias Hagen til at stubse, saa usædvanligt lyst forekom det ham, og — — saa ægte kvindeligt, saa jomfrueligt. Han takkede og førte Vægeret til Munden, medens Veronica trykkede sit hvide Pinnedæde mod Skimmels blødende Mule.

Klokkerne kinede højere og højere og Trommerne hvirvlede atter.

Som om den vilde Sagt pludselig nærmede sig, lode Hovslag, Halloh, Raab og Trompetstød under Løvtræernes Skygge, og frem fra Gaden jog Albertgotti med sine Ryttere, forfulgt, dog kun i Afstand, af det andet Regiments forreste Escadroner. I næste Minut sprængte Rhynger af det første Dragonregiment med høit løftede Pallaster hid omkring Kirken; de

stødte sammen med de franske Ryttere og paany begyndte en forvirret, en blodig Kamp.

Elias Hagen kylede Bægeret bort og kastede sin Hest omkring mod den Flok fjendlige Ryttere, der allerede var tæt inde paa ham og hans faa tilstedeværende Dragoner — — han tørnede mod Hertugen af Grammont, som holdt Tøilen samt Stangen af en Standart i den venstre Haand og svang Sværdet med den høire. Idet Ritmesteren asparerede Stødet, gjorde hans Skimmel en skjælvende Bevægelse til Siden, prellede mod det store Karrehjul og sank bagover i Haserne; med det høire Knæ laa dens Rytter paa Jorden og maatte støtte med Ballasten for at komme op. Grammont løstede Sværdet til et nyt Stød — — der lød et gjennemtrængende Skrig, og Veronicas hvide Skikkelse dukkede frem mellem de Kæmpende — — hun havde en Dolk i den løstede Haand og stødte op efter Hertugen. „Af Vejen, Furie!“ — raabte denne gysende, idet han bøjede sig tilbage, og uvilkaarlig stødte han selv til med Klingen.

Beronica sank til Jorden; en Purpurstribet rislede frem fra hendes Barm og farvede den hvide Rose rød. Med et inderligt, et forklaret Udtryk dvælede hendes Blik et Secund paa Elias Hagen; saa slukkedes Blikket, men Dinene bleve staaende aabne.

Ritmesteren var i samme Nu kommen op og rev med et kraftigt Greb sin Hest igjen paa Benene.

Det Hele foregik som med Tankens Fart, og skjøndt Optrinnet var gaaet forbi hans Dine, havde han neppe seet eller ret opfattet, hvad der skete. Frysende af Skræk og Smerte, steilede Skimlen i Veiret og Rytterens Pallast sank knusende ned.

„Uha! Fremad, Karle!“ — lød Hans Kruuses brølende Røst, og paa alle Kanter haglede det med Sværdslag. Hagen fik nu Luft og sprængte igjennem, fremad til sin Escadron, der huggede ind i sluttede Rækker. Hertugen af Grammonts Fjærbuss og Standaard vare allerede forsvundne i Trængslen.

General Albergotti, som var en kraftig Mand og tapper Soldat, brød ustandselig fremad med sin tæt sammensluttede Ryttertrop. Kæmpende som saarede Løver, banede Franskmændene sig Vej gennem Rækkerne, indtil de gennembrøde den sidste; som en Stormvind galopperede de derpaa afsted i Retningen af Mirandola, idet de adspalttede de tilbagevendende Hobe af keiserlige Grenaderer, der vilde spærre dem Vejen. De forfulgtes en Strækning af Dragonerne; men Albergotti vandt større og større Forspring og kom omsider sine Forsølgere af Syne. Vejen, han havde taget, var betegnet med styrtede Heste og slagne Ryttere. —

Hertugen af Vendôme, som indsaa, at hans Operationsplaner vare fuldstændigt mislykkede, marscherede nu til Mantua, hvor han efterhaanden sammentog sine forstjellige Armeecorps'er. Dette havde

dog ganske andre Grunde end Hensyn til disse forbi-
gaaende Uheld paa Valpladsen. Fra Versailles var
der nemlig indløbet Ordre og Planer til et nyt
Felttog; man vilde forsøge at trænge frem i Tyrol
og der bemægtige sig nogle faste Punkter. Derved,
meente man, maatte den keiserlige Hær blive affjaa-
ren fra al Forbindelse med Tydskland; den vilde da kunne
blive omringet og lettelig tvinges til Capitulation,
uden at man behøvede at spille Tid og Kræfter paa
langvarige Beleiringer og idelige Fægtninger med denne,
rigtignok svækkede, men endnu bestandig haardnakke-
de Fjende. Det i Hertugen af Savoyens Politik paa
denne Tid stedfindende Omflag gav desuden det
franske Cabinet vigtige Ting at tænke paa og manede
til Forsigtighed. Hertugen havde pludselig truffet
sine Hjelpetropper tilbage, da disse beordredes at
marschere til Tyrol, og han slog sig nu aabenhjst til
det keiserlige Parti. Da man fra Versailles fore-
stillede ham det, ikke alene Upolitiske, men Urimelige
i, at han vilde vende sine Vaaben mod Philip den
Femte, hans Datters Mand, svarede han: „at da
hans Døtre nu vare forsørge, maatte han ogsaa
tænke paa sine Sønner, og at de keiserlige Affairer
gave for Tiden de bedste Udsigter.“

Med de øvrige til Prinds Thomas af Baude-
monts Armeecorps hørende Tropper marscherede det
første Dragonregiment tilbage til Hovedkvarteret i Nær-
heden af Ostiglia. Uagtet den seirrige Kamp, de

havde bestaaet, og det gjorde Bytte af Heste, Vaaben og Trofæer; uagtet det deilige Veir og den fortryllende Egn, de droge igjennem, stod Forstemningen tydelig at læse paa de stille hentravende Karles djærve Ansigter. Rummet mellem første og anden Escadron var atter tomt; de savnede den store Marketenderkarre, der var forsbunden baade med den muntre Carlotta og den deilige Veronica. Ritmesteren, som efterhaanden var kommen til den Overbeviisning, at Veronica havde bragt sig selv til Offer for at frelse hans Liv, sad taus i Sadlen, fordybet i melankolske Betragtninger over Familien Casolis Skjæbne, medens den ældste Lieutenant gjorde høitidelige Miner og hvert Djeblik saa sig tilbage, som søgte han noget og ikke kunde blive fortrolig med Tanken om, at det virkelig var tabt. Først senere erfarede man, at Carlotta i al Stilhed var dragen tilbage til Cremona med den barmhjertige Søsters affjælede Vegeme.

Med Ankomsten til Hovedkvarteret fik de dog snart andet at tænke paa; i den danske Afdeling af samme herskede der stor Bevægelse og noget Usædvanligt syntes paa Færde. Da Elias Hagen indfandt sig hos Feltmarschallen for at melde sig og aflægge Rapport, traf han denne i fuldt Arbeide med at ordne en Mængde Documenter og expedere sine Ordonnantser.

Christian Gyldenløve nikkede til den Indtrædende med en oprømt Mine og medens han søgte om mellem

Papirerne, sagde han: „Naa, Monsieur Hagen! er I der! — Jeg har adskilligt Nytt, ogsaa til Eder og nogle Hilsener fra Kjøbenhavn — — I har jo Venner blandt de Lærde der. Hvad siger I til dette Papir? da I sidst forleden red til Governolo, hymte Hans Høihed Prinds Eugenius noget om en Majorsbestalling i Eders unge Alder; Hans Majestæt har nu virkelig underskrevet en saadan, fornemmelig paa Grund af den sær gunstige Anbefaling fra Felt-herren, hos hvem I jo har en høi Stjerne, og ikke heller har jeg misrecommanderet hverken Eder eller de andre tappre Folk i vort Corps. Paadet I ikke skal mangle Equipage, har jeg desuden fra Wien medbragt denne Anviisning paa titusinde Livres; det er Broderparten af Monsieur de Billerois Rangon, som Prinds Eugenius meente, tilkom Eder, efter som I tog Marschallen tilfange; Pengene, som I sagtens trænger til, kan I faa udbetalt hos den franske Ambassadeur i Kjøbenhavn — hum! hvad tykkes Eder?“ — vedblev Ghldenløve med et godmodigt Smil til den unge Mand, som maalløs af Forbauselse og Glæde stirrede paa disse Documenter — „Af vore to Dragonregimenter lave vi nu eet, der skal drage med det øvrige Auxiliærcorps til Ungarn under Anførsel af Grev Trampe, som tager Commandoen efter mig. Nu kan I selv vælge, Monsieur Hagen! om I gider flaaes med Keiserens

rebelste Undersaatter eller kanstee heller følge med mig som min Adjutant tilbage til Kjøbenhavn."

„Hvis Eders Excellence i ret Alvor har besluttet at opgive Commandoen over Corpsen, modtager jeg med Glæde det sidste Tilbud" — udbød Elias Hagen, gjennem hvis Hjerne krydsede en uendelig Skare Tanker, Erindringer og glade Forhaabninger.

„Saamænd!" — nikkede Gylbenløve hen for sig med en alvorstfuld Mine — „I kan, saavel som vi Andre, nok trænge til at puste lidt efter den Ride-tour heromkring i Italien — — og det kunde desuden hendes, at vort kjære Fædreland om føje Tid selv kunde trænge til sine tappre Sønners Sværd. Saa snør kun Eder Mand til bag Sadlen, og tal med Monsieur Kruuse om samme Sag; det er Hans Majestæts Befaling, at jeg skal føre alle de brave Mænd, baade Officerer og Menige, der ønske saadant, med mig tilbage til Danmark."

Fem og tyvende Capitel.

Det var en Søndagformiddag i Begyndelsen af October Maaaned, i Aaret 1703. De store Klokker ringede i høitidelige Svingninger ud over Kjøbenhavn, især fra Vor Frue og Nicolai Kirketaarne og kaldte

Folk til Høimesse. Veiret var saa klart og mildt, Solen skinte endnu saa varmt ned i Gaderne, hvor Sandet foran Huusdørene var fejet i Flammer, hvor den fornemme Borger med trekantet Hat under Armen, Alongeparhyl paa Hovedet og langt, guldknappet Kør i Haanden stred frem i Spidsen for Kone og Børn til Herrens Huus. Men Størstedelen af de Unge listede sig dog Kirken forbi og op paa Bolden, for at høre paa Bagtparadens Musik og see de stadfelige Officerer ride forbi, eller til Rosenborghave, der var aaben om Søn- og Helligdagene, for at betragte Hoffets og de mange andre fornemme Cavalerer og Damer, der i prægtige, struttende Dragter spadserede hen under Vindealleerne; atter andre, bærende Madkurve og Poser med sig, begave sig paa længere Udflugter, til Gyldeulund og Skoven, for i det Grønne at tage Afsked med Sommeren. De fleste toge dog Bejen ud af Besterport til Kallebodstrand, for at beundre de bag Tømmerpladsen henlagte Chalupper, med hvilke Hans Majestæt agtede næste Dag at anstille en Svanejagt, skjøndt det var noget seent paa Aaret; men Saadant skete til Ære for nogle høifornemme Personer, der vare ankomne til Hovedstaden. Disse Svanejagter, hvori hele den kongelige Familie gjerne deeltog, vare jo dengang sande Folkefester; naar Kongen i Spidsen for Flotillen roede frem efter de opjagede Svaner, i sin heelt forgyldte Chalup med de rødmalede Karer og de tyve, i poncerødt

stribet Silke klæbte Sluproere, løde de mange tusinde Tilskueres Hurra og Jubel langt hen ad Kysten.

Og Solen skinte saa lifligt ind gjennem de blanke Ruder i den rødmalede Gaard i Færgestrædet. Derinde i Dagligstuen saa Alt uforandret og ligesaa pynteligt ud som sidst. Herr Povel Binding sad i sin storblommede Morgenkjole paa en af de høiryggede Stole; han holdt en Avis i Haanden og flere Blade laa foran ham paa det runde Bord med de lueforghyldte Bukkebeen; den værdige Huusfrue stod og saa ud af Vinduet og legede med sit Nøglesnippe. Ved det andet Vindue, i det yndige Skjær af de solbelyste Gardiner sad Elsebeth paa sin sædvanlige Plads og syede i Ramme; under det chinesiske Papir, der bedækkede de færdige Partier af Broderiet, stak en gulbrandet Papirslap frem, der næsten var gulnet af Slid og Ælde. Det deilige Pigebarn var i de forløbne halvtredie Aar bleven en, om muligt, endnu skjønnere Jomfru med afrundede, bløde Former; men de ellers saa straalende mørkeblaa Dine havde et tankefuldt, et melankolsk Blik, idet hun bøiede sig over Fiolerne og Nesedaerne, der duftede fra Glasstaalen i Vindueskarmen.

Efter en temmelig levende Samtale var der indtraadt et Djeblisk, som det lod til, forlegen Tausshed; thi denne Samtale havde drejet sig om det uopflidelige Emne: Vicentiatens Frieri. Med et for hele Familien ubegribeligt Egensind havde Elsebeth

under allehaande Paaskud afviist de mange, selv af unge og fornemme Veilere gjorte Tilbud. Uagtet det strænge Huusregimente og Pligten til ubetinget Lydighed, Datidens unge Damer i saa Henseende fulkede under, var det dog aldrig faldet Herr Povel Binding ind at anvende Magtsprog; men han blev sommetider utaalmodig og spurgte sin Myndling og Søsterdatter, om hun da agtede at dø Bebermø. Denne Anskuelse af Sagen blev tilsidst almindelig i Familiens Omgangskreds; de engang afviste Veilere trak sig efterhaanden tilbage og i den senere Tid havde ingen nye meldt sig. Kun Licentiaten fortsatte ufortrøden sit Frieri, altid med de samme zirlige Talemaader, med uforandrede Miner, som om intet var passeret, der kunde betage ham Haabet om et heldigt Udfald; dette var efter hans Mening kun at betragte som et Tidsspørgsmaal. Huusmoderen, som i Tidens Løb meer og meer syntes at glemme sin egen Ungdomstid, blev ordentlig rørt over en saadan Udholdenhed og søgte ved Fornuftgrunde at bevæge Elsebeth til at opgive sin urimelige Beslutning, at dø Bebermø, og endelig at bønhøre denne, rigtignok noget pedantiske, men i alle andre Henseender høist agtværdige Frier; ved sin høilærde Herr Faders dødelige Afgang for tre Maaneder siden var han jo desuden kommen i Besiddelse af anselige Midler. Alle deslige Forestillinger frugtede dog intet og besvaredes af Elsebeth med et stille Smil. Hvad

der var foregaaet mellem hende og Elias Hagen var forblevet hendes Hemmelighed og Ingen syntes at have fjerneste Anelse derom. I al den forløbne Tid var den fattige Student kun sjelden bleven omtalt og da i Forbigaaende, idet man kun udtalte sin Forundring over hans pludselige og sporløse Forsvinden; men hvergang havde Professorens draget Brynene i Beiret og rystet paa Hovedet med betænkelige Miner, dog uden at indlade sig videre paa den Materie.

„Det er nok saa godt, vi lade den Fugl flyve igjen og tale om Andet“ — afbrød Povel Binding omsider Taussheden — „Jeg seer her af Aviserne, at vore Soldater nu for Tiden friges midt inde i Ungarn og have allerede vundet adskillige Seire over de ugudelige Rebeller. Om det end ikke er mod vore egne Fjender eller til vort eget Lands Forsvar, glæder det mig, sandt for Gud! at de vise saadan Bra-vour og gjøre det danske Navn Vere i Udlandet; derhos hørte jeg i Gaar paa Slottet, at Hans Majestæt har modtaget Skrivelser fra de store Felther-rer, ja end fra selve Keiseren og fra Dronningen i England, hvori der gives Hans Majestæts Tropper den største Berømmelse for Tapperhed og Disciplin — —.“ Han standsede, da der netop blev ringet paa Klokken i Forstuen.

Døren gik op og ind treen Licentiaten. Han saa ud accurat som for halvtredie Aar siden og var iført den samme Hvitidsdragt, med en stor Blomster-

køst indenfor Kalvekrydsset, men derhos med en Rose i den høire Haand, mellem Tommel- og Pegefingeren. Svingende sin Hat og vendende Ansigtet med de skarpe, stive Træel og de stirrende Dine fra den Ene til den Anden, hilste han ceremoniøst og omstændeligt paa Enhver især.

„Eja, en god Morgen, min kjære Herr Vicentiat! det maa vist have ringet for Eders Dren, saa have vi allerede talt denne Morgen om Eder“ — smaalø Povel Binding og nikkede til denne Husets jevnlige Gæst.

„Og jeg seer, I er atter pyntet som en Brudgom, Herr Vicentiat! og bær en Elskovsblomst i Haanden“ — tilføjede Matronen i spøgfuld Tone og gjorde et dybt Knix.

„Det haaber jeg visselig og at vorde, min høiædle Fru! men hylber det gamle Ord: Festina lente, hvilket sikkrest fører til Maalet“ — svarede Frieren og henvendte Ordet baade til Matronen og Elsebeth — „Jeg har af sømmeligt Hensyn til Sorgen over min høilærde Herr Faders dødelige Afgang i nogen Tid dølgnet min Forelskelse og tiet; dog Sørgetiden var forbi den anden hujus, og nu frembær jeg atter mit Andragende“ — her henvendte han sig alene til Somfruen, idet han stirrede hende stift i Ansigtet og holdt Rosen hen imod hende — „Denne Elskovsblomst, som Fruen saa poetice kalder den, har jeg i Dag brudt af et kostbart Rosentræ, som jeg alene i

det Niemed har opelsket, og fun i Forbigaaende, paa Bejen til den tydske Kirke, hvor den nye Præst fra Göttingen i Dag skal holde sin første Prædiken, er jeg hastet hidop, for at overrække Eder, min høitæredede Jomfru! Blomsten, og haaber jeg, den skal tale min Sag, hvis I tager den imod, og kommer jeg da tilbage — —."

„Ak, Monsieur! hvi lod I ikke den stakkels Blomst blive siddende og dufte i No paa sin Green!" — faldt Elsebeth ham utaalmelig i Ordet.

„Nu, Barn! tag dog med Tak mod den deilige Rose" — sagde Matronen i en halvt bebreidende Tone.

„Veed I hvad, Herr Licentiat! Jeg tvivler fast om, at I end i Dag rykker synderligt videre med Frieriet" — smaalø atter Povel Binding og tog en Avis fra Bordet — „Men har I allerede læst, hvad Nytt her berettes fra Krigens Theater om vore brave Soldaters Bedrifter? De Karle synes at komme sikkert nok til Maalet uden at kjende eller handle efter Eders classiske Mundheld."

Licentiaten, som havde vendt sig fra den Ene til den Anden, alt som Enhver talte, vedblev at holde Rosen i Beiret, da han svarede: „Det har jeg, høitæredede Herr Professor! og kan ydermere berette Eder en anden Nyhed, som jeg for en Time siden erfarede paa min Morgenpromenade ud til Toldboden, og er det intet mindre, end at Hans høje Excellence Ge-

neralsfeltmarschallieutenant Christian Gyldenløve er denne Morgen arriveret hertil Staden søværts fra Bybef med det store Krigsskib „Ebenezzer“, samt er ledsaget af adskillige fornemme Officerer og andre ringere Personer af Hans høje Excellences eget Rytterregiment.“

Som et Solglimt lysnede det fra Elsebeths Dine. „Tak, Monsieur! det er alligevel en deilig Blomst“ — sagde hun næsten stakaandet og snappede Rosen fra hans udstrakte Haand.

Medens Frieren ganske besippet og fornøjet, skjøndt hans Miner forbleve uforandrede, over denne formeentlige Virkning af hans dybt udtænkte Galanteri, gjorte et Par Skridt nærmere til Professorens og hans Frue og udbredte sig i en vidtløftig Forklaring af den medbragte Nyhed, højede Elsebeth sig over Strymmen og betragtede et Djeblig Rosen; saa traf hun sagte det guldrandede Blad frem og læste atter den salmede Skrift: „Eders Violer og Resedaer fandt jeg og gjemmer; men nu viser Haabet mig Roser — —.“ En Tanke tilhviiste hende: „Mon han gjemmer dem endnu?“

Hun hørte Vicentiaten sige: „Der er slaget og omkommet saa mangfoldige Mennesker og dertil saa mange Officerer, at puur unge Personer skulle være blevne forfremmede til høje Poster — —.“

I hendes Tanke hviste det: „Og hvad Roser har han fundet? — — duftede de kanske paa hans

ensomme Grav i den fremmede Jord?" Hendes Blik blev mørkt og drømmende; hun mærkede det neppe, at Vicentiaten allerede var ved at tage Afsted.

„Nei dog, vil man see! hvem kan det være, der stiger af?“ — udbød Matronen og pegede ud af Vinduet.

Elsebeth foer op af sine vaagne Drømme; flygtigt og med et aandstraværende Blik hilste hun til Vicentiaten, som bukkede atter og atter; hun reiste sig og saa ud gjennem Ruden. Dernepe paa Gaden foran Porten holdt en Dragon og førte en prægtigt opsadlet Skimmel ved Tøilen.

Vicentiaten forlod netop Bærselet, da der ringedes stærkt paa Dørkloffen i Forstuen. Elsebeth skiftede Farve og skjælvede saa heftigt, at hun maatte sætte sig ned igjen.

Peer aabnede Døren for den lærde Herre; men denne pressede tilbage paa Tærskelen, løstede Hatten fra sin skjønt bukkede Parhyl og bukkede dybt — — for den høje Dragonofficeer, der stod udenfor paa Trappegangen og lænede sig til Sværdet. De complimenterede hinanden gjentagne Gange; den ene vilde ikke gaa først ind, den anden ikke først ud.

„Min høiædle Herre! vil I ikke?“ — sagde Vicentiaten.

„Ei, Monsieur! kom kun, uden Complimenter — — vær saa god“ — sagde Officeren i en utaalmodig

Tone, men med et halvt Smil; han gjenkjendte den forunderlige Frier og — — han blev urolig.

„Naar det endelig skal være, høiædle Monsieur!“ — undskyldte Licentiaten sig; han gik med lange Skridt forbi ham, svingende sin Hat, og steg ned ad Trappen, og han saa sig flere Gange tilbage; han havde før hørt denne sonore Røst, men kunde i Øjeblikket ikke besinde sig paa, hvor.

„Er Monsieur Povel Binding hjemme?“ — spurgte nu Officeren.

„Ja, han er saa, Herr Officeer!“ — svarede Peer, som var en gammel Landsoldat; han rettede sig og gjorde en Bevægelse med Haanden op til Panden.

„Saa sig, at Major Hagen af Dragonerne er her og ønsker at gjøre sin Opvartning.“

„Det skal jeg, Herr Major!“ — svarede Peer som før; han gjorde omkring og gik med taktfaste Skridt gennem Forstuen ind i Dagligstuen, hvor han afgav Meldingen ordret.

„Hvordan, Peer! har Du ogsaa hørt rigtigt?“ — spurgte Professorens forundret — „Men saa skynd Dig at lade Majoren ind.“ Han reiste sig hastigt og støttede med begge Hænder til Bordpladen, idet han saa skarpt til Døren.

Og Elsebeth — — ja, allerede derudefra var den sonore, klare Røst trængt til hendes Øre og hendes Hjerte havde bævet ved Lyden. Nu traadte

han ind; men denne høje, ridderlige Skikkelse med det solbrændte Ansigt og mørke Overstjæg, med den skinnende Hjelm paa det stolte Hoved, var det den fattige, melankolske Student? — — Hans Blik søgte allerførst hen til hende, til Rammen, til Blomster-skaalen — — ja, det var de samme Dine; gjennem Tidens lette Slør gjenkjendte hun pludselig, Træk for Træk, det Billede, hun saa trolig havde gjemt i sin Sjæls Lønkammer. Hun maatte lægge Haanden over sine Dine, for at dølge den frembrydende Graad.

„Ja, sandt for Gud! det er Eder — — Monsieur Elias Hagen“ — nikkede Povel Binding og betragtede ham med sine kloge, spillende Dine.

„Ah, Du min Gud og Herre! det er jo den stakkels Student“ — udbrød til samme Tid Husets Frue.

„Det er virkelig mig“ — sagde den unge Major med næsten blød Stemme, idet han traadte ærbødig nærmere og hilste dybt — „Det er den fattige Student, mod hvem I baade i Ord og Gjerning altid viste Eder som en Belgjører i Nødens Stund; derfor var min første Vandring i Hjemmet hid til Eders Huus, ikke for at bramme eller prale, men fordi jeg vidste, at den Lykke, jeg har nydt, vilde oprigtigt glæde Eder.“

„Kun en ringe Skjærv var det, jeg kunde byde Eder, men af et godt Hjerter, og jeg tænkte paa, at

den skulde bringe velsignede Renter" — sagde Professorens og saa ham med et prøvende Blik i Djet.

„Men veed I vel, Monsieur Binding! hvem det egentligt var, der ansporede mig til at gjennembyrde min usle Tilværelse og kraftigt at bane mig en Veie ud i den store Verden?“ — vedblev Hagen — „Det var Somfru Elsebeth. Vi taltes ved et kort, men frydfuldt Djeblisk hiin Dag, da jeg som ydmyg Supplicand stod her og med — — hungrige Blik betragtede Guld- og Sølvmonterne i Skabet derhenne. Den ædle Kvinde, skjøndt fast endnu et Barn, gennemskuede med klogt Blik min Tanke og rev mig ud af den ved at fortælle mig, hvorlunde den ringe Robbermønt stundom er den rareste i Samlingen formelst det kunstfjønne Præg, og da hun dernæst lyttede til den krigeriske Musik, der drog forbi, samt meente, at jeg sagtens skuede længselsfuld op fra Bogen og droges med i Tanken, da var det som vaagne jeg til stolt Bevidsthed og besluttede samme Dag at prøve, om ikke ogsaa jeg, der kun var slagen til en simpel Robbermønt, kunde faa et bedre Præg.“

Professorens, som med stigende Opmærksomhed havde hørt paa ham og af og til truffet de bukkede Bryn i Beiret med en snart alvorlig, snart leende Mine, udbød nu: „Aha! Et og Andet, der har voldet os Alle Hovedbrud, kunde kanstee deraf forklares — — seer man det — — det stille Band har den

dybe Grund, og den skal staa tidlig op, der vil aflure en Kvinde hendes Hemmelighed — —."

"Men jeg maa ikke glemme at aflevere, hvad jeg har fundet, og give tilbage, hvad jeg har laant" — faldt Majoren ham hurtigt i Ordet og traadte hen til Elsebeth, som i stor Sindsbevægelse havde lyttet til hans Ord. Han drog den uanselige Brevtaske frem af Brystlommen og aabne den. "Den Dag, da I, min ædle Somfru! vendte Eder fra den rige Veiler for at følge den fattige Student ud, tabte I denne Bouket af Fioler og Nesebaer; jeg fandt den og har gjemt den trolig. De yndige Smaa-blomsters Duft har oplivet og styrket mig i mangel Dødsfare og — — Fristelse. Forlanger I dem tilbage?"

"Ak! de stakkels Blomster ere jo visnede for mange Tider siden" — hviskede Elsebeth forvirret, men med et glad Smil.

"For mig dufte de endnu som vare de plukkede i Morges" — hviskede han tilbage, og høit gjentog han sit Spørgsmaal: "Forlanger I dem tilbage?"

"I faaer vel beholde dem" — svarede hun, og nu med større Sikkerhed i Stemmen — "Men jeg har fundet noget her, der er fra Eders Haand" — vedblev hun derpaa og tog det gulbrandede Papir fra Rammen — "Dette har jeg gjemt ligesaa trolig; forlanger I kanskee det tilbage?"

"Har I gjemt det med ligesaa, ^{gii} kjærligt Sind,

som jeg glemte Eders Blomster? — — Det bares mig fore, som duftede de i min Tanke."

"Det har jeg — — Ordene gjenløde dybt i min Tanke."

"Tør I give mig Haanden derpaa?"

"Det tør jeg."

Deres Hænder forenedes, deres Dine mødtes i et langt Blik, og de forstode hinanden.

Professoren og hans Hustru havde i høitidelig Tausshed og med synlig Deeltagelse lyttet til dette Ordskifte, der forekom dem saa fremmed, som fra en anden Tid end deres egen, og endda saa forstaaeligt. Matronen klappede Elsebeth paa den blussende Kind og sagde: „Ja, ja, mit rare Barn! havde Du en saadan Hjertenskjær i Tanken, kan jeg nok forstaa, at Du ei flyttede om de Andre og mindst gad laane Dre til Vicentiatens lærde Friertaler; men aldrig har Du sagt mig et Ord derom — — naa, det var jo en Hemmelighed; jeg mindes nok saadant fra min Tid."

"Og her, min ædle Belgjører!" — henvendte den unge Krigsmand Ordet til Professoren, idet han tog den lille Pengerulle frem af Brevstoffsens andet Rum — „tilbagegiver jeg Eder med Tak den Tut Sølvpenge, I laante mig; de velsignede Renter, I har tænkt paa, skal jeg, næst Guds Hjelp, ogsaa ærligt betale."

"Hvordaa! det er den samme Pengerulle, troer

jeg, sandt for Gud!" — udbrød Professore i den højeste Overraskelse og slog sig med den flade Haand for Panden — „Seglene ere ubrudte — — saa har I da hverken seet eller veylet dem?" Han brød et af Seglene; en blank Ducat flinte gjennem Abninen.

Majoren rystede paa Hovedet med en pludselig tankesuld Mine og svarede: „Jeg var et Djeblif til Sinds at gaa hen til den franske Kof og leve høit; men jeg betænkte mig og fortærede et Stykke Brød, der laa paa min opslagne Bibel, samt tømte Vandkruset, der stod hos; det Maaltid mættede og styrkede mig vidunderligt.“

Herr Povel Binding slog Dinene op paa den prægtige Krigsmand og sagde: „Monsieur Elias Hagen! I er falsk" — og da Majoren saa forundret paa ham, gjentog han med et aandrigt Smil: „I er falsk, siger jeg, en falsk Kobberstilling — — I er jo af Gulb.“ *)

Endnu var der Fred i Norden; men af og til viste sig dog nogle fjerne Uveirsstyer paa den politiske

*) En noget lignende, maaskee end mere characteristisk Anecdote har man om den for sin Lærdom og Humanitet bekjendte Statsraad Hans Gram, Professor græcæ linguæ ved Kbhvns Universitet samt Geheimearchivarius, hvis Virksomhed faldt i Tidsrummet fra 1714—48. Det fortælles nemlig, at da en fattig Student en Dag kom til ham og bad om en Un-

Horizont. Frederik den Fjerde gjorde jevnlige Rundreiser over Derne samt gjennem Jylland og Hertugdømmerne, for selv at undersøge Fæstningernes Tilstand og mønstre Tropperne; især var Cavalleriet, dengang Rigets fornemste Vaaben til Lands, bestandig Gjenstand for hans særlige Opmærksomhed. Flere af de smukke og fortreffelig udrustede Rytterregimenter laa paa Sjælland, fordeelte omkring paa Kysterne, navnlig mod Nord og langs Drefund, hvor der fremfor Alt holdtes Vagt og skarpt Udkig, som om man stadig ventede en Fjende fra denne Kant. Hele Kysten havde man inddeelt i Districter, hvor talrige Rytterpatrouiller Dag og Nat vare ude paa Strandvagt.

Efter en stormfuld Nat, i hvilken mangen en Sømand havde lukket sine Dine og mangen en stolt Skude var forgaaet i Elementernes rasende Kamp, steg Solen paa en Aprildags Morgen 1704 herlig op over Skaaneland; den sendte sine oplivende Straaler over til Sjællands høje, skovkrandste Kyst og til Kronborg Slot, dette Drefunds Bevogter, der med

derstøttelse, gav han ham i Distraction en Hundreddalersedel, en i de Tider meget betydelig Sum. Studenten indfandt sig strax efter igjen og leverede ham Sedlen tilbage med den Bemærkning, at Professorens vel af en Feiltagelse havde givet ham den; men i glad Overraskelse udbrod Hans Gram: „J er en ærlig Mand! behold kun de hundrede Daler.“

sine vældige Mure og gyldne Tinder kneisede saa trodsig frem mod Søen og fra hvis allerede grønne Bolde Bagtskuddene dundrede ud, sendende Knaldet rundt under Rysten; den lyste saa mildt over det vildene Hav, hvis Bølger med Nordenvande væltede sig i lange Drag ind fra Rattegat. Langt derude ragede Toppen af en Mast frem over de bestandig skummende Søer; men nærmere herinde mellem Sandrevlerne ud for Gilleleje, ved Foden af Nassehoved laa et stort Skib kængret om paa Siden med sønderflaet Rimming; Flaget, der løstedes og bredtes af den endnu friske Vind, viste, at det var en fransk Koffardimand. Det var omringet af bemandede Fiskerbaade og store Skarer af Rystboere, hvilke Sidste vare vadede ud til Braget, Alle i travlt Arbeide med at bjerge af Ladningen og Skibsredstaber. Paa den indre og tørre Sandrevle laa allerede en Mængde ilandbragt Gods og bevogtedes af et Par franske Matroser, medens adskillige andre Personer, formodentlig Passagerer fra det strandede Skib, søgte omkring efter deres Gjendele.

Paa Strandbredden, lige under Nassehoveds steile Strænt, gjorde en Trop hidtravende Ryttere Holdt, deels for at betragte hvad der foregik, deels for, i paakommende Tilfælde, at yde de Skibbrudne Hjelp og holde Dje med Bragthvene. I den herculiske Krigerskikkelse, der førte Troppen, gjenkjende vi Hans Kruse. Han havde ikke betænkt sig paa at

følge med tilbage til Fædrelandet og var kort efter Hjemkomsten avanceret til Ritmester; for Tiden gjorde han Tjeneste som commanderende Officeer over Strandvagten i det kronborgske District. Men han kjædede sig ved denne fredelige Tjeneste og han længtes, uden selv at vide ret, hvorefter; hans eneste Haab stod til, at en Krig snart skulde bryde ud, hvor han atter for Alvor kunde tumle sig mellem virkelige Fjender. Han saa ellers anselig og stabselig ud, som han sad der paa sin normanniske Hingst, iført den med Guldsnøre bræmmede Røderkøllert og med Plumagen over den opkrempede Hat, der var smykket med brede Sølvgaloner og en stor Cocarde.

„Det maa have været en sæl Nat“ — fortsatte Corporalen Samtalen med sin Chef — „De fine Franskmænd have nok kørset sig over det barske Foraar her tillands og have sagtens ladet Alting ligge og befalet sig Gud i Vold; for af de gule Øbler og søde Druer, hvormed de nære sig i Mangel af Kjød og Flæsk, skulle de da ikke saa Kræfter til at staa imod med.“

„Tal kun ikke saa urespecteerligt om Franskmændene, Corporal!“ — indvendte Ritmesteren med en vis Vægt i Tonen — „Det er flinke og tappre Folk, især deres Cavalleri, som det er en Blaiseer at ride sammen med — —.“

„Der er nok ogsaa Kvindfolk med“ — afbrød Corporalen sin Chef, idet han dog hilste militairisk,

som for at undskyldte sin Driftighed — „Seer Herr Ritmesteren det kjønne Pigebarn histhenne mellem Brag-godsset? Hun er noget fortsnuttet — — jeg er nysgjerrig at vide, hvordan en saadan sydlandst Mam-selle egentlig seer ud.“

Ritmesteren kastede et flygtigt Blik hen i den Retning, hvori Corporalen pegede — — han vedblev dog at see i samme Retning, skarperne og skarperne; saa satte han sin Hest i Bevægelse og red derhen i Skridtgang; alt som han kom nærmere, stød Blodet op i hans Kinder og han nikkede gjentagne Gange hen for sig.

Den af Corporalen paapegede kvindelige Passa-geer var, som han hørte om, en sydlandst Mam-selle, det saa man ved første Djekast. Det var iøvrigt en endnu ung Person med sorte Haar og tykke, skarpt tegnede Bryn, medens de lange, mørke Djen-haar gjorde en smuk Virkning over den røde og friske Kind. Hun sad i en tankesuld Stilling paa en Skibs-kiste, idet hun støttede Hovedet til sin Haand og Al-buen til Knæet, og saa langt ud over det urolige Havs skummende Bølger. Uagtet det Alvor, der nu var udbredt over hendes Physiognomi, tydede Træk-fene i hendes opvakte Ansigt og Smilehullerne paa, at hun var tilbøjeligere til at see end at gruble, og hendes Djekast lod ane, at Skalken kun af Omstæn-dighedernes Magt var trængt tilbage i Baggrunden.

Ritmesteren standsede tæt ved hende; hun vendte

Hovedet om og saa op til ham — — hun foer i Veiret med det Udraab: „Oh dio! Signor Kruuse!“

„Carlotta!“ — raabte Ritmesteren, men tilføjede: „Signora Carlotta! I her! — — Det forstaaer jeg ikke; men Gud ske Lov! at I da strandede her — — og hvordan er det gaaet til?“

„Den hellige Tomfru være lovet, at jeg treffer Eder, Signor!“ — vedblev hun med rap Tunge og med paa engang leende og grædende Miner — „Madonna Cassoli var dræbt; jeg bragde hende til Cremona, hvor hun nu hviler ved Siden af den ærværdige Prevosto; saa plantede jeg en hvid Rosenbust paa hendes Grav og drog videre, til Genova — — jeg havde samlet Penge sammen i Felten; men jeg havde ingen Frænder og ingen Venner meer i mit skjønne Italien. Jeg gik om Bord paa dette Skib, som jeg erfarede, skulde til Danmark; jeg vilde opsøge — —.“ Her standsede hendes rappe Tunge og hun fik Taarer i Øinene.

„Hvem vilde I opsøge?“ — spurgte Hans Kruuse med en underlig Røst; han betragtede den grædende og dog smilende Kvinde med et hos ham usædvanligt levende Blik. Den barske Krigsmand var øjensynligt geraadet i en heftig Bevægelse, som om en hidtil uforklarlig, kun anet Følelse pludselig gjennembrød det raa Hylster i hans ærlige Sjæl og bevingede hans langsomme Tanke.

Carlotta sænkede de lange Øjenhaar over den

rødmende Kind og svarede: „Seg vilde opføge den smukke Signor — — Signor Hagen og bringe ham Madonnas sidste Hilsen — — jeg vilde ogsaa opføge Eder, Signor Kruuse! da jeg ei fik sagt Eder Adio —“ tilføjede hun, idet hun slog Dinene op og lo til ham.

De taltes endnu noget ved; saa skikkede Ritmesteren en af sine Ryttere afsted til den nærmeste Bondegaard for at requirere en Vogn, men Gaardens Stadsvogn skulde det være, med mageligt Sæde og bløde Hinder. En Timestid senere rullede Vognen med Carlotta og hendes fra Braget ilandbragte Bagage hen ad Landevejen til Helsingør; her havde den i Districtet commanderende Officeer sit Standkvarteer i et anseligt Huus i Nærheden af Skibsbroen. —

En skjøn Dag ud paa Sommeren samme Aar strømmede Helsingoranerne til Kirke for at bivaane en sjelden og interessant Høitidelighed. Den italienske Signora, der for nogle Maaneder siden havde bosat sig i Byen, gik nemlig over til den lutheriske Religion og skulde vies til den store Ritmester, som man kaldte ham, af det andet sjællandske Rytterregiment, Monsieur Hans Kruuse. Høitideligheden overværedes af mange høje Officerer, blandt hvilke man især lagde Mærke til Major Elias Hagen af Dragonerne, som førte Bruden frem til Alteret, men

derpaa vendte skyndsomt tilbage til sin unge og delige Hustru. *)

*) Da Sverrigs eventyrlige og heltmodige Konge Carl den Tolvte i Aaret 1716 rykkede ind i Norge og i Spidsen for sit Fortrav, bestaaende af sekhundredde Ryttere, vilde trænge frem gennem et Pas ved Holands Præstegaard, mødte han allerede her paa Grændsen kraftig Modstand. Det var Oberst Kruuse, som med halvandethundrede Dragoner søgte at spærre ham Vejen. I den morderiske Kamp saaredes baade Kongen og hans tvende Underfeltherrer, Arveprindsen af Hessen og General Poniatovskij. Obersten toges omsider tilfange, men først efter at have nedlagt femten Fjender og derpaa selv at være bleven haardt saaret i den høire Arm. Kongen, som beundrede hans Tapperhed, lod sin egen Livlæge forbinde hans Saar og behandlede ham med stor Agtelse.

